

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1936

JUULI-AUGUST

SISU:

- Rahvastiku leibkonna koostis.
- Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijatevedu 1936. a.
- Tollimaks ja väliskaubandus tollitariifide kohaselt 1935. a.
- Jalgrataste levik 1931—35. a.
- Mootorsõidukid 1. IV 1936.
- Rahvahääletus Rahvuskogu kokkukutsumiseks.
- Kaubalaevastik 1. I 1936.
- Õnnetused laevadega Eesti vetes 1935.
- Autobuseliinid 1935/36. a.
- Alatised tabelid.

Nr. 176(7)-177(8)

TALLINN

Nr. 176(7)-177(8)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	Lhk.		Page
Rahvastiku leibkondlik koostis — H. Reiman	349—369	Composition de la population d'après les ménages	349—369
Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijatevedu 1935. a. — J. Kits	369—385	Navigation et transports maritimes en 1935	369—385
Tollimaks ja väliskaubandus tollitariifide kohaselt 1935. a. — L. Pöder	386—398	Droits de douane et commerce extérieur d'après le tarif douanier en 1935	386—398
Jalgtrastate levik 1931—35. a. — J. Kits	398	Bicyclettes en circulation de 1931—35	398
Mootorsõidukid 1. IV 1936 — J. Kits	399—401	Véhicules à moteur le 1. IV 1936	399—401
Rahvahääletus rahvuskogu kokkukutsumiseks — V. Jõgi	402—407	Résultats du V Plébiscite	402—407
Kaubalaevastik 1. I 1936 — J. Kits	408—412	Marine marchande le 1. I 1936	408—412
Õnnetused laevadega Eesti vetes 1935. a.	412	Avaries enregistrées dans les eaux estoniennes en 1935	412
Autobuseliinid 1935/36. a. — J. Kits	412—415	Lignes d'autobus de 1935/36	412—415

ALATISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standard-
numerat-
sioon)

(Numérotation
permanente)

Tab. 1.	Väliskaubandus mais ja juunis	416, 418	Tab. 1.	Commerce extérieur en mai et juin	416, 418
„ 2.	Väliskaubandus muude riikidega mais ja juunis	420, 423	„ 2.	Commerce extér. avec les autr. pays en mai et juin	420, 423
„ 3.	Tähtsamate asete väliskaubandus mais ja juunis	420, 423	„ 3.	Commerce extér. des princip. articl. en mai et juin	420, 423
„ 6.	Piiritsusmonopol juunis ja juulis	431, 432	„ 6.	Ventes d'alcool en juin et juillet	431, 432
„ 8.	Riigiraudteed mais ja juunis	426, 427	„ 7.	Chemins de fer en mai et juin	426, 427
„ 7.	Tallinna sadama tegevus juunis ja juulis	431, 432	„ 7.	Mouvement du port de Tallinn en juin et juillet	431, 432
„ 10.	Erapankade äriseis 1. VI ja 1. VII 36	428	„ 10.	Situat. financ. des banq. privées au 1. VI et 1. VII 36	428
„ 11.	Tähtsamate ühispankade äriseis 1. VI ja 1. VII 36	428	„ 11.	Bilans des princip. banques coopér. au 1. VI et 1. VII 36	428
„ 12.	Elägi sissetulekud mais ja juunis	431, 432	„ 12.	Recettes de l'Etat en mai et juin	431, 432
„ 14.	Vabariigi piiridest ülesõitnud mais ja juunis	431, 432	„ 14.	Nombre de personnes ayant passé les confins de la République en mai et juin	431, 432
„ 15.	Linnade rahvastik mais ja juunis	431, 432	„ 15.	Mouv. de la populat. dans les villes en mai et juin	431, 432
„ 16.	Lühvel olev raha 1. juulil ja 1. augustil	431, 432	„ 16.	Billets en circulation en 1. juillet et 1. août	431, 432
„ 18.	Pankadevahelise arvekoja tegevus juunis ja juulis	431, 432	„ 18.	Mouv. de la chambre de compensat. en juin et juillet	431, 432
„ 19.	Protestitud veksid mais ja juunis	431, 432	„ 19.	Effets protestés en mai et juin	431, 432
„ 20.	Kapitali emissioonid juunis ja juulis	431, 432	„ 20.	Emissions des capitaux en juin et juillet	431, 432
„ 27.	Elumaksumusindeksid juunis ja juulis	431, 432	„ 27.	Nombres-indices du coût de la vie en juin et juillet	431, 432
„ 28.	Suurtüütilindeksid juunis ja juulis	431, 432	„ 28.	Nombres-indices des prix de gros en juin et juillet	431, 432
„ 29.	Tööstus juunis ja juulis	429, 430	„ 29.	Marché du travail en juin et juillet	429, 430
„ 30.	Tööstusettevõtted ja tööaj 1. juuniks ja 1. juuliks	429, 430	„ 30.	Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. juin et 1. juillet	429, 430
„ 32.	Tööstusettevõtete arvu liikum. indekseid juunis ja juulis	431, 432	„ 32.	Nombres-indices du mouvement du nombre de la main-d'oeuvre dans les entrepr. industr. en juin et juillet	431, 432
„ 33.	Nakkushaigused mais ja juunis	431, 432	„ 33.	Maladies contagieuses en mai et juin	431, 432

AJUTINE TABELITE ÜMBERKORRALDUS.

Et võimaldada lähemalt „Eesti Statistika“ numbriks tulla rida ülevaateid 1934 a. rahvaloenduse andmetest, on ajutiselt lühendatud osa standarditabelite avaldamise alast. Tähtsamad lühenud tunnaks erilise kroonitabelina (v. käesolevas nr. lk. 220). Kesktüüros koostatakse tabelid ka edaspidi endiste vormide kohaselt ja tarbekorral antakse neist soovijale ühendust.

AVIS CONCERNANT LA SUPPRESSION TEMPORAIRE DES TABLEAUX.

Dans le but de faciliter la publication d'une série des articles sur la composition de la population d'après les données du recensement de 1934, la publication d'une partie des tableaux permanents TEMPORAIREMENT SERA SUSPENDUE.

Les totaux de ces tableaux seront publiés dans un tableau spécial synoptique (v. p. 220). Les données supplémentaires dans l'ancien cadre de ces tableaux seront communiquées aux institutions et lecteurs à leur demande.

H. Reiman.

RAHVASTIKU LEIBKONDLIK KOOSTIS. COMPOSITION de la POPULATION D'APRÈS les MÉNAGES.

SISU: 1. Leibkondade arv, lhk. 349. 2. Leibkonnad tööhäruades ja ühisk. khtides, lhk. 355. 3. Leibkonnapeade vanus, lhk. 360. 4. Leibkondade koostis, lhk. 361. 5. Aktiivsed leibkonnaliikmed, lhk. 366.

Eesti rahvastiku perekondliku koostise käsitlusel II rahvaloenduse andmete kohaselt on perekonna peatunnuseks võetud isikute majanduslik side — ühisesse tarvitusmajapidamisse ehk leibkonda kuulumine vaatamata sugulussidemeile. II rahvaloenduse juhiste kohaselt leibkonnaks loeti kõik ühisel toidul (leival) olevad isikud, olgu need leibkonnapea perekonnaliikmed või võõrad, nagu teenijad, külalised, „kostil“ allüürnikud jne.; kui allüürnik kasustas vaid korterit — kütte, valgustuse, teenimise ja kohvi või teega, toitlustas end aga ise, siis loeti ta üksinda elavaks — üksikuks. Üksikuks on arvatud ka kõik muud üksikult elavad isikud, ka juhud, kui nad ülalpidamist saavad teistelt isikutelt. Ühiselukohis elavad üksikud on arvestatud eraldi.

Et saavutada ülevaadet ka perekonna suguluslikest sidemeist, on leibkonnad liigitatud erirühmitustesse ja vaadeldud nende koostist üksikasjaliselt. Kuna sellised vaatlused on teostatud nii geograafiliselt kui leibkonnapeade tööharulise ja sotsiaalse kihituse järgi, siis peaksime omama küllalt täieliku ülevaate eesti perekonnast.

Kui siin kõneleme eesti perekonnast, siis teeme seda tugedes tõigale, et kogu Eesti rahvastikust

88,2% on eestlased ja seega just eestlaste perekondlik struktuur on ilmetandev kogu Eesti ühiskonnale. Sellega aga pole tahetud varjata teiste Eestis elavate rahvaste erinevusi, nii palju kui see võib ilmnedas kasustada oleva materjali maa-alalisel vaatlusel; rahvaste järgi perekonna kohta käivais rahvaloenduste materjales tarvilikud eritlused puuduvad.

Samuti peab alltoodud andmestikku käsitledes pidama silmas, et leibkondade koostise analüüs — lähemas või kaugemas suguluses seisvate perekonnasugemete selgitamine siiski ei anna täit selgust eesti rahva bioloogilisest perekonnast — abielus või ka vallas põlves sünnitatud laste arvust. Seda valgustavad edaspidi käsitletavad rahvaloenduse andmed.

1. Leibkondade arv ja suurus. N. et grandeur des ménages.

1934. a. rahvaloenduse üldandmed (tab. 1) näitavad, et rõhuv enamik (91,5%) Eesti rahvastikust, s. o. 1 126 413

inimesest, elab perekondlikult; üksikuina elab vaid 6,8%, kuna 1,7% elab ühiselukohis. Kui aga loeme ühiselukohis elavad, kelle hulka kuuluvad ka aja-teenijad kaitsevälased, ja teistelt ülalpidamist saavad üksikud, kellena esinevad peamiselt oma perekonnast

Leibkondade üldarv — Nombre total des ménages.

1.	Kokku — Total				Meespeaga — Avec chef de ménage masculin			Naispeaga — Avec chef de ménage féminin		
	Üldarv Nombre des ménages	Liikmete Membres		Keskmine leibkonna suurus Membres par ménage	Üldarv	Nais liikmeid	Keskmine leibkonna suurus	Nombre des ménages	Nombre des membres	Membres par ménage
		Arv Nombre	%							
Täisleibkonnad — Ménages complets	181 802	704 022	07,8	4,2	176 440	743 747	4,2	5 302	20 275	3,8
Üksiku abielupoole leibkonnad — Ménages des familles détruites — avec enfants	34 058	122 385	10,9	3,0	8 115	32 460	4,0	25 038	89 916	3,5
Üksiku leibkonnad — Ménages des célibataires et des personnes ayant été mariées — sans enfants	41 857	122 275	10,9	2,9	25 146	77 420	3,1	16 711	44 855	2,7
Äraoleva peaga leibkonnad — Ménages avec chef de ménage absent	10 781	21 261 ¹⁾	1,9	2,0	.)
Üksinda elavad — Personnes seules:										
aktiivsed — actives	69 627	69 627	6,2	1,0	34 262	34 262	1,0	35 365	35 365	1,0
teistelt ülalpeetavad — passives	7 374	7 374	0,6	1,0	3 590	3 590	1,0	3 784	3 784	1,0
Ühiselukohtades elavad — Personnes habitant les demeures collectives	—	19 469	1,7	—	—	13 913	—	—	5 550	—
Kokku — Total	—	1126 413	100,0	3,2

¹⁾ Ilma äraoleva peata, kelle sugu teadmata.

lahus elavad kooliõpilased, tingimusi ka perekondlikkude hulka, jääb päris üksikuid vaid 6,2% rahvastikut.

Perekondlikult elavad isikud — kokku 1 029 943 in. — moodustasid 1. III 1934 üldse 268 493 pere- või leibkonda; kuid need leibkonnad oma laadilt siiski erinevad. Nimelt täisleibkondi, mille olulisemaks tunnuseks on mõlema abielupoole kooselamine ühes nendega juure kuuluvate perek.-liikmetega, leidus üldse 181 802, 704 022 liikmega ehk 67,7% ja 74,1% leibkondadest ja neisse kuuluvatest isikutest. Täisleibkondadesse kuuluvate isikute osatähtsus ületab leibkondade osatähtsuse seetõttu, et täisleibkonnad on teistest suuremad, keskmiselt 4,2-liikmelised. Olnud abielu ühe poole lastega ehk allpool lühendatult üksiku abielupoole leibkonnad koosnevad olgu surma või abielulahutuse või lahkimineku tõttu üksijäänud abielupoolest, tema lastest ja muudest nendega koos elavatest liikmetest. Sellised leibkonnad — neid leidus üldse 34 053 ehk 12,7% ja neisse kuulus 122 385 inimest ehk 11,9% leibkondadest ja neisse kuuluvate isikute üldarvust — kuigi esinevad hävinud perekondadena, on siiski lähedased täisleibkonnile, neisse ühe järelejäänud abielupoole ja laste kuuluvuse tõttu ja moodustavad koos täisleibkondadega kitsamas mõttes sugulusleibkondade üldarvu 215 855, neisse kuuluva 886 407 inimesega. Seevastu vallaliste ja lastetute ning lastest lahuselavate üksikute endiste abieluliste ehk allpool lühidalt üksiku leibkonnad, kas vallalistest või endistest lasteta abielupoolest ühes nendega elavatest sugulastest, hõimlastest või võõrastest koosnevad, on valdavas enamikus juba puht majandusliku iseloomuga leibkonnad, arvatud arvaja lastega vallasemade leibkonnad, millised on arvatud siia rühma, kui abielulistest leibkondadest erinevad. Üksiku leibkondade arv 41 857 ehk 15,6% ületab küll üksiku abielupoole leibkondade arvu, kuid on viimastele pea võrdne liikmete arvult 122 275 ehk 11,9% ja seetõttu on keskmiselt suuruselt palju väiksem — 2,9 in.:3,8 vastu.

Kirjelatud kolme liiki leibkondade kõrval rahvaloendus leidis veel teatava arvu äraoleva peaga leibkondi — 10 781 leibkonda ehk 4,0% leibkondade arvust, 21 261 liikmega ehk 2,0% leibkonnaliste üldarvust. Sesse liiki on arvatud leibkonnad, mille ülalpidajad või pead rahvaloenduse ajal viibisid mitmesuguseil põhjusil perekonnast ajutiselt lahus — olgu sise- või välismaal, ja seetõttu oli võimata teha kindlaks nende leibkondade iseloomu, s. t., kas olid need täis-, üksiku abielupoole või üksiku leibkonnad. Ja kuna äraolevad leibkonnapead, niipalju kui neid viibis Eestis rahvaloenduse ajal, arvestati kas teiste leibkondade liikmetena või üksikuna, siis nad (tab. 1) ei esine oma leibkonna liikmete arvus. Seetõttu osutub see liik leibkondi üsna väikesteks, keskmiselt 2-liikmelisteks; kuid arvates juure ka äraolevaid päid, saame keskmiselt vaid 3 liiget, mis laseb oletada, et siin on tegemist suurel määral väikeste leibkondadega.

¹⁾ Ühes arvatud üksinda elavad ülalpeetavad.

Eritledes eelkirjelatud leibkondi nende pea soo järgi, samuti ka üksikuid, leiame järgmised vahekorrad. Täisleibkonnist leidus naispeadega vaid 2,9%, mis osutab juhtude arvule, mil naine on mehe „peaks“ ametlikult. Üksiku abielupoole leibkonnis aga leidub naispäid 76,2%, mis osutab sellele, et abielude hävimisel naispool jääb lesena või lahutatuna leibkonna peaks suuremal määral kui meespool, kes tavaliselt ruttab uuesti abielluma (sama näitavad ka abiellumise andmed). Üksikute leibkonnis naispead esinevad 39,9% juhtudel ja sedagi mitte vähesel määral vallasemade mõjul (ca 11%); samuti pole mõjuta ka see, et selles rühmas esinevad lahuselavad ja lahutatud leibkonnalised mehed, kelle lapsed jäid ema juurde ning lõpuks näib ka tööaoline, et üksikud mehed sagedamini kui naised peavad oma juures sugulasi ja teenijaid ning satuvad seetõttu leibkonnaliste rühma. Ent siiski, üksikult elavate soolises koostises leiame aktiivsete juures mehi ja naisi pea võrdselt — m. 49,2%, n. 50,8%, ligikaudu samas vahekorras kui leidus rahvaloendusel — vallalisi mehi 49,7% : n. 50,3% vastu; teistelt ülalpeetavaist üksikuid aga on mehi pisut vähem 48,7% : naiste 51,3% vastu, mis on lähedane keskkooliõpilaste soolisele vahekorrale 1933/34. õ/a. — poisse 48,9% : tüd. 51,1% vastu. Ühiselukohis elavaist on valdav enamus mehi — 71,5% : 28,5% naiste vastu; kuid arvates maha kaitseväljasi leiame ühiselukohtades mehi vaid 51,7% : 48,7% vastu.

Võrreldes 1922. a. andmetega leiame leibkondade arvu kasvanud 234 340 pealt 268 493 peale, s. o. 34 153 ehk 14,6% võrra ja leibkonnis elavate isikute arvu 964 378 pealt 1 037 317¹⁾ peale, s. o. 72 939 ehk 7,6% võrra ehk suhteliselt clanike üldarvule, s. o. leibkondsuse määra 87,1% : 92,1% peale, ehk 5 punkti võrra. Järelikult, leibkondsuse määr on kasvanud rohkem leibkondade arvu kasvamisega kui leibkonnis elavate isikute arvel. Seetõttu osutub leibkonna keskmine suurus 1934. a. 3,9 liikmega, arvestamata äraoleva peaga leibkondi, pisut väiksemaks 1922. a. leibkonnist 4,1 liikmega. Kui aga jätame arvestamata leibkonnis elavaid palgalisi, nii kui 1922. a., siis on leibk. suuruse vahel 1934. a. kahjuks ühe punkti võrra veel suurem — ca 3,8 liiget 1922. a. 4,1 vastu.

Käsitähes leibkonnis elavate arvu suurenemisega on käinud üksikuna elavate arvu vähenemine, sest kahe rahvaloenduse vahel rahvastiku arv pole siiski kasvanud seevõrra, kui on kasvanud leibkonnisse kuuluvate arv. Seetõttu üksikute arv osutub tunduvalt kahanenuks — 53 587 isiku ehk 37,5% võrra, arvestades siin ainult üksikuid aktiivseid ja ühiselukohis elavaid.

Millisel määral toodud arvud siiski näitavad tõelist leibkondsuse kasvamisest, jääb lahtiseks, sest 1922. a., 1934. a. loendusest erinevalt, leibkonda kuuluvaiks ei arvatud palgalisi, kuigi nad said täielise ülalpidamise leibkonnas. Samuti esineb erinevusi ajutiselt äraoleva peaga leibkondade arvestamisel —

leibkondade ja leibkonnis elavate arvu suurenemise kasuks 1934. a. Kuid arvestades kõiki võimalikke erinevusi, leibkondade arv osutub siiski kindlasti kasvanuks vähemalt 10,0% võrra, kuna leibkonnis elavate arv võib olla kasvanud võrdlemisi vähesel määral — isikute arvult ca 4,0% ehk suhteliselt kogu rahvastikule, s. o. leibkondsuse määralt ca 2 punkti võrra.

Keskmiselt suuruselt üksikud leibkondade liigid, nagu nägime, erinevad tunduvalt. Veel selgema pildi osutunud erinevustest saavutame, liigitades leibkondi liikmete arvu järgi suurusrühmadesse (tab. 2). Sellest näeme, et sagedamaina esinevaiks perekonniks on: täisleibkondade juures 3- ja 4-liikmelised — kokku 44,7% määral, üksiku abielupoole leibkondade juures 2- ja 3-liikmelised — kokku 57,1% määral, üksikute-

Leibkondade suurus — *Grandeur des ménages.*

2.	Leibkonnad liikmete arvu järgi (ilma üksikuteta ja ühiselukohtades elavata) <i>Ménages d'après le nombre des membres (sans personnes seules et personnes habitant les demeures collectives)</i>									Kokku Total
	2	3	4	5	6	7	8	9	10—	
Täisleibkonnad — <i>Ménages complets</i>	17,7	22,0	21,8	16,4	10,3	5,7	2,0	1,3	1,0	100,0
Üksiku abielupoole leibkonnad — <i>Ménages des familles détruites — avec enfants</i>	28,8	28,3	10,4	11,7	6,3	3,0	1,4	0,6	0,5	100,0
Üksiku leibkonnad — <i>Ménages des célibataires et des personnes ayant été mariées — sans enfants</i>	50,2	25,8	13,2	6,3	2,7	1,0	0,5	0,2	0,1	100,0
Äraoleva peaga leibkonnad — <i>Ménages avec chef de ménage absent</i>	50,0	24,3	12,0	6,7	3,4	1,5	0,7	0,3	0,2	100,0
Üldse — Total	25,5	24,1	19,8	13,9	8,3	4,5	2,2	1,0	0,7	100,0
Sellest — <i>Dont:</i>										
Linnades — <i>Villes</i>	38,2	29,2	18,1	8,8	3,6	1,3	0,5	0,2	0,1	100,0
Alevites — <i>Bourgs</i>	33,0	23,0	18,5	10,7	4,9	2,2	1,0	0,6	0,2	100,0
Valdades — <i>Communes rurales</i>	13,7	21,3	20,8	16,0	10,8	6,2	3,1	1,4	1,1	100,0

ja äraoleva peaga leibkondade juures (viimastes päid arvates ühes) aga vaid 2-liikmelised — üle 50% ulatuval määral. Seejuures viimases kahes liigis suured, 7- ja enam liikmelised, leibkonnad esinevad üsna vähesel määral, kuna täisleibkonnis neid leidub siiski 10,9% ehk 19 726 leibk. Üldse Eestis leidis selliseid suuri leibkondi 22 624 ehk 8,4% leibkondade üldarvust.

Toodust näeme, et eesti leibkond pole üldiselt suur, kuid siiski leidub küllalt ka suuri leibkondi. Suuremal arvul leidub selliseid, 7- ja enam liikmelisi leibkondi, eeskätt maal — 11,8% määral, alevites tunduvalt vähem — 4,0% ja linnus üsna vähe — 2,1%.

Võrdlusvõimalused välismaadega on väga piiratud. Kuigi leibkondsust rahvaloendustel on käsitletud paljuiski riiges, on vaatlusmeetodid tihti niivõrd erinevad, et täppis tulemuste võrdlus on võimatu. Eriti segavaks on kujunenud allüünnikkude arvestamine: kohati (Saksas, Prantsuses, Austrias ja Šveitsis) on need kõik arvatud korteriperemehe leibkonda, kohati aga (Inglises, Iiris, Poolas, samuti Belgias ja Hollandis) on korteripidaja leibkonda arvatud vaid viimasega ühel leival olevad allüünnikud.

Ent siiski üldiseks orienteerumiseks toome siin leiduva ulatusel „keskmise leibkonna“, millise saavutame kogu rahvastiku jagamisest rahvaloendusel leitud leibkondade arvule (viimases arvatud ühes aktiivsed üksikud).

Riik	Rahvaloenduse aeg	Leibk. keskmine suurus
Soome	1930	3,1
Eesti	1934	3,2
Rootsi	1933	3,6
Saksa	1930	3,7
Itaalia	1931	4,4
Leedu	1924	4,4

¹⁾ Leibkonna-statistikas on ühiselamuis elavaina arvestatud vaid isikud, kelle ülalpidamise kulud kandis ühiselamut pidav asutus, kuna teiste korteri statistikas arvestatud ühiselamute elanikud, nagu kooli internaatides olevad õpilased, haiged halgates, võrastemajades peatuvad isikud jne., arvestati üksikuina — aktiivseina või ülalpeetavaina.

Eestis suurimal arvul suuri leibkondi leidub, loomulikult, Petserimaal (22,3%), kus on säilinud veel vanaaegsed perekonnatraditsioonid, nii kui seda näeme allpool käsitledes leibkonna koostist. Edasi, suuri leibkondi leidub rohkemal määral veel Saare- (15,1%), Lääne- (12,7%), Harju- (10,9%) ja Pärnu- maal (10,7%), kuna kõige vähem selliseid leidub Valga- (8,6%) ja Järvamaal (9,2%). Linnades ja alevites samuti leiame rohkemal määral suuri leibkondi kõigepealt seal, kus elab rohkem venelasi, nagu Petseris (4,4%), Kallastes (15,0%) ja Mustvees (8,2%), samuti suurema arvu leibkondadega maade linnades ja alevites, nagu Kuressaares (4,6%), Haapsalus (3,4%) ja Kärdlas (5,2%).

Täieliku ülevaate leibkondsuse määra ja leibkondade suuruse erinevusest annavad järgnevad üksikasjalisemad andmed admin.-üksuste järgi (tab. 3).

Arvestamata ühiselukohis elavaid kaitsevõidlasti, leiame leibkondsuse määra, s. t. leibkonnis elava rahvastiku, valdades tunduvalt suurema (95,2%), kui alevites (90,5%) ja eriti linnades (85,2%), ja seda nii üksikute kui ühiselukohis elavate arvel: linnades ja alevites on selliseid võrdlemisi rohkesti. Ühiselukohis elavaina on arvestatud peamiselt mitmet liiki hooalealused — lapsed ja raugad ning vangid vangla¹⁾. Viimaseid leidub peamiselt linnades, kuna hooalealuseid leidub ka alevites ja osalt maal. Kuid maal on ühiselukohis hooalealuseid võrdlemisi vähe, sest valdav enamik maaga seotud rahvastikku hooldab rauke ja vigaseid kodus, kuna linnades, kus elab palju sotsiaalselt ja varanduslikult kindlustamata inimesi, jääb rohkem inimesi avaliku hooalekande ülalpidada.

Leibkonnad administratiiv-üksusele järgi — Ménages d'après les unités administratives.

Ühisriiklased Peron- nua laulu- domeerid colleat.	Leibkonnad — Ménages		Araoleva peaga leibkon- nad — Avec chef de ménage absent				Leibkonnad Membres des ménages		Üksikult elavad Peronnes habitant seules				Ühisriiklased Peron- nua laulu- domeerid colleat.
	Arv	% peaga leibk- st	Kesk- m. suurus	De nombre des ménages avec feméin	Arv	% leibkonnade	Arv	% rahvastikust	Arv	% de population	aktiivsed	Üksikult % des per- sonnes seules	
Ühisriiklased Peron- nua laulu- domeerid colleat.	88 140	76.9	3.3	19 190	5 130	5.8	85.2	41 415	13.8	89.7	10.3	6 283	2.0
Tallinn	27.7	77.9	3.2	8 040	1 674	4.4	84.4	13 555	13.5	96.7	8.3	2 907	2.1
Raasiku	27.6	71.3	3.4	3 223	1 183	12.9	86.2	18 555	11.5	88.3	11.7	1 094	2.3
Kuressaare	24.6	68.1	3.7	2 866	1 35	12.9	79.9	7 748	18.7	77.6	22.4	1 591	8.4
Narva	27.5	82.5	3.5	1 740	831	5.0	87.5	2 515	19.7	94.6	5.4	421	1.8
Nõmme	27.9	72.5	3.5	723	187	4.4	86.1	1 188	17.6	97.2	2.8	239	1.6
Faale	27.0	76.4	3.5	187	60	7.1	86.1	401	14.2	84.8	15.2	89	2.7
Paldiski	27.0	81.3	3.5	388	27	11.7	87.9	120	14.1	74.2	25.8	9	1.1
Peseri	27.0	82.2	3.8	177	27	11.7	87.9	477	11.2	74.2	25.8	42	0.9
Pärnu	28.0	77.0	3.4	1 222	385	6.8	83.5	2 181	10.6	94.3	5.7	319	1.6
Põlvas	27.1	74.6	3.3	1 170	40	6.6	87.5	414	15.9	75.6	24.4	15	0.6
Põlvasmaa	26.9	76.6	3.4	592	165	6.1	86.0	1 271	12.7	88.5	11.5	130	1.3
Rakvere	26.9	86.9	3.5	1 122	165	6.1	86.0	428	11.4	89.0	11.0	21	0.8
Tapa	26.6	84.5	3.4	639	77	7.5	83.1	8 911	15.1	77.5	22.5	1 047	1.8
Tartu	26.6	74.0	3.6	1 158	73	10.7	86.6	2 293	11.3	81.4	38.6	54	2.1
Türi	26.2	68.8	3.4	1 293	80	8.7	91.4	243	8.4	86.8	13.2	7	0.2
Vaige	26.7	78.3	3.6	579	282	3.0	88.4	1 037	9.6	88.7	11.3	217	2.0
Viljandi	26.8	75.2	3.4	755	234	7.1	85.8	1 439	13.2	87.4	12.6	238	2.0
Võru	25.0	76.2	3.6	306	100	7.5	81.0	744	14.0	75.5	24.5	267	5.0
Alavõid — Bourgs	27.3	80.1	3.5	1 344	585	4.7	90.5	2 392	8.9	94.7	5.3	157	0.6
Alavõid	26.9	76.1	3.6	90	49	10.0	89.1	157	10.1	97.5	2.5	13	0.8
Elva	28.1	35.3	3.9	97	41	8.4	83.3	117	6.7	100.0	—	—	—
Jõgeva	27.0	77.9	3.9	65	25	7.8	86.7	152	12.8	96.7	3.5	—	—
Jõhvi	27.9	78.2	3.4	112	57	10.0	87.4	237	12.8	86.2	14.8	—	—
Kallaste	27.1	87.6	3.6	43	8	2.3	89.8	43	2.7	100.0	—	—	—
Keda	27.1	81.0	3.5	47	8	2.3	87.0	87	9.0	87.4	12.6	12	1.2
Alvingi-Nõmme	27.6	79.1	3.5	76	20	7.5	89.1	149	10.3	97.3	2.7	8	0.6
Kunda	27.2	88.1	3.6	56	18	8.6	88.0	178	11.9	100.0	—	19	1.0
Kärda	26.5	43.1	3.5	92	27	11.9	88.0	92	4.9	89.0	11.0	1	0.1
Mätsa	26.5	72.9	3.7	70	48	11.9	82.9	108	11.8	99.1	0.9	8	0.8
Musvee	27.5	87.3	4.1	81	15	5.8	95.1	2 701	7.6	91.7	8.3	8	0.3
Mõisaküla	27.9	85.2	3.5	89	16	2.6	92.0	132	4.6	100.0	—	8	0.4
Narva-Jõesuu	29.1	79.6	3.3	383	44	9.3	88.5	1 447	10.0	100.0	—	19	1.2
Otepää	29.0	74.2	3.4	132	73	12.5	87.8	266	11.2	87.2	12.8	20	1.0
Sindi	28.9	78.5	3.3	110	21.5	4.3	88.2	1 690	13.8	98.4	1.6	29	1.6
Suure-Jaani	29.2	74.7	3.3	68	23	7.9	85.0	1 635	10.2	98.6	1.4	12	1.2
Võõpsu	31.1	78.3	3.3	68	23	7.9	85.0	142	13.8	98.6	1.4	12	1.2
Võõpsu — Communes	31.1	94	3.3	26	21	14.9	93.3	30	6.7	100.0	—	—	—
Arvades	22.5	140 475	4.4	21 476	5 975	2.9	95.2	32 224	4.2	99.8	9.2	4 968	0.5
Võrumaa	23.9	20 917	4.1	3 861	938	3.9	100 578	6 078	5.7	92.6	7.4	582	0.5
Järva	23.6	5.8	4.2	1 649	370	3.3	94.8	2 862	4.8	89.2	10.8	193	0.4
Jämsaa	22.9	36.8	4.3	2 938	663	3.3	93.7	4 521	5.1	91.6	8.4	1 048	1.2
Läänemaa	22.5	12 039	4.5	2 512	386	2.2	82 811	2 884	3.6	85.7	6.3	270	0.4
Pärnumaa	21.7	8 132	4.3	2 742	293	2.6	49 494	1 758	3.4	94.5	5.5	121	0.9
Sarnamea	22.8	12 888	4.3	2 426	405	2.6	44 976	3 174	4.6	88.6	11.4	645	0.9
Viljandimaa	23.5	11 243	4.2	2 080	429	3.1	65 131	2 742	4.7	82.7	17.3	749	1.3
Tartumaa	22.8	21 108	4.2	4 024	684	2.6	108 132	4 252	3.8	90.7	9.8	695	0.8
Valgamaa	23.2	5 020	4.4	790	34	17.4	94.0	2 257	4.9	85.6	14.4	277	1.1
Võrumaa	21.8	13 534	4.4	2 584	397	2.4	72 581	2 892	3.8	94.7	5.3	331	0.4
Peterimaa	5.1	9 563	5.9	1 825	485	3.7	59 586	804	1.8	90.7	9.3	43	0.1
Erilid arvestatavad	14	66.7	2.0	1	11	78.6	21	21	87.9	99.7	0.3	—	—
Ühise — Gr. total	268 463	209 701	3.9	48 911	19 781	4.0	92.1	77 001	6.9	90.4	9.6	11 408	1.9

1) Ilma kaitsvälistateta. 2) Peronnes completees à part.

Üksikult elavate osatähtsust rahvastikus mõju-
tavad silmapaistval määral kooliõpilased. Linnades
kui keskkoolide, ja eriti Tartus, kui ülikooli asukohas,
elab palju maalt ja ka teistest linnadest pärit õpilasi
üksikult, kas möbleeritud tubades või perekondades
allüürnikena, keda rahvaloendusel arvestati ülalpeeta-
vatena üksikutena; „kostil“ elavad õpilased aga
arvestati perekonnis elavana. Kuna maalt pärit
õpilaste arvud ja nende elamisviis kohati suuresti
erinevad, siis seetõttu leiamegi linnades väga ebaüht-
lased iseseisvate ja ülalpeetavate üksikute vahekorrad
— nii Tallinnas, Nõmmel ja Pärnus leiame üsna vähe
ülalpeetavaid üksikuid, ja seetõttu ka üksikute protsent
neis linnades pole eriliselt kõrge, kuna näiteks Tartus,
Kuressaares, Tõrvas ja Võrus on ülalpeetavate üksikute
protsent erakorraliselt kõrge ja ühes sellega, peale
Tõrva, ka kõrge üldse üksikute osatähtsus rahvastikus.
Kuna üksikute osatähtsus rahvastikus, peale kooli-
õpilaste, on tingitud eeskätt teenistuses seisvatest
üksikutest, noortest ametnikest ja töölisist, siis leiame
neid aktiivseina ka rohkem just tööstuskeskkohis,
nagu on seda peale linnade osa aleveid ja maid ees-
otsas Viru- ja Harjumaaga; samuti leidub rohkem
üksikuid põllumajanduslikult jõukamais mais, nagu
on seda Valga-, Viljandi- ja Järvamaa.

Seejuures siiski leibkonduse määr kohati näib
olevat sõltuv ka rahvastiku koostisest, eeskätt rahvus-
likust: nii venelaste tihedamais asukohis on üksikult
elavaid üsna vähe, nagu Petserrimaal ning vene rahvu-
sega aleveis Mustvees ja Kallastes. Kuid ka need näivad
erandid on seletatavad üldiste leibkonduse määra
tingivate teguritega, nimelt rahvastiku majandusliku
struktuuriga: kapitalistlik-turumajanduse süvenedes
hävivad patriarhaalsed suur-perekondade leibkonnad,
andes aset väikeleibkonnile või koguni üksikuile nii
maal, kui eriti linnus, kus leidub soodsaid tohtustamis-
võimalusi arvurikkais söögimajades. Kui sellele
juurde arvame veel kitsaid teenistusolusid, vabal ajal
puhkuse vajadusest segamata oleku tarvet ja, mis
eriti tähtis, väikeste laste vähest arvu nooris pere-
konnis, siis on selge, miks rahvastiku leibkonduse
määr, s. o. leibkonniti elavate isikute protsent on
kõige väiksem ja vastupidi leibkondade sagedus, s. o.
leibkondade arv 100 elan. kohta suurim linnados,
seejärel aleveis ja ka maal majanduslikult enam
arenenud rajoones. Samaga on seletatav leibkonduse
kasvamine, võrreldes 1922. a., rohkem leibkondade
arvu kui leibkonniti elavate isikute arvel ja selle
tagajärjel leibkondade suuruse vähenemine.

Osutatud suundi leibkonduse kujunemises ise-
loomustavad kõige paremini järgnevad sõltuvus-,
näitajad — korrelatsioonikoefitsiendid (r). Nimelt
korreleerides valdades leibkonniti elavate isikute %
ehk leibkonduse määra:

1. Talundite varanduse väärtusega ühe
töötaja perek.-liikme kohta $r = -0,7038 (\pm 0,1025)$
2. Palgaliste täistöötajate arvuga ühe saagi-
maa üh. kohta $r = -0,8089 (\pm 0,1051)$
3. Leibkondade arvuga 100 elan. kohta $r = -0,9039 (\pm 0,0372)$
4. Leibkondade keskmise suurusega $r = +0,9209 (\pm 0,0309)$

Toodud korrelatsioonikoefitsiendid näitavad, et
mida jõukam maa, s. t. mida suurem on talundite
varandus ühe töötaja perek.-liikme kohta, seda väik-
sem on leibkonniti elava rahvastiku %. Seejuures
on oluline just kõrge sõltuvusemäär. Samuti seisab
leibkonduse määr vastupidises korrelatsioonis talun-
dites kasustatavate palgalistega: kus viimaseid leidub
rohkem, seal on leibkonniti elava rahvastiku % väik-
sem, kuigi palgalised osalt peremehe leival olles on
arvatud leibkonda. Kuid rahvaloenduse ajal suur
osa palgalisi oli aastaja varasuse tõttu veel töötä
ja sellepärast just rohkem palgatööjõudu tarvitajad
jõukamad maad esinevad suurema arvu mitteleibkon-
nis elavatega, s. o. üksikutega.

Ent vaatamata sellele, et jõukamais mais on
leibkonniti elavate % väiksem, on seal suhteliselt
rahvaarvule rohkem leibkondi, nii kui osutab kõrge
negatiivne korrelatsioon. See tähendab, et jõukamais
mais on suur-leibkonnad jagunenud väikeleibkonniks,
nii kui eespool nenditud, ja seetõttu on ka neis kes-
mine leibkonna suurus väiksem: sellest kõrge posi-
tiivne korrelatsioon leibkonniti elavate % ja leib-
konna suuruse vahel. Seega võime kokkuvõttes
väita, et meie rahvamajanduslik areng ja põllu-
pidajate heaolu tõus hävitab naturaalmajapidamise
ajastust säilunud suur-perekonna traditsioonid
ühes sellistes perekondades sugulusliikude side-
mete kallikspidamisega ja tekitab uusi, kas elu-
mugavuse soodustuseks loodud või jälle perekonna
killunemisest tekkinud väikeleibkondi, nii kui näeme
allpool.

Et seejuures leibkonduse määr, s. o. leibkonniti
elavate isikute % rahvastikus mõõdunud 11 a. jooksul
siiski on kasvanud, on tingitud suuremal arvul uute
leibkondade tekkimisest — osalt võrdlemisi inten-
siivse abiellumise, abielulahutuste, vallaslaste sündi-
vuse, intensiivse asundamise ja mitte vähesel määral
võrdlemisi elava chitustegevuse mõjul, mis võimaldas
suurel arvul inimestele soetada oma kodumajapida-
mist, olgu perekonniti või koos sugulaste ja teenijatega.

Nii on võrreldes 1922. a. seisundiga chukorterite
arv tõusnud üldse riigis 43 573 ehk 16,7% võrra,
eraldi linnus 24 443 ehk 29,0%, aleveis 1 746 ehk
21,8% ja valdades 17 384 ehk 10,3%. Millisel määral,
lähtudes olevate korterite arvust, on võimalusi ka
edaspidiseks leibkondade arvu kasvamiseks — kas
rahva juurekasvu või teiste leibkondade ja üksikute
arvel, seda näitavad järgnevad võrdlusarvud 1. III
1934 kohta.

	Leibkondade		Leibkondade arvu ületavad	
	arv	Elanikuga korterite arv	arv	%
Linnades	88 140	102 376	14 236	16,2
Alevites	7 313	8 492	1 179	16,1
Valdades	173 026	170 388	6 362	3,7
Kokku	268 479	290 256	21 777	8,1

Leibkondi ületav korterite arv on tõenäoliselt
valdavas enamuses üksikute kasustada, kuigi osa
neist võib olla kaht või enam korterit pidavate leib-
kondade valduses; samuti on osa kortereid kasusta-

tavad ühiselamutena. Sellepärast võime vaid ligikaudu väita, et oleviku korterite arv võimaldab leibkondade juurekasvu üldse mitte enam kui 6—7% võrra ja sedagi peamiselt linnades ja alevites, 13—14% võrra, kuna valdades koos alevikega aga see võib vaevalt küündida 2%-ni. See on üks põhjusi, miks seni maal perekonda soetada tahtnud inimesed on sunnitud olnud siirduma alevitesse ja linnusse, samuti miks valdades leibkonnad püsivad suuremainsa — eriti Petserimaal, kus elukorterite arv ületab leibkondade arvu vaid 1,0% võrra, kuna mujal kohati, nagu Harju- ja Järvamaal, see ulatub 5,8%. Kuid siiski korterite reservi mõju jääb tunduvalt taha üldise majandusliku arengu mõjust ja on pealegi teataval määral ise sõltuvuses viimasest.

Linnade ja alevite, samuti maade majandusliikude ja sotsiaalsete olude erinevusi peegeldavad peale eelselgitatu väga iseloomustavalt ka veel leibkonnaliikide suhtelised erinevused. Nimelt, võttes ühelt poolt täisleibkondi kui täisperekonna alusel kujunenud kooseluüksusi ja teisalt üksiku abielupoole leibkondi, kui hävinud perekonna jäanuseid, ning üksiku leibkondi, kui eluvajaduste nõudel kujunenud aseperikonnelisi moodustisi, näitavad järgnevad andmed kujukalt, kuidas kohati täisperekonnad on sunnitud andma ruumi viimastele.

Nii (tab. 4) võime nentida kõigepealt alevites (69,0%) ja eriti linnus (67,1%) valdadest (72,3%) väiksemat täisleibkondade osatähtsust — seda peamiselt linnus ja alevites suurema arvu üksiku leib-

Peaga leibkondade liigid administratiiv-üksuste järgi — *Catégories des ménages avec chef de ménage.*

4.	Täisleibkonnad <i>Ménages complets</i>				Üksiku abielupoole leibkonnad <i>Ménages des familles détruites — avec enfants</i>				Üksiku leibkonnad — <i>Ménages des célibataires et des personnes ayant été mariées — sans enfants</i>			
	Arv	% peaga leibk. üldarvust	Naispeaga leibk. %	Leibk. keskmine suurus	Nombre	En % de nombres des ménages avec chef de ménage	% des ménages avec chef de ménage	Grandeur moyenne de ménage	Arv	% peaga leibk. üldarvust	Naispeaga leibk. %	Leibk. keskmine suurus
Linnad — Villes	55 703	67,1	3,5	3,4	11 016	13,3	81,6	3,0	16 291	19,6	50,5	2,6
Tallinn	24 749	67,9	3,6	3,3	4 504	12,6	82,0	2,9	7 085	10,4	48,0	2,0
Haapsalu	724	64,4	3,5	3,5	177	15,7	87,0	3,1	224	10,9	64,3	2,7
Kuressaare	570	58,9	2,8	3,8	1 022	16,8	73,5	3,2	235	24,3	64,3	2,7
Narva	4 131	65,3	6,3	3,4	1 069	16,9	80,8	2,9	1 129	17,8	54,6	2,6
Nõmme	2 984	74,2	3,5	3,5	424	10,5	78,1	3,1	614	15,3	46,7	2,7
Paide	521	65,9	3,6	3,7	107	13,5	76,6	3,1	163	20,0	52,8	2,8
Paldiski	139	68,5	0,7	3,7	29	14,3	86,2	2,9	35	17,2	34,3	2,3
Petseri	707	71,3	2,4	3,9	121	12,2	78,5	3,5	164	16,5	30,6	2,9
Pärnu	3 578	67,4	2,0	3,5	728	13,7	81,5	3,0	1 002	13,0	52,6	2,6
Põltsamaa	428	64,1	3,0	3,4	81	12,1	85,2	2,9	150	23,8	55,3	2,6
Rakvere	1 728	68,0	3,8	3,5	324	13,2	80,5	3,0	478	18,9	53,8	2,6
Tapa	711	76,4	1,3	3,0	97	10,4	72,2	3,2	123	13,2	35,0	2,6
Tartu	9 279	64,1	3,3	3,5	1 098	13,8	82,3	3,0	3 197	22,1	52,4	2,6
Tõrva	373	61,3	1,9	3,7	85	14,0	74,1	3,4	150	24,7	58,7	2,8
Türi	593	75,2	1,0	3,5	85	10,8	85,9	2,9	111	14,1	30,6	2,7
Valga	1 700	67,1	1,8	3,7	349	13,1	84,0	3,2	529	10,8	48,0	2,8
Viljandi	1 800	64,3	3,5	3,6	401	13,6	81,5	3,2	647	22,0	55,8	2,6
Võru	813	65,9	3,2	3,7	175	14,2	84,0	3,0	246	10,9	54,1	2,7
Alevid — Bourgs	4 656	69,0	2,5	3,7	842	12,5	77,1	3,1	1 250	18,5	46,3	2,6
Antsla	258	68,4	2,3	3,8	54	14,3	85,2	2,9	85	17,2	58,5	2,5
Elva	299	66,4	3,0	3,8	71	15,8	70,1	3,1	80	17,8	42,5	2,6
Jõgeva	189	64,3	2,6	3,5	38	12,9	81,6	3,1	67	22,8	43,3	2,4
Jõhvi	351	68,4	4,6	3,5	75	14,6	78,7	3,0	87	17,0	42,5	2,6
Kallaste	255	73,7	1,2	4,7	33	9,5	66,7	3,9	58	16,8	81,0	3,6
Kella	177	71,4	1,7	3,6	29	11,7	82,8	3,3	42	16,9	47,6	2,7
Killingi-Nõmme	241	66,2	3,7	3,6	51	14,0	86,3	3,0	72	19,8	31,0	2,6
Kunda	399	81,6	0,8	3,6	55	11,2	72,7	3,3	35	7,2	42,9	2,7
Kärkla	224	66,1	6,3	3,9	38	11,2	73,7	3,3	77	22,7	64,0	2,7
Mustla	149	61,1	4,7	3,6	33	13,5	78,8	3,0	62	25,4	50,7	2,7
Mustvee	464	72,5	1,3	4,3	59	9,2	64,4	3,5	117	18,3	31,6	3,0
Mõisaküla	451	75,2	1,6	3,0	63	10,5	66,7	3,0	86	14,3	46,5	2,4
N.-Jõesuu	286	60,4	0,7	3,5	57	13,2	86,0	2,9	88	20,4	42,0	2,5
Otepää	309	60,4	4,5	3,6	71	13,9	77,5	2,8	132	25,8	47,7	2,5
Siidl.	368	71,9	2,7	3,4	61	11,9	75,4	2,8	83	16,2	65,1	2,4
S.-Jaani	161	59,9	0,6	3,4	36	13,4	80,6	2,9	72	26,8	52,8	2,6
Võõpsu	75	62,5	1,3	3,5	18	15,0	88,0	2,9	27	22,5	33,3	2,7
Vallad — Communes rurales	121 441	72,3	2,7	4,6	22 194	13,2	73,5	3,9	24 316	14,5	32,5	3,1
Võrumaa	17 370	72,1	2,1	4,4	3 510	14,6	73,0	3,8	3 198	13,3	29,2	3,0
Järvamaa	8 232	73,6	2,7	4,4	1 490	13,4	71,8	3,7	1 456	13,0	23,8	3,0
Harjumaa	14 217	72,6	2,5	4,4	2 437	12,5	72,3	3,8	2 017	14,9	29,1	3,1
Läänemaa	11 089	73,2	3,3	4,6	1 899	12,5	73,4	4,0	2 163	14,3	34,5	3,1
Saaremaa	7 393	68,0	4,9	4,9	1 820	16,7	70,5	4,0	1 661	15,3	36,2	3,1
Pärnumaa	11 177	73,0	3,0	4,5	1 834	12,0	72,1	3,8	2 303	15,0	55,5	3,0
Viljandimaa	9 647	72,4	3,2	4,3	1 478	11,1	72,0	3,7	2 203	16,5	31,5	3,2
Tartumaa	17 933	71,4	2,3	4,6	3 119	12,4	74,5	3,8	4 080	16,2	31,4	3,2
Valgamaa	4 231	72,8	2,2	4,4	601	10,3	70,5	3,7	578	16,8	27,8	3,2
Võrumaa	11 518	71,5	2,5	4,8	2 027	12,6	72,8	4,0	2 573	16,0	32,0	3,3
Petserimaa	8 694	76,8	1,8	5,9	1 970	17,3	72,2	4,6	784	6,9	31,3	3,7
Eriti arvest. isikud — Pers. comptées à part	2	66,7	—	2,0	1	33,3	100,0	2,0	—	—	—	—
Üldse — Gr. total	181 802	76,5	2,9	4,2	34 053	13,2	76,2	3,6	41 857	16,2	39,9	2,9

kondade mõjul. Üksiku abielupoole leibkondade osatähtsus leibk. üldarvus siiski suuresti ei erine; kuid võttes neid suhteliselt täisleibkonnile, mille hävimisest nad peamiselt on kujunenud, leiame neid siiski linnus røhkem (19,8%) kui maal (18,3%) ja alevs (18,1%).

Ent ka üksikud linnad, alevid ja maad erinevad käsitletud leibkonna-liikide vahekorvalt, tihti koguni suuresti. Nii, hävinud perekondi leidub linnadest (keskmise 13,3% juures) suurimal määral Narvas (16,0%), Kuressaares (16,8%), Haapsalus (15,7%), Paldiskis (14,8%) ja Võrus (14,2%), s. o. peamiselt rahvastikuarvult kas kahanevais või vähe kasvavais äärelinnus, kuna suuresti kasvavais väikelinnus on lõhutud perekondade osatähtsus madalaim, nagu Nõmmel (10,5%), Tapal (10,4%), Türil (10,8%), Põltsamaal (12,1%), Petseris (12,2%) jne. Seejuures pälvib tähelepanu, et viimaseis linnus, peale Põltsamaa, ka üksiku leibkondade osatähtsus pole nii kõrge, kui eelpool nimetatud, samuti suuremais linnus, eesotsas Tartus (22,1%) ja Tallinnas (19,4%). Et koos viimastega ka üksiku leibkondade % on kõrge veel sellises sisema väikelinnus, nagu Tõrvas (24,7%), Põltsamaal (23,8%) ja Paides (20,0%), oleneb neis suhteliselt suuremal arvul elavatest põllutöölisest, kelle seas üksiku leibkondade % on eriti kõrge (v. allpool).

Sama teguri mõjul leiame üksiku leibkondade osatähtsuse kõrgema ka L.-Eesti maades, arvatud välja Petserimaa, kus selliseid leidub üsna vähe — maade keskmise 14,5% juures vaid 6,0%. Seevastu hävinud perekondade leibkondi leidub Petserimaal kõige rohkem, keskmise 13,2% juures 17,3%, samuti kui täisleibkondi — keskmise 72,3% juures 75,8%. Kuna ka suhteliselt täisleibkondade arvule Petserimaal hävinud leibkondi on rohkesti, siis peab sellise nähtuse põhjuseks pidama küll petserlaste pikemaajalisi tööviibimisi sisemaal, samuti kui seda leiame Saaremaal — ka seal sisemaal ja merel viibivate abielupoole arvel üksiku abielupoole leibkondade % on kõrge (16,7%). See tähendab, et kohati osal üksiku abielupoole leibkonnist võib olla sidemeid pikemat aega mujal elutseva teise abielupoolega, mis peaks soodustama selliste leibkondade loomulikku suurenemist.

Seda osutavad teataval määral ka leibkonna keskmise suuruse arvud: need on Petseri- ja Saaremaal teistest suuremad, mitte üksnes täis- vaid ka üksiku abielupoole leibkonnis. Kuid arvestades seda, et viimase liigi leibkondade keskmine suurus on täisleibkonna keskmisest suurusest väiksem vähem kui ühe isiku (surnud, lahkunud või puuduva abielupoole) võrra ja seda mitte üksnes eelnimetatud mais vaid kõikjal, koguni alevs ja linnus, peab järeldama, et need leibkonnad on osalt täiendunud perekonda mittekuuluvate liikmetega — näiteks talundeis palgalistega, linnus kostilastega jne., üldiselt aga samade tegurite mõjul, millised on tekitanud üksiku leibkondade kujunemist.

2. Leibkonnad tööharudes ja ühisk. kihtides.

Ménages d'après les occupations et situation sociale.

like kihtide järgi. Sest linn ja alev esindavad eeskätt moodsa majandusarengu kandepinda — tööstust, kaubandust, transporti ja ühiskondlikku tegevust, kuna maa esindab eeskätt perekonna-traditsioonide säilitajat põllumajandust. Sest kuigi tegelikult ka maal leiame tööstust, kaubandust jne., ei suuda need siiski suurel määral mõjutada maa ilmet — sel põhjusel, et iga suurem tööstus võrdlemisi lühikese ajaga koonduvad enese ümber aleviku või alevi kui linna algeid ja lakkab seega esindamast maad.

Kuigi andmed tööharude ja ühiskondlike kihtide järgi ei sisalda kõiki leibkondi — on jäetud välja äraoleva peaga leibkonnad, arvult 10 781 ehk 4% leibk. üldarvust, milliste liigitamine tööharude jne. järgi oli võimatu, ja kuigi liigitus on teostatud leibkonnapea tööharu ja ühiskondliku kihi järgi, arvestamata teiste liikmete tööharulist ja eriti ühisk. kihti kuuluvust, mis tõttu näit. mitte vähe palgalisi sattu alatiselt palgalistega töötajate peremeeste kihti, — käsitatavate andmete tulemused siiski on kooskõlas eelsaavutatutega ja valgustavad nii mõndagi iseloomulikku nähtust meie sotsiaalses elus.

Esmajoones võime nentida, et kooskõlas eelõelduga (tab. 5 andmeil) leiame suurima leibkondsuse määra, s. o. leibkonniti elavate isikute % rahvastikust loomulikult põllumajanduses (96,0%) ja ka teistest tööharudest rohkem maaga seotud transport ja sides (90,0%); neile järgnevad pea võrdsete arvudega tööstus ja kaubandus (89,2% ja 89,1%) ning viimastest vähe madalama arvuga ühiskondlik tegevus (87,1%). Üsna väikesena aga esineb leibkondsuse määr maja- ja isikuteenistuse harus, kus tegeleb palju vallalisi naisi, samuti väljaspool tööharusid seisvate juures, kuhu kuuluvad ühes kapitalist elatuvatega ka mitmet liiki hoolealused, kelle seas on suur % üksikuid ja ühiselukohis elavaid. Ent võttes ainult kapitalist elatuvaid, saaksime siiski võrdlemisi kõrge leibkondsuse määra (83,7%), nii kui seda võib järeldada 1922. a. andmeist (1934. a. selline eritus puudub).

Vaadeldes aga leibkondade arvusid 100 inimese kohta, s. o. leibkondade sagedust, leiame põllumajanduse jäävat taha kõigist tööharudest, arvestamata pisut madalama arvuga väljaspool tööharusid seisvaid.

Vastavalt sellistele vahekordatele leibkondsuse määras ja leibkondade sageduses saavutame tulemusena keskmise leibkonna suurima põllumajanduses (4,4-liikmelise), sellest tunduvalt madalamad kaubanduses, transport ja sides ning ühiskondlikus tegevuses (3,4-liikm.) ja väikseima maja- ja isikuteenistuses (2,7), samuti väljaspool tööharusid seisvail (2,0-liikm.). Et selliste arvude juures üldiselt keskmine leibkond siiski esineb ligi 4 liikmega, oleneb põllumajanduse alal leiduvate leibkondade suhteliselt suurest arvust: leibkondade üldarvust 55,8% kuulub põllumajan-

Leibkondade suurus tööharude ja ühiskondlike kihtide järgi (puuduva peaga leibkondadeta).
Grandeur des ménages d'après les branches du travail et classes sociales (sans ménages avec chef de ménage absent).

	Leibkonnad — Ménages								
	Üldarvud (ilma üksikut.) — Nombres générales sans personnes habitant seules	Leibkondade arv 100 inimese kohta Nombres des ménages par 100 habitants	Keskm. suurus Grandeur moyenne	Meespeaga leibkonnad Avec chef de ménage masculin			Naispeaga leibkonnad Avec chef de ménage féminin		
				Arv	%	Keskni. suurus	Nombre	%	Grandeur moyenne
a) Tööharud.									
Põllumajandus	143 828	21,0	4,4	110 347	83,0	4,0	24 481	17,0	3,6
Tööstus	52 115	26,0	3,3	43 352	83,2	3,4	8 763	16,8	2,8
Kaubandus	14 052	26,5	3,4	11 640	77,2	3,5	3 400	23,8	2,9
Transport ja side	10 220	26,4	3,4	9 641	94,3	3,4	588	5,7	2,0
Ühiskondlik tegevus	17 218	25,7	3,4	14 180	82,4	3,5	3 020	17,6	2,8
Maja- ja isikuteenistus	2 390	25,3	2,7	1 063	44,5	2,0	1 327	55,5	2,6
Väljaspool toodud tööharusid seelavad	11 446	21,0	2,9	9 075	58,3	3,0	4 771	41,7	2,9
Tööharu teadmata	5 534	25,2	3,1	3 888	70,3	3,3	1 646	29,7	2,8
Kokku	257 712	23,6	3,9	209 701	81,4	4,1	48 011	18,6	3,2
b) Ühiskondlikud kihid.									
Peremehed alaliselt palgatud töolistega	32 428	21,2	4,6	27 623	85,2	4,8	4 805	14,8	4,0
Peremehed oma perekonnaliikmetega	94 284	21,7	4,6	81 046	86,0	4,7	13 238	14,0	3,9
Peremehed üksikud	23 108	20,9	3,2	16 002	73,1	3,4	7 090	29,0	2,8
Töölised	72 474	20,3	3,3	58 000	78,5	3,4	15 574	21,5	2,8
Ametnikud	18 987	25,5	3,5	10 249	55,0	3,0	2 738	14,4	2,8
Vabakutselised	1 464	24,4	3,5	1 047	71,5	3,7	417	28,5	3,0
Kihitud, kiht teadmata	14 907	23,0	3,0	9 934	66,4	3,1	5 033	33,6	2,8
Kokku	257 712	23,6	3,9	209 701	81,4	4,1	48 011	18,6	3,2

	Leibkonniti elavad Membres des ménages		Üksikult elavad Personnes habitant seules				Ühiselukohtades elavad—Person. habitant les demeures collect.	
	Arv	% rahvastikus	Nombre	En % de population	Üksikute % En % de nombre des personnes seules		Arv Nombre	% rahvastikus En % de population
					Aktiivsed Actives	Ülalpeetavad Passives		
a) Branches du travail.								
Agriculture, élevage, horticulture, apiculture, sylviculture et pêche	634 978	96,0	20 585	3,1	77,0	22,1	33	0,0
Industrie	172 658	80,2	20 940	10,9	96,0	3,1	57	0,0
Commerce	50 322	89,1	6 109	10,9	95,0	4,4	6	0,0
Transport et communications	34 925	90,9	3 402	9,1	93,4	6,0	13	0,0
Administration publ., défense nationale et professions libérales	58 392	87,1	8 608	12,0	91,0	8,4	23	0,0
Service domestique	6 403	98,8	2 040	31,2	98,5	1,5	4	0,0
Person. occup. hors d. group. nommés	33 051	91,6	9 095	17,8	97,3	2,7	11 246	20,6
Groupe inconnu	17 363	79,1	4 563	20,8	85,8	14,2	21	0,1
Total	1 008 682	92,0	77 001	7,0	90,4	9,6	11 408	1,0
b) Classes sociales.								
Patrons employant une main-d'oeuvre salarié	150 304	98,2	2 744	1,8	40,9	53,1	1	0,0
Patrons travaillant avec leurs membres de famille	430 372	99,2	3 460	0,8	32,3	67,7	7	0,0
Patrons travaillant seuls	74 081	86,1	11 971	13,9	95,5	4,5	14	0,0
Ouvriers et service	238 320	86,7	36 451	13,3	97,5	2,5	105	0,0
Employés	66 051	85,2	8 782	11,8	80,4	10,0	22	0,0
Professions libérales	5 140	85,8	849	14,2	93,8	6,2	—	—
Hors des classes sociales, classe sociale inconnue	44 805	65,1	12 738	18,5	91,1	8,0	11 259	16,4
Total	1 008 682	92,0	77 001	7,0	90,4	9,6	11 408	1,0

duse alale, 20,2% tööstuse, 5,8% kaubanduse, 4,0% transport ja side, 6,7% ühisk. tegevuse, 0,9% maja- ja isikuteenistuse, 4,5% väljaspool tööharude ning 2,1% teadmata alale.

Ent siiski, lõpliku selgituse leibkondsuse määra ja leibkondade sageduse erinevuste põhjustest annavad meile eritlused ühiskondlike kihtide järgi. Nii, tab. 5 toodud andmeist selgub kõigepealt, et kõrgeima leibkondsuse määraga ja samal ajal madalaima leib-

kondade sagedusega esinevad kaks esimest liiki peremehi ja seetõttu leiame neil ka suurima keskmise leibkonna. Teised ühiskondlikud kihid erinevad üksteisest vähe, kuid siiski neis suurima leibkondade sageduse madala leibkondsuse määra juures leiame peremees-üksikulil ja töölisel, mispärast neis kihtides ka leibkonna keskmine suurus esineb madalaimana. Sellest järgneb, et suurte leibkondade asendumine väikeleibkondadega on teostunud suurimal määral

majanduslikult vähem kindlustatud ühiskondlikes kihtides.

Kuid selle kõrval on mõjutamas ka teisi tegureid, nagu nägime juba eespool: perekondsuse suhtes pole igakord peremees peremehele ega tööline töölisele võrdne. Seda näitab eriti selgesti leibkondsuse määra ja leibkondade sageduse eritlus tööharudes ühiskondlike kihtide järgi (tab. 6).

Sellest selgub, et alatiselt palgatud töolistega töötajast peremeestest esinevad suurimaina perekondsuse säilitajaina suurte leibkondade näol põllupidajad ja väiksemaina töösturid; oma perekonnaliikmetega töötavaist peremeestest — suurimaina samuti põllupidajad ja väiksemaina transport ja side alal töötajad; peremees-üksikul aga, erinevalt eelmistest, leiame suurima leibkondsuse määra transport ja side alal

Leibkondsuse määr ja leibkondade arv 100 elaniku kohta tööharudes ühiskondl. kihtide järgi.
Nombre des membres des ménages en % de population et nombre des ménages par 100 habit. d'après les branches du travail et classes sociales.

Tööharud:	Ühiskondlikud kihid — Classes sociales							
	Peremehed alat. palg. tööstisega Patrons employant une main-œuvre salariée	Peremehed perek.-liikm. Patrons travaillant avec leurs membres de famille	Peremehed üksikud Patrons travaillant seuls	Töölised ja teeniljad Ouvriers et servies	Ametnikud Employés	Va bakutselised Professions libérales	Kihitud, kihit. teadm. Hors des classes sociales, classe sociale inconnue	Kokku Total
	Leibkondsuse määr — Nombre des membres de ménage en % de population.							
Põllumajandus	98,6	99,2	78,9	87,2	87,2	—	24,0	96,0
Tööstus	95,4	99,0	87,4	88,2	91,5	—	70,3	89,1
Kaubandus	96,5	99,0	88,0	81,7	89,0	—	75,7	80,1
Transport ja side	96,4	95,8	96,1	89,8	89,7	—	73,0	90,0
Ühiskondl. tegevus	—	—	—	85,9	86,8	85,8	91,2	87,1
Maja- ja isikuteenim.	—	—	—	68,7	85,7	—	—	68,8
Kokku	98,2	99,2	86,1	86,8	88,3	85,8	86,8	93,8
	Leibkondade arv 100 elaniku kohta — Nombre des ménages par 100 habitants.							
<i>Branches du travail:</i>								
Agriculture, élevage, horticulture, apiculture, sylviculture et pêche	20,7	21,6	25,0	25,1	24,0	—	7,3	21,0
Industrie	24,3	24,9	27,5	27,2	27,0	—	21,6	26,9
Commerces	23,3	27,9	27,0	26,8	26,4	—	25,7	26,5
Transport et communications	23,2	28,5	28,6	26,5	25,9	—	23,8	26,6
Administration publ., défense nationale et professions libérales	—	—	—	26,7	24,8	24,4	28,3	25,7
Service domestique	—	—	—	25,3	25,0	—	—	25,3
Total	21,2	21,7	26,9	26,3	25,5	24,4	26,9	23,6

töötavail (voorimehed ja taksiomanikud!), kuid seda just väikeleibkondade arvel. Töölise ja teenijate juures samuti esinevad suurima leibkondsuse määraga transport- ja side alal töötajad (raudteelased!) ja ka tööstustöölised — samuti väikeperekondade arvel. Põllumajanduses on töölisleibkonnad küll pisut suuremad, kuid perekondsuse määr jääb seal eelmistest taha; eriti madal aga on leibkondsuse määr maja- ja isikuteenistuse alal, kus töötab palju vallalisi ja ka perekonnad on seal väheliikmelised.

Õeldu selgub ilmekalt järgnevast leibkondade liigitusest suurusrühmade järgi (tab. 7). Üheski rühmas pole nii suurt 2-liikmeliste leibkondade suhtarvu, kui töölisel ja teenijal (56,3%) maja- ja isikuteenistuse alal. Samuti leiame suurima sagedusega leibkonna suurusrühmana 2-liikmelised: töölistel ja teenijatel veel kaubanduse (41,2%), tööstuse (34,0%), põllumajanduse (32,6%) ja ühisk. tegevuse alal (35,4%), peremees üksikutel — põllumajanduses (45,5%), tööstuses (39,2%), kaubanduses (37,4%), ametnikel — maja- ja isikuteenistuse alal (38,1%), kaubanduses (33,5%), tööstuses (30,8%), ühiskondl. tegevuses (30,5%) ja põllumajanduses (27,0%) ning lõpuks

va bakutselistel 33,2%. Seega ühiskondlikus tegevuses ning maja- ja isikuteenistuses esinevad kõik kihid ülekaalvalt vaid kaheliikmeliste leibkondadega. Transport ja side alal aga leiame, arvestamata kihitud, kõigis kihtides ülekaalvana 3-liikmelised leibkonnad. Kaubanduses esinevad ülekaalvalt 3-liikmelistega peremehed perekonnaliikmetega ja 4-liikmelistega — peremehed alatiselt palgalistega töötajad. Tööstuses aga mõlemat liiki peremehed esinevad ülekaalvalt 3-liikmeliste perekondadega, kuna põllumajanduses mõlematel on ülekaalus koguni 4-liikmeliste rühm. Ja kuna nimetatud kahte liiki peremeeste leibkondade arv põllumajanduses — 117 526 — moodustab vaadeldud leibkondade üldarvust 45,7%, siis on ilmne, kust tuleb otsida suurte leibkondade säilumist.

Kui loeme varemõeldu kohaselt suureks leibkonnaks 7- ja enam liikmelised, siis selliseid leidub eelnimetatud kahte liiki põllupidajail 16,5% ja 14,7%, teistel kihtidel põllumajanduse alal aga 4,0—4,7% vahel, tööstuses — kahte liiki peremeestel 7,8% ja 7,5%, teistel kihtidel 2,5%—3,1%, kaubanduse alal peremeestel 9,4% ja 3,4%, teistel 1,3—2,8%, transport ja side alal peremeestel 11,3% ja 2,8%, teistel 2,3—

Leibkonnad tööharude ja ühiskondlike kihtide järgi % — Ménages d'après les branches du travail et classes sociales.

7.	Leibkonnade ühikute arv Nombres total des ménages	Liikmete arvu järgi — D'après le nombre des membres									Kokku Total
		2	3	4	5	6	7	8	9	10	
		a) Tööhärad — Branches du travail.									
Põllumajandus — Agriculture, élevage, horticulture apiculture,ylviculture et pêche	143 828	15,4	20,3	21,3	17,8	12,0	6,9	3,5	1,6	1,2	100,0
Tööstus — Industrie	52 115	34,3	20,9	18,0	9,6	4,2	1,8	0,8	0,3	0,2	100,0
Kaubandus — Commerces	14 052	34,1	27,6	19,7	10,5	4,9	1,8	0,7	0,4	0,3	100,0
Transport ja side — Transport et communications	10 229	29,5	31,1	20,9	10,8	4,5	2,0	0,7	0,3	0,2	100,0
Ühiskondlik tegevus — Administration publ., dé- fense nationale et professions libérales	17 218	32,2	28,3	20,7	11,0	4,7	1,9	0,7	0,3	0,2	100,0
Maja- ja isikuteenistus — Service domestique	2 300	56,2	25,8	11,6	4,4	1,3	0,5	0,1	0,1	0,0	100,0
Väljaspool toodud tööhäradid seisvad — Person. occup. hors d. group. nommés	11 440	50,1	25,2	13,7	6,5	2,6	1,0	0,5	0,2	0,2	100,0
Tööhärad teadmata — Groupe inconnu	5 534	41,0	28,6	18,9	8,2	3,7	1,7	0,7	0,1	0,1	100,0
Kokku — Total	257 712	24,5	24,1	20,1	14,1	8,5	4,6	2,3	1,0	0,8	100,0
b) Ühiskondlikud kihtid — Classes sociales.											
Poremehed alatisealt palgatud tööstistega — Patrons employant une main-d'oeuvre salarié	32 428	11,4	18,8	21,8	19,2	13,5	8,0	4,1	1,8	1,4	100,0
Poremehed oma perekonnaliikmetega — Patrons travaillant avec leurs membres de famille	64 284	12,0	10,7	22,2	13,0	12,8	7,4	3,8	1,8	1,4	100,0
Poremehed üksikud — Patrons travaillant seuls	23 108	30,6	27,8	18,0	8,7	4,1	1,7	0,7	0,3	0,2	100,0
Töölised — Ouvriers	72 474	35,3	20,5	18,5	9,5	4,2	1,8	0,8	0,3	0,1	100,0
Ametnikud — Employés	18 987	30,7	27,8	21,1	11,7	5,3	2,2	0,7	0,3	0,2	100,0
Vabakutselised — Professions libérales	1 404	33,2	23,0	19,3	12,9	6,6	1,9	1,3	0,4	0,5	100,0
Kihitud, kiht teadmata — Hors des classes sociales, classe sociale inconnue	14 967	46,7	26,4	15,4	7,2	2,6	1,0	0,5	0,1	0,1	100,0
Kokku — Total	257 712	24,5	24,1	20,1	14,1	8,5	4,6	2,3	1,0	0,8	100,0
d) Ühiskondlikud kihtid tööhäradude järgi. Classes sociales d'après les branches du travail.											
Põllumajandus — Agriculture, élevage, horticulture, apiculture,ylviculture et pêche.											
A. Poremehed alat. palg. tööl.	27 277	0,6	17,7	21,8	19,9	14,5	8,7	4,5	1,9	1,4	100,0
B. ¹ Poremehed perek.-liikm.	90 240	11,5	10,4	22,2	19,1	13,1	7,5	3,9	1,9	1,4	100,0
B. ² Poremehed üksikud	5 040	45,6	24,7	13,6	7,7	4,4	2,4	1,0	0,5	0,2	100,0
C. Töölised ja teenijad	20 235	32,6	26,8	18,5	11,8	5,6	2,9	1,2	0,4	0,2	100,0
D. Ametnikud	980	27,0	26,7	21,7	14,9	6,7	2,7	1,0	0,1	0,2	100,0
F ¹ , F ² . Kihitud, kiht teadmata	43	27,9	34,9	23,3	11,6	—	—	2,3	—	—	100,0
Tööstus — Industrie.											
A. Patrons employant une main-d'oeuvre salarié	3 455	22,5	25,6	21,2	15,5	7,4	3,8	1,9	1,0	1,1	100,0
B. ¹ Patrons travaillant avec leurs membres de famille	1 743	17,6	27,3	23,0	16,3	8,9	4,6	1,5	0,9	0,5	100,0
B. ² Patrons travaillant seuls	12 107	39,2	28,5	17,3	8,5	3,9	1,6	0,6	0,2	0,2	100,0
C. Ouvriers et service	31 499	34,9	31,1	18,9	8,0	3,7	1,4	0,7	0,3	0,1	100,0
D. Employés	3 270	30,8	30,2	20,5	10,6	4,8	2,1	0,8	0,1	0,1	100,0
F ¹ , F ² . Hors des classes sociales, classe sociale inconn.	32	31,2	34,4	21,9	6,3	3,1	3,1	—	—	—	100,0
Kaubandus — Commerces.											
A. Poremehed alat. palg. tööstistega	1 564	18,7	21,9	22,9	16,4	10,7	5,0	2,4	1,2	0,8	100,0
B. ¹ Poremehed perekonnaliikmetega	2 107	26,6	28,1	21,5	14,4	6,0	2,0	0,7	0,5	0,2	100,0
B. ² Poremehed üksikud	4 168	37,4	27,9	18,2	9,7	4,2	1,4	0,6	0,3	0,3	100,0
C. Töölised ja teenijad	3 880	41,2	20,6	18,4	6,7	2,8	0,8	0,3	0,1	0,1	100,0
D. Ametnikud	3 215	33,5	27,4	20,7	10,6	5,0	1,8	0,5	0,3	0,2	100,0
F ¹ , F ² . Kihitud, kiht teadmata	18	50,0	16,7	22,2	11,1	—	—	—	—	—	100,0
Transport ja side — Transport et communications.											
A. Poremehed alat. palg. tööstistega	115	22,6	23,5	19,1	18,3	5,2	2,6	2,6	0,0	5,2	100,0
B. ¹ Poremehed perekonnaliikmetega	142	29,6	38,0	12,7	12,7	4,2	0,7	0,7	0,7	0,7	100,0
B. ² Poremehed üksikud	1 650	30,2	31,4	20,8	10,6	4,7	1,7	0,3	0,2	0,1	100,0
C. Töölised ja teenijad	5 928	30,0	31,8	20,1	10,3	4,4	2,0	0,9	0,3	0,2	100,0
D. Ametnikud	2 379	28,0	29,0	28,4	11,8	4,0	1,9	0,4	0,5	0,1	100,0
F ¹ , F ² . Kihitud, kiht teadmata	15	46,7	13,3	26,7	13,3	—	—	—	—	—	100,0
Ühiskondlik tegevus — Administration publ., défense nationale et professions libérales.											
C. Töölised ja teenijad — Ouvriers et service	4 187	35,4	30,6	19,7	8,7	3,6	1,4	0,3	0,3	—	100,0
D. Ametnikud — Employés	8 950	30,5	27,0	20,9	12,1	5,5	2,4	0,9	0,4	0,3	100,0
F ¹ , F ² . Kihitud, kiht teadmata — Hors des classes sociales, classe sociale inconnue	1 404	33,2	23,0	19,3	12,9	6,6	1,9	1,3	0,4	0,5	100,0
Maja- ja isikuteenimine — Service domestique.											
C. Töölised ja teenijad — Ouvriers et service	2 369	56,3	25,9	11,4	4,4	1,3	0,5	0,1	0,1	—	100,0
D. Ametnikud — Employés	21	33,1	14,3	33,3	4,8	—	9,5	—	—	—	100,0

2,0%, ühiskondliku tegevuse alal: tööstistel ja teenijatel 2,0%, ametnikel ja vabakutselisel 4,0–4,1% ning maja- ja isikuteenistuse alal — tööstistel ja teenijail vaid 0,7%, ametnikel (majavalitsete) aga 9,5%.

Täienduseks saavutatud tulemustele peatume veel küsimuse juures: millisel määral esineb täisperekonna esindajana normaalne täisleibkond üksikuis tööhäradu-

des ühiskonnakihtide järgi? See võimaldab selgitada, millistes kihtides teostub suurimal määral perekondade hävimine ja kus tekib aseperikondi üksiku leibkonnade kujul.

Nii kui nähtub tab. 8, suurima täisleibkonnade % esinevad oma perekonnaliikmetega töötavad poremehed ja ametnikud kõigis tööhäradudes, sest ka

ühiskondliku tegevuse alal „kihituna“ esinevad kaitsevaelased kuuluvad õieti ametnike liiki. Palgalistega töötavate peremeeste juures aga leiame täisleibkondi juba tunduvalt vähem; ent veel vähem selliseid leidub peremees-üksikute juures. Viimaste koostis näib olevatki moodustunud peamiselt surma- või

lahutuse läbi hävinud leibkondadest ja põllumajanduse alal kas veel perekonda mittesoetada suutnud algajatest- või vanapoistest-talundipidajast.

Samuti soovida jätvana esineb leibkonduse pilt tööliste ja vabakutseliste juures: neis kihtides, eespool selgunud madalaima leibkonduse määra juures leiame

Leibkondade liigid ühiskondlike kihtide järgi tööhäruades — *Catégories des ménages d'après les classes sociales et branches du travail.*

S.	Täisleibkonnad <i>Ménages complets</i>				Üksiku abielupoolse leibkonnad — <i>Ménages des familles détruites — avec enfants</i>				Üksiku-leibkonnad <i>Ménages des célibataires et des personnes ayant été mariées — sans enfants</i>			
	Arv	% peaga leibk. üldarvust	Naispeaga leibk. %	Leibk. keskmine suurus	Nombre	En % de nombre des ménages avec chef de ménage	% des ménages avec chef de ménage féminin	Grandeur moyenne des ménages	Arv	% peaga leibk. üldarvust	Naispeaga leibk. %	Leibk. keskmine suurus
Põllumajandus — <i>Agriculture, élevage, horticulture, apiculture, sylviculture et pêche.</i>												
Peremehed alat. palg. töbl.	18 386	67,4	2,9	5,2	3 413	12,5	66,3	4,5	5 478	20,1	22,3	3,5
Peremehed perek.-liikm.	70 246	77,8	2,7	4,9	12 126	13,4	73,2	4,2	7 878	8,7	24,2	3,5
Peremehed üksikud	1 951	38,7	7,2	3,8	1 432	28,4	84,7	3,1	1 657	32,9	52,9	2,8
Töölised ja teenijad	12 217	60,4	2,0	3,9	2 092	14,8	84,4	3,1	5 024	24,8	52,6	2,8
Ametnikud	766	77,7	0,7	3,9	35	3,5	28,6	3,7	185	18,8	8,1	2,6
Kihitud, kiht teadmata	24	55,8	16,6	3,4	8	18,6	75,0	3,1	11	25,0	27,3	3,2
Kokku	103 590	72,0	2,8	4,7	20 005	13,9	74,4	4,0	20 233	14,1	32,9	3,2
Tööstus — <i>Industrie.</i>												
Patrons employant une main-d'oeuvre salari.	2 500	75,0	3,5	4,2	201	8,4	62,5	3,6	674	18,6	35,2	2,9
Patrons travaillant avec leurs membres de famille	1 327	76,1	2,9	4,2	193	11,1	59,1	3,4	223	12,8	40,0	3,0
Patrons travaillant seuls	8 124	67,1	2,8	3,4	1 409	11,6	74,8	2,9	2 574	21,3	50,7	2,5
Ouvriers et service	22 316	70,8	2,3	3,5	3 311	10,5	77,1	2,9	6 872	18,6	35,0	2,6
Employés	2 571	78,4	1,1	3,0	161	4,9	44,7	3,1	547	18,7	32,2	2,7
Hors des classes sociales, classe sociale inconnue	25	78,1	8,0	3,3	3	0,4	100,0	4,0	4	12,5	—	2,3
Total	36 953	70,9	2,4	3,5	5 368	10,3	74,1	3,0	9 794	18,8	39,6	2,6
Kaubandus — <i>Commerces.</i>												
Peremehed alat. palg. töbl.	1 078	68,9	4,0	4,5	174	11,1	62,6	3,0	312	19,9	45,2	3,0
Peremehed perekonnaliikmetega	1 763	83,7	7,9	3,9	155	7,4	67,1	3,5	189	9,0	42,9	2,9
Peremehed üksikud	2 563	61,5	7,9	3,5	732	17,6	85,8	3,0	873	20,9	54,9	2,7
Töölised ja teenijad	2 378	61,3	3,7	3,3	424	10,9	80,2	2,8	1 078	27,8	48,6	2,6
Ametnikud	2 343	72,9	2,7	3,0	154	4,8	57,8	3,2	718	22,3	51,4	2,7
Kihitud, kiht teadmata	10	56,6	—	2,8	3	10,7	66,7	3,0	5	27,8	80,0	3,2
Kokku	10 135	67,8	5,3	3,6	1 642	11,0	77,5	3,1	3 175	21,2	50,3	2,7
Transporti ja side — <i>Transport et communications.</i>												
Peremehed alat. palg. töbl.	90	78,3	—	4,4	5	4,3	60,0	5,0	20	17,4	30,0	2,7
Peremehed perekonnaliikmetega	117	82,4	0,9	3,5	6	4,2	33,3	3,2	19	13,4	5,3	2,5
Peremehed üksikud	1 390	84,2	0,5	3,4	92	5,6	39,1	3,3	168	10,2	4,2	2,8
Töölised ja teenijad	4 840	81,8	0,6	3,5	333	5,6	59,8	3,0	746	12,6	9,1	2,6
Ametnikud	1 055	82,2	1,9	3,6	134	5,6	57,5	3,2	290	12,2	39,7	2,7
Kihitud, kiht teadmata	12	80,0	—	3,1	—	—	—	—	3	20,0	—	3,0
Kokku	8 413	82,2	0,9	3,5	570	5,6	53,6	3,1	1 246	12,2	15,8	2,7
Ühiskondlik tegevus — <i>Administr. publ., défense nationale et professions libérales.</i>												
Töölised ja teenijad — <i>Ouvriers et services</i>	2 900	71,6	3,4	3,4	635	15,2	88,8	2,9	563	13,2	55,2	2,5
Ametnikud — <i>Employés</i>	6 418	71,6	4,2	3,8	651	7,3	85,9	3,2	1 892	21,1	50,4	2,6
Vabakutselised — <i>Professions libérales</i>	837	60,6	5,5	3,9	176	12,0	80,1	3,3	401	27,4	56,6	2,7
Kihitud, kiht teadmata — <i>Hors des classes sociales, classe sociale inconnue</i>	2 376	61,1	0,0	3,3	34	1,3	—	3,4	198	7,6	—	2,5
Kokku	12 678	73,6	3,3	3,6	1 496	8,7	74,9	3,1	3 044	17,7	48,8	2,6
Maja- ja isikuteenimine — <i>Service domest.</i>												
Töölised ja teenijad — <i>Ouvriers et services</i>	1 030	43,5	11,4	2,9	686	20,0	94,5	2,7	653	27,6	85,8	2,4
Ametnikud — <i>Employés</i>	18	85,7	—	3,5	—	—	—	—	3	14,3	66,7	3,0
Kokku	1 048	43,8	11,2	2,9	686	28,7	94,5	2,7	656	27,4	85,7	2,4

ka täisleibkondi vähesel arvul, eriti töölistel põllumajanduse ja kaubanduse alal — jällegi peamiselt suure arvu ase-leibkondade mõjul, millistest mitte väike arv siiski langeb vaba-abielude alusel kuju-

nend leibkondade arvele. Kuigi viimaste kohta täpsad arvud puuduvad, võib leibkonna koostise andmeil (v. allpool) selliste arvu siiski lugeda küllalt kaaluvaks, kui peame silmas, et üldisest vallaalastega

leibkondade arvust (4 552) ca 60% kuulub töeliste kihti. Viimasest on ka tingitud kõrge naispeade % üksiku leibkonnis töelistel põllumajanduse ning maja- ja isikuteenistuse alal. Samuti on naispeadega leibkondade % kõrge üksiku abielupoolle-leibkonnis üldse ja eriti peremees-üksikute juures.

Üldust selgub kõige pealt, et leibkondlik respere-kondlik seisund on mõjutanud mitte vähesel määral eesti ühiskondlikku kihilist: ühelt poolt liikmeterohked täisleibkonnad võimaldavad maal suurel määral põllumajapidamist ilma palgalisteta, teiselt — perekondade hävimine on soodustanud peremees-üksikute kihi nimetamisvääreks kujunemist. Teiseks toodud andmed näitavad, et majanduslik ebakindlus, nagu seda on töeliste ja teenijate seisukord, ei soodusta täis perekondade kujunemist, pigemini soodustab nende hävimist ja aseperekonna tekkimist. Sama nähtuse esinemist vabakutseliste juures, kelle elamisolud lahedamad, peab seletama küll rohkem elumõnustuste soetamise motiividega (korterit ja teenijaid pidavad üksikud!).

Kõigi siin toodud eritluste juures tööharude ja ühisk. kihtide järgi peab pidama silmas, et rahva- loendusel leibkonda kuuluvuse arvestamise kohaselt alatiselt palgatud töelistega peremeeste leibkonda

kuulusid ka nende leival olevad palgalised. Kuid arvestades varast aastaaega, ei võinud selliste arv olla põllupidajate juures eriti suur (allpool tuleme selle juure tagasi), mispärast siin saadud tulemusi võib lugeda kehtivailks ka sugulusperekondade kohta.

3. Leibkonnapeade Mitte vähem tulemusrikkad on leibkondade eritlused nende vanuse järgi (tab. 9), sest perekonna soetamine oleneb teatavate pürideni vanusest: teatava määranani vanuse kasvades kasvab ka leibkondade arv. Seepärast leiamegi leibkonnapeade üldarvust suurima % keskealisi 30—49 a. ja noist vaid pisut väiksemal määral 50—69 aastaseid, kuna noorte, samuti eriti raukade osatähtsus on üsna tagasihoidlik: esimesed pole veel suutnud alata iseseisvat perekonnaelu, viimased aga esinevad harva veel perekonnapeadena, küll aga seevastu sagedamini oma järglaste leibkonnaliikmeina.

Kirjelatud vanuslikud vahekorrad leibkonnapeade üldarvus määravad nimelt täisleibkonnad. Teiste liikide juures leiame varemkäsitletud tööku kinnitavaid erinevusi: nii, üksiku abielupoolle leibkonnis esinevad suurimal määral 50—69 a. vanused pead (lesed!), kuna üksiku leibkonnis esinevad 30—49 a.

Leibkonna suurus leibkonnapea vanuse järgi % — *Grandeur du ménage d'après l'âge du chef de ménage.*

9.	Leibkondade arv <i>Nombre des ménages</i>	% jagunemine vanuse rühmade järgi <i>D'après les groupes d'âge en %</i>	Vanustühimade % ühiskondlikes leibkonnaliikides vaseava vanuseühimite üldarvust — <i>D'après les groupes d'âge dans les catégories des ménages en %</i>	Leibkondade keskmine suurus — <i>Grandeur moyenne des ménages</i>	Leibkondade (% jagunemine) liikmete arvu järgi <i>D'après le nombre des membres du ménage en %</i>										Kokku — Total
					2	3	4	5	6	7	8	9	10		
a) Üldse — Gr. total.															
—19	808	0,3	100,0	3,1	44,8	28,2	14,2	7,5	4,0	1,0	0,5	0,3	—	100,0	
20—29	27 470	10,7	100,0	3,2	36,8	30,7	18,3	0,0	3,9	1,4	0,6	0,2	0,1	100,0	
30—49	125 052	48,7	100,0	4,1	20,5	23,5	21,4	15,6	9,5	5,2	2,5	1,1	0,7	100,0	
50—69	89 649	34,8	100,0	4,0	24,4	23,1	10,7	14,4	8,0	4,9	2,5	1,2	0,9	100,0	
70—	13 843	5,4	100,0	3,8	37,1	21,8	15,2	10,6	6,7	4,1	2,2	1,2	1,1	100,0	
Teadmata	200	0,1	100,0	3,8	25,5	27,0	18,0	13,0	10,0	3,0	3,0	—	0,5	100,0	
Kokku	237 712	100,0	100,0	3,9	24,5	24,1	20,1	14,0	8,5	4,6	2,3	1,1	0,8	100,0	
b) Täisleibkonnad — Ménages complets.															
—19	45	—	5,0	3,5	35,6	20,0	24,5	13,3	2,2	—	2,2	2,2	—	100,0	
20—29	15 833	8,4	55,8	3,4	29,4	32,9	20,7	9,8	4,5	1,7	0,7	0,2	0,1	100,0	
30—49	92 325	50,8	73,5	4,4	13,5	21,9	23,2	18,1	11,5	0,4	3,1	1,4	0,9	100,0	
50—69	64 777	35,6	72,3	4,2	18,4	22,2	21,1	16,4	10,3	5,9	3,1	1,5	1,1	100,0	
70—	9 191	5,1	66,4	3,7	35,0	21,0	15,0	11,4	7,0	4,5	2,4	1,3	1,2	100,0	
Inconnu	131	0,1	65,5	4,1	18,0	27,5	21,4	14,5	10,7	4,6	4,6	—	0,7	100,0	
Kokku — Total	181 802	100,0	70,6	4,2	17,7	22,9	21,9	16,4	10,2	5,7	2,9	1,3	1,0	100,0	
c) Üksiku abielupoolle leibkonnad — Ménages des familles dérivées — avec enfants.															
—19	9	—	1,0	4,3	33,8	—	33,4	—	11,1	11,1	11,1	—	—	100,0	
20—29	853	2,5	3,1	3,2	32,3	36,1	16,8	9,5	4,0	0,7	0,4	0,1	0,1	100,0	
30—49	14 105	41,7	11,3	3,5	27,7	29,8	20,3	11,9	5,7	2,7	1,1	0,5	0,3	100,0	
50—69	18 035	47,1	17,9	3,6	20,8	27,2	19,1	11,7	6,5	3,0	1,5	0,6	0,6	100,0	
70—	2 935	8,6	21,2	3,9	27,6	24,8	17,4	11,2	8,6	5,0	2,5	1,3	1,0	100,0	
Teadmata	20	0,1	13,0	3,5	34,6	19,2	19,2	11,6	15,4	—	—	—	—	100,0	
Kokku	34 053	100,0	13,2	3,6	28,8	28,3	19,4	11,7	6,3	3,0	1,4	0,6	0,5	100,0	
d) Üksiku leibkonnad — Ménages des célibataires et des personnes ayant été mariées — sans enfants.															
—19	844	2,0	94,0	3,0	44,0	28,0	13,5	7,2	4,0	1,0	0,3	0,2	—	100,0	
20—29	11 284	27,0	41,1	3,0	44,8	27,2	15,2	7,8	3,0	1,1	0,5	0,2	0,2	100,0	
30—49	19 132	45,7	15,2	2,9	49,1	26,5	13,0	6,1	2,7	1,0	0,4	0,2	0,1	100,0	
50—69	8 337	21,1	9,8	2,8	58,2	23,0	10,3	4,7	2,2	0,9	0,4	0,2	0,1	100,0	
70—	1 717	4,1	12,4	2,8	61,0	20,5	9,0	5,3	1,9	1,0	0,6	0,4	0,3	100,0	
Teadmata	43	0,1	21,5	2,9	48,8	30,2	7,0	9,3	4,7	—	—	—	—	100,0	
Kokku	41 857	100,0	16,2	2,9	50,2	25,8	13,2	6,3	2,7	1,0	0,5	0,2	0,1	100,0	

kõrval suuremal määral veel noored 20—29-aastased pead. Veel teravamalt tuleb ilmsiks üksiku abielu- poole ja üksiku leibkonna erakorraline iseloom vaadeldes leibkonnaliiko igas vanusrühmas eraldi. Sellest selgub, et üksiku abielupoole, s.o. hävinud leibkonnad esinevad suurimal määral 70-a. ja vanemate ning 50—69-aastaste peadega ja vastupidi üksikute leib- konnad esinevad suurimal määral noorte, perekonna- asutamise easse veel jõudmata, kuni 29-a. peadega. Sellest võib järeldada, et üksikute leibkonnad võivad ajajooksul muutuda suurel määral täisleibkonniks.

Edasi selgub leibkonnapeade vanusrühmade erit- lusest, et leibkonna keskmine suurus kasvab ja kahaneb rööbiti leibkondade arvuga vanusrühmas: suurimad leibkonnad leiame keskmistes vanusrühmades — nii

täis- kui nendest tekkinud üksiku abielupoole leib- konnis. Seevastu üksikute leibkonnis leiame suurimad leibkonnad just noorematel peadel, mis osutab sellele, et noored pead on tihti ülalpeetava leibkonna mitte ise soetanud, vaid selle pärinud — olgu vanemate surma tõttu või muudel asjaoludel. Nii leiame koguni kuni 19 a. üksiku leibkondade peadel juba mitme- liikmelisi, koguni suuri perekondi, kuigi selles liigis valitsevana esinevad 2-liikmelised. Seevastu üksiku abielupoole ja eriti täisleibkonnades leiame keskmis- vanusrühmis ülekaalvalt esinevaina ka 3- ja 4-liik- melisi leibkondi.

Millisel määral ja viisil leibkonnapeade vanuslik koostis ning ühes sellega leibkonna suurus üksikuis vanusrühmis esineb käsikäes sotsiaalsete erinevustega,

Leibkondade arv ja keskmine suurus leibkonnapea vanuse ja tööharude ning ühiskondlike kihitide järgi.
Nombre et grandeur moyenne des ménages d'après l'âge, branches du travail et classe sociale du chef de ménage.

10.	Peaga leibk. ühik arv Nombre total des ménages avec chef de ménage	Leibkondade arv Nombre des ménages					Leibkonna keskmine suurus Grandeur moyenne du ménage						
		10	20—29	30—49	50—69	70—	Kokku Total	10	20—29	30—49	50—69	70—	Kokku Total
Põllumajandus — Agriculture, élevage, horticulture, apiculture, sylviculture et pêche	143 828	0,3	8,1	40,2	30,4	6,0	100,0	3,3	3,7	4,0	4,4	4,2	4,4
Tööstus — Industrie	52 115	0,6	10,5	53,0	27,3	2,1	100,0	2,7	2,9	3,5	3,3	2,8	3,3
Kaubandus — Commerces	14 962	0,4	14,1	54,2	20,1	2,2	100,0	3,1	2,9	3,5	3,4	3,1	3,4
Transport ja side — Transport et communications	10 220	0,1	12,0	57,1	28,8	1,1	100,0	2,8	2,8	3,5	3,5	2,0	3,4
Ühiskondlik tegevus — Administration publ., ad- fense nationale et professions libérales	17 218	0,1	15,3	65,2	18,2	1,2	100,0	2,0	2,8	3,5	3,4	3,1	3,4
Maja- ja isikuteenimine — Service domestique	2 390	0,5	0,4	37,4	46,7	0,0	100,0	2,5	2,7	2,8	2,7	2,4	2,7
Kokku — Total	240 732	0,3	11,0	50,0	34,3	4,4	100,0	3,1	3,2	4,1	4,1	3,9	4,0
Perem. alat. palg. töölisega — Patrons employant une main-d'oeuvre salarié	32 411	0,1	0,0	50,4	30,3	0,3	100,0	3,0	4,0	4,8	4,5	4,4	4,0
Perem. oma perek.-liikm. — Patrons travaillant avec leurs membres de famille	94 241	0,1	0,8	44,3	42,5	6,3	100,0	3,8	3,9	4,7	4,5	4,3	4,0
Peremehd üksikud — Patrons travaillant seuls	22 965	0,2	10,5	51,5	33,5	4,3	100,0	3,1	2,9	3,4	3,1	2,7	3,2
Töölised ja teenijad — Ouvriers et service	68 096	0,8	17,4	52,3	27,4	2,1	100,0	2,8	2,9	3,5	3,2	2,6	3,3
Ametnikud — Employés	18 830	0,1	14,4	64,8	20,0	0,7	100,0	2,8	2,8	3,0	3,0	3,4	3,5
Vabakutselised — Professions libérales	1 404	0,1	9,4	63,0	24,5	2,4	100,0	3,0	2,9	3,0	3,4	3,0	3,5
Kihitud, kiht teadm. — Hors des classes sociales, classe sociale inconnue	2 716	0,1	28,1	67,4	4,3	0,1	100,0	2,5	2,8	3,4	3,5	3,0	3,2
Kokku — Total	240 732	0,3	11,0	50,0	34,3	4,4	100,0	3,1	3,2	4,1	4,1	3,9	4,0

seda näitavad eelnevad andmed (tab. 10). Nimelt eritlustes tööharude järgi leiame leibkonnapeade vanuse põllumajanduses kõrgema kui teistes töö- harudes: kuigi ka seal domineerib 30—49 a. vanus- rühm, on see siiski madalam kui teistes tööharudes, nimelt kõrgemate vanusrühmade kasuks. Võrreldes 50 a. ja vanemate leibkonnapeade osatähtsust, leiame selle põllumajanduses 45,4%, tööstuses 29,4%, kau- banduses 31,3%, transport ja sides 29,0%, ühiskond- likus tegevuses 19,4% ning maja- ja isikuteenistuse alal koguni 55,7%. Järelikult, pidades silmas leib- konna suuruse osalist sõltuvust leibkonnapea vanusest, on selge, et eespool selgitatud leibkonnuse, leibkon- dade sageduse ja suuruse erinevustes peale sotsiaalsete tegurite teatavat mõju avaldab ka leibkonnapeade vanus.

Eriti teravalt tuleb see ilmsiks eritlustes leibk- peade ühisk. kihituse järgi. Seal leiame näit. 50 a. ja vanemaid leibkonnapäid ametnikel vaid 20,7%, vabakutselisel 26,9% ja töölisel 29,5%, kuna selliseid

on peremeestest oma perek.-liikmetega 48,8% ja peremeestest alat. palgatud töolistega 42,6%. Sellega seletub teatud vastuolu, miks näit. vabakutselistel ja ametnikel, vaatamata nende võrdlemisi paremale majanduslikule seisundile, leibkonnuse määr ja leib- kondade keskmine suurus erineb nii vähe töölise kihist ja nii palju peremeeste kihist. Et siiski parem majanduslik seisund ka siin mõju on avaldanud, näitab vabakutseliste ja ametnike keskmiselt suurem leibkond kui töölisel, vaatamata vastupidisele vanusli- kule tasemele. Sellest järeldame, et meie haritlas- ja ametnikkonna koostis on veel noor sel- leks, et esineda perekondlikus elus küllaldase kaaluga.

4. Leibkondade koostis.

Composition des ménages.

II rahvaloenduse andmed leib- kondade koostisest näitavad leibkonnaliikmete vahokorda leibkonna peaga. Sellest selgub, kellest koosneb eesti leibkond, eriti millisel määral eesti leibkonnis säilinud on liikmete sugulus ja hõimlussidemed.

Leibkondade % üldarvust, milles elinevad — Nombre des ménages en %, composés de:

	Leibkondade arv	Leibkonnapea Chef de ménage	Leibkonnapea abikaasa Épouse (époux) du chef de ménage	Enfants	Lapsed lastega Enfants avec leurs épouses)	Lapsed abikaasaga Enfants avec leurs époux	Lapsed abikaasa ja lastega — Enfants avec leurs épouses) et enfants	Lastelapsed Petits enfants — orphe- lins	Mitja või vähemad lastega — Deux ou moins enfants	Kaasandikud — Pupilles	Leibkonnapea ja tema abikaasa vaheliseid arvestust, milles ühest abikaasast on jäänud võõra abikaasa (epouse) arvestust, milles ühest abikaasast on jäänud võõra abikaasa (époux)	Sugulased Proches parents	Elatakse Parents (par mariage)	Teenustajad ja töölised Servants et ouvriers	Tasuvastajate arv Personnes entretenues pour rétribution	Muud — Autres
--	-----------------	--------------------------------	--	---------	--	---	--	--	---	------------------------	--	------------------------------	-----------------------------------	---	--	---------------

a) Administratiiv-üksused — Unités administratives.

Linnud — Villes	68 140	94.2	64.9	55.4	0.8	0.4	0.3	0.5	0.0	1.4	16.1	10.9	2.0	6.0	1.0	7.3
Tallinn	1 028	92.8	66.0	59.5	0.7	0.4	0.3	0.5	0.0	1.3	15.0	11.6	2.0	6.9	1.1	7.0
Haapsalu	1 278	96.6	68.3	60.0	0.6	0.4	0.3	0.4	0.0	1.7	15.6	11.6	2.0	7.4	1.1	7.0
Kuressaare	1 020	97.7	55.1	58.9	0.9	0.3	0.5	0.8	0.0	3.1	16.0	12.0	1.7	7.8	1.1	7.0
Narva	1 600	97.0	64.0	58.6	1.4	0.4	0.5	0.9	0.0	1.1	15.0	9.1	1.9	11.3	1.1	7.0
Nõmme	4 209	96.0	62.2	60.0	0.6	0.4	0.3	0.6	0.0	1.1	16.1	9.5	1.9	8.0	1.1	7.0
Paldiski	851	92.9	65.7	59.2	0.9	0.5	0.4	0.7	0.0	1.5	16.5	9.5	1.7	8.0	1.1	7.0
Peseri	230	88.9	65.7	69.1	2.6	1.8	0.4	2.0	0.0	1.7	21.3	8.5	1.6	8.0	1.1	7.0
Parun	1 056	93.9	68.6	62.9	0.7	0.8	0.3	0.6	0.2	1.4	18.2	8.5	1.9	8.0	1.1	7.0
Põltsamaa	5 683	93.4	65.1	56.1	0.9	0.3	0.3	0.8	0.0	1.5	18.1	10.0	1.7	8.0	1.1	7.0
Põltsamaa	7 038	94.4	62.1	51.8	1.3	0.1	0.2	1.3	0.0	2.4	17.6	9.7	1.3	8.1	1.1	7.0
Pärnaste	2 700	93.9	66.0	57.8	0.7	0.2	0.1	1.3	0.0	1.7	18.6	9.0	1.6	7.7	1.1	7.0
Tapa	1 008	92.4	72.6	66.0	1.3	0.2	0.5	0.6	0.0	0.8	11.5	6.8	2.2	6.3	1.1	7.0
Taru	15 647	92.5	61.0	55.2	0.7	0.6	0.3	0.7	0.0	1.4	17.5	11.0	2.3	6.1	1.1	7.0
Toru	681	93.8	58.1	55.5	1.8	0.1	0.1	1.2	0.0	1.2	23.5	11.7	1.5	6.3	1.1	7.0
Tori	319	96.3	72.8	60.4	0.5	0.2	0.1	1.8	0.0	1.2	15.3	5.1	1.8	5.2	1.1	7.0
Turi	2 800	92.0	63.7	59.5	1.0	0.4	0.2	0.7	0.1	1.2	19.4	9.5	1.7	4.3	1.1	7.0
Vaigla	3 162	92.9	61.9	56.7	1.1	0.2	0.2	0.9	0.0	1.3	18.2	10.1	2.6	6.1	1.1	7.0
Vihandi	1 354	92.5	62.4	59.4	1.0	0.4	0.4	0.6	0.0	1.4	13.6	10.3	2.6	10.5	1.1	7.0
Yoru																
Alevid — Bourgs	7 313	92.3	66.0	59.5	1.1	0.4	0.6	1.2	0.0	1.6	18.9	9.3	1.8	5.1	1.1	7.0
Antsla	419	89.9	66.3	62.1	1.7	0.5	0.5	1.2	0.0	1.2	18.4	8.4	1.4	4.1	1.1	7.0
Elva	491	91.6	62.5	60.5	0.6	0.2	0.6	2.0	0.0	1.9	15.5	9.0	3.8	7.3	1.1	7.0
Jõgeva	319	92.2	61.4	55.5	2.8	0.5	0.5	1.9	0.0	1.9	16.6	10.0	2.0	7.3	1.1	7.0
Jõhvi	570	90.0	64.7	58.3	0.7	0.5	0.4	0.7	0.0	1.8	15.3	9.6	1.9	8.0	1.1	7.0
Kallaste	254	97.7	72.6	68.5	0.3	—	—	2.3	—	2.0	24.9	15.0	1.4	5.4	1.1	7.0
Keila	2468	92.5	67.9	58.0	0.4	1.4	3.1	1.5	0.1	1.1	14.9	8.2	0.7	10.4	1.1	7.0
Kilingi-Nõmme	309	91.2	65.2	59.1	2.8	—	—	1.8	—	2.3	17.8	9.5	2.5	7.5	1.1	7.0
Kunda	507	96.4	79.7	68.6	1.6	0.4	—	0.2	—	2.0	19.4	5.1	1.2	4.5	1.1	7.0
Kärda	395	88.1	61.6	55.8	1.6	—	—	1.6	—	2.0	19.4	5.1	1.2	4.5	1.1	7.0
Musta	259	94.2	58.3	58.3	0.3	0.5	0.5	1.6	0.0	1.8	22.1	11.7	2.1	5.5	1.1	7.0
Mustvee	698	91.7	70.8	64.5	1.1	1.0	0.4	1.9	0.3	1.8	25.1	11.7	2.1	5.5	1.1	7.0
Mõsakuila	616	90.7	74.2	62.7	1.1	1.0	0.4	1.9	0.3	2.4	27.8	9.3	2.1	4.4	1.1	7.0
Narva-Jõesuu	475	90.7	61.7	56.5	1.8	0.2	0.2	1.3	0.0	1.0	16.2	7.9	2.3	4.7	1.1	7.0
Otepää	555	87.5	55.7	56.0	1.0	0.5	0.2	0.6	—	2.3	17.7	8.2	2.3	3.6	1.1	7.0
Siidri	533	95.7	69.5	63.5	0.7	0.4	0.6	1.2	—	1.4	25.6	11.8	1.9	3.0	1.1	7.0
Suure-Jaani	292	91.4	56.2	51.4	1.0	—	—	1.7	—	0.7	18.3	9.0	1.3	3.0	1.1	7.0
Võõpsu	141	85.1	55.3	51.8	1.4	0.7	2.1	0.7	—	0.7	31.9	9.2	2.7	3.6	1.1	7.0
Vallid — Communes rurales	173 626	91.3	71.2	67.2	1.8	1.1	3.1	1.2	0.3	1.8	21.9	13.3	2.2	12.3	1.1	7.0
Võrumaa	25 011	96.3	70.9	67.4	1.6	1.7	3.7	1.3	0.3	1.8	17.0	11.0	1.8	10.7	1.1	7.0
Järvamaa	11 563	96.7	72.1	65.8	1.9	0.9	2.2	1.5	0.1	1.8	20.7	11.5	2.0	14.3	1.1	7.0
Harjumaa	20 234	96.7	71.1	65.3	1.6	1.4	2.4	1.1	0.1	2.0	21.2	12.7	1.8	15.6	1.1	7.0
Läänemaa	15 487	97.1	72.1	64.8	2.3	2.5	4.3	1.5	0.2	2.5	24.5	14.6	2.5	11.5	1.1	7.0
Saaremaa	11 167	97.4	67.1	60.8	3.3	2.0	5.9	1.6	0.5	3.6	21.6	15.5	2.5	6.7	1.1	7.0

Pärnumaa	15 719	97,4	71,9	65,8	1,6	1,5	2,9	1,1	0,1	1,8	25,3	0,7	12,2	2,4	15,0	0,5	7,5
Viljandimaa	15 757	96,9	70,9	62,0	1,6	1,3	1,0	1,1	0,1	1,2	20,2	0,7	18,1	2,7	15,5	0,5	7,7
Tartumaa	25 766	97,5	70,4	66,7	1,4	1,6	2,0	1,1	0,2	1,5	22,0	0,4	14,2	2,8	13,6	0,5	6,6
Valgumaa	5 984	97,1	71,3	65,3	1,2	1,5	2,0	1,0	0,0	1,5	23,5	0,3	13,8	2,7	14,4	1,0	7,1
Võrumaa	16 515	97,6	70,6	63,3	1,9	1,5	3,7	1,3	0,1	1,7	23,4	0,5	15,9	2,9	13,5	0,4	6,8
Põlvamaa	11 823	90,3	75,9	79,3	1,6	3,6	11,1	0,9	1,2	0,7	17,1	0,5	13,2	1,5	3,8	0,1	4,2
Eriti arvestatud — Pop. comptée à part	14	21,4	92,8	21,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Üldse — Gr. total	268 493	96,0	69,0	63,1	1,4	1,3	2,5	1,0	0,2	1,6	19,9	0,5	12,4	2,1	10,7	1,0	6,9

b) Leibkonna liigid — Catégories de ménage.

Sellest — Dont:																	
Täielikloomad — Ménages complets	181 802	100,0	100,0	71,4	1,2	1,2	2,4	0,9	0,1	1,7	15,5	0,4	6,7	2,6	9,9	0,7	3,6
Ühikute abielupoole liibik. — Ménages des familles dérivées — avec enfants	34 053	100,0	—	91,1	4,6	3,2	7,0	1,6	0,2	0,8	8,5	0,3	6,2	1,3	9,9	1,0	6,8
Ühikute leibkonnad — Ménages des célibataires et des personnes ayant été mariées — sans enfants	41 857	100,0	—	10,4	0,3	0,1	0,1	1,2	0,1	2,5	43,4	1,1	41,1	1,1	15,6	2,3	20,9
Aravoleva peaga liibik. — Ménages avec chef de ménage absent	10 781	—	31,4	38,4	0,7	0,5	0,4	0,6	0,1	0,6	39,1	0,5	16,4	1,3	5,8	1,0	8,8
Kokku — Total	268 493	96,0	69,0	63,1	1,5	1,3	2,5	1,0	0,1	1,6	19,9	0,5	12,4	2,1	10,7	1,0	6,9

d) Tööhärad — Branches du travail.

Põllumajandus — Agriculture, élevage, horticulture, apiculture, sylviculture et pêche	148 828	100,0	72,0	69,7	1,9	2,0	4,8	1,3	0,3	1,9	22,5	0,6	13,9	2,3	13,3	0,4	6,6
Tööstus — Industrie	53 116	100,0	70,9	58,7	0,7	0,2	0,3	0,5	0,0	1,4	15,9	0,3	9,6	1,7	4,5	1,2	7,3
Kaubandus — Commerces	14 952	100,0	67,8	54,2	0,7	0,4	0,4	0,4	0,0	1,5	16,4	0,3	12,8	2,5	15,8	2,6	8,1
Transport ja side — Transport et communications	10 229	100,0	82,2	61,4	0,6	0,3	0,3	0,4	0,0	1,4	15,1	0,3	7,8	2,1	3,7	1,1	5,5
Ühiskondl. tegev. — Administration publ., édénaze nationale et professions libérales	17 218	100,0	73,6	53,1	0,8	0,2	0,3	0,3	0,0	1,3	16,6	0,3	11,3	2,8	16,0	2,0	6,2
Maja- ja isikuteen. — Services domestique	2 390	100,0	43,8	53,6	2,4	0,5	0,3	1,2	—	1,2	10,4	—	9,5	0,8	1,2	2,4	9,2
Majajoonko tootud tööhärad sehvad isikud — Pers. occup. hors du group. nommés	11 446	100,0	50,7	48,8	2,8	0,9	1,3	2,0	0,2	1,6	6,2	0,1	10,2	1,6	7,7	2,8	7,8
Tööhärad teadmata — Groupe inconnu	5 534	100,0	37,5	37,2	1,0	0,4	0,3	0,9	—	1,7	13,8	0,4	9,1	1,2	1,8	1,6	3,8
Kokku — Total	257 712	100,0	70,5	64,1	1,5	1,3	2,6	1,1	0,2	1,7	19,1	0,5	12,2	2,2	10,9	1,0	6,8

e) Ühiskondlikud liigid — Classes sociales.

Patemehed alst. palgat. töölised. — Patrons employés aux mains-d'œuvre salariés	32 428	100,0	68,3	60,7	1,0	1,3	2,5	1,0	0,2	2,3	25,5	0,7	17,1	3,1	58,7	0,9	10,1
Patronid — Patroni liikmed. — Patrons travaillant avec leurs membres de famille	94 284	100,0	77,9	74,2	2,4	2,6	5,7	1,4	0,4	1,9	21,7	0,6	13,7	2,4	1,6	0,8	5,1
Patronid ja teenijad — Patroni liikmed ja seelä	23 108	100,0	61,1	56,1	0,9	0,3	0,5	1,0	0,1	1,7	16,7	0,3	9,7	1,4	3,8	1,8	8,4
Patronid ja teenijad — Ouvriers et service	72 474	100,0	66,7	60,5	0,9	0,3	0,3	0,7	0,0	1,3	16,3	0,4	9,4	1,5	1,7	0,9	7,2
Ametnikud — Employés	18 987	100,0	74,6	55,6	0,8	0,2	0,2	0,2	0,0	1,2	18,1	0,4	12,7	3,0	19,2	2,1	6,3
Vabakutselised — Professions libérales	1 464	100,0	60,6	50,9	0,4	0,1	0,9	0,4	0,1	15,8	17,4	0,6	14,9	2,8	34,8	4,2	10,5
Kõik need, kelle teadm. — Hors des classes sociales, classe sociale inconnue	14 967	100,0	58,0	50,5	2,2	0,7	1,0	2,3	0,1	0,2	8,2	0,1	9,7	1,9	7,7	2,5	7,1
Kokku — Total	257 712	100,0	70,5	64,1	1,5	1,3	2,6	1,1	0,2	1,7	19,1	0,5	12,2	2,2	10,9	1,0	6,8

Et ka ses suhtes leidub suuri erinevusi — nii maalalisi kui ühiskondlikke, näeme peagi. Ühtlasi selguvad nii mõnedki küsimused, mis jäid lahtiseks eespool leibkondade suuruse käsitlusel.

Toodud andmed (tab. 11) näitavad, millises sageduses (%) leibkondade üldarvu kohta arvatult esinevad ühed või teised leibkonda moodustavad sugemed, mitte aga seda, millisel arvul need esinevad leibkonnas. Ka sellised andmed oluaksid huvitavad, kuid siiski tuli eelistada esimesi, kui sotsioloogiliselt tähtsamaid. Pealegi mõningate leibkonnasugemete kohta toodud andmed võimaldavad ka arvulist ülevaadet.

Seda kõigepealt leibkonnapeadest, kelle arv vastab leibkondade arvule, kuigi andmeis osa leibkondi esineb peadeta, nende äraoleku tõttu loenduse ajal. Teise ja tähtsama leibkonnasugemena esineb leibkonnapea abikaasa. Nende soolist vahekorra võib järeldada eespool toodud andmeil leibkonnapeade soo kohta. Siin aga on tähtis rõhutada vaid seda, et abikaasade esinemise kohaselt selgub, millisel määral eesti leibkonna tuumaks on täisperekond, mille põhitunnuseks on võetud mõlema abielupoole esinemine — olgu lastega või ilma.

Abikaasad esinevad leibkondade üldarvust 185 191 juhul ehk 69,0% määral. See arv on suurem eespool käsitletud täisleibkondade arvust 3 389 juhu võrra — äraoleva peaga leibkondade arvus oletatavalt esinenud täisperekondade arvel. Ka peaks see arv võrduma abielude üldarvule Eestis; kuid tõeliselt on see väiksem rahvaloendusel tegelikult abielulistena registreeritute arvust — meestest 13,9% ja naistest 13,1% võrra. See tähendab, et abielulisi elab lahus palju suuremal määral, kui neid rahvaloendus arvestas lahuselavaina abieluvahekordade lõppemise mõttes. Sellest võib järeldada ühelt poolt, et rahvaloendusel mitte kõik abieluvahekorrad lõpetanud isikud ei registreerunud lahuselavaina ja teiselt poolt peab nentima tõika, et ka üksiku abielupoole leibkondade seas on leibkondi, mille pea teenistusolude tõttu on sunnitud elama perekonnast lahus, nii kui mainisime seda juba eespool, ning lõpuks tuleb pidada silmas ka seda, et suur arv abielulisi elab kas perekonnana või lahus oma vanemate või sugulaste leibkondades, nii kui näitab seda siin vaadeldav tabel.

Abikaasade, resp. täisleibkondade esinemise määrad leibkondades nii üksikutes administratiivüksustes, kui tööharudes ja ühisk. kihtides, oleneb üksikute leibkonnaliikide vahekorrist, ega nõua siin enam pikemat käsitlust. Seevastu teised leibkonnasugemed pälvivad erakordselt tähelepanu.

Lapsed esinevad üldse 68,3% leibkonnast — valdavas enamuses mitmesuguses vanuses vallalistena (63,1%), osalt aga kas koos oma lastega, olgu abikaasast lahuselavaina või vallasemadena (1,4%), või noor-perekondadena lasteta (1,3%) või lastega (2,5%), andes koos n.n. suur-perekondade arvu Eestis — 3,8% leibkonnast. Need %-arvud aga ei tähenda üldse laste olemasolu määra leibkonnapeadel, sest

tihti võivad need perekonnast olla juba lahkunud, kas iseseisvaks elutsemiseks või kooliõpilastena. Sellepärast käsitletavaid arvusid vaatleme ikka vaid tegeliku leibkonna koostise pildi seisukohast.

Üksikutest leibkonnaliikidest leiame lapsi kõige suuremal määral üksiku abielupoole leibkonnas — vallalisi 91,1%, lastega 4,6%, noor-perekonna liikmena 10,2%, kokku 107,9% juhtudel peamiselt seetõttu, et, nii kui varem mainitud, selles leibkonnaliigis esinevad ainult olnud abielupoole lastega leibkonnad, kuna lastetud esinevad üksiku leibkonnas. Viimati nimetatud rühmas esinevad lapsega leibkonnad kuuluvad vallasemadele, kes esinevad iseseisva leibkonnapeana — üldse 4 552 juhul ehk 10,9% selles leibkonna liigis. Ülejäänud 12 015 rahvaloendusel registreeritud vallasemast osa elab oma vanemate juures lastega lastena — täis-, üksiku abielupoole ja äraoleva peaga leibkonnas, — osa elab oma lastest lahus ja mitte väike osa on lapsed kaotanud surma läbi.

Maadest leiame suurimal arvul leibkonnas laste esinemist esikääd Petserimaal (95,6%), kus eriti sage on suur-perekondade esinemine leibkonnas (14,7%), samuti Saaremaal (80,7%) — ka võrdlemisi suure arvu suur-perekondadega (7,6%), Võrumaal (75,4%) ja Virumaal (74,4%), kuna kõige vähem lastega leibkondi (üldse 66,8% ja nendest suur-perekondi 3,2% juhul) leidub Viljandimaal.

Tööharede järgi suurimal määral lastega (77,9%) ja eriti noor-perekondadega (6,3%) leibkondi leiame loomulikult põllumajanduses ja selle järele tunduvalt väiksemal, kuid siiski teisi tööhareid ületaval määral transport ja sides (62,6%), kuna kõige vähem lastega leibkondi leidub maja- ja isikuteenistuse alal (56,8%), kus, erinevalt teistest tööharedest, laste seas leidub silmapaistvat määral lastega-lapsi, selles kihis teistest suuremal arvul vallasemade leidumise tõttu.

Ühiskondlikest kihtidest paistavad silma suurimas sageduses lastega leibkondadega kõigepealt peremehed oma perek.-liikmetega (84,9%), kus ühtlasi leidub ka suuremal arvul lapsi-lastega (2,4%) ja noor-perekondi (8,3%). Nendele järgnevad tunduvalt väiksema arvu lastega leibkondadega peremehed palgatud töolistega (65,5%), kuigi ka nende seas esineb noor-perekondi nimetamisväärselt (3,8%). Teistes kihtides on noor-perekondade sagedus võrdlemisi väikene ja ka üldse laste esinemine eelmisest kihist madalam, eriti madal aga vabakutselistel (52,3%) ja ametnikel (56,3%), nende kihtide võrdlemisi noore vanusliku taseme tõttu.

Vanemateta lastelapsid esinevad järgmise tähelepanu pälviva leibkonnasugemena, kuigi mitte eriti suurearvulisena. Selliseid leidub peamiselt leibkonnas üksikuina, kuid siiski vähesel määral ka koos lastega ja teise astme noor-perekondadena või üldse kolmanda põlve perekonnana: leibkondade üldarvus 2 820 (1,0%) juhul, nende seas lastega lapselapsi 7, abikaasadega lastelapsi 10 ja abikaasaga ja lastega lastelapsi 21 juhul.

Vanemateta lastelapsi leidub peamiselt maal, valdades ja alevites võrdselt (1,2%), kuna neid linnas leidub poole väiksemal määral (0,6%).

Leibkonnaliikidest huvitaval viisil esinevad suurimas sageduses laste-lastega üksiku abielupoole (1,6%) ja üksiku leibkonnad (1,2%), kuna täisleibkonnis neid leidub väiksemal määral (0,9%).

Tööhäradest paistavad silma vanemateta laste laste esinemisega ühelt poolt suurima lastesagedusega põllumajandus (1,3%), teiselt väiksema lastesagedusega maja- ja isikuteenistus, kuna kõige väiksema arvuga esineb ka siin ühiskondlik tegevus. Ühiskonnakihtidest leiame vanemateta laste-lapsi sagedamini peremeestel oma perekonnaliikmeiga töötajail (1,4%) ja peremees-üksikul (1,0%), kuna kõige vähem selliseid leibkondi leidub, nagu lastegi suhtes, ametnikel ja vabakutselistel.

Minija või väimees lastega, ilma leibkonnapea lapsest abikaasata, täh. tõenäoliselt lesena, esineb võrdlemisi harva, üldse 168 juhul või 0,2% määral leibkondade üldarvust ja seda peamiselt üksiku abielupoole leibkonnas, eeskätt põllumajanduse alal oma perekonnaliikmeiga talupidajate leibkonnas.

Kasvandikke, üksiköik millistel motiividel — kas lapsendatult või ilma sellela, on rahvaloendusel registreeritud üldse 4 411 või 1,6% leibkonnast. Kasvandikud esinevad sagedamini eeskätt üksikute leibkonnas (oma laste puudumisel!), samuti ka täisleibkonnas rohkem maal kui alevs või linnus. Maadest leiame kasvandikke sagedamini Saare- (3,0%), Lääne- (2,5%) ja Harjumaal (2,0%), kuna Petserimaal (0,7%) neid leidub oma laste külluse tõttu üsna vähe. Samuti leidub kasvandikke ka Valga- ja Viljandi maal tunduvalt vähem kui teistes maades. Näib kui oleks kasvandike määr mõjutatud samust tegureist kui leibkondade määr, arvatud välja Petserimaa erinev esinemine.

Et kasvandike leibkonda võtmisel näib olevat mõõduandev ka leibkonna majanduslik kindlustus, seda osutavad eritlused ühiskonnakihtide järgi: väiksemal määral kasvandikke leiame palgaliste töölise ja ametnike juures (viimastel osalt eelosutatud noore koostise tõttu), kuna vastupidi suurimas sageduses kasvandikega leibkondi leidub alatiselt palgatud töölisest peremeeste ja eriti vabakutselistest juures. Kuid samades kihtides väiksemal määral laste esinemine osutab ühtlasi sellele, et kasvandikud osa perekonnas tõesti asendavad oma lapsi, kes puuduvad kas tahtmata või ka tahtlikult.

Kasvandikega leibkondade esinemise suur erinevus ühisk. kihtides mõjutab ka selliste erinevust tööhäradega — oleneb sellest, millises vahekorras üksikud kihid esinevad tööhärades. Nii ühiskondliku tegevuse alal ebavõrdses vahekorras esinevate ametnike ja vabakutselistega leiame kasvandikke üsna väikesel, vaevalt maja- ja isikuteenijaid ületaval määral.

Vanemad ja vanad-vanemad — olgu leibkonnapea või selle abikaasa omad — esinevad nooremalt põlve perekonnaliikmete kõrval olulisemal leibkonna sugemeina. Vana-vanemaid esineb siiski võrdlemisi vähesel määral — üldse 1 287 juhul või

0,5% leibkonnas — eeskätt üksiku leibkonnas (1,1%). Seevastu vanemad esinevad 19,9% leibkonnas, jällegi eeskätt üksiku (43,4%) ja teatud suuremas sageduses ka täisleibkonnas (15,5%). Linn, resp. alev ja maa erinevad vanemate leibkonnas esinemise sageduselt suuresti maa kasuks, — peamiselt seetõttu, et linnus leibkonnad suurel määral tekitavad maalttulnute arvel, kuna nende vanemad on jäänud maale vendade-õdede juure. Peamiselt samal põhjusel erineb vanemate esinemissagedus tööhäradega ja ühiskondlike kihtide järgi: ka töösturid, kaupmehed ja töölised ning vabakutselised on suurel määral maalttulnud linlased. Kuid peale õeldu tuleb vanemate suhtes arvestada ka üksikutes kihtides, resp. maal ja linnus erinevate leibkonna kujunemise ja eksisteerimise tingimustega: nimelt linnas iga noor, asutades oma ettevõtte või soetades oma perekonna, eraldub vanemaist, kui viimastel enestel on ülalpidamise võimalusi, kuna talundisega aga jäävad kokku nii noored kui vanad, kusjuures leibkonna peaks rahvaloendusel arvati tegelikult talundi pidaja, seega siin poeg esineb leibkonnas sagedamini, kui täieõigusliku taluperemehe. Kui aga vanaperemes abikaasaga sai talundit pidavalt lapselt ülalpidamise püüdnud lepingu alusel, elades lahus leivas, arvestati tema leibkond eraldi. Sel määral, kui selline eraldi vanaperemeeste elamis-moodus kuskil esineb, võis see mõjutada leibkondade arvu ja suurust.

Pidades õeldu silmas, on huvitav jälgida vanemate esinemise sageduse erinevusi maade järgi. Vastavate arvude juures kõigepealt paistab silma erakorraliselt madal vanematega leibkondade % Petseri- ja Virumaal: seda on põhjendanud tõenäoliselt venelaste patriarkaalne perekonna traditsioon, mille kohaselt vanaaht esineb suur-perekonna peana tihti surmani, kuigi ta enam tööd ei tee. Samuti venelaste mõjul võib ka Tartumaal vanemate esinemise % olla pisut madalam kui teistes Lõuna-Eesti maades. Pälvi nimelt tähelepanu L.-Eestis P.-Eestist, välja arvatud Läänemaal, sagedamini vanemate esinemine, eriti aga Viljandimaal, kus leibkonnad osutusid väiksemaks ja nende arv suurimaks.

Sugulased — peale eelkirjeldatud laste ja vanemate leibkonnapeaga sugulusvahekorras olevad leibkonnaliikmed esinevad küllaltki sagedasti (12,4%), eriti üksiku leibkonnas (41,1%), tõenäoliselt leibkonnas vajalise tööjõuna — olgu leibkonnapea talundis, äris või kodumajapidamises. Seetõttu leiamegi suurimas sageduses sugulasi tööhäradest põllumajanduses ja kaubanduses ning ühiskondliku tegevuse alal ja sellele vastavalt ühelt poolt kahte liiki peremeestel ja teiselt ametnikel ning vabakutselistel. Samuti maades leiame sugulaste sageduse kõrgema Lõuna-Eestis ja Saaremaal, kus, nagu varem mainitud, mees-perekonnaliikmed (abikaasad) sagedasti viibivad väljas tööl ja talundipidajad perenaised peavad leibkonda täiendama abijõududega.

Hõimlased — leibkonnapea abikaasa sugulastena esinevad üldiselt palju väiksemas sageduses kui sugu-

lased ja ka erinevalt peamiselt täisleibkonnis. Kuid tööharude ja ühiskondlikes kihtides esinevad nad sugulastele analoogiliselt vahakorras, millest võib järeldada, et ka hõimlased täiendavad leibkonda peamiselt tööjõuna. Ainult Petserimaa leibkonnades hõimlased näivad olevat vähem soovitatavad leibkonnaliikmed — oma laste ja sugulaste külluse tõttu.

Teenijad ja töölised palgalise tööjõuna täiendavad leibkonda seal, kus oma liikmeid selleks et jatku või nad pole tööks võimelised. Eeskätt on see kehtiv kodumajanduse abiliste kohta; ettevõttes töötajad palgalised esinevad leibkonnaliikmetena aga seal, kus on viisiks anda neile peale palga ka ülalpidamist, nagu eeskätt põllumajanduses. Sellepärast leiame teenijate ja töolistega leibkondi suurimas sageduses üksikute leibkonnades. Maades samuti leiame teenijate sageduse suurima seal, kus tarvitatakse rohkem palgalist tööjõudu talundis, mispärast nende sagedus Petseri- ja Saaremaal on üsna madal. Samuti esineb töolistes ja teenijate esinemissagedus suuresti tööharudes ja ühiskonnakihtides — selle järgi, kus nende järgi suurem tarvidus. Nii, ühisk. kihtides leiame teenijaid ja töölisi suurimas sageduses põllumajanduse arvel alatiselt palgalistega töötajate peremeeste (58,7%), vabakutseliste (34,8%) ja ametnike (19,2%) juures. Kabe viimase kihi juures on tegemist kahtlemata majateenijatega, esimese juures aga peale majateenijate suurel määral ettevõttes töötajatega. Oma perekonnaliikmetega töötajate peremeeste, peremees-üksikute ja töolistes juures on jällegi tegemist majateenijatega. Nii võime siin toodud andmeist näha, millisel määral üks või teine kiht peab majateenijaid. Kui peame silmas ühelt poolt maja- ja isikuteenijate üldarvu — 16 122 — ja teiselt maja- ja isikuteenijaid pidajate arvu eelmainitud kihtides, siis võime ligikaudu järeldada ka alatiselt palg. töolistega

peremeeste kihis majateenijate pidamise (ca 28,0%) ja ühes sellega ettevõttes palgalisi pidajate leibkonnade sagedust (ca 40%).

Tasu eest ülalpeetavate leibkonnaliikmetena esinevad peamiselt n.n. kostilised, mispärast neid leiamegi üldiselt 1,0% leibkonnade juures kõige sagedamini üksiku leibkonnis (2,9%). Kuid nentides ühtlasi suurimas sageduses selliste leibkonnade esinemist üldse linnus, eriti aga reas väikelinnus, nagu Haapsalu, Kuressaare, Paide, Paldiski, Rakvere ja Tõrva, samuti vabakutseliste (4,2%) ja ametnike (2,1%) kihis, peab järeldama, et kostiliste pidamine on tingitud mitte üksnes ärilistest motiividest, vaid ka vastutulekust üksikuile korraliku ülalpidamise võimaldamiseks kohis, kus toitlustamisäride võrk on kujunenud puudulikult.

Muude rühma on paigutatud kõik eelmistes liikidesse mittekuuluvad leibkonnaliikmed, eesotsas pikemat aega leibkonnas viibinud külalistega ja palgalistega, peale töolistes ja teenijate, nagu kodukooli-õpetajad, haigepöetajad jne.

Kokkuvõttes võib nentida, et eesti leibkond, kuigi baseerub ülekaalult perekonnal, siiski avaldab tugevat tendentsi kujuneda majanduslikel motiividel ja, teiseks, arvult kasvades järjest muutub väiksemaks. Nii selgub, et eesti leibkond on kujunemas ümber bioloogiliselt perekonnalt majanduslikule, mistõttu endissegged suur-leibkonnad (mitut perekonda sisaldavad leibkonnad) näivad andvat aset väikeperekondadele.

5. Aktiivsed leibkonnaliikmed.

Membres de ménage actifs.

Leibkonna koostise käsitlusele oluliseks täienduseks on aktiivsete leibkonnaliikmete eristamine: sellega selgitame isikute arvu leibkonnis, kes omavad iseseisva sissetuleku ja seega tegelikult ei kuulu leibk. pea ülalpidamisele.

Aktiivsed liikmed leibkonnis (Täis-, üksiku abielupoole ja üksiku leibkonnis) — Membres de ménage actifs.

12.

	Leibkond — Ménages		Liikmeid (ilma peadeta) Membres de ménage (sans chefs de ménage)		Keskmiselt aktiivsete liikmetega leibkonna kohta (pead arvestamata) — Membres actifs par ménage avec les membres actifs
	Üldse Total	Naist % aktiivsete liikmetega Dont avec les membres actifs en %	Üldse Total	Naist aktiivseid Dont actifs	
Üldse — Total	257 712	34,6	750 970	16,0	1,4
a) Tööharud — Branches du travail.					
Põllumajandus — Agriculture	148 828	30,5	491 150	12,4	1,4
Tööstus — Industries	52 115	37,8	120 443	21,4	1,3
Kaubandus — Commerces	14 952	41,3	35 870	23,5	1,3
Transport ja side — Transport et communications	10 229	31,2	24 996	13,6	1,3
Ühiskondlik tegevus — Administration publique et professions libérales	17 218	39,0	41 174	21,3	1,3
Maja- ja isikute teenijad — Service domestique	2 390	47,2	4 103	35,5	1,3
Väljaspool toodud tööhärsid seisvad — Retraités ou personnes sans profession	11 440	51,3	22 205	30,0	1,4
Tööhäru teadmata — Groupe inconnu	5 534	45,0	11 829	28,3	1,3
b) Ühiskondlikud kihid — Classes sociales.					
Peremehed alaliselt palgat. töolistega — Patrons employant continuellement une main-d'œuvre salariée	32 428	70,7	117 876	28,6	1,5
Peremehed oma perekonna liikmetega — Patrons travaillant avec leurs membres de famille	94 284	13,0	336 038	4,6	1,3
Peremehed üksikud — Patrons travaillant seuls	23 108	34,6	50 973	20,1	1,3
Töölised — Ouvriers	72 474	41,8	165 840	24,1	1,3
Ametnikud — Employés	18 987	41,3	48 604	22,4	1,3
Vabakutselised — Professions libérales	1 404	61,2	3 685	33,7	1,4
Kihitud, kiht teadmata — Hors des classes sociales, classe inconnue	14 987	46,7	29 838	31,4	1,3

Tõsi, ka palgata töötaja ja teataval määral isegi kodumajapidamises tegev leibkonnaliige toidab end oma tööga, kuid nende sõltuvus leibkonnapeast on siiski suurem kui aktiivseil, kes tihti töötavad koguni erinevas tööharus ja võivad igal ajal hakata iseseisvaks leibkonnapeaks (ehk seda osalt ongi, näit. osa põllutöölisi). Kui nad aga eelistavad elada teiste, olgu vanemate või tööandjate leibkonnas, siis tähendab see, et on siiski küllalt põhjusi, mis ei soodusta uute leibkondade asutamist.

Millisel määral leidub leibkonnas aktiivseid liikmeid üldse ja eriti üksikuis tööharudes ja ühiskondlikes kihtides, seda näitavad andmed tab. 12.

Vaatlusele on võetud vaid täis-, üksiku abielupoole ja üksiku leibkonnad, kuna on jäetud arvestamata äraoleva peaga leibkonnad, kelle kohta tööharuline ja ühiskonnakihiline jaotumine andmete puudusel on võimatu.

Vaadeldavate leibkondade üldarvust — 257 712, omavad aktiivseid liikmeid 34,6%, ehk ühe akt. liikmetega leibkonna kohta 1,4 liiget. Kuna aga sellistes leibkondades, pead arvestamata, on keskmiselt 3,2 liiget, siis jääb leibkonnapea ülalpidada vaid 1,8 liiget: ilma aktiivsete liikmeteta leibkondades 2,8 ülalpeetava vastu. Seega on aktiivsete liikmetega leibkonnapeade ülalpidamise koormis tunduvalt väiksem ja esineb seega põhjusena leibk.-liikmete töölerakendamiseks.

Tööharude järgi aktiivsete liikmetega leibkondade %, eriti aga aktiivsete liikmete arv ühe sellistes leibkonna kohta, kõigub vähem kui ühiskondlikes kihtides. Viimastest leidub aktiivseid liikmeid suu- rimal määral peremeestel alatiselt palgatud töolistega — peamiselt nende leibkonda arvatud pereleivas põllutöölise töttu ja vabakutselistel — majateenijate töttu; töolistel, ametnikel ja peremees-üksikulil aga esinevad aktiivseina peamiselt perekonnaliikmed, keda on rakendatud tööle leibkonna ülalpidamiseks lisa- sissetulekute hankimiseks, näit. maotöölise juures laste karjaseks panemine.

Eristades aktiivsete liikmete esinemist leibkonnas leibkonna suuruse ja leibkonnapea vanuse järgi (tab. 13) võib nentida tähelepanu pälvivana, et nii aktiivsete liikmetega leibkondade % kui aktiivsete liikmete % leibkonnaliikmete üldarvust (pead arvestamata) on suurim noorte — 29 a. ja vanade 50 ja enam aastaste peadega leibkonnas, kuna keskaaliste, 30—49 a., peadega leibkonnas neid on vähem. Noorte peadega leibkonnas võib suurem arv aktiivseid olla tingitud vanematelt päritud leibkonda kuuluvate ametiskäijate vendade-õdede või osalt ka (maal) tarvilise tööjõu puudusel palgaliste mõjust, vanemaliste peadega leibkonnas aga — töölkäijate laste mõjust. Üldiselt aga aktiivsete liikmete arv leibkonnas esineb sõltuvana liikmete arvust leibkonnas: leibkonna suurenedes kasvab aktiivsete liikmetega leibkondade %, samuti keskmine aktiivsete arv ühe leibkonna kohta, kuigi liikmete üldarvus aktiivsete % leibkonna suurenedes kahaneb, mis tingitud mitte-

Aktiivsed liikmed leibkonna suuruse ja leibkonnapea vanuse järgi.
Membres actifs d'après la grandeur et l'âge du chef de ménage.

13.	Leibkonnapea vanus Age du chef de ménage							Teadmata Inconnu
	—19	20—29	30—49	50—69	70—	Kokku Total	Teadmata Inconnu	
a) Aktiiv liikmetega leibkondade % (leibkondade üldarvust) — % des ménages avec les membres actifs (de nombre total des ménages).								
Liikmete arv leib- konnas (koos leib- konna peaga):								
2	32,4	28,7	24,0	20,7	31,0	20,7	47,1	
3	53,0	33,2	28,1	38,7	44,7	33,2	20,6	
4	63,3	41,6	31,4	40,3	43,0	30,0	33,3	
5	68,7	47,7	35,8	42,0	43,0	30,2	34,6	
6—7	53,3	50,4	40,0	42,8	41,5	41,5	65,2	
8—9	42,9	57,7	45,2	44,3	37,1	44,7	50,0	
10—	—	57,1	48,7	43,6	44,3	46,4	—	
Kokku	46,4	35,5	31,9	37,4	38,7	34,6	41,0	
b) aktiiv. liikmete % (liikmete üld- arvust) — % des membres actifs (de nombre total des membres).								
Nombre des membres dans le ménage:								
2	32,4	28,7	24,0	20,7	31,1	20,7	49,0	
3	34,4	19,4	16,5	23,7	27,7	19,9	24,4	
4	20,9	18,5	13,6	10,3	22,1	16,4	17,6	
5	34,7	18,2	12,2	16,4	17,1	14,3	18,5	
6—7	23,5	16,7	11,4	13,8	13,0	12,6	27,2	
8—9	7,7	10,3	12,0	12,1	10,0	12,0	7,1	
10—	—	23,9	11,0	11,6	12,7	11,6	—	
Total	30,9	20,1	13,8	17,8	19,9	16,0	21,5	
d) keskmiselt aktiivseid aktiivsetega leibkonna kohta — Membres actifs par ménage avec les membres actifs.								
2	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,4	
4	1,4	1,3	1,3	1,4	1,5	1,4	1,6	
5	2,0	1,5	1,4	1,6	1,6	1,5	1,6	
6—7	2,3	1,7	1,5	1,7	1,7	1,6	2,1	
8—9	1,3	2,0	1,9	2,0	2,0	1,9	1,0	
10—	—	4,0	2,5	2,6	2,9	2,6	—	
Kokku	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	

aktiivsete liikmete ülekaalust suuremais leibkonnas. Väikseimas aga võib aktiivsete liikmete arv ületada mitteaktiivseid, nii kui seda näitavad keskmised arvud: koos peaga 2-liikmelistes aktiivsetega leibkondades — üldse ca 63 tuh. leibkonnas — pea kõrval omavad iseseisvat sissetulekut andva töö kõik liikmed, 3-liikmelistes leibkondades — 0,6 liikmeist jne.

Nagu nenditud, aktiivsete liikmete arvu leibkonnas 1934. a. moodustavad peamiselt töölerakendunud leibkonnaliikmed ja teiseks leibkonnas esinevad palgalised — ligikaudse arvutuse kohaselt ca 31% — ehk 120 tuh. aktiivse liikme kohta 37 tuhat. Seega jääb aktiivseid perekonnaliikmeid 83 tuhat: 59 tuh. vastu 1922. a. Arvates üldse ühe leibkonna kohta (aktiivsete liikmetega leibk. arv 1922. a. pole teada) saame keskmiselt aktiivseid liikmeid 1934. a. 0,32: 1922. a. 0,25 vastu. Selline aktiivsete leibkonnaliikmete arvu kasv (arvestamata palgalisi) on teostunud pea kõigil aladel, peamiselt aga siiski põllumajanduses — ühe leibk. kohta 0,22:0,13 vastu.

Millisel määral leidub aktiivselt töhe rakendunud leibkonnaliikmeid (arvestamata palgalisi) üksikuis tööharudes ja ühisk. kihtides, näitavad järgmised aktiivsete liikmetega leibkonna kohta keskmised arvud:

	Põllumajandus	Tööstus	Kaubandus	Transport ja side	Ühisk. tegevus	Maja- ja isikuteenist.	Väljaspool toodud tööhäruad ja teadmata tööhäru	Üldse
Peremehed alat. palgat. töölisestega	0,2	1,0	0,8	0,8	—	—	0,8	0,3
Peremehed oma perekonnaliikmetega	1,1	1,1	0,8	1,3	—	—	1,9	1,1
Peremehed üksikud	1,2	1,2	1,0	1,3	—	—	1,2	1,2
Töölised ja teenijad	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	1,3
Ametnikud (ja vabakutselised ühis. teg. alal)	0,3	0,9	0,9	1,1	0,8	1,2	1,0	0,8
Kihitud, kiht teadmata	0,9	1,2	0,9	1,3	0,9	—	1,2	1,2
Kokku	0,7	1,2	1,0	1,2	0,9	1,3	1,2	0,9

Toodu kohaselt suurimal määral aktiivseid leibkonnaliikmeid leidub töölistel — pea kõigis tööhäruades; nendele järgnevad, arvestamata viimast segarühma, langevas järjekorras: peremees-üksikud, peremehed oma perekonnaliikmetega, ametnikud ja vabakutselised ning peremehed alatisealt palgatud töölisestega — seega täiesti majandusliku kindlustuse järjekorras, kuigi üksikuis tööhäruades leidub ka väikesi erinevusi.

Leibkonnaliikmete aktiivselt töölerakenduse määra kõrval evib suurt tähtsust ka nende tööhäru: nimelt selgus, millisel määral see ühtib leibk.-pea tööhäruaga (tab. 14).

Aktiivsete leibkonnaliikmete tööhäruad — Branches du travail des membres actifs de ménage.

14.	Aktiivsete leibkonnaliikmete üldarv — Nombre total des membres actifs de ménage	Aktiivsete liikmete tööhäruad Branches du travail des membres actifs									
		Põllumajandus Agriculture	Tööstus Industries	Kaubandus Commerces	Transport ja side — Transport et communications	Ühiskondlik tegevus Administration publique et professions libérales	Maja- ja isikuteenimine — Service domestique	Väljaspool toodud tööhäruad — Retraités ou personnes sans profession	Kokku — Total	Tööhäru teadmata Groupe inconnu	
Põllumajandus — Agriculture	60 792	76,6	10,7	0,9	1,4	1,2	2,0	7,2	100,0	1,5	
Peremehed alatisealt palg. töölisestega	28 980	91,1	3,5	0,6	0,4	0,8	1,2	2,5	100,0	0,3	
Peremehed oma perekonnaliikmetega	14 174	40,6	25,5	1,5	4,1	2,1	2,5	14,7	100,0	3,2	
Peremehed üksikud	2 427	55,5	19,9	1,9	3,0	1,8	3,3	14,6	100,0	3,7	
Töölised ja teenijad	14 643	78,3	9,6	0,8	0,0	0,7	1,7	8,3	100,0	1,9	
Ametnikud	696	41,2	8,8	3,9	0,5	3,0	32,4	5,2	100,0	1,0	
Kihitud, kiht teadmata	22	75,0	10,0	—	—	—	—	15,0	100,0	9,1	
Tööstus — Industries	25 724	15,3	54,1	7,7	2,1	4,7	10,1	6,0	100,0	5,0	
Patrons employant continuellement une main-d'œuvre salariée	2 855	9,9	55,2	5,2	0,7	3,8	23,0	2,2	100,0	1,3	
Patrons travaillant avec leurs membres de famille	567	29,5	39,7	9,0	1,9	6,6	10,9	3,0	100,0	4,4	
Patrons travaillant seuls	5 039	26,6	41,5	8,0	2,7	5,0	7,4	9,4	100,0	6,1	
Ouvriers	15 377	13,6	60,7	7,7	2,3	3,9	5,7	6,1	100,0	5,6	
Employés	1 864	3,7	37,2	10,3	2,4	10,4	32,2	3,8	100,0	2,9	
Hors des classes sociales, classe inconnue	22	11,1	50,0	11,1	—	5,6	16,7	5,5	100,0	18,2	
Kaubandus — Commerces	8 300	5,3	21,6	27,7	2,9	8,3	29,1	5,2	100,0	3,8	
Peremehed alatisealt palg. töölisestega	1 849	3,3	6,1	42,4	0,5	5,0	40,5	2,2	100,0	0,8	
Peremehed oma perekonnaliikmetega	670	10,0	19,2	12,4	2,5	4,2	43,9	6,3	100,0	2,8	
Peremehed üksikud	1 953	8,1	29,1	19,1	4,0	3,9	23,2	7,6	100,0	5,5	
Töölised ja teenijad	1 933	4,6	30,2	30,1	3,7	7,5	12,5	5,0	100,0	5,5	
Ametnikud	1 891	3,1	15,6	24,9	3,1	13,0	34,9	5,6	100,0	3,2	
Kihitud, kiht teadmata	10	12,5	12,5	—	—	25,0	—	—	100,0	20,0	
Transport ja side — Transport et communications	4 095	8,2	35,9	10,3	18,3	7,7	12,0	6,6	100,0	5,5	
Peremehed alatisealt palg. töölisestega	75	13,4	9,9	4,0	36,0	—	36,0	1,3	100,0	—	
Peremehed oma perekonnaliikmetega	67	3,4	32,8	13,8	8,0	13,8	19,0	8,6	100,0	13,4	
Peremehed üksikud	730	9,4	51,8	11,0	9,3	6,4	7,9	5,4	100,0	6,7	
Töölised ja teenijad	2 163	9,7	42,9	9,8	17,4	5,4	7,5	7,8	100,0	6,2	
Ametnikud	1 049	4,1	17,6	11,0	25,3	14,2	21,0	6,2	100,0	8,3	
Kihitud, kiht teadmata	11	9,1	27,2	9,1	18,2	18,2	9,1	9,1	100,0	—	
Ühiskondlik tegevus — Administration publique et professions libérales	8 727	9,3	16,8	8,8	2,5	25,3	31,1	6,2	100,0	3,1	
Töölised ja teenijad	1 751	12,7	35,8	11,1	4,1	23,2	7,6	5,0	100,0	6,0	
Ametnikud	4 993	10,9	10,0	7,7	2,1	26,9	35,3	6,5	100,0	2,1	
Vabakutselised	1 241	2,3	9,9	7,7	1,9	24,1	47,2	6,9	100,0	3,1	
Kihitud, kiht teadmata	832	3,4	24,2	12,5	2,9	21,7	29,6	6,7	100,0	3,2	
Maja- ja isikuteenimine — Service domestique	1 435	9,0	42,3	9,4	4,0	5,7	18,4	11,2	100,0	8,4	
Töölised ja teenijad	1 445	9,1	42,6	9,4	3,9	5,7	18,0	11,3	100,0	8,4	
Ametnikud	10	—	—	—	20,0	10,0	70,0	—	100,0	—	
Väljaspool toodud tööhäruad seisvad isikud, kihitud — Hors des groupes nommés	7 988	15,7	19,2	8,9	3,5	9,2	12,5	31,0	100,0	4,7	
Tööhäru teadmata — Groupe inconnu	3 351	18,6	39,3	8,4	3,1	4,6	8,6	17,4	100,0	30,1	
Peremehed alatisealt palg. töölisestega	16	—	48,8	8,7	6,7	—	40,0	—	100,0	6,8	
Peremehed oma perekonnaliikmetega	17	37,5	25,0	6,3	6,2	—	12,5	—	100,0	5,9	
Peremehed üksikud	79	27,3	21,2	10,6	9,1	7,6	15,1	9,1	100,0	16,5	
Töölised ja teenijad	2 681	19,5	41,7	7,6	2,7	3,7	6,5	18,3	100,0	30,8	
Ametnikud	76	7,6	24,2	18,2	—	12,1	25,8	12,1	100,0	13,2	
Kihitud, kiht teadmata	482	12,6	33,1	10,8	4,4	8,1	13,9	16,1	100,0	38,0	
Üldse — Gr. total	120 498	45,6	23,4	5,8	2,5	5,0	9,1	8,6	100,0	3,8	

Kuna toodud tabelis aktiivsete leibk-liikmete seas esinevad ka leibkonda arvatud palgalised, peamiselt põllutöölised ja majateenijad, siis need on mõjutanud tõstvalt eeskätt põllumajanduse alal alati palgatud töolistega peremeeste kihis põllumajanduse ja kõigis tööharudes ning kihtides maja- ja isikuteenistuse osatähtsust. Ent vaatamata sellele, samuti igasse tööharusse ja ühiskonnakihti kuuluvate leibkonnaliikmete mitmekesisele kutsevalikule, paistab siiski silma kõrgel määral perek-liikmete poolt vanemate tööala valimine. Sest kuigi on kõrvalekaldumisi

sellest eriti palgaliste juures, võime siiski jälgida ametipäritavuse mõju toodud arvudes selgesti, eeskätt põllumajanduse ja tööstuse alal — kõigi kihtide juures, teistes tööharudes peamiselt palgalistega peremeeste, ametnike ja vabakutseliste juures. Et osaliselt siiski on järglaste kutsevalikus erinevus vanemate kutsesest (eriti tööliste juures) ja ühes on arvatud leibkonda kuuluvad palgalised, siis aktiivsete leibkonnaliikmete jagunemine tööharudesse erineb kõigi aktiivsete jagunemisest tunduvalt — tööstuse ning maja- ja isikuteenistuse kasuks teiste tööharude arvel.

J. Kts.

VÄLIS- ja RANNASÕIT ning KAUBA- ja REISIJATEVEDU 1935. a.¹⁾ NAVIGATION et TRANSPORTS MARITIMES en 1935.

Sisu: 1. Üldisloom, lhk. 360. 2. Sadamate tegevus, lhk. 370. 3. Sadamad, riigid ja kauballigid, lhk. 371. 4. Laevade rahvuslipp, lhk. 375. 5. Liinilaevade tegevus, lhk. 376. 6. Veod, lhk. 376.

Sissetulnud laevade arv ja maht.
Nombre et tonnage des navires entrés.

1.	Laevade arv Nombre			Laevade maht n. regt. Tonnage				1922 a. = 100
	Välisõit	Rannasõit	Kokku	Long cours	Cabotage	Total		
1935	2 265	7 174	9 439	934 285	446 174	1 380 459	123,8	
1934	2 426	6 008	8 434	942 402	432 810	1 375 212	123,4	
1933	2 394	6 451	8 845	885 806	327 904	1 213 770	113,3	
1932	2 292	5 290	7 582	796 066	286 310	1 082 376	101,1	
1931	2 002	5 179	8 081	981 282	326 610	1 307 901	122,1	
1930	2 648	6 323	8 971	978 047	398 307	1 376 354	123,5	
1929	2 496	6 325	8 821	892 057	386 465	1 278 522	110,4	
1928	2 814	6 180	8 994	922 200	356 828	1 279 028	110,4	
1927	2 672	6 111	8 783	849 990	320 806	1 170 802	110,2	
1926	2 498	5 673	8 171	724 168	325 547	1 049 715	95,0	
1925	2 566	6 235	8 801	768 094	355 905	1 124 000	105,0	

1. Üldisloom. 1935. a. elavnes laevasõit võrreldes eelmise aastaga, mis omakord oli suuremaid viimastel aastatel. Kõigisse sadamaisse tuli laevu arvult ja mahult 1935. a. enam sisse kui eelmisel aastal. Juurdekasv pole küll suur: sissetulnud laevade arv suurenes 0,5% ja maht 0,4% võrra. Laevasõidu üldarvud kasvasid 1935. a. võrreldes eelmisega rannasõidu arvel; välisõit oli 1935. a. nii laevade arvult, kui mahult väiksem eelmisest aastast. 1935. a. tuli välisõidust sadamatesse 2 265 laeva mahuga 934 285 net. rgt, aasta varem 2 426 laeva mahuga 942 402 net. rgt, vähenedes mahu järgi 0,9% võrra.

Kaupade vedu välisõidus ulatus 1935. a. 676 652 tn, olles suurem eelmisest aastast ainult

4 398 tn ehk 0,6% võrra. Suurenes 1935. a. võrreldes eelmise aastaga tunduvalt sissevedu, nimelt 19,2% võrra, kuid väljavedu vähenes, mille tõttu üldläbikäik jäi peagu eelmise aasta tasemele. Raske-

Kauba ja reisiijate vedu — Transport des marchandises et voyageurs.

2.	Välisõit — Long cours				Rannasõit — Cabotage			
	Sisse	Välja	Kokku	%	Entrées	Sorties	Total	%
Tonnid — Tonnes.								
1935	274 333	492 319	766 652	87,0	117 580	74 028	191 608	91,2
1934	230 118	532 136	762 254	86,5	108 722	53 144	161 866	77,1
1933	204 892	338 700	543 601	61,7	75 182	35 879	111 061	52,0
1932	223 013	295 888	518 901	59,0	50 070	21 213	80 283	38,2
1931	333 212	465 292	798 504	90,0	60 253	26 253	95 921	45,7
1930	391 952	388 843	780 795	88,6	90 537	38 230	128 773	61,3
1929	452 327	431 143	883 470	100,0	92 634	41 070	134 604	64,1
1928	465 270	559 095	1 024 365	116,3	74 564	34 924	109 488	52,1
1927	353 295	513 167	866 462	95,4	76 800	33 601	110 081	52,4
1926	403 449	424 551	828 000	94,0	37 813	37 559	75 372	39,7
1925	300 132	358 867	719 019	81,0	80 781	34 399	115 180	54,8
Reisiijate arv — Nombre des voyageurs.								
1935	27 175	27 179	54 354	230,7	61 492	60 402	121 894	110,3
1934	21 350	21 400	42 750	181,5	56 795	57 272	114 067	105,1
1933	20 412	20 401	40 813	173,3	54 724	52 325	107 049	96,9
1932	19 645	19 071	38 716	164,4	45 388	43 732	89 170	80,7
1931	28 271	28 520	57 400	243,7	44 485	43 344	87 829	79,5
1930	30 095	30 100	60 804	253,1	54 750	55 071	109 821	93,4
1929	27 881	27 324	55 205	234,4	53 473	53 641	107 114	96,0
1928	19 564	19 321	38 885	165,1	50 987	49 551	100 538	91,0
1927	17 046	17 082	34 128	144,9	48 795	47 953	96 748	87,6
1926	12 552	11 371	23 923	103,0	50 121	51 619	101 740	92,1
1925	11 767	11 787	23 554	100,0	55 277	55 208	110 485	100

kaalulise kauba — metsamaterjali müügi vähenemisega välismaale kahanes laevadel väljaveetud kaupade kogus. Sisseveo suurenemist laevadel põhjustas

¹⁾ Varem küsimuse kohta ilmunud andmed vt. „Eesti Statistika“ nr. 163(6)—1935, lk. 307, 315.

mitmete kaupade sisseveo suurenemine, mille hulgas kaalukamad kivisüsi, metallid ja keemiakaubad. Transiitkaupu veeti laevadel meie sadamate kaudu eelmisest aastast märksa vähem, mille tõttu transiitkaupade osatähtsus laevade veos, mis varemgi oli väike, langes alla ühe protsendi. Transiitkaupu veeti 1934. a. Eesti sadamate kaudu 18 948 *tn*, 1935. a. 5 580 *tn* ja osatähtsus üldkaubaveos ulatus nimetatud aastail 2,4 ja 0,7%.

Rannasõidu kaupade vedu suurenes 1935. a. võrreldes eelmisega enam kui kaupade vedu välissõidus, kuid siiski mitte nii hoogsalt kui aasta varem. Rannasõidus veeti 1935. a. kõigisse sadamaisse sisse 117 580 *tn* eelmise aasta 108 722 *tn* asemel kasvades 8,1% võrra. Rohkem veeti ehitusmaterjali — telliskive ja tsementi. Ka puumassi vedu oli laevadel tänava suurem.

Reisijate vedu välissõidus kasvas tänava tunduvalt võrreldes eelmise aastaga, nimelt tõusis reisijate läbikäik 54 354 isikuni eelmise aasta 42 750 isiku vastu. Juurdekasv 1935. a. oli märksa suurem kui paaril eelmisel aastal, kuid sellele vaatamata reisijate arv 1935. a. jääb veel taha suurimast reisijate arvust 1930. a. Tunduvalt tihenes 1935. a. reisijate liikumine Eesti-Soome vahel, ka Eesti-Rootsi ja Eesti-Saksa vahel liikus 1935. a. reisijaid eelmisest aastast rohkem, kuid juurdekasvu põhjustas elavam liikumine Eesti-Soome vahel.

Rannasõidus elavnes reisijate liikumine ka, kuid vähem kui välissõidus. Sisse tuli kõigisse sadamaisse kokku 1935. a. 61 492 reisijat, eelmisel aastal 58 795 reisijat, suurenemine 4,5%.

2. Sadamate tegevus. Vedude suuruse poolest ja *Activité des ports.* seetõttu ka laevasõidu elavuse poolest püsivad esikohtadel Tallinna ja Pärnu sadamad. Laevasõidu moodustab neis sadamais peaaesjalikult välissõit. Tallinna osatähtsus kõigisse sadamaisse tulnud mahus on 70,0% ja Pärnu osatähtsus 6,3%. Teistes sadamates moodustab laevasõidu peaaesjalikult rannasõit ja seetõttu on laevasõidu poolest elavam need sadamad, kust kaudu toimub ühendus mandri ja saarte vahel, seega Triigi, Kuresaare, Kuivaste, Virtsu, Rohuküla, Helterma ja Panga-Pidula-Vaigu-Kihelkonna rannakohad; nimetatud sadamatesse sissetulnud maht kõigub 22 000 — 25 000 net. rgt. piirides moodustades 1,8—1,5% kõigisse sadamaisse sissetulnud mahust. Ülejäänud sadamatele jääb ainult 10,1% kogu sissetulnud mahust.

Kaupade läbikäigu suuruse poolest on need sadamad, kust kaudu toimus väliskaubandus, esikohtadel. Tallinna kaudu toimus 1935. a. 73,8% kogu välis- ja rannasõidu kaubaveost. Eelmisel aastal oli Tallinna osatähtsus kaubaveos 68,7%, seega veeti tänava Tallinna kaudu rohkem kaupu kui eelmisel aastal. Tallinna sadama osatähtsus kaubaveos kasvas Pärnu arvel. Pärnu sadam, mis

Laevasõit ja kauba ning reisijate vedu sadamate järgi 1935. a.
Navigation, transport des marchandises et des voyageurs d'après les ports en 1935.

3.	Sissetulnud laevad — Entrées						Kaubavedu <i>Transp. des marchand.</i>			Reisijate vedu <i>Transp. des voyageurs</i>		
	Välissõidus		Rannasõidus		Kokku		<i>Long cours</i>	<i>Cabo-tage</i>	<i>Total</i>	Välis-sõidus	Ranna-sõidus	Kokku
	Arv	Maht net.	<i>Nombre</i>	<i>Ton. net.</i>	Arv	Maht net.	Tonnid — Tonnes			Arv — Nombre		
Tallinn	1 427	834 782	1 972	181 007	3 300	966 389	599 348	108 209	707 647	51 701	15 558	67 250
Pärnu	106	51 818	477	35 809	582	87 517	12 274	90 588	303	2 934	3 237	
Triigi	2	22	253	25 153	255	25 175	44	6 166	6 210	—	1 572	1 572
Kuresaare	31	6 705	123	18 267	154	23 972	1 021	6 150	7 171	1 583	7 451	9 034
Kuivaste	1	69	680	23 709	681	23 778	70	1 004	1 074	—	19 624	19 624
Narva-Jõesuu	122	10 329	86	13 265	208	23 594	20 595	7 893	28 488	57	542	599
Virtsu	5	192	600	23 419	605	23 611	122	482	604	—	18 560	18 560
Rohuküla	—	—	283	22 642	283	22 642	—	453	453	—	13 241	13 241
Heltermaa	—	—	352	22 140	352	22 140	28	649	677	—	13 444	13 444
Panga-Pidula-Vaigu-Kihelkonna rannad	2	2 281	140	19 446	148	21 727	5 739	7 080	12 819	12	44	56
Loksa	43	5 699	334	12 715	377	18 414	5 447	21 200	26 707	35	—	85
Kärda	3	87	118	16 304	121	16 391	330	1 677	2 007	—	4 510	4 510
Orissaare	—	—	136	13 388	136	13 388	—	1 752	1 752	—	610	610
Taaliku	—	—	73	13 133	73	13 133	140	164	304	—	292	292
Jaagurahu	30	6 680	37	6 159	76	12 839	16 717	905	17 682	—	387	387
Paldiski	43	3 271	95	8 809	138	12 080	12 959	45	13 004	8	1	9
Haapsalu	24	320	722	10 481	746	10 801	841	918	1 759	112	21 969	22 081
Kunda	346	3 671	72	6 679	418	10 350	8 567	4 708	13 275	—	—	—
Sõrve ran.	3	955	37	5 508	40	6 463	—	4 094	4 094	2	—	2
Küdemäe ran.	2	1 875	4	3 814	6	5 689	5 011	—	5 011	—	—	—
Vergi	—	—	103	3 508	103	3 508	—	3 164	3 164	—	—	—
Kihnu	21	780	169	2 171	190	2 931	883	540	1 423	19	1 035	1 054
Kaberneeme	1	34	118	2 139	119	2 178	—	217	217	—	—	—
Papissaare	11	1 028	10	530	21	1 558	3	386	389	7	—	7
Hiiu-Suursadam	—	—	84	1 216	84	1 216	—	274	274	—	90	90
Käsmu	9	1 084	1	25	10	1 109	—	12	12	—	—	—
Orjaku	—	—	15	626	15	626	—	10	10	—	—	—
Mõntu	21	97	28	341	49	438	128	72	200	508	30	538
Muud Saaremaa ran.	4	3 726	6	3 086	10	6 812	10 397	—	10 397	7	—	7
Kokku — Total	2 265	934 285	7 174	446 174	9 439	1 380 459	766 652	191 606	958 260	54 354	121 894	176 248

kaupade läbikäigus teisel kohal, omas 1935. a. 9,5% osatähtsuse, 1934. a. 17,1% osatähtsuse asemel. Koguse järgi ulatus kaupade läbikäik Pärnu sadamas 1935. a. 90 536 *tn* eelmise aasta 157 685 *tn* asemel. Tagasimineku põhjuseks on metsamaterjali välja-veo vähenemine. Peale Tallinna ja Pärnu sadama langeb teistele sadamatele kokku 16,8%; nende hulgas omavad ainult Narva-Jõesuu ja Loksa sadamad 3% küündiva osatähtsuse, teiste osatähtsus on märksa väiksem. Narva-Jõesuu läbikäik põhjeneb veel välisriikidesse, siit veeti metsamaterjali välja; Loksa sadama läbikäigu moodustavad peaaesjalikult rannasõidu veod, nimelt veeti Loksalt meriteel telliskive Tallinna ja mujale, väliskaubandus moodustab ainult ühe viiendiku Loksa sadama läbikäigust. Välismaale

veeti kaupu veel Kunda, Paldiski, Jaagurahu ja teistest Saaremaa rannakohtadest, mispärast kaupade läbikäik nimetatud sadamates ulatus 1% üld-läbikäigust.

Reisijateveos on samuti Tallinna sadamal teisi kaugelt ülekaaluv osatähtsus, ninelt liikus Tallinna kaudu 38,1% kogu reisijatest välis- ja rannasõidus. Sealjuures moodustavad Tallinna sadama reisijate läbikäigu peamiselt välissõidu reisijad; 95,1% kogu välissõidu reisijast ja 12,8% rannasõidu reisijast liikus Tallinna kaudu. Peale Tallinna sadama omavad reisijate veos suurema osatähtsuse sadamad, kust kaudu peetakse ühendust mandri ja saarte vahel, nagu Haapsalu, Kuivaste, Virtsu, Rohuküla ja Helterma.

VÄLISSÕIT — LONG COURS.

3. Sadamad, riigid ja kaubaliigid.

Ports, pays et articles de commerce.

Laevasõit oli elavam läbi käinud mahu järgi arvates Eesti-Soomes, Eesti-Briti ja Eesti-Saksa vahel. Nimetatud riikide osatähtsus Eesti ja välisriikide vahel liikunud mahus on esimesel 23,7%, teisel 22,8% ja kolmandal 18,8%. Võrreldes eelmise aastaga on nitatud riikide laevasõit 1935. a. ainult Eesti-Briti ja Eesti-Soomes vahel veidi suurem, kuna Eesti-

Saksa vaheline laevasõit püsis eelmise aasta tasemel. Peale nimetatud riikide on meil elavam laevavahendus riikidega, mis scoses Eestiga laevaliinide kaudu, nagu Rootsi, Taani, Belgia, Poola ja Läti.

Kaubavedu laevadel oli 1935. a., nagu varemgi, kõige suurem Eesti-Briti vahel, moodustades ligi poole (46,1%) kogu kaubaveost. Teisel ja kolmandal kohal püsivad mitmendat aastat Eesti-Saksa ja Eesti-Soomes vahelised veod, kusjuures mõlemad

Laevasõit riikide järgi 1935. a. — *Navigation d'après les pays en 1935.*

Riik — Pays	Laevasõit (sissetulnud + väljaläinud) <i>Navigation (entrées + sorties)</i>				Kaubavedu <i>Transport des marchandises</i>			Reisijate vedu <i>Transport des voyageurs</i>		
	Arv <i>Nombre</i>	Maht net. <i>Ton. net.</i>	Netist laaditult <i>Avec cargaison</i>		Sisset <i>Importation</i>	Välja <i>Exportation</i>	Kokku <i>Total</i>	Sisset. <i>Entrées</i>	Väljal. <i>Sortis</i>	Kokku <i>Total</i>
			Arv <i>Nombre</i>	Maht net. <i>Ton. net.</i>						
Briti — <i>Angleterre</i>	427	427 800	389	388 270	80 025	264 336	353 061	246	440	686
Saksa — <i>Allemagne</i>	546	352 681	466	304 078	60 000	66 371	126 371	2 503	1 734	4 237
Soomes — <i>Finlande</i>	2 221	444 046	1 252	261 537	11 546	50 833	62 379	17 798	17 806	35 604
Rootsi — <i>Suède</i>	514	135 083	393	90 078	17 017	32 369	49 386	3 728	3 144	6 872
Belgia — <i>Belgique</i>	101	61 847	98	59 217	22 224	5 271	27 495	12	77	89
Prantsuse — <i>France</i>	60	48 038	57	43 836	2 172	22 568	24 740	8	21	29
Hollandi — <i>Pays-Bas</i>	24	17 540	19	12 086	9 987	10 978	20 965	2	12	14
Ühendriigid — <i>Etats-Unis</i>	8	11 253	8	11 253	8 826	7 417	16 243	—	—	—
Läti — <i>Lettonie</i>	206	56 809	82	23 861	11 305	1 571	12 876	1 240	1 406	2 646
Poola — <i>Pologne</i>	93	57 071	83	46 208	8 457	4 000	12 547	52	277	329
Taani — <i>Danemark</i>	213	90 139	80	17 611	7 576	4 403	12 039	632	—	632
S.N.V.L. — <i>U.R.S.S.</i>	62	80 000	22	18 261	11 403	—	11 403	437	2 111	2 548
Itaalia — <i>Italie</i>	8	7 252	8	7 252	—	11 087	11 087	—	—	—
Leedu — <i>Lithuanie</i>	51	34 120	30	21 456	2 777	4 033	6 810	—	2	2
Muud riigid — <i>Autres pays</i>	40	47 975	19	27 470	11 410	6 931	18 341	478	—	478
Merelt tagasi — <i>Navir. rentrés</i>	17	1 242	7	683	8	1	9	30	—	30
Kokku — Total	4 591	1 872 995	3 013	1 334 663	274 333	492 319	766 652	27 175	27 179	54 354

omavad üldkaubaveos märksa väiksema osatähtsuse kui Eesti-Briti vaheline vedu, nimelt 16,4% ja 8,1%. Ülejäänud riikide vaheline vedu Eestiga igal üksikult oli märksa väiksem nimetatuid ja suuruse poolest aasta-aastalt muutlik. Kogusummas langeb peale Eesti vedude Britiga, Saksaga ja Soomega Eesti vedudele teiste riikidega 22 394 *tn* ehk 29,2% kogu kaubaveost laevadel.

Reisijate vedu laevadel Eesti ja välisriikide vahel oli kõige suurem Eesti-Soomes vahel. Eesti-Soomes vaheline liikumine moodustab kogu reisijateveost 65,6%. Sealjuures kasvas reisijate vedu peamiselt Eesti-Soomes vahelise liikumise arvel, kuna viimane näitab juurdekasvu 26,1% ehk 7 390 isiku võrra üldine juurdekasv reisijate veos 11 604 isikut. Reisijaid veeti veel Eesti-Rootsi, Eesti-Saksa, Eesti-

Läti vahel, kuid nende vedude osatähtsus üldveos võrreldes Eesti-Soome vahelise veoga on väike, ulatudes kogusummas 25,4%-ni.

Eesti-Briti vaheline kaubavedu laevadel jäi 1935. a. peagu eelmise aasta tasemele vähenedes ainult 1,5% võrra. Suurem oli muutus sisse- ja väljaveo vahelkorras; 1935. a. võrreldes eelmisega kahanes nimelt väljavedu ja suurenes sissevedu. Kuid sellele vaatamata on veel Eesti-Briti vahelises veos väljavedu Britti ligi kolm korda suurem sisseveost sealt. Väljavedu Britti koosneb Eesti oma kaupade veost sinna. Transiitkaupade vedu meilt Britti jäi 1935. a. päris väikeseks: ainult 4 411 *tn* (eelmisel aastal 14 996 *tn*) ehk 1,5% väljaveost. Transiitkaupadeks olid Läti kuuse- ja männilauad, mida Pärnu sadama kaudu veeti Britti. Väljaveos Britti peaosas moodustab metsamaterjal, nimelt 70,0% kogu väljaveost. Metsamaterjali arvel väheneski väljavedu Britti. Üldse koosneb väljavedu Britti koguse järgi järgnevatest kaupadest:

Metsamaterjal	185 246 <i>tn</i>	70,0%	väljaveost	Britti
Tselluloos	43 391	16,4	„	„
Vineer ja vineerist tootl põhjad	12 743	4,8	„	„
Karjasaadused	9 720	3,6	„	„

Britist meile veetavate raskekaaluliste kaupade nimekirja on veel lühem kui väljaveos. Kivistisi ja suhkur moodustavadki kokku juba 82,1% sisseveost. Kaalult nimetamisväärt kaup oli sisseveos:

Kivistisi, koks	51 586 <i>tn</i>	57,5%	sisseveost
Suhkur	22 117	24,6	„
Metallid	4 272	4,7	„
Heeringad	3 489	3,9	„

Laevaühendus oli meil 1935. a. 48 Briti sadamaga, kuid kõik nad ei omandanud kauba- ja reisijateveo alal suurt tähtsust. Meie väljavedu suundub peamiselt paljudesse sadamatesse väiksemate kogustena. Suuremate kogustena läksid meie kaubad järgnevaisse Briti sadamaisse:

Londoni	51 878 <i>tn</i>	ehk 19,5%	väljaveost	Britti
Hull	45 133	17,0	„	„
Grangemouth	40 388	15,2	„	„
Bo'ness	21 402	8,0	„	„
Thames-Haven	14 479	5,4	„	„
Manchester'i	13 729	5,1	„	„
Dundee	13 224	5,0	„	„

Peale Londoni ja Thames-Haven'i sadamate moodustab väljaveo nimetatud sadamatesse metsamaterjal.

Londoni veeti meilt ka metsamaterjali ja peale selle veel tselluloosi, vineeri ja vineer-tootl põhju ning karjasaadusi järgnevalt kogu väljaveost Londoni:

Metsamaterjal	veeti Londoni	15 625 <i>tn</i>	ehk 30,2%
Tselluloosi	„	10 647	20,6
Vineeri ja vineer-tootl põhju	„	12 132	23,4
Karjasaadused	„	9 720	18,8

Meile Britist sissetoodud kaupade lähtesadamad peale Hull'i ja Londoni ei ühtinud meilt sinna veetud kaupade sihtsadamataga. Kaupa tuli väikesemalt arvult sadamatest, kui oli sihtsamaid ja sel-

juures tuli üle poole kaupadest Hullist ja Londonist. Esimesest tuli 16,8% ja teisest 35,8% kogu sisseveost Britist.

Reisijaid liikus 1935. a. Eesti-Briti vahel 695 isikut, mis kogu reisijate läbikäigust moodustab ainult 1,2% ja seega pole kuigi suur.

Eesti-Saksa vaheline kaubavedu laevadel ulatus 1935. a. 126 371 *tn*, jäädes eelmise aasta kaupade läbikäigu tasemele. Sisse- ja väljavedu oli 1935. a. peagu võrdne, mis võrreldes eelmise aastaga näitab kahanemist väljaveos ja tõusu sisseveos. Eesti-Saksa vaheline kaubavedu haarab ka peale Eesti-Saksa vahelise kaubavahetuse osa meie kaubavahetusest riikidega, kellega meil otseühendust pole, nagu Tšehhoslovakkia, P.-Am. Ühendriikidega ja mitmete koloniaalmaadega. Väliskaubanduse andmetel ulatus Eesti-Saksa vaheline kaubavahetus 90 898 *tn*, seega 71,9% kaubaveost laevadel Eesti-Saksa vahel.

Kogukamateks kaupadeks väljaveos Saksa olid metsamaterjalid, põlevkiviöli, tselluloos ja või, sisseveos — sool, väetisained, metallid, keemiatööstussaadused, kivisüsi ja koks.

Laevaühendust peeti 14 Saksa sadamaga, kuid kaubavedu toimus peamiselt kolme järgneva sadama kaudu:

	Sissevedu		Väljavedu	
	<i>tn</i>	%	<i>tn</i>	%
Hamburg	36 856	57,4	23 485	35,8
Stettin	5 084	9,5	14 238	21,4
Bremen	12 003	20,0	11 020	17,9
Üldse Saksa	60 000	100	66 371	100

Peale nimetatute omavad meie kaupade sihtsadamatena veel tähtsust Elbing, Swinemünde ja Königsberg. Swinemündesse läks põlevkiviöli, Elbingi ja Könisbergi metsamaterjal ja viimasesse ka lubjakivi.

Reisijate liikumine Eesti-Saksa vahel ulatus 1935. a. 4 287 isikuni eelmise aasta 3 283 isiku vastu, moodustades 7,8% üldisest reisijate veost. Sissetulnud reisijad on ülekaalus väljaläinutest Eesti-Saksa vahelises veos.

Eesti-Soome vaheline kaupade vedu kasvas 1935. a. võrreldes eelmise aastaga 47,9% võrra nimelt 42 163 *tn*-lt 1934. a. 62 379 *tn*-ni 1935. a. Juurdekasvu andjaks oli väljavedu, milline suurenes 1935. a. 50 833 *tn*-ni eelmise aasta 29 313 *tn* vastu, moodustades 81,4% Eesti-Soome vahelisest veost. Sissevedu Soomest pole suur — ainult 11 546 *tn*, olles väiksem eelmisest aastast 10,1% võrra. Väljavedu Soome kasvas vilja (rukis, nisu) veo arvel sinna. Vili moodustab 1935. a. poole väljaveost Soome, peale selle on kaaluvamateks kaupadeks veos Soome šamottsaavi, vanaraud, põlevkivi ja bensüin, kartul ja kartulijahu. Soomest sisseveetud kaaluvamateks kaupadeks olid paberitoorained ja paberisaadused. Laevad käisid meilt 29 Soome sadamas, kaupade vedu toimus aga peamiselt 3 sadama kaudu ja nimelt Helsinki, Viipuri ja Kotka kaudu. Helsinki osa-

tähtsus kogu kaubaveos ulatus 37,6%, Viipuril 25,4%, Kotkal 14,9%.

Eesti-Soome vahelises laevasõidus omab suurt tähtsust kaubaveo kõrval ka reisijate vedu. Kogu välissõidus liikunud reisijaist sõitis Eesti-Soome vahel 65,6% ehk 35 694 reisijat. Reisijate liikumine mõlemas suunas oli peagu võrdne, erinedes ainult saja isiku võrra. Reisijad liikusid peale väikese erandi kõik Helsingi kaudu.

Eesti-Rootsi vaheline kaubavedu suurenes 1935. a. võrreldes eelmisega 50,7% ja jõudis seega kuuendalt kohalt 1934. a. neljandale 1935. a. Kaubaveo üldläbikäik Eesti-Rootsi vahel ulatus 1935. a. 49 386 *tn* eelmise aasta 32 760 *tn* vastu. Väljavedu Rootsi on suurem kui sissevedu sealt, moodustades 65,5% üldläbikäigust; väljaveo arvel kasvaski Eesti-Rootsi vaheline kaubavahetus. 1935. a. ulatus väljavedu Rootsi 32 369 *tn* eelmise aasta 18 427 *tn* asemel.

1935. a. veeti Rootsi raskekaalulistest kaupadest lubjakivi, mis moodustab üle poole kogu väljaveost Rootsi. Nimetamisväärsetes kogustes veeti Rootsi veel värsket kala ja vanarauda. Sisseveos Rootsi esinevad suuremate kogustena väetisained ja metallid.

Rootsi sadamatest omasid Stockholm, Iggesund ja Limhamn suurima osatähtsuse Eesti-Rootsi vahelises veos, nimelt esimene 28,5%, teine 31,1% ja kolmas 19,7%. Iggesundis läks meilt lubjakivi ja Limhamn'ist tulid meile väetisained. Stockholmi kaudu toimus segakauba vedu.

Reisijate vedu Eesti-Rootsi vahel oli 1935. a. 42,7% suurem eelmisest aastast, ulatudes 6 872 reis. ja toimus liinilaevadel Tallinn — Stockholmi vahel.

Eesti-Belgia vaheline kaubavedu pole suur võrreldes eelnimetatud vedudega, moodustades 3,6% üldkaubaveost laevadel ja ulatudes 27 495 *tn*. Võrreldes eelmise aastaga on 1935. a. Eesti-Belgia vaheline kaubavedu 8% võrra väiksem, mida tuleb panna väljaveo arvele. Väljavedu Belgiasse on 1935. a. veel ainult 5 271 *tn* eelmise aasta 18 427 *tn* asemel. Sissevedu Belgiast suurenes 1935. a. võrreldes eelmisega 41,8% võrra. Väljaveos Belgiasse on kaaluvamateks kaupadeks metsamaterjal ja tselluloos. Metsamaterjali väljaveo tunduva vähenemise tõttu väheneski väljavedu Belgiasse. Sisseveos Belgiast on kogukamaks kaubaks metallid, ühtlasi väetisained, mis tulevad meile Belgia sadamate kaudu. Kaupade siht- ja saatesadamaks Eesti-Belgia vahelises kaubaveos oli Antwerpen. Peale selle tuli ainult 1 laev vähese kaubaga Gentist.

Reisijaid liikus Eesti-Belgia vahel vähe, ainult 89 reisijat, neist oli 77 väljujat Eestist Belgiasse.

Eesti-Prantsuse vaheline kaubavahetus ulatus 1935. a. 24 740 *tn* eelmise aasta 28 834 *tn* asemel, vähenedes 14,1% võrra. Tagasimineku sündis meie väljaveo arvel Prantsusse, kuna 1935. a. jäi ära metsavedu sinna, mis eelmisel aastal ulatus 6 600 *tn*. Üldse koosneb Eesti-Prantsuse vaheline vedu peaaesjalikult

väljaveost Prantsusse; väljavedu moodustab 91,2% üldkaubaveost Eesti-Prantsuse vahel. Veeti sinna peamiselt tselluloosi ja väiksemate kogustena muid aineid. Meile veeti Prantsusest laevadega ainult 2 172 *tn*, ostime sealt aga ligi kolm korda enam kaupa, mis meile veeti Belgia sadamate kaudu. Kaaluvamaks kaubaks sisseveos Prantsusse on metallid. Meie kaubad (tselluloos) veeti peamiselt Roueni sadamasse ja meile sisseveetud kaupade lähtesadamaks oli Dunkerque. Reisijaid liikus Eesti-Prantsuse vahel ainult 29 isikut.

Eesti-Hollandi vaheline kaubavedu jäi 1935. a. ligi kaks korda väiksemaks eelmisest aastast, mille põhjustas peaaesjalikult väljavedu. Vedu Hollandisse koosneb peaaesjalikult metsamaterjali veost ja 1935. a. läks metsamaterjali Hollandisse vähem eelmisest aastast metsamaterjali väljaveo vähenemise tõttu üldse. Väljavedu Hollandisse ulatub 1935. a. 10 978 *tn* eelmise aasta 23 142 *tn* vastu. Sissevedu meile Hollandist oli 1935. a. 9 987 *tn*, eelmisel aastal 15 676 *tn*, vähenes 36,2% võrra. Sissevedu Hollandist koosneb peaaesjalikult väetisainetest. Meilt Hollandisse minevad kaubad veeti peamiselt Rotterdami ja Zaan-dami sadamasse ja meile sisseveetavate kaupade lähtesadamaks olid Rotterdam ja Vlaardingen.

Eesti ja P.-Am. Ühendriikide vaheline kaubavedu ilma ümberlaadimata ulatus 1935. a. 16 243 *tn* eelmise aasta 19 247 *tn* vastu. Ligi pool kogu Eesti ja P.-Am. Ühendriikide vahelisest kaubavahetusest veeti seega otseühendusena ilma ümberlaadimata. Sisse- ja väljavedu Eesti ja P.-Am. Ühendriikide vahel erines suuruselt vähe — sisse tuli veidi rohkem kui läks välja. Sisse toodi laevadega väävelt ja välja läks tselluloosi.

Eesti-Läti vahel veeti laevadel 1935. a. ligi kaks korda rohkem kaupa kui aasta varem. Kaubavedu laevadel Eesti-Läti vahel ulatus 1935. a. 12 876 *tn* eelmise aasta 6 341 *tn* vastu. Ligi kaks kolmandikku Eesti-Läti vahelisest kaubavahetusest toimus laevadel. Sissevedu meile Lättist (peamiselt viili) toimus suuremalt osalt laevadel. Meie väljaveost Lätti läks ainult 1 571 *tn* ehk 19,0% laevadega. Laevadega veeti Lätti kive.

Eesti-Poola vahel vähenes kaubavedu 1935. a. võrreldes eelmisega tunduvalt, nimelt 40,1% võrra, olles 1935. a. ainult 12 547 *tn* eelmise aasta 20 956 *tn* vastu. Vähenemist põhjustas Eesti-Poola vahelise kaubavahetuse üldine tagasimineku. Briti kahanes sissevedu Poolast ja samuti läks tagasi ka sissevedu laevadel. Vähenemisele vaatamata on sissevedu laevadel Poolast kaks korda suurem väljaveost sinna. Laevadega toodi Poolast kivist, naftasaadusi, soodat ja seebikivi. Poola veeti meie kaubad peamiselt edasisaatmiseks teisisse riigesse, kuna Poola ise ostis meilt 1935. a. väga vähe, ainult ¼ sellest, mis sinna laevadega veeti. Kaubavedu toimus kõik Gdynia sadama kaudu.

Eesti-Taani vaheline kaubavedu ulatus 1935. a. 12 039 *tn*, olles väiksem eelmisest aastast 14,8% võrra. Eesti-Taani vaheline kaubavedu laevadel on ligi kaks korda suurem kaubavahetusest Eesti-Taani vahel, kuna Taani lähevad ja sealt tulevad kaubad ümberlaadimisega. Peamiseks lähte- ja sihtsadamaks kaupadel Taanis on Kopenhagen; laevu käis meil aga 30 Taani sadamast. Taanist tulevateks raskekaalu listeks kaupadeks on: loomasõöt, väetisained, naftasaadused, kriit jne.

Eesti-N.S.V.-Liidu vaheline kaubavedu oli ühekülgne, koosnedes ainult sisseveost, mis ulatus 11 403 *tn*. Ka eelmisel aastal oli kaubavedu pea sama suur ja koosnes samuti sisseveost. Laevadega veeti ainult ligi neljandik kogu sisseveost N.S.V.-Liidust meile ja väljavedu toimus kõik raudteel.

Eesti-Itaalia vaheline kaubavedu oli ka ühekülgne, koosnedes üksnes väljaveost, mis ulatus esmakordselt suurema arvuni ja nimelt 11 087 *tn*. Vedasime Itaaliasse nisu, kartuleid ja kartulijahu.

Eesti-Leedu vaheline kaubavedu tõusis 1935. a. nimetamisväärt suuruseni, nimelt 6 810 *tn*, olles suurem eelmisest aastast ligi kolm korda. Vedu laevadel suurenes kaubavahetuse elavnemise tõttu Eesti-Leedu vahel. Väljavedu laevadel Leedu oli suurem kui sissevedu sealt.

Peale loendatud riikide oli Eestil veel otsekohene kaubavedu mitme riigiga, nagu Eesti- ja Hollandi asumaad Lõuna-Ameerikas, Eesti — Egiptuse, Eesti — Hispaania, Eesti — Norra, Eesti — Bulgaaria ning

Laevadel veetud kaupade koostis.
Composition des marchandises transportées.

5.	Tonnides	%
Sissevedu.		
Suhkur	26 353	0,0
Sool	14 706	5,4
Heeringad	5 016	2,0
Rukis	5 118	1,9
Puuviil	5 514	2,0
Tselluloos	3 101	1,1
Kiivisüsi ja koks	50 467	20,6
Petroleum ja bensiin	17 003	6,6
Määrdeõlid	1 064	0,7
Superfosfaat	21 728	7,9
Muud väetisained	3 065	1,1
Vävel	8 804	3,2
Metallid	32 257	11,8
Keemilistussaadused	12 285	4,5
Muud	59 362	21,6
Kokku	274 333	100
Väljavedu.		
Või	11 883	2,4
Munad	3 018	0,7
Peekon	2 501	0,5
Kartul	12 447	2,5
Kartulijahu	2 456	0,5
Liha	1 860	0,4
Rukis	24 042	4,8
Nisu	8 473	1,7
Metsamaterjal	221 358	44,0
Vineer ja vineeritoolipõhjad	17 299	3,5
Tselluloos	86 095	17,8
Paber	9 697	2,0
Lina ja takud	5 452	1,1
Klips	4 582	0,9
Lubjakivid	24 471	5,0
Vanaraud	7 035	1,4
Põlevkiviõhi	14 800	3,0
Muud	34 250	6,9
Kokku	492 319	100

Eesti ja Lõuna-Aafrika vahel. Kogusummas veeti nimetatud riikide vahel 18 341 *tn* kaupa millest 40,0% langeb Eesti ja Hollandi asumaade vahelisele veole, kus veeti naftasaadusi.

Laevadel veetud kaupade koostis on sisse- ja väljaveo koostisest, kuna transiitkaupu veeti vähe. Sisseveos olid koguselt suuremaiks, seega veo mõttes tähtsamaiks kaupadeks kivistüsi ja koks, moodustades ühe viiendiku kogu sisseveost laevadel;

Tihtsamad väljaveokaubad sihtsadamate järgi.

5-a.	Tonnides
Metsamaterjal	221 358
Briti	185 246
Sellest: Hull	40 457
Grangemouth	39 411
Bonness	21 402
London	15 625
Dundee	11 903
Manchester	11 358
Grimsbay	8 031
Tyne	5 063
Saksa	18 836
Sellest: Bremen	6 371
Hamburg	5 274
Stettin	2 680
Elbing	1 890
Königsberg	1 108
Hollandi	9 077
Sellest: Zaandam	3 066
Rotterdam	3 941
Tselluloos	86 095
Briti	43 391
Sellest: Thames-Haven	14 479
London	10 647
Ellesmere port	6 051
Ridham dock	3 942
Northfleet	2 424
Prantsuse	21 372
Sellest: Rouen	19 265
Saksa	8 806
Sellest: Hamburg	6 060
Bremen	2 077
Ühendriigid	7 418
Sellest: South-Haven	2 065
Biscanaha	1 003
Lubjakivid	24 472
Rootsi: Iggesund	15 370
Soome: Kotka	3 955
Saksa: Königsberg	1 930
Rukis	24 042
Soome	21 042
Sellest: Viipuri	10 885
Oulu	3 240
Helsinki	1 200
Kotka	2 939
Itaalia: Genua	3 000
Vineer ja vineeritoolipõhjad	17 299
Briti	12 743
Sellest: London	12 132
Saksa	2 321
Sellest: Hamburg	1 388
Põlevkiviõhi	14 800
Saksa	8 120
Sellest: Swinemünde	7 100
Leedu: Klaipeda	1 042
Kartul	12 447
Rootsi	5 465
Sellest: Stockholm	4 393
Itaalia	3 560
Sellest: Genua	3 272
Soome	1 527
Sellest: Tytarsaari	704
Suursaari	542
Või	11 883
Briti	5 692
Sellest: Hull	3 140
London	2 522
Saksa	4 956
Sellest: Stettin	4 033
Soome: Helsinki	1 133

sellele järgnevad metallid 11,8% osatähtsusega, suhkur 9,6%, väetisained 9,0%, naftasaadused 7,3% ja teised tab. 5 üksikult nimetatud ained. Väljaveos on metsamaterjalil suur osatähtsus, nimelt 44,0%, peale selle on raskekaalulisemaks veokaubaks tselluloos, moodustades 17,8%. Teised väljaveokaubad omavad väiksemat osatähtsust, nagu näha tab. 5. Missugustesse sadamatesse meie tähtsamad väljaveokaubad veeti, näeme tab. 5-a.

4. Laevade rahvuslipp. 1935. a. tuli välissõidust meile peale meie oma laevade 15 riigi laevu, nende hulgas olid meie sadamate sagedamad külastajad Saksa ja Soome laevad. Üldse sadamatesse sissetulnud mahus omavad Eesti ja Saksa lipud pea võrdse osatähtsuse (26,4 ja 26,7%). Soome lipp jääb neist veidi maha, moodustades 21,4%. Teiste lippude osatähtsus sissetulnud mahus on märksa väiksem nimetatust.

Kaubaveos on suur osatähtsus Eesti laevadel, nimelt 39,0%, ka Saksa laevadel veeti 26,0% kaubaveost. Mõlema nimetatud riigi laevade osatähtsus kasvas 1935. a. võrreldes eelmise aastaga. Ülejäänud lippude osatähtsus on alla 8%, püsidest Soomel, Britil ja Rootsil 6,3—7,9% vahel, Norral, Lätil ja Taanil 3,7—4,1% vahel ning seda Poolal, Hollandil, Leedul ja Prantsusel 0—1%.

Laevasõit ja kauba ning reisijate vedu laevade rahvuslipu järgi 1935. a. *Navigation, transport des marchandises et des voyageurs d'après les pavillons nationaux en 1935.*

6. Lipp — Pavillon	Sissetulnud maht Tonnage import.		Kaubavedu (sisse + välja) Import. et export. de marchand.		Reisijate vedu Transport des voyageurs	
	n. rgt.	%	tonnid	%	arv—n.	%
Eesti — Estonie	246 720	26,4	298 903	39,0	10 555	10,4
Saksa — Allemagne	249 178	26,7	199 247	26,0	10 700	19,7
Soome — Finlande	199 845	21,4	60 585	7,9	29 782	54,8
Briti — Angleterre	68 184	7,3	54 743	7,1	105	0,2
Rootsi — Suède	54 118	5,8	48 192	6,3	1 165	2,2
Norra — Norvège	37 261	4,0	31 264	4,1	876	1,0
Läti — Lettonie	20 903	2,2	20 899	3,0	923	1,7
Taanil — Danemark	27 330	2,9	28 591	3,7	54	0,1
Poola — Pologne	20 547	2,2	7 470	1,0	167	0,3
Hollandi — Pays-Bas	5 920	0,6	4 618	0,6	—	—
Leedul — Lithuanie	1 022	0,1	1 509	0,2	—	—
Prantsuse — France	2 439	0,3	1 583	0,2	—	—
Panama — Panama	441	—	149	—	—	3
S.N.V.L. — U.R.S.S.	811	0,1	—	—	—	—
Tšehhosl. — Tchécosl.	66	—	—	—	—	8
Ühendr. — Etats-Un.	—	—	—	—	—	15
Kokku — Total	934 285	100	766 652	100	54 354	100

Reisijate vedu toimus 9 riigi laevadel, neist Soome laevadel veeti üle poole (54,8%) reisijate veost, Eesti ja Saksa laevadel veeti 19,4 ja 19,7% reisijate koguarvust, seega jäi ülejäänud 6 riigi laevadel ainult 6,1% reisijate veost.

Missuguste riikide laevad võtsid osa milliste riikide vahelistest vedudest, seda näeme tab. 7.

Kaubavedu rahvuslipu ja riikide järgi — Transport des marchandises d'après les pavillons nationaux et pays.

7.	Briti Angleterre	Saksa Allemagne	Soome Finlande	Rootsi Suède	Belgia Belgique	Prantsuse France	Hollandi Pays-Bas	Läti Lettonie	Poola Pologne	Taanil Danemark	Leedul Lithuanie	Müud riigid ja mer. turgasid Ameerika paig ja mu. riigid.
Sisse- ja väljaläinud maht n. Tonnage import. et export. Sellest — Dont:	427 809	352 081	444 046	135 033	61 847	48 038	17 540	56 809	57 071	90 139	34 120	147 812
Eesti lipu % — Pavillon eston. en %	38,3	2,0	22,7	53,2	6,0	10,7	66,4	35,7	10,0	71,0	20,4	10,2
Vastava riigilipu % — Pavil. du pays cor. en %	30,1	70,0	44,6	21,7	—	10,2	5,0	34,5	20,0	7,8	4,7	—
Saksa lipu % — % du pavillon allemand	4,4	70,0	28,8	11,5	43,1	2,0	14,3	7,4	—	12,4	3,6	27,8
Kaubavedu tonnides — Transport des marchandises en tonnes	353 061	126 371	62 370	40 386	27 495	24 740	20 965	12 876	12 547	12 039	6 810	57 083
Sellest — Dont:												
Eesti lipu % — Pavillon eston. en %	56,1	4,7	21,1	30,6	2,3	48,5	31,3	53,8	44,6	30,7	53,2	4,6
Vastava riigilipu % — Pavil. du pays cor. en %	15,6	91,6	68,4	4,0	—	2,4	6,0	40,4	34,7	58,3	8,2	—
Saksa lipu % — % du pavillon allemand	0,4	91,6	9,8	1,6	85,0	10,2	20,2	—	—	—	0,7	82,8

Eesti laevade veod koosnesid vedudest järgnevate riikide vahel:

Eesti laevade vedu üldse	298 903 tn	100 %
Sellest Eesti-Briti vahel	198 485	66,4
„ „ Rootsi „	39 788	13,3
„ „ Soome „	13 156	4,4
„ „ Prantsuse „	11 992	4,0
„ „ Läti „	6 931	2,3
„ „ Hollandi „	6 563	2,2
„ „ Poola „	5 594	2,0

Arvudest nähtub, et $\frac{2}{3}$ Eesti laevade veost toimus Eesti-Briti vahel ja peale selle moodustas suurema arvu veel Eesti-Rootsi vaheline vedu. Eesti laevade veod teiste riikide vahel olid väikesed. Eesti lipu osatähtsus oli kõige suurem Eesti-Rootsi ja Eesti-Briti vahelises veos. Saksa laevad vedasid kaupu peamiselt järgnevate riikide vahel:

Saksa laevade vedu üldse	199 247 tn	100 %
Sellest Eesti-Saksa vahel	115 794 „	58,1 „
„ „ Belgia „	23 542 „	11,8 „
„ „ Briti „	22 508 „	11,3 „
„ „ Hollandi „	0 113 „	4,6 „

Eesti-Saksa vaheline kaubavedu toimus 91,6% ulatuses Saksa laevadel. Peale selle on Saksa lipu osatähtsus suurem Eesti-Soome ja Eesti-Taani vahelistes vedudes.

Väiksema osatähtsusega kaubaveos esinevate riikide laevad toimetasid peamiselt Eesti ja oma riigi vahelist kaubavedu.

5. Liinilaevade tegevus. Välissõidu alal oli meil 1935. a. 3 laevaliini rohkem kui aasta varem ja paaril laevaliinil oli teekond muudetud. Üldse oli meil 1935. a. 16 laevaliini milledest enamused sidus Tallinat—Soome, Saksa ja Englise sadamatega. Lippude järgi on Saksa laevu kõige enam teenimas liine.

Kaubaveos pole liinilaevade osatähtsus kuigi suur—ainult 27,4%. Briti laevade veod meile ja meilt olid enamuses (84,6%) liinilaevade veod, ka ligi pool Saksa ja Soome laevade vedudest oli liinilaevade vedu. Nimetatud laevade vedu moodustabki peamiselt liinilaevade veo.

Laevaliinid 1935. a. — Lignes de navigation en 1935.

8.	Eesti lipp Pavillon d'Estonie	Välislipp Autres pavillons nationaux	
		br. reg. tn	
Tallinn—Helsinki	—	457	Soome
Helsinki—Tallinn—Stettin . . .	—	2 235	Soome, 1 902 Saksa
Stettin—Tallinn—Soome sad. Tallinn—Hamburg	—	930	Saksa
Tallinn—Hamburg—Soome sad. Tallinn—Helsinki—Danzig— Gdynia	—	809	Saksa
London—Newcastle—Riga— Tallinn	—	1 104	Soome
Tallinn—Riga—Kopenhagen— Prantsuse sad. (vilm. sad. Bor- deaux)	—	2 027	Briti, 1 136 Saksa
Antwerpen—Rotterdam—Gdynia —Danzig—Helsinki—Tallinn .	—	1 383	Prantsuse 1 361 Taani
Göteborg—Malmö—Helsingborg —Klaipeda—Danzig—Riga— Tallinn—Helsinki	—	1 402	Poola
Bremen—Tallinn—Bremen	—	1 040	Saksa
London—Hull—Tallinn	—	357	Rootsi
Lübeck—Tallinn—Helsinki—Lü- beck	—	1 175	Saksa
Hull—Helsinki—Tallinn—Ko- penhagen—Hull	—	2 582	Briti
Tallinn—Stockholm	524— —541	811	Soome
Tallinn—Rohusadam—Kruusaa- re—Riia	463	2 226	Soome

Liinilaevade tegevus 1935. a. — Mouvement des lignes de navigation en 1935.

9.	Lipp — Pavillon	Kaubavedu tonnides — Transport des marchandises (en tonnes)			Reisijate vedu (nr) — Transport des voyageurs		
		Üldse Gr. total	Sellest liinilaevadel Dont par les navires de ligne	Liinilaevadel veetud kauba % üldkogus- sest — Transport des marchandises par les navires de ligne en % de quant. totale	Üldse Gr. total	Sellest liinilaevadel Dont par les navires de ligne	Liinilaevadel veetud reisijate arv % üldarvust — Trans- port des voyageurs par les navires de ligne en % de nombre total
Eesti — Estonie		298 993	0 702	2,2	10 555	8 179	77,5
Saksa — Allemagne		199 247	104 900	52,6	10 700	7 322	68,4
Soome — Finlande		60 585	29 068	48,0	29 782	20 604	69,6
Briti — Angleterre		54 743	46 293	84,6	108	108	100
Rootsi — Suède		48 192	3 832	8,0	1 168	8	0,7
Norra — Norvège		31 264	—	—	876	—	—
Läti — Lettonie		29 099	—	—	923	—	—
Taani — Danemark		28 591	10 294	36,0	54	5	9,3
Poola — Pologne		7 479	7 479	100	167	164	98,2
Hollandi — Pays-Bas		4 018	—	—	—	—	—
Leedu — Lithuanie		1 680	—	—	—	—	—
Prantsuse — France		1 503	1 503	100	—	—	—
Panama — Panama		140	—	—	3	—	—
Muud — Autres pavillons		—	—	—	18	—	—
Kokku — Total		766 652	210 071	27,4	54 354	45 390	83,5

RANNASÖIT — CABOTAGE.

6. Veod.

Trafic.

Rannasõidus ulatus kaupade läbikäik kõigis sadamates kokku 1935. a. 191 608 tn eelmise aasta 161 866 tn asemel. Kui palju 1935. a. rannasõidus kaupu on veetud enam, näitab sisseveetud kaupade võrdlus, sest läbikäigus on ühed ja samad kaubad kaks korda arvestatud nende väljumisel ja saabumisel. 1935. a. tuli sadamatesse sisse 117 580 tn, aasta varem 108 722 tn, seega suurenes rannasõidu kaubavedu üldse 8,1% võrra. Peamiselt suurenes vedu Tallinna, ka Pärnu ja Narva-Jõesuhtu tuli eelmisest aastast enam kaupu sisse.

Raskekaalulisemaiks veoartikliteks rannasõidus olid järgnevad kaubad:

10.	tn	%
Sadamatesse tuli sisse	117 580	100
Sellest:		
Metsamaterjal	34 751	29,6
Küttepuu	20 850	17,7
Telliskive	17 552	14,9
Metakivid kivo	8 077	6,9
Vana rauda, malmi ja terast . .	4 652	4,0
Tsement	4 225	3,6
Võvõrtili	3 450	2,9
Puurmassi	2 601	2,2
Muud	21 400	18,2

Kõige enam oli rannasõidus metsamaterjali vedu, nimelt ligi pool kogu veost. Peale selle omavad rannasõidu veos suurema osatähtsuse veel kivid — telliskivid ja metsikud kivid.

Tallinna suundus 1935. a. 78,9% kogu sisseveost. Selle järele on nimetamisvääreteks kaupade sihtsadamateks veel Pärnu, Narva-Jõesuu ja Kuressaare, neisse koondus 8,1, 3,8 ja 3,0% kogu sisseveost.

Kauba lähtesadamaid Tallinnale ja Pärnule näitab tab. 11.

Tallinna ja Pärnu veetud kaubad lähtekoha järgi.

11.	tonnides
Tallinn — tall sisse	92 855
Lähtekohad: Elbingu rand	594
Eru rand	453
Harra rand	1 127
Harjavälgst	286
Heltermaa	309
Kunda	1 788
Kaberneeme	497
Küdemä	1 599
Kaunispea	1 099
Kõpu	2 759
Kärdla	902
Kuressaar	2 366
Kargi rand	1 185
Kõrgessaar	348
Loksa	20 464
Laiude rand	4 328
Laugu rand	818
Letipea rand	1 015
Mäebe rand	440
Naisaare juurest merelt	2 904
Nõva rand	830
Nõõriõue rand	1 145
Narva-Jõesuu	2 689
Orissaar	750
Õngu rand	446
Prangli	343
Pärnu	2 605
Pidula	2 328
Papsaar	496
Punniku rand	1 679
Puulaidu	1 089
Parika rand	319
Rikholdi rand	300
Soela	599
Sõru	1 580
Trigil	1 735
Tuhkama rand	886
Tõstamaa	1 079
Vaiste	2 494
Võsu	1 892
Virtsu	243
Vergi	3 098
Vormsi	2 097
Vihterpalu	401
Vainoepa	323
Ülgaste	3 125
Muud	12 538
Pärnu — tall sisse	9 470
Lähtekohad: Kunda	2 007
Kilnu	456
Manija	2 281
Sangalaid	816
Sorgu rand	392
Tõstamaa	123
Tallinn	1 647
Ülgaste	325
Vaiste	925
Muud	498

ja saarte vahel. Missuguste sadamate vahel oli elavam reisijate liiklemine, näitab tab. 12.

Sissetulnud reisijad lähtekoha järgi.

12.	Reisijaid (arv)
Tallinn	8 558
Sellest: Kärdla	2 290
Kuressaare	2 033
Heltermaa	652
Muud	3 583
Kuressaare	3 739
Sellest: Tallinn	2 199
Pärnu	895
Rohuküla	587
Muud	108
Rohuküla	6 434
Sellest: Heltermaa	5 581
Kuressaare	743
Tallinn	47
Muud	63
Heltermaa	7 035
Sellest: Rohuküla	5 947
Tallinn	653
Haapsalu	163
Muud	282
Haapsalu	10 894
Sellest: Vormsi	4 464
Österby	6 273
Heltermaa	120
Muud	37
Knivaste	10 011
Sellest: Virtsu	9 808
Tallinn	112
Pärnu	64
Muud	37
Virtsu	8 922
Sellest: Knivaste	8 560
Muud	72

7. Laevaliinid 1935. a. oli laevasõiduline rannasõidus. ranna-vedudeks arvult 9, *Lignes de navigation en cabotage.* nagu eelmisel aastalgi, mis-sugused need olid, näitab tab. 13. Liinilaevade tegevus seisab peaaegu ainult reisijate veos. Kogu reisi-jatest liikus liinilaevadel 97,3%. Kaubaveos on liini-laevade osatähtsus 20,9%.

Rannasõidu liinilaevad 1935. a. — *Lignes de navigation de petit cabotage.*

13.	Laevade arv Nombre des navires.	Tonnasid (net.) Ton. net.
Tallinn—Rohuküla—Kuressaare	1	275
Tallinn—Heltermaa—Knivaste—Virtsu—Kuressaare—Pärnu	1	136
Tallinn—Kärdla—Orissaare—Taalku—Trigil—Sõru—Panga—Ninase—Vaigu—Kihelkonna	1	186
Tallinn—Haapsalu—Heltermaa—Orissaare—Sõru—Trigil—Puulaidu—Heltermaa	1	119
Rohuküla—Heltermaa	1	22
Virtsu—Knivaste	1	25
Tallinn—Loksa—Käsmu—Võsu—N.-Jõesuu—Narva	1	91
Haapsalu—Österby	1	12
Haapsalu—Vormsi	1	11

Reisijate vedu rannasõidus oli 1935. a. eelmisest suurem 4,5% võrra. Elavam oli reisijate liiklemine sadamates, kust kaudu toimub ühendus mandri

Tab. 1. Laevasõit kaude järgi 1935. a. -

1. Välisõit Long cours 2. Rannasõit Cabotage	Jaanuar Janvier				Veebruar Février				Märts Mars				Aprill Avril				Mai Mai				Juuni Juin				Juuli Juillet			
	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Reisijaid (arv)	Kaubavedu (tonnides)	Arv	Maht	Arv	Maht
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
I. Sissetulud -																												
Tallinn	84	54141	622	18269	43	28736	408	82273	53	32504	611	15457	131	58546	1280	17606	379	93799	2376	36944	524	91158	7135	30516	491	128470	170	101777
Haapsalu	3	509	171	53	1	136	30	48	3	286	167	103	27	514	379	36	121	1874	1485	146	132	1545	1643	173	121	1746	321	20693
Heltermaa- Jaagurahu	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Kuressaare	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Kunda	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Knivaste	5	125	64		2	272	29	29	5	680	111	103	23	797	900	17	70	2669	739	68	102	3488	1604	122	95	3340	32	3702
Kärda	4	644	43	48	2	272	29	29	5	680	111	103	23	797	900	17	70	2669	739	68	102	3488	1604	122	95	3340	32	3702
Loksa	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Narva-Jõesuu	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Paldiski	3	38	2		1	14	1						9	249			32	5649			21	748			17	18	2920	888
Pärnu	1	14	2		1	14	1						5	1719	31	79	12201	305	4024	78	13026	396	2506	112	16726	112	16726	
Rohuküla	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Taaliku	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Trigi	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Virtsu	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Münd	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698	9	1320
Üldse - Gr. total	102	55530	766	18403	47	29158	442	83239	61	33953	732	15663	376	73364	4394	18497	1236	151549	7504	43926	1430	48196	17457	35293	1391	195874	284	126916
	2	20	1888	819	188	5	558	64	114	12	1309	288	300	240	17940	3781	3282	007	00194	6038	13081	1132	59778	10761	17987	1107	71958	
II. Väljajalud -																												
Tallinn	72	48865	585	36309	40	28569	367	17626	51	32072	476	19155	146	53635	1059	33298	382	101360	2018	30532	517	105313	7412	38663	526	128945	176	107930
Haapsalu	4	522	94	144	1	136	30	82	1	136	111	64	27	496	312	78	123	1938	1493	372	139	19776	1410	1706	350	21085		
Heltermaa- Jaagurahu	1	186		16	1	136	6	30	2	272	23	62	4	694	192	61	6	1140	17	1295	8	1650	14	3602	11	1698		
Kuressaare	1	186		16	1	136	6	30	2	272	23	62	4	694	192	61	6	1140	17	1295	8	1650	14	3602	11	1698		
Kunda	1	186		16	1	136	6	30	2	272	23	62	4	694	192	61	6	1140	17	1295	8	1650	14	3602	11	1698		
Knivaste	5	125	106		2	272	16	18	5	680	111	29	23	797	1300	11	70	2669	820	42	102	3488	1438	27	95	3340		
Kärda	4	644	43	48	2	272	16	18	5	680	111	29	23	797	1300	11	70	2669	820	42	102	3488	1438	27	95	3340		
Loksa	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698		
Narva-Jõesuu	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698		
Paldiski	3	38	2		1	14	1						9	249			32	5649			21	748			17	18		
Pärnu	1	14	2		1	14	1						5	1719	31	79	12201	305	4024	78	13026	396	2506	112	16726			
Rohuküla	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698		
Taaliku	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698		
Trigi	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698		
Virtsu	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698		
Münd	1	186		18	1	136	4	37	2	272	10	80	5	968	24	113	5	866	9	33	8	1650	3	35	11	1698		
Üldse - Gr. total	96	49610	731	34355	44	28991	389	17674	61	33357	651	19255	419	69421	4530	36959	1277	157956	7512	59115	1444	161948	16783	70712	1412	194997		
	2	15	1228	283	190	5	558	62	130	11	1421	286	167	286	20261	3777	3284	962	60639	5994	8885	1122	59220	10521	9645	1132	70274	

Navigation d'après les mois en 1935.

Table with 52 columns representing months from August to Kokku Total, and rows for various metrics like Reisfald (arv), Kaubavedu (tonnides), Arv, and Maht.

Main data table with 52 columns (months) and multiple rows of numerical data. Includes a sub-section 'Eetres.' at the top left of this block.

Main data table with 52 columns (months) and multiple rows of numerical data. Includes a sub-section 'Sorties.' at the top left of this block.

Zaandam	3066	4444	4444	4444	3066	2383	2883	2883	2383	230	2061	2061	3066
Mund.	239	1236	1236	1236	239	1089	1089	1089	1089	705	759	759	250
Bilbao — Espagne	705	1089	1089	1089	705	7252	7252	7252	7252	11087	807	807	571
Barcelona	1089	1089	1089	1089	1089	2306	2306	2306	2306	10807	807	807	571
Genoa	11087	7252	7252	7252	11087	280	280	280	280	10807	807	807	571
Mund.	280	3113	3113	3113	280	1411	1411	1411	1411	840	807	807	571
Egyptes — Egypte	3113	2306	2306	2306	3113	640	640	640	640	840	807	807	571
Alexandria	840	807	807	807	840	4038	4038	4038	4038	840	807	807	571
Jafa	571	24043	17052	17052	571	1571	1571	1571	1571	840	807	807	571
Leedu — Lithuanie	24043	17052	17052	17052	24043	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Klaipeda	17052	9711	1406	1406	17052	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Lah — Indes	9711	3229	9711	1406	9711	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Belle	3229	2180	1343	757	3229	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Belga	5297	10945	968	19775	5297	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Mund.	968	2449	2449	2449	968	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Mund.	2449	14142	381	478	2449	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Norve — Norvege	14142	381	478	478	14142	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Drammen	381	1182	1027	1027	381	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Haugesund	1182	381	381	381	1182	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Oslo	381	277	277	277	381	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Mund.	277	474	474	474	277	24043	17052	17052	17052	840	807	807	571
Mund.	474	21755	17553	17553	474	21755	17553	17553	17553	840	807	807	571
France — France	21755	17553	17553	17553	21755	21755	17553	17553	17553	840	807	807	571
Bordeaux	17553	17553	17553	17553	17553	21755	17553	17553	17553	840	807	807	571
Dunkerque	41	1182	314	221	41	21755	17553	17553	17553	840	807	807	571
Lorient	1182	221	221	221	1182	21755	17553	17553	17553	840	807	807	571
Rouen	221	8509	8509	19	221	21755	17553	17553	17553	840	807	807	571
Mund.	8509	1917	1917	68	8509	21755	17553	17553	17553	840	807	807	571
Mund.	1917	24283	52	52	1917	24283	52	52	52	840	807	807	571
Poole — Pologne	24283	52	52	52	24283	52	52	52	52	840	807	807	571
Gdynia	52	22244	21915	13	52	22244	21915	13	13	840	807	807	571
Zypp	22244	21915	21915	204	22244	21915	21915	204	204	840	807	807	571
Zypp	21915	6550	6550	204	21915	6550	6550	204	204	840	807	807	571
Mund.	6550	8457	21915	271	8457	8457	21915	271	271	840	807	807	571
Mund.	21915	8457	21915	271	8457	8457	21915	271	271	840	807	807	571
Mund.	8457	21915	21915	271	8457	21915	21915	271	271	840	807	807	571
Mund.	21915	24283	52	52	21915	24283	52	52	52	840	807	807	571
Mund.	24283	52	52	52	24283	52	52	52	52	840	807	807	571
Mund.	52	81659	44296	3798	81659	44296	3798	3144	3144	840	807	807	571
Roost — Suède	44296	3798	3798	3144	44296	3798	3798	3144	3144	840	807	807	571
Burgsvik	3798	322	322	114	3798	322	322	114	114	840	807	807	571
Göteborg	322	6773	4260	4	322	6773	4260	4	4	840	807	807	571
Gävle	4260	4471	4471	308	4260	4471	4471	308	308	840	807	807	571
Hälsås	4471	343	343	343	4471	343	343	343	343	840	807	807	571
Hogås	343	8200	8200	8200	343	8200	8200	8200	8200	840	807	807	571
Igesund	8200	1876	1512	684	8200	1876	1512	684	684	840	807	807	571
Karlskrona	1876	4008	4008	9747	1876	4008	4008	9747	9747	840	807	807	571
Lånhamm	4008	1196	38	189	4008	1196	38	189	189	840	807	807	571
Oxelösund	1196	40218	23811	3720	1196	40218	23811	3720	3720	840	807	807	571
Stockholm	40218	4376	4376	5	40218	4376	4376	5	5	840	807	807	571
Västervik	4376	17887	4376	17887	4376	17887	4376	17887	17887	840	807	807	571
Mund.	17887	140264	2503	10	17887	140264	2503	10	10	840	807	807	571
Siles — Allemagne	140264	2503	2503	10	140264	2503	2503	10	10	840	807	807	571
Bremen	2503	13813	13286	13286	2503	13813	13286	13286	13286	840	807	807	571
Elbing	13286	711	677	677	13286	711	677	677	677	840	807	807	571
Hamburg	711	33314	32644	19	711	33314	32644	19	19	840	807	807	571
Königsberg	32644	18317	69	15	32644	18317	69	15	15	840	807	807	571
Lübeck	69	4938	4533	1	69	4938	4533	1	1	840	807	807	571
Bestock	4938	2357	2357	1	4938	2357	2357	1	1	840	807	807	571
Swinemünde	2357	1106918	106238	1068	2357	1106918	106238	1068	1068	840	807	807	571
Stettin	1106918	5884	5884	1719	1106918	5884	5884	1719	1719	840	807	807	571
Vienar	5884	11	5069	58	5884	11	5069	58	58	840	807	807	571
Mund.	5069	11	2502	58	5069	11	2502	58	58	840	807	807	571
Mund.	2502	1050	205121	126133	1050	205121	126133	17796	17796	840	807	807	571
Somme — Finlande	1050	205121	126133	17796	1050	205121	126133	17796	17796	840	807	807	571
Hanko	126133	17796	17796	788	126133	17796	17796	788	788	840	807	807	571
Hanko	17796	18	2202	18	17796	18	2202	18	18	840	807	807	571

1) Importation des marchandises en tonnes. 2) Exportation des marchandises en tonnes.

Tab. 2. Eesti sadamate läbikaik üheskõne välistriike sadamatega (järg). — Communication avec les ports étrangers (suite).

Siht- ja saateadama Port de provenance et de destination	Üldine läbikaik — N. et ton. des navires						Tallinn — Tallinn						Sellest — Dont						
	Arv	Määr	Tonn	Net	Määr	Kaupade väär	Arv	Määr	Tonn	Net	Määr	Kaupade väär	Arv	Määr	Tonn	Net	Määr	Kaupade väär	
Helinski	372	132982	70521	17624	8335	15124	348	131933	70521	17613	8185	324	129255	89006	17698	15054			
Kooka	86	11971	8607	30	11	7359	28	11696	8504	46	1983	33	11493	4344	8	9372			
Lavansaari	149	748	363	16	274	562	19	181	96	1	70	17	125	108		807			
Makalahti	2	1692	1692			110	4	1770	720			2	1489	720		110			
Mikkeli						400			1692			7	217	217		400			
Orilu	1	273	273			3240		2604	1724		1	2604	1724		3240				
Pervoos	4	1116	1108	3		138	1	1108	1108	3	0	4	500	76	138				
Reposari	1	2598	2598	3		568	1	2598	2598	3	0	3	26	24	15				
Suursaari	105	1089	421	3		160	2	14	12		4	8	2527	1424	2	512			
Saiksaari	38	247	178	2		400	2	12	2556	1424	2	11	2316	1685		3180			
Tuuku	14	1361	308	10		3190	72	26644	22514	108	318	110	86479	27469	178	15327			
Tyarsaari	168	1181	459			1516	15	10792	10600		3	25	12430	8		189			
Vaasa	1	566				1256	20	7576	5253		67	40	28881	1987	25	1140			
Ylipiri	84	26953	2832	108		4463	24	27455	17450	437	9656	37	51961	811	2111				
Uuraa	17	11564	11844			3718	1	8880	8880		3718		37	51061	811	2111			
Mnnd.	45	8679	5253	3		7685	23	28625	13620	437	6218	37	51061	811	2111				
S.N.V.L. — U.R.S.S.	24	27455	17450	437		11403	38	52635	811	2111		24	27455	17450	437				
Batum	1	3880	3880			4463	93	54375	3979	628	6770	34	12642	14559		3795			
Leningrad	23	28625	13620	437		4463	2	2547	709		887	2	1279	209					
Taanil — Danemark	156	76243	4691	632		4463	2	155	155		319	1	66						
Aalborg	9	3010	983			4463	2	1279	209		107	1	66						
Aassa	8	2279	209			4463	2	155	155		319	1	66						
Helsingfors	4	1185	155			4463	20	640	640		167	2	470	306					
Kolding	21	881				4463	20	1033	806		268	2	488	488					
Kjöge	9	1517	579			4463	80	28511	1078	626	492	13	5254	5186					
Kopenhagen	48	29523	1078	680		4463	80	28511	1078	626	492	13	5254	5186					
Kellundborg	2	492	492			4463	1	127	127		160	1	865	865					
Ronne	2	388	109			4463	1	169	109		223	1	249						
Sevins	2	375	275			4463	1	109	109		223	1	249						
Mnnd.	61	36779	1011	2		4463	89	24819	1011	2	690	17	6448	5494					
Ühendr. — Etats-Un.	3	7760	7760			4463	3	7760	7760		8826	5	3493	3493					
Escanaba						4463	2	6114	6114		5326	1	778	778					
Galveston	2	6114	6114			4463	2	6114	6114		5326	1	778	778					
Freeport	1	1646	1646			4463	1	1646	1646		3500								
South-Haven						4463	1	727	727		2065								
Mnnd.						4463	3	14616	14616		7507								
Lõuna-Ameerika — Amerique du Sud	3	14616	14616			4463	3	14616	14616		7507								
Curacao	3	14616	14616			4463	3	14616	14616		7507								
Aafrika — Afrique						4463													
Capetown						4463													
Merelt tagasi ja mere- le — Nav. rentrés	15	1062	680	30		4463	1	2396	2396		875	1	2596	2596					
Mnnd.	15	1062	680	30		4463	1	2396	2396		875	1	2596	2596					
Kokku — Total	2356	934295	600427	217175	274333	2726938716	2326938716	73423627175	492319	427	834762	252823	1431	838933	645254	28378	344067	16478	16478

*) Importation des marchandises en tonnes. *) Exportation des marchandises en tonnes.

Tab. 3. Eesti sadamate läbiküik välisriikidega — Communication avec les pays étrangers.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Belgia — Belgique				Briti — Angleterre				Hollandi — Pays-Bas				Läti — Lettonie				Leedu — Lithuanie				Poola — Pologne			
	Arv	Maht net.	Selleslaad. maht	Kaubavedu tonnid	Nombre	Ton. net.	Avec cargaison		Transp. des march. en tonnes		Arv	Maht	Selleslaad. maht	Kaubavedu tonnid	Arv	Maht	Selleslaad. maht	Kaubavedu tonnid	Arv	Maht	Selleslaad. maht	Kaubavedu tonnid		
							7	8	9	10													11	12
1. Sissetulnud — Entrés	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
2. Väljaläinud — Sorties	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Besti . . .	1	381	381	310	74	70145	43068	69074	5	0642	1482	5200	40	8713	7663	5745	18	6445	2190	829	13	4527	1817	3884
Briti . . .	5	3345	2536	320	101	93783	85794	129411	5	5009	5009	1363	51	11534	5700	1180	14	3563	2781	2798	8	1168	907	1709
Hollandi . . .	2	184	184	352	51	68177	63177	46813	2	871	871	1255	—	—	—	—	2	4805	4747	—	1	118	118	202
Läti . . .	1	1285	—	—	2	683	683	696	1	721	721	1720	44	15477	2316	5200	—	—	—	—	1	104	104	231
Leedu . . .	1	—	—	—	11	12817	12817	21742	—	—	—	—	35	4100	1353	—	2	1022	585	658	—	—	—	—
Norra . . .	2	580	580	352	4	1613	1613	2664	1	728	728	931	3	1408	323	—	3	13098	8890	—	1	1274	1274	1705
Prantsuse . . .	7	—	—	—	7	4326	4326	8588	—	—	—	—	1	2047	—	—	3	13098	8890	—	1	6550	—	—
Panama . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—
Poola . . .	19	14402	14402	210	—	—	—	—	5	785	441	149	3	13	—	—	—	—	—	—	7	5306	5306	2533
Rootsi . . .	18	13044	13044	1387	13	8175	8175	5256	—	—	—	905	3	2441	313	—	5	1502	1502	1224	9	6132	6064	1324
Saksa . . .	33	17823	17823	20312	25	17851	17152	18207	1	729	729	3067	1	657	657	—	1	173	173	1287	1	200	200	73
Soome . . .	17	0043	0043	3230	20	12425	12425	18945	3	1771	1771	6046	7	3568	2195	—	4	1	67	67	47	—	—	—
S.N.V.L. . . .	1	502	502	443	27	31081	25184	376	—	—	—	—	2	280	280	43	—	—	—	—	25	15250	15250	1705
Taani . . .	1	536	—	—	27	31151	31151	4510	—	—	—	—	4	562	463	—	—	—	—	—	24	14640	14640	253
Tšehhosl. . .	—	—	—	—	10	7873	7873	15094	1	334	334	329	2	1783	728	—	—	—	—	71	—	—	—	8
Ühendr. . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku . . .	61	35815	33994	22224	174	178969	145124	89623	7	8092	2932	9937	107	34030	14150	11305	27	16077	4404	2777	49	28277	24293	8457
Total . . .	40	26032	25223	5271	253	248840	243132	264336	17	9448	9154	10978	99	22729	9711	1571	24	24043	17052	4033	44	25794	21915	4090
Üldläbiküik	104	61847	59217	27493	437	427809	385376	373961	24	17340	12056	20965	206	56809	23861	12876	51	34120	21456	6810	93	57071	46206	12347

	Prantsuse — France				Rootsi — Suède				Saksa — Allemagne				Soome — Finlande				Taani — Danemark				Mnud rüid ja mer. tag. Austr. pays et nav. rent.			
	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Besti . . .	3	4202	—	—	101	41109	24013	13274	25	5087	1738	3765	126	34126	27310	181	106	62008	4031	3183	23	13276	11321	2023
Briti . . .	7	5239	5239	11992	170	30000	30119	20514	12	1854	1854	2138	220	06564	12243	13025	35	12810	11768	513	33	15049	941	1
Hollandi . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	133	—	—	1	738	738	—	—	—	—	—	1	4747	4747	2800
Läti . . .	—	—	—	—	1	92	—	—	—	—	—	—	1	92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Leedu . . .	—	—	—	—	1	1285	—	—	—	—	—	—	3	1452	1343	—	—	—	—	—	1	1285	—	—
Norra . . .	—	—	—	—	2	1333	—	—	1	569	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	26313	13099	8416
Prantsuse . . .	3	2439	2439	401	2	2430	—	—	—	—	—	—	8	1001	280	—	—	—	—	—	9	6008	5016	10318
Panama . . .	3	2439	2439	205	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	441	294	—
Poola . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	826	758	26	—	—	—	—	—	—	—	420
Rootsi . . .	—	—	—	—	5	20266	14149	1386	2	851	132	287	2	793	101	—	—	—	—	—	5	13137	2758	6166
Saksa . . .	3	2263	2263	5429	41	9038	6046	1031	1	179	179	196	7	2657	510	50	4	1974	127	150	14	22061	10424	8555
Soome . . .	3	1228	1228	2518	8	4767	4153	798	211	130913	104298	54850	81	62227	40170	3233	6	11200	—	—	13	32028	3859	7754
S.N.V.L. . . .	—	—	—	—	35	5941	5401	2201	43	46662	33892	639	828	98556	52003	8122	2	687	134	251	0	408	378	203
Taani . . .	—	—	—	—	30	5398	5398	3381	43	46668	46668	2497	844	99549	74763	34574	1	273	273	2	2	742	505	775
Tšehhosl. . .	10	15114	15114	1771	4	910	62	156	6	2056	204	409	1	334	—	—	33	6597	599	3569	—	1	811	811
Ühendr. . .	10	15114	15114	2424	1	536	596	145	5	2325	2325	596	6	515	—	—	20	393	259	3448	2	202	—	—
Kokku . . .	25	21755	17533	2172	260	81659	44236	17917	289	185771	140284	60000	1050	265121	126133	11546	156	76243	4891	7576	60	68426	42463	31647
Total . . .	35	26283	26283	22548	254	53424	46752	32369	257	166910	164414	66371	1171	238925	135404	50833	57	13896	12729	4463	75	79286	22456	25436
Üldläbiküik	60	49038	43836	24740	514	135683	90978	49386	546	352681	304678	126371	2221	444046	261537	62379	213	90139	17611	12039	135	147812	64919	57983

Tab. 4. Reisisjate- ja kaubavedu laevadega 1935. a. välissõidus —

Rahvuslik lipp <i>Pavillons nationaux</i>	Kokku kõigis sadamais <i>Total pour tous les ports</i>						Tallinn						Pärnu		
	Sissevedu <i>Importation</i>		Väljavedu <i>Exportation</i>		Üldiabiikalk <i>Mouvement général</i>		Sissevedu <i>Importation</i>		Väljavedu <i>Exportation</i>		Kokku <i>Total</i>		Sissevedu <i>Importation</i>	Väljavedu <i>Exportation</i>	Kokku <i>Total</i>
	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)			
Eesti — <i>Estonie</i>	108019	2057	190974	4645	298993	0702	96049	2057	104193	4645	200847	0702	8438	26535	33973
Saksa — <i>Allemagne</i>	96129	55900	103118	49000	199247	104900	90931	55900	89137	49000	180068	104900	4898	11171	16069
Soome — <i>Finlande</i>	14093	9050	46492	20018	60585	29068	13255	9050	41325	20018	54580	29008	160	447	597
Briti — <i>Angleterre</i>	7906	7906	46837	38337	54743	46293	7906	7906	41737	38337	49643	40293	—	3476	3476
Rootsi — <i>Suède</i>	15125	1832	38067	2000	48102	3832	14220	1832	29414	2000	43634	3832	905	2132	3037
Norra — <i>Norvège</i>	11432	—	19832	—	31264	—	11432	—	15546	—	26073	—	—	3899	3899
Läti — <i>Lettonie</i>	7616	—	22053	—	29669	—	7616	—	4280	—	11896	—	—	8839	8839
Taani — <i>Danemark</i>	8031	4440	22560	5854	28591	10294	0300	4440	12033	5854	18063	10294	—	6325	6325
Poola — <i>Pologne</i>	3189	3189	4290	4290	7479	7479	3189	3189	4290	4290	7479	7479	—	—	—
Hollandi — <i>Pays-Bas</i>	3363	—	1255	—	4618	—	3363	—	239	—	3400	—	—	1016	1016
Leedu — <i>Lithuanie</i>	558	—	1031	—	1589	—	558	—	558	—	558	—	558	473	1031
Prantsuse — <i>France</i>	872	872	631	631	1503	1503	872	872	631	631	1503	1503	—	—	—
Panama — <i>Panama</i>	—	—	149	—	149	—	—	—	99	—	99	—	—	—	—
Kokku — Total	274333	85246	492319	124823	760652	210071	255261	85246	344087	124823	599348	210071	14949	63313	78262

a) Kaubavedu (tonnides) —															
Rahvuslik lipp <i>Pavillons nationaux</i>	Sissevedu		Väljavedu		Üldiabiikalk		Sissevedu		Väljavedu		Kokku		Sissevedu	Väljavedu	Kokku
	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)	a)	b)			
Eesti	5401	4210	5154	3969	10555	8179	4540	3418	4355	3235	8901	6053	25	9	34
Soome	15052	14932	14730	14642	29732	29604	15012	14902	14712	14642	29724	29604	—	—	—
Saksa	5083	3395	5617	3927	10700	7322	5076	3395	5616	3927	10692	7322	7	1	8
Rootsi	584	4	584	4	1168	8	584	4	582	4	1166	8	—	—	—
Läti	440	—	477	—	923	—	—	—	—	—	—	—	132	126	261
Norra	437	—	439	—	876	—	437	—	439	—	876	—	—	—	—
Briti	65	65	43	43	108	108	65	65	43	43	108	108	—	—	—
Poola	80	79	87	85	167	164	80	79	87	85	167	164	—	—	—
Taani	24	3	30	2	54	5	20	3	24	2	40	5	—	—	—
Ühendriig.	—	—	15	—	15	—	—	—	15	—	15	—	—	—	—
Panama	—	—	3	—	3	—	—	—	3	—	3	—	—	—	—
Tsehhoal.	3	—	—	—	3	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—
Kokku — Total	27175	22718	27179	22672	54354	45390	25823	21926	25878	21938	51701	43864	164	139	303

a) Kokku — Total. b) Sellest liinilaevad — *Dont navires de ligne.*

Tab. 5. Laevasõit laevade rahvusliku järgi — *Navigation d'après les pavillons nationaux.*

Rahvuslipp <i>Pavillons nationaux</i>	Üldse — <i>Grand total</i>								Sellest Tallinn — <i>Dont port de Tallinn</i>							
	Sisse tulnud — <i>Entrées</i>				Välja läinud — <i>Sortis</i>				Sisse tulnud — <i>Entrées</i>				Välja läinud — <i>Sortis</i>			
	Arv	Maht <i>Tonn.net.</i>	Neist laaditult		Nombre	Maht <i>Tonn.net.</i>	Avec cargaison		Arv	Maht <i>Tonn.net.</i>	Neist laaditult		Arv	Maht <i>Tonn.net.</i>	Neist laaditult	
Arv			Maht <i>Tonn.net.</i>	Arv			Maht <i>Tonn.net.</i>	Arv			Maht <i>Tonn.net.</i>	Arv			Maht <i>Tonn.net.</i>	
Välissõit — Long cours.																
Eesti — <i>Estonie</i>	003	246 720	275	125 614	601	250 033	470	167 801	332	104 060	218	110 190	377	191 010	237	115 692
Briti — <i>Angleterre</i>	50	68 184	48	62 059	51	68 177	51	68 177	45	63 616	42	61 218	40	63 608	40	63 608
Hollandi — <i>Pays-Bas</i>	6	5 920	5	5 737	6	5 920	3	5 013	4	5 044	3	4 031	4	5 064	2	4 880
Läti — <i>Lettonie</i>	52	20 908	5	5 063	51	19 112	17	15 150	12	9 235	8	5 003	13	9 853	7	5 724
Leedu — <i>Lithuanie</i>	2	1 022	1	555	2	1 022	1	437	—	—	—	—	1	437	1	437
Norra — <i>Norvège</i>	26	37 261	10	10 218	27	37 988	18	20 150	21	33 790	9	16 892	24	36 531	15	18 743
Prantsuse — <i>France</i>	3	2 439	3	2 439	3	2 439	3	2 439	3	2 439	3	2 439	3	2 439	3	2 439
Panama — <i>Panama</i>	3	441	2	294	5	735	3	441	2	294	2	294	3	441	3	441
Poola — <i>Pologne</i>	31	20 547	27	20 460	30	20 545	26	19 708	30	20 545	27	20 460	30	20 545	26	19 708
Rootsi — <i>Suède</i>	93	54 113	71	32 838	94	54 342	75	37 367	86	51 308	70	32 659	87	52 022	70	35 224
Saksa — <i>Allemagne</i>	350	249 173	273	178 551	354	248 285	311	195 245	322	237 678	205	174 026	323	239 255	281	186 430
Soome — <i>Finlande</i>	972	199 345	519	132 995	975	199 483	711	174 361	478	194 013	332	131 416	478	194 209	420	170 104
N.S.V.L. — <i>U.R.S.S.</i>	1	811	1	811	1	811	1	811	1	811	1	811	1	811	1	811
Taani — <i>Danemark</i>	66	27 330	31	16 707	65	27 500	54	20 441	40	21 814	29	15 965	40	21 814	30	20 963
Tsehhoal. — <i>Tchécosl.</i>	1	66	—	—	1	658	—	—	1	66	—	—	1	658	—	—
Ühendr. — <i>États-Un.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	2 263	934 285	1 269	600 427	2 326	938 710	1 744	734 236	1 427	834 732	1 009	575 376	1 431	838 843	1 142	645 254
Rannasõit — Cabotage.																
Eesti	7 089	415 790	3 030	263 527	8 993	400 341	2 313	222 867	1 040	116 548	1 884	112 176	1 950	121 925	555	54 850
Läti	11	10 469	7	9 067	12	10 465	8	10 440	3	3 401	3	3 401	2	2 833	2	2 833
Leedu	1	437	1	437	1	437	1	437	1	437	1	437	—	—	—	—
Norra	9	2 399	8	2 399	3	2 399	3	2 399	2	2 063	2	2 063	—	—	—	—
Panama	1	147	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Poola	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rootsi	12	2 575	8	1 657	15	2 872	8	1 658	10	1 532	1	664	10	1 592	1	674
Saksa	21	12 012	18	10 675	24	12 033	18	10 435	10	6 009	9	5 760	10	5 693	8	5 075
Soome	18	1 103	7	1 157	15	1 173	3	557	5	849	3	846	4	580	—	—
Taani	17	494	10	140	19	269	16	225	—	—	—	—	—	—	—	—
Ühendr.	1	658	—	—	—	—	—	—	1	668	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	7 174	446 174	3 679	289 659	7 063	438 996	2 365	249 077	1 972	131 607	1 963	125 347	1 976	132 629	566	63 432

Transport des voyageurs et des marchandises en long cours en 1935.

Kuressaare						Narva			Kunda			Paldiski			Loksa			Haapsalu			Jaagurahu			Muud		
Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Kokku Total		Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total	Sissevedu Importation	Väljavedu Exportation	Kokku — Total			
a)	b)	a)	b)	a)	b)																					

Transport des marchandises (en tonnes).

1010	—	11	—	1021	—	—	6550	8559	11	6805	6876	86	11171	11257	1260	4187	5447	17	758	775	142	12385	12527	406	10305	10711
							300	884	1164	—	—	—	700	700	—	—	—	—	10	10	—	1230	1230	—	6	6
							287	447	734	401	1290	1691	—	—	—	—	—	—	23	23	—	2060	2060	—	—	—
							1521	1521	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1624	1624
							387	387	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
							6483	6483	—	—	—	—	993	993	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1488	1488
							3495	3495	—	—	—	—	9	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66	66
							202	—	202	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	32	33	—	—	—	—	—
							50	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1010	—	11	—	1021	—	789	19806	20595	412	8155	8567	86	12873	12959	1260	4187	5447	18	823	841	142	16375	16717	406	22489	22895

Transport des voyageurs (nombre).

792	702	734	734	1526	1526	34	13	47	—	—	—	6	2	8	8	27	35	5	7	12	—	—	—	19	20	39	
								2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	8	
15		42		57															54	48	97				245	203	508
						4	4	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
807	792	776	734	1583	1526	38	19	57	—	—	—	6	2	8	8	27	35	61	51	112	—	—	—	268	287	553	

Tab. 6. Reisi- ja kaubavedu raamasõidus 1935. a. — Transport des voyageurs et des marchandises en cabotage en 1935

	Kaubad — tonnides — Marchandises en tonnes						Reisi- ja sõitnud — Nombre des voyageurs					
	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Üldliiklusk Mouvement génér.		Sisse sõitnud Entrés		Välja sõitnud Sortis		Kokku — Total	
	Üldse	Sellest liini- laevad	Gr. total	Dont par les navi- res de ligne	Üldse	Sellest liini- laevad	Üldse	Sellest liini- laevad	Gr. total	Dont par les navi- res de ligne	Üldse	Sellest liini- laevad
Tallinn	92 855	7 006	15 444	12 904	108 299	10 910	8 558	8 549	7 000	6 988	15 558	15 537
Loksa	240	—	21 020	—	21 260	—	—	—	—	—	—	—
Pärnu	0 470	1 857	2 804	454	12 274	2 311	1 605	1 045	1 320	864	2 934	1 909
Narva-Jõesuu	4 506	3 693	3 387	726	7 893	4 329	224	118	318	144	542	262
Panga-Pidula-Vaigu-Kihel- konna rannad	1 033	314	0 047	440	7 080	754	35	33	9	9	44	42
Trilgi	750	580	5 416	832	6 166	1 418	803	700	700	748	1 572	1 538
Kuressaare	3 610	3 287	2 540	2 225	6 150	5 512	3 789	3 783	3 662	3 059	7 451	7 442
Kunda	5	—	4 703	—	4 708	—	—	—	—	—	—	—
Yergl	38	—	8 126	—	3 164	—	—	—	—	—	—	—
Orissaare	691	334	1 061	688	1 752	1 022	300	276	310	205	610	571
Kärdla	1 105	1 180	482	482	1 677	1 682	2 144	2 109	2 366	2 381	4 510	4 440
Kulvaste	456	308	548	510	1 004	884	10 011	9 974	9 613	9 573	19 624	19 550
Jaagurahu	635	545	330	280	905	825	95	96	202	202	387	387
Haapsalu	797	595	121	61	918	650	10 894	10 761	11 075	10 834	21 900	21 593
Heltermaa	253	223	390	188	649	411	7 025	7 001	6 410	6 304	13 444	13 395
Kihnu	67	—	473	—	540	—	496	—	590	—	1 095	—
Virtsu	397	50	85	10	482	60	8 922	8 914	9 638	9 638	18 560	18 552
Rohuküla	357	202	90	90	453	208	6 434	6 388	6 807	6 761	13 241	13 149
Papissaare	8	—	378	—	386	—	—	—	—	—	—	—
Hliu-Suursadam	77	—	197	—	274	—	45	—	45	—	90	—
Kaberneem	6	—	211	—	217	—	—	—	—	—	—	—
Taaliku	28	27	136	114	164	141	97	97	105	105	202	202
Paldiski	17	—	28	—	45	—	1	—	—	—	1	—
Edisuu	—	—	12	—	12	—	—	—	—	—	—	—
Orjaku	10	—	—	—	10	—	—	—	—	—	—	—
Muud Saaremaa rannad	79	—	4 987	—	5 066	—	14	—	16	—	30	—
Kokku — Total	117 580	20 174	74 028	29 016	191 608	49 193	61 492	59 933	60 492	58 728	121 694	116 661

TOLLIMAKS ja VÄLISKAUBANDUS TOLLITARIIFIDE KOHASELT 1935. a.¹⁾

DROITS de DOUANE et COMMERCE EXTÉRIEUR D'APRÈS le TARIF DOUANIER en 1935.

Sisu: 1. Üldarve, lhk. 380. 2. Sisseeveo-tollimaks, lhk. 386. 3. Väljaveo-tollimaks, lhk. 397. 4. Tagasimakstud tollimaks, lhk. 397.

1. Üldarve.
Mouvement du montant.

1935. a. laekus 18 070 tuh. *kr* tollimaksu, sellest 92,8% saadi sisseveolt ja 0,2% väljaveolt. Tab. 1 näeme kõikumisi tollimaksu laekumises üksikute aastate järgi. Kõige enam saadi tollimaksu 1928. aastal, seal peale algas tagasimine, mis kestis 1933. aastani. Viimane aasta on ühtlasi murranguaastaks, kuna siit peale algab jälle tõus kuni 1935. a., mil tollimaks ulatus juba 88,3% suurimast aastast.

Tollimaksu üldsumma 1 000 *kr* 1928—35. a. — *Montant total des droits de douane en 1 000 kr de 1928—35.*

1.	1935	1934	1933	1932	1931	1930	1929	1928
Sisseeveotoll — <i>Droit d'importation</i>	18 036 ²⁾	14 848 ²⁾	12 913 ²⁾	13 548 ²⁾	17 440	10 847	20 091	20 700
Väljaveotoll — <i>Droit d'exportation</i>	34	15	16	14	60	104	456	473
Kokku — Total	18 070	14 863	12 929	13 562	17 500	10 951	20 547	21 173

2. Sisseeveo-tollimaks.
Droit d'importation.

Sisseeveolt saadi 1935. a. 18 036 tuh. *kr* tollimaksu, seega 3 188 tuh. *kr* rohkem kui 1934. a. Suurim osa (45,4%) kuulub toit- ja maitseainetele, 33,7% valmisaadustele ja ainult 20,9% toor- ja poolvalmisainetele. Kõrvutades neid arvu- sid 1934. a. vastavatega, märkame nii toitainete kui ka toor- ja poolvalmisainete rühma osatähtsuse vähenemist valmisaaduste arvel. Absoluutarvudes on aga kõik rühmad suurenenud.

Sisseeveo-tollimaks — *Droit d'importation.*

2.	Sisseevedu — <i>Importation</i>				Tollimaks 1 000 <i>kr</i> <i>Droit douanier</i>		% tollimaksu üldsummast <i>Au montant total en %</i>		Tollimaksu % eif väärtusest <i>Droit douan. aux prix cif en %</i>	
	Tonnid <i>En tonnes</i>		1 000 <i>kr</i>		1935	1934	1935	1934	1935	1934
	1935	1934	1935	1934						
I (arv)	240	440	52	30	—	—	—	—	—	—
II	99 527	59 327	6 121	5 384	8 134	7 004	45,4	47,4	132,0	130,1
III	162 218	180 583	22 472	19 371	3 743	3 339	20,0	22,6	16,7	17,2
IV	64 432	45 397	40 016	30 381	6 032	4 429	33,7	30,0	15,1	14,6
V	1	1	96	100	7	5	0,0	0,0	7,0	4,8
Kokku — Total	296 178	285 308	68 757	55 275	17 916³⁾	14 777³⁾	100	100	26,1	26,7

Toit- ja maitseainete rühmas suurim osa tollimaksu seisukohalt on suhkrul, mis annab 7 009 tuh. *kr* ehk 86,2% toit- ja maitseainete ja 39,1% tollimaksu üldsummast. Ülejäänud ained moodustavad väiksemate summadena üldse 13,8%; neist esmajärgu tarbeained, nagu tangud, sool ja heeringad 3,5%, aed- ja juurvili 3,2%, maitseained 4,6% ja alkoholsed joogid 1,5%. Võrreldes toit- ja maitseainete tollimaksusummat eelmise aastaga, näeme peagu kõigi ainete juures tollimaksu kasvamisist suu-

renenud sisseeveo tõttu ja ainult rosinatel kõrgendatud tollimäära arvel. Vähenenud on vaid apelsinide ja soola tollimaksusumma.

Tollikoormis ehk tollimaksu osatähtsus kauba cif väärtusest toit- ja maitseainetel oli keskmiselt 1935. a. 132,9%, see on veidi suurem kui 1934. a. Üksikuid aineid vaadeldes nähtub, et tollimaksuga kõige kõrgemini on maksustatud selles rühmas suhkur 274,8% 219,1% vastu 1934. a., kohv 187,5% 169,4% vastu, kakaopulber 140,0% 116,7% vastu

¹⁾ Tollimaksu kohta varem Keskbüroo väljaandele avaldatud artiklid vt. „Eesti Statistika“ nr. 158(1)—1935, lk. 26, 37.

²⁾ Siin hulgas ka väliskaubanduses arvestamata kaupadelt laekunud: 1935 a. — 120 tuh. *kr*, 1934 — 71 tuh. *kr*, 1933 a. — 65 tuh. *kr*, 1932 a. — 50 tuh. *kr*.

³⁾ Peale selle laekus väliskaubanduses arvestamata kaupadelt 1935 a. — 120 tuh. *kr*, 1934 a. — 71 tuh. *kr*.

Toit- ja maitsealuste ning jookide tollimaks — Droit des denrées aliment. et coloniales et boissons.

3.	Sissevedu — Importation				Tollimaks 1 000 kr Droit douanier		% tollimaksu üldsummast Au montant total en %		Tollimaksu % cif väärtusest Droit douanier aux prix cif en %	
	Tonnides En tonnes		1 000 kr		1935	1934	1935	1934	1935	1934
	1935	1934	1935	1934						
Tera- ja jahvatatud vill — Céréales et produits de minoterie	11 025	1 815	788	236	195	191	1,1	1,3	24,7	30,9
Sellest — Dont:										
Riis, kruubid ja tangud — Riz, gruau	780	781	159	141	195	186	1,1	1,3	122,6	131,9
Aed- ja juurvili — Fruits, légumes et tubercules	790	742	367	320	250	216	1,5	1,5	70,4	67,5
Sellest — Dont:										
Puuvili ja marjad kuivatatud — Fruits et baies séchés	207	225	120	148	122	81	0,7	0,5	101,7	54,7
Apelsinid, mandariinid, banaanid — Oranges, mandarines et bananes	278	256	127	82	80	101	0,5	0,7	70,1	123,2
Kala, kalasaadused ja vähiid — Poissons, leurs produits et écrevisses	4 917	4 067	731	605	94	72	0,5	0,5	12,9	11,9
Sellest — Dont:										
Välismaa heeringad — Harengs	4 088	3 158	660	542	90	60	0,5	0,5	13,5	12,7
Muud toit- ja maitseained ning joogid — Autr. denrées aliment. et coloniales et boissons . . .	49 757	48 805	3 889	3 932	7 586	6 525	42,3	44,2	195,1	165,9
Sellest — Dont:										
Suhkur — Sucre	23 330	20 845	2 551	2 722	7 009	5 963	39,1	40,3	274,8	210,1
Sool — Sel	25 679	27 418	482	540	2	143	0,0	1,0	0,4	26,0
Kohv — Café	83	65	112	98	210	166	1,2	1,1	187,5	169,4
Tee — Thé	41	27	97	72	82	54	0,5	0,4	84,5	75,0
Kanged alkohooljoogid — Boissons alcooliques fortes	37	27	180	132	84	54	0,5	0,4	46,7	40,9
Veinid — Vins	57	35	99	66	41	24	0,2	0,2	41,4	36,4
Kakao-pulber — Poudre de cacao	8	7	5	6	7	7	0,0	0,0	140,0	116,7
Kakao-oad — Fèves de cacao	344	263	185	157	26	20	0,1	0,1	14,1	12,7
Sinep ja muud vürtsid — Moutarde et autres épices	77	60	85	71	48	42	0,3	0,3	56,5	59,2
Kokku loendatud toitained — Denrées alimen- taires énumérées	55 009	53 167	4 871	4 786	8 005	6 910	44,7	46,8	164,3	144,4
Toitained üldse — Total des denrées alimentaires	69 527	59 327	6 121	5 384	8 134	7 004	45,4	47,4	132,9	130,1

ja riis 123,9% 131,9% vastu. Neile järgnevad: kui-
vatatud puuvili 101,7%-ga, tee 84,5%-ga, apelsinid
ja banaanid 70,1%-ga väärtusest. Teistel ainetel
on tollikoormis tublisti väiksem, kuid enamikul on
suurem kui 1934. a. Tollikoormis on vähenenud
apelsinidel Hispaania lepingus ettenähtud soodus-
tuse tõttu, mille alusel võimaldati detsembris sisse
tuua apelsine poole väiksema tollimaksuga. Soola
tollikoormis muutus tähtsusetuks, sest minimaal-
tariifi järgi lasti ta sisse tollita.

Peale eelpoolnimetatud toitainete laekus veel
väliskaubanduses arvestamata toitainetelt 1,5 tuh. kr
tollimaksu.

Toor- ja poolvalmisainete rühm on koguselt
suurim, kuid annab tollimaksu vaid 20,9% sisseveo

üldisest tollimaksust. Põhjuseks on asjaolu, et neid,
kui kodumaa tööstustele vajalikke kaupu, püütakse
võimaldada tuua sisse kas tollita või maksustatult
minimaalselt. Kõrgemalt on maksustatud selles
rühmas tubak, mis annab 35,3% rühma tollimaksu-
summast ja 7,4% sisseveo üldtollimaksust. Tähtsusetult
järgmiseks ses rühmas oleks petrooleum ja bensiin
ühes määrdeõlidega, moodustades 28,6% rühma
tollimaksusummast. Kolmandal kohal on tekstiil-
toorained, mis annavad 17,0% toor- ja poolvalmis-
ainete rühmast ja 3,5% üldtollimaksust. Ülejäänud
kaubad annavad juba väiksema osatähtsuse, nagu:
karusnahad 4,5%, kivisüsi 3,5 ja taimeõlid 1,4%.
Võrreldes 1934. aastaga on kõigil selle rühma kau-
padel tollimaksusummad kasvanud nende kaupade

Toor- ja poolvalmisainete tollimaks — Droit des matières premières et demi-fabriquées.

4.	Sissevedu — Importation				Tollimaks 1 000 kr Droit douanier		% tollimaksu üldsummast Au montant total en %		Tollimaksu % cif väärtusest Droit douanier aux prix cif en %	
	Tonnides En tonnes		1 000 kr		1935	1934	1935	1934	1935	1934
	1935	1934	1935	1934						
Toor- ja poolvalmisained — Matières premières et demi-fabriquées	162 218	150 583	22 472	19 371	3 743	3 339	20,9	22,6	16,7	17,2
Sellest — Dont:										
Karusnahad — Peaux	40	23	540	310	167	128	0,9	0,9	30,9	40,6
Tubak — Tabac	551	409	943	802	1 323	1 190	7,4	8,1	140,3	149,5
Tekstiiltoorained — Matières textiles	9 439	7 807	9 911	8 001	685	526	3,5	3,6	6,4	6,6
Kivisüsi — Houille	53 912	39 744	849	694	131	132	0,7	0,9	15,4	19,0
Petrooleum — Pétrole	16 684	16 146	994	1 043	500	485	2,8	3,3	50,3	46,5
Bensiin ja määrdeõlid — Benzine et huiles de graissage	7 878	6 937	1 020	875	572	490	3,2	3,4	56,1	56,7

Sisseevedu (kaal ja väärus) ja tollimaks 1935 a. tolliarhiilil- ja de ja punktide järgi — Commerce extérieur et droits de douane d'après les § du tarif douanier en 1935.

Tollikariffi §-id ja punktid	Aine nimetus	Kaal Kg	Väärus Kr	Tollimaks Kr	Tollikariffi §-id ja punktid	Aine nimetus	Quantité en kg	Väärus en kr	Droits de douane en kr
10	Rakts	228 000	620 871	—	40	Ehualoomad	240 tk.	51 682	—
11	Oder	7	41 ^a	—	41 ^a	Väetised	32 819 501	1 438 077	—
12	Herned, oad	9 358	4 304	1 013	41 ^b	"	4 600 189	508 742	11 430
13	Mais	819	80	80	41	"	500 825	21 580	—
14	Karbid	23 651	454	1	42	Nõel ja tahum.	88 465	18 927	8 878
15	Karbid	759 856	149 753	186 241	43 ^a	Zelatiin ja kralatiin	7 402	22 179	7 211
16	Riis koortleid	968	756	200	43 ^b	Ihm	9 617	18 028	—
17	Metsajahu	52	42	8	43 ^c	Zelatiin tehniline ja tema segu	2 218	5 141	777
18	Kaasar-, odra- ja maisjahu	495	227	81	44 ¹	güttsariduga	—	—	—
19	Kaasar- ja muu ern. jahu	126	67	10	44 ²	Loomasaadused (sarved, kabiid, veri jne.)	758 961	54 016	—
20	Sõpsajahu	201	68	—	44 ³	Loomasöödud	49 017	84 474	7 373
21	Linnase jahu	14 685	1 811	7 661	44 ⁴	Loomasöödud soolatud	549	34 455	1 648
22	Kruudid ja tangud	29 051	1 261	566	44 ⁵	Kunstlikud soolud	1 208	17 992	1 908
23	Herkid	3 716	1 185	852	44 ⁶	"	161	3 647	100
24	Herned koortid	2 088	1 033	885	44 ⁷	Jutuksed	1	95	5
25	Makaroonid ja nuudid	1 633	720	45	44 ⁸	"	4	014	47
26	Riisjärkeis	13 169	6 055	1 319	44 ⁹	Loomakarvad, jõhvud ja harjased	8 908	20 369	—
27	"	5 129	2 573	563	44 ¹⁰	Loomakarvadest, harjastest ja jõhvust teosed	891	10 206	2 265
28	Araruud, mandlikivid ja tärklis	23 218	9 484	4 643	46 ^a	"	114	1 525	584
29	"	48	46	11	46 ^b	"	180	3 827	1 309
30	"	108	44	22	46 ^c	"	35	308	105
31	"	2 098	2 615	682	47 ^a	Sukad	8	15	8
32	Reiksed värsked	15 939	12 943	2	47 ^b	Madratsid	95	811	664
33	Tornatpüree ja hapud kapsad	131	181	16 123	48 ^a	Sarv plaatidena	354	1 563	391
34	Roobel herned ja värsked tomatid	11	180	181	48 ^b	Luu	188	125	37
35	Pirnid ja puuvili ern.	20	11	18	50	Küsnad	1 489	451	119
36	Apeksid ja mandartid	261 158	107 031	8	51 ^a	Loomarasv ja tema saadused	5 795	2 337	1 160
37	Panaanid	16 793	9 037	51 ^b	51 ^b	"	51 775	18 394	2 558
38	Süraunid	248 078	97 669	24 805	51 ^c	"	204 256	87 348	12 257
39	Vinamarjad	5 945	3 023	4 631	51 ^d	"	217	271	64
40	Pohlad	121	100	12	51 ^e	"	17 501	12 921	2 099
41	Pomeranski koored	1 228	1 286	1 268	51 ^f	"	2 528	8 632	632
42	Ploomid kuivatatud	51 898	34 891	38 926	51 ^g	"	25 738	18 489	1 287
43	Ounad ja pirnid kuivatatud	1 405	882	2 109	52 ^a	"	7 460	13 085	1 497
44	Rosinad, korindid ja viigimarjad	118 644	54 822	47 459	52 ^b	Vaha	3 234	3 093	162
45	Muu puuvili ja marjad kuivatat.	34 811	33 264	33 264	52 ^c	"	2 011	2 847	161
46	"	497	954	573	52 ^d	Vasellin	8 549	7 379	667
47	Kaerajääd ja oliivid	289	352	474	53 ^a	"	13 323	7 136	5 995
48	Jaaniläib ja lõõnmed	11	10	16	53 ^b	Paraffin	196 543	68 636	15 066
49	Amil, korander ja pomerans-pähklid	1 118	601	571	53 ^c	Künnilad	20	56	17
50	Mooneseemned	1 598	773	798	54	Nahad parkimata	1 945 544	32 514	32 514
51	Fahkid	16 679	19 067	20 016	55 ^a	"	212	2 370	11 751
52	"	15 392	21 435	23 833	55 ^b	"	4 227	86 205	145
53	"	972	1 022	974	55 ^c	"	1	70	3
54	Mandlid ja pistaatsid	8 904	19 274	14 747	55 ^d	"	4 339	91 270	26 260
55	Aprikoosiseemned	15 285	24 506	19 105	55 ^e	"	1 494	31 786	22 706
56	Sheep kuty	8 334	10 653	12 505	55 ^f	"	1 024	210	210
57	Oliivid ja sõgijuurtsaid valmistat.	63	235	182	55 ^g	"	769	10 525	1 541
58	Liha- ja kala- ja muu saadused	20	80	60	55 ^h	"	2 630	29 692	3 385
59	Valmistatud kastid ja suvid	1 041	1 369	1 564	55 ⁱ	"	75	17 517	1 711
60	Konservid ja toiduksaadused	4 416	1 339	1 244	56 ^a	Karusnahad	47	13 670	2 163
61	Liha- ja kala- ja muu saadused	903	1 292	1 183	56 ^b	"	10 916	34 880	2 947
62	Sümpinoidid ja trüfid	523	872	44	56 ^c	"	2 017	58 763	29 980
63	Suurad	123	7 854	1 475	56 ^d	"	16 084	51 139	16 084
64	Yanil	365	7 003	2 561	56 ^e	"	149	2 017	451
65	Kaerajahu, muusaadused ja pähklid	3 426	12 483	10 707	56 ^f	"	15	469	72
66	"	122	843	468	56 ^g	"	—	—	—

Sisseevedu - Importation

15*	15*	15*	15*	15*	15*	15*	15*
Vürtsid muud	44 359	19 858	56 ^a	Karusnahad	201 995	9 841	201 995
Loorberimarjad ja gaigan	2 047	2 420	56 ^b	"	63 779	704	63 779
Kohvioad toored	109 111	354	56 ^c	"	3 518	83	3 518
Kohvi põletatud ja kohvi aseained	2 707	200 616	57 ^a	Nahkkaup igasugune	107	17	107
Kohviekstraktid	4	9 479	57 ^b	"	1 725	30	1 725
Kakao-oad toored	343 779	26 782	57 ^c	"	230	23	230
Tee	40 548	80 764	57 ^d	"	611	91	611
"	442	1 130	57 ^e	"	16 885	20	16 885
"	551 870	943 187	58 ¹	Puusaadused	1 190	1 200	1 190
"	13	191	58 ²	"	1 105,8 tkm	10 488	1 105,8 tkm
"	431	2 242	58 ³	"	632 637	11,6 tkm	632 637
Sigarid ja sigarettid	1	19	58 ⁴	"	10 405	2 861	10 405
Paherossiid ja sigarettid	23 090 274	6 925 475	58 ⁵	"	351,6 tkm	82 089	351,6 tkm
Suhkur peenike	239 671	83 888	58 ⁶	"	8,4 tkm	38 209	8,4 tkm
Mesi	38	29	58 ⁷	"	1,0 tkm	465	1,0 tkm
Vilnunarja- ja tärklisesuhkur,			58 ⁸	"	706	198	706
kuuldor lookide värvimiseks ja			58 ⁹	"	127 399	12	127 399
suhkrusuhkur	2 408	1 204	58 ¹⁰	"	143 815	163	143 815
Linnase ekstraktid	113	169	58 ¹¹	"	321 470	10 304	321 470
Sõtkoand, kompvendid ja puuvil-	191	709	58 ¹²	Korgipunkoor	861 635	126	861 635
last manusteised	7 500	6 985	58 ¹³	"	631	1 054	631
Kakaopulber suhkrua	192	192	58 ¹⁴	"	1 834	1 068	1 834
Puuvil ja marjad õhukindlates	191	315	58 ¹⁵	"	531	8	531
nõudes	75	137	58 ¹⁶	"	6 879	344	6 879
Puuvil ja marjad mitteõhukind-	72	88	58 ¹⁷	"	51 732	34 430	51 732
lates nõudes	1 141	759	58 ¹⁸	"	12 950	3 868	12 950
Küpsised	1 043	5 421	58 ¹⁹	"	10 166	83 198	10 166
Roostki kõvakalaib	77	312	58 ²⁰	"	2 963	2 308	2 963
Dieetlised preparaadid ern. ja	82	61	58 ²¹	"	642	863	642
meditsiinilised õhlaadid	89	874	58 ²²	"	11	42	11
Pärm vedel	61	280	58 ²³	"	1 824	515	1 824
" pressitud	34 625	60 592	58 ²⁴	"	501	5 384	501
" küpsutatud	8	88 884	58 ²⁵	"	8 601	60	8 601
Hummalaekt	14 142	81 067	58 ²⁶	"	55	856	55
Hummalaekt	214	443	58 ²⁷	"	16	174	16
Kanged alkohooljoogid	23 004	96 253	58 ²⁸	Helin	49 460	1 747	49 460
"	15	32	58 ²⁹	Taimesoad	318 838	9 983	318 838
"	226	1 119	58 ³⁰	"	12 851	386	12 851
"	31 162	45 843	58 ³¹	"	2 111	205	2 111
Puuvilja-, marja- ja liikõrtesents-	2 336	2 332	58 ³²	"	70 023	142 885	70 023
Veinid	9 317	15 964	58 ³³	"	567 097	878 838	567 097
"	12 706	31 339	58 ³⁴	"	160 093	160 093	160 093
"	31 339	31 339	58 ³⁵	"	36 010	1 747	36 010
Äädikas	655	381	58 ³⁶	"	9 883	1 879	9 883
Müraalveed	42 368	9 052	58 ³⁷	"	105	29	105
Sool	446 960	8 347	58 ³⁸	"	35 041	4 477	35 041
"	25 225 032	472 389	58 ³⁹	"	38 201	11 052	38 201
"	7 008	1 471	58 ⁴⁰	"	4 127	229	4 127
"	881	1 420	58 ⁴¹	"	824	824	824
Sealiba värske	4 824	4 399	58 ⁴²	"	25 705	1 342	25 705
Liha suitsutat, soolatud ja võrsid	256	1 003	58 ⁴³	"	0 065	174	0 065
Juust	341	716	58 ⁴⁴	"	347	174	347
"	16 585	14 558	58 ⁴⁵	"	10	7	10
"	86 871	80 994	58 ⁴⁶	"	5 500	5 500	5 500
"	125 642	40 912	58 ⁴⁷	"	10 227	4 239	10 227
Lõvi ja koha värskeid	751	810	58 ⁴⁸	"	1 112	249	1 112
Sardulid õlis	1 676	6 040	58 ⁴⁹	"	64 470	64 470	64 470
Heeringad	4 070 985	667 224	58 ⁵⁰	"	182 316	1 139	182 316
"	17 168	9 110	58 ⁵¹	"	2 700	1 198	2 700
"	326 069	54 831	58 ⁵²	"	16 479	2 056	16 479
"	10	85	58 ⁵³	"	40 496	4 021	40 496
Shigid	2 375	1 712	58 ⁵⁴	"	1 430 091	80 091	1 430 091
Kalamari	1 225	638	58 ⁵⁵	"	151 540	28 111	151 540
Roostilaid	2 957 142	321 071	58 ⁵⁶	"			
Leomatsid	142	82		"			
"				"			

30* m

Sissevedu (kaal ja väärus) ja tollitariifi s-de ja punktide järgi (järg) — Commerce extérieur et droits de douane d'après les s du tarif douanier en 1935 (suite).

Tollitariifi s-id ja punktid	Aine nimetus	Kaal Kg	Väärus Kr	Tollmaks Kr	Tollitariifi s-id ja punktid	Aine nimetus	Quantité en kg	Väärus en kr	Droits de douane en kr
66 ^a	Plahuskivid ern.	94 787	8 058	—	88 ^a	Kummist jalanõud	181 832	660 404	113 431
66 ^b	..	181 682	11 078	11	88 ^b	..	8 641	26 910	13 084
66 ^c	Käänd ja tahud loomulkud	489 387	55 056	—	88 ^c	Sõidukite kummid	5 409	5 862	1 250
66 ^d	Marmer igesugune	6 354	2 216	214	88 ^d	..	196 043	557 137	142 169
66 ^e	Lifoznahtivid	11 604	8 864	—	88 ^e	Kõva kummi	6 920	30 734	692
66 ^f	..	20 905	4 459	83	88 ^f	..	697	5 977	1 041
66 ^g	Veskiivid	14 577	3 804	73	89 ^a	Värvelhapu- ja kloorkaalium	418	342	—
66 ^h	..	1 477	3 804	—	91 ^a	Värvel ja gaasipuhastamise mass	744 912	744 912	—
66 ⁱ	Vilgutiivi	340	2 499	11	91 ^b	Värvel puhastatud	19 036	3 842	197
66 ^j	..	9,8	3 315	808	92 ^a	Antimonon	4 146	4 406	—
66 ^k	Kaaliivid, poolkaalik ja pärlid	31 597	134 288	15 613	92 ^b	Kolmelis- ja vihelisvärvilisan- toon	523	1 082	79
66 ^l	Epoodit värv, bekaalid, tseli, lepid ning tema sarnased ained	17 466	25 300	1 746	92 ^c	Viluhapu, antimoonülkaalium, fluorhapu, piimahapu või obli- kehapantimoon ja n. kaaskik- soolad	383	790	96
66 ^m	Kunstisarvest ja temale sarnasteest sinekest teosed	1 564	15 133	4 073	93 ^a	Booraks puhastatud	17 588	5 237	1 754
66 ⁿ	Asbest kindudena	38 508	5 850	934	93 ^b	Boorhape puhastatud	3 340	3 340	—
66 ^o	Asbestpapp	17 050	6 488	2 616	93 ^c	Magnesiit polestatud	55 352	8 428	1 661
66 ^p	Asbestkooted ern.	27 516	59 900	5 570	93 ^d	Vilniakivi toores	25	191	0,3
66 ^q	Asbestkooted	56	217	76	93 ^e	Vilniakivi ja vilniakivihaupulbi puhastatud	2 263	3 124	784
66 ^r	Isaldkõõd igesugused	6 323	746	1 494	93 ^f	Barriti elik värvelhapugaarium loomulik, järvitadud	45 116	5 777	902
66 ^s	Lihvimis- ja poleerimisained	3 866	1 150	3 855	93 ^g	Värvelhapu-, süsinahapu-, kromma- tsihhapu- ja kloorbaarium kunst- likud	10 521	3 683	787
66 ^t	..	98 372	30 558	804	93 ^h	Ammoniaagi preparaadid	41 490	11 106	2 903
66 ^u	..	10 081	4 500	—	93 ⁱ	Arseen	2 843	1 512	284
66 ^v	..	75 572	5 240	4 390	93 ^j	Tsitaankaalium	243	391	74
66 ^w	..	29 264	27 375	1 541	93 ^k	Kaaliumferrocyaniid ja -ferrocy- aniid	5 185	7 206	773
66 ^x	..	71,4	14 888	3 571	93 ^l	Kroombiisulfoolad puhastamata	40 552	23 485	1 218
66 ^y	Käänd ja luisud kunstlikud	23 799	68 006	2 683	93 ^m	Maat'ajajä kristallidena	41 318	3 810	380
66 ^z	Sõsteseened elektroonilka jaoks	10 788	25 794	2	93 ⁿ	Polestatud või pulbrina	3 209	6 079	414
67 ^a	..	12	374	2	93 ^o	Kroombiisulfoolad ja kromosol	14 853	606	64
67 ^b	..	37 940 tk.	10 353	1 898	93 ^p	Värvelhapulaulumid	895 351	92 443	4 478
67 ^c	..	4 313	8 071	5 785	93 ^q	Hapendid, vesihapendid ja ül- hapendid	11 780	25 559	1 177
67 ^d	..	155 688	115 330	32 523	93 ^r	Salpeeter	32 543	14 302	1 627
67 ^e	..	8 800	1 298	88	93 ^s	Värvelhapu-, süsinahapu-, kloor- magneesiumi ja kloorkaaliumi.	198 700	12 147	2 575
67 ^f	..	2 909 488	232 275	4 932	93 ^t	Kaatsiumkarbit	231 069	61 682	12 084
67 ^g	..	264 683	31 484	481	93 ^u	Süsinahapubi, värvelhapu- ja vä- rvihapulaulumagesiumid	40 279	9 233	2 010
67 ^h	..	19 195	15 647	382	93 ^v	Sooda ja potas	2 742 365	304 317	—
67 ⁱ	..	21 728	6 371	3 015	93 ^w	..	2	1	—
67 ^j	..	2 004	409	45	93 ^x	Kabelisühapumaat, ja-kaalium	5 311	2 389	265
67 ^k	..	2 116	919	133	93 ^y	Naatrium- ja kaaliumvesihapend	1 312 425	344 779	3 939
67 ^l	..	12 108	1 875	437	93 ^z	Keskne-, kabelisühapulaumaaat- rium ja värvelaarium	407 026	96 230	—
67 ^m	..	127 251	22 056	7 497	93 ^a	Värvilis- alavärvilis-, kabelisühap- lis- ja kesknevärvilishapumaat- rium	6 897	573	—
67 ⁿ	..	137 269	80	32	93 ^b	Fluornaatrium, ränihapumaat- rium ja -kaalium	75 697	17 873	5 800
67 ^o	Tahvild seinte katmiseks	45	15	9	93 ^c	Ktoorhupukaalium	11 665	2 190	1 752
67 ^p	..	45	15	9	93 ^d	..	46 846	28 259	9 070
67 ^q	..	117	46	35	93 ^e	..	—	—	—
67 ^r	..	17	15	9	93 ^f	..	—	—	—
67 ^s	Katsekiivid	43 113	13 109	105	93 ^g	..	—	—	—
67 ^t	Abiupoidid	27	225	14	93 ^h	..	—	—	—
67 ^u	Terrakotsakaup	9 573	6 703	925	93 ⁱ	..	—	—	—
67 ^v	Pottepapp 600 ern.	1 979	3 740	469	93 ^j	..	—	—	—
67 ^w	..	463 889	244 121	39 896	93 ^k	..	—	—	—
67 ^x	..	43 527	30 465	10 490	93 ^l	..	—	—	—
67 ^y	..	3	11	6	93 ^m	..	—	—	—
67 ^z	..	127	725	246	93 ⁿ	..	—	—	—
67 ^a	..	197	164 991	30 669	93 ^o	..	—	—	—
67 ^b	..	14 544	21 876	9 117	93 ^p	..	—	—	—
67 ^c	..	1 280	21 362	239	93 ^q	..	—	—	—
67 ^d	..	177	8 139	441	93 ^r	..	—	—	—
67 ^e	..	1 345	4 463	706	93 ^s	..	—	—	—
67 ^f	..	39 278	7 788	7 064	93 ^t	..	—	—	—
67 ^g	..	2 693	1 081	587	93 ^u	..	—	—	—

Klassikup	7666	5613	1880	103 ^a	Seleenhapunaatium	1	3	0,4
"	10 859	11 714	3 254	103 ^b	Asstoion	10 849	8 679	2 169
"	610	433	179	108 ^a	Kloorinli ja pleekteis	382 069	34 109	17 271
"	1 304	1 317	422	108 ^b	Väikel-, piima- ja speigalhape	803 549	97 894	
"	40 388	29 570	5 183	103 ^a	Klooriväet, väävis-, ja tetra-			
"	37	221	61	103 ^b	Kloorisink, tetraaliin ja tri-			
"	303	558	8 005	103 ^c	Kloorituleen	2 611	1 093	51
"	4 478	7 021	12 173	103 ^d	Lämmestik-, sool- ja fluorhape	160 383	13 618	1 504
"	20 190	39 798	4 593	103 ^e	Aidkashape	1 690	1 145	1 690
"	14 701	92 028	17 980	103 ^f	Sidrunhape	12 875	20 941	5 149
"	81 528	78 149	1 325	103 ^g	Vinaktiivhape	3 654	6 220	1 462
"	729	4 179	13 950	103 ^h	Benseo-, fosfor-, kroom- ja park-			
"	6 175	38 536	1 948	103 ⁱ	hape	12 442	8 700	1 243
"	653	2 773	13 686	103 ^j	Salisülhhape	1 729	5 311	865
Talvelklaas	54 056	9 990	8 84	103 ^k	Gallus- ja piirgallushape	137	570	14
"	3 273	2 631	8 510	103 ^l	Raasviriitool peale veevaba	150	90	3
"	12 536	7 321	44 894	103 ^m	Raasviriitool ja kroorisink	29 032	10 321	2 904
"	12 897	4 804	6 404	110 ^a	Yass-, tsingiviriitool ja kroorisink	20	13	9
"	9 916	3 553	9 992	110 ^b	Kulda ja plaanat sisaldavad	17,5	5 090	75
"	73 589	4 904	—	111	Hobbedat sisaldavad soolad ja pre-	767	17 738	764
"	326	3 70	85	111 ^a	paraadid	25	26	3
"	281	719	110	111 ^b	Antraalinoon			
"	81 038	38 735	14 596	111 ^c	Keemilised ja farmats. saadused	11 394	9 258	1 715
"	8 933	11 731	6 255	111 ^d	ja preparaadid tariifi t. \$\$. ern.	361	373	127
"	250	148	88	111 ^e		158	496	55
"	8 514	2 720	4 470	111 ^f		1 308	721	655
"	27	53	13	111 ^g		102	223	102
"	978	610	764	111 ^h		2 402	3 443	481
"	230	66	15	111 ⁱ		4 945	6 181	494
"	11	66	130 959	111 ^j		189,3	80 449	1 258
Kivisüsi	53 911 035	849 305	—	111 ^k		456,7	10 550	2 331
Fuusist pulberina	2 291	73 514	2 143	111 ^l		106,7	2 633	106
Koks	2 890 261	15 409	21 137	111 ^m		22	68	0,2
Kiviseotõrv ja gudron	211 859	44	26	111 ⁿ		1 514	3 276	226
Puutõrv	260	44	—	111 ^o		18 558	980	960
Nattaliin, fenool, benseool, kresool				111 ^p		4 622	6 038	808
ja karbolinoon puhastamata				111 ^q		246,5	905	183
Tolmoel, natfaliin, kresool ja fe-				111 ^r		227	1 706	166
nool puhastatud				111 ^s		526	4 463	389
Harpas ja gallipotvaik				111 ^t		324	652	97
Õleprunlipgi				111 ^u		8 004	13 112	800
Gudron kõva ja piigi				111 ^v		497	1 743	100
Asfalmasseid ja sulatatav				111 ^w		3 994,5	32 837	85
Nafra ja gaasõli				111 ^x		280	945	85
Meesuit				111 ^y		8 994,5	32 837	2 972
Petrooleum				111 ^z		18 859	47 128	15 859
Bensin, nafra-ester, gaoliin ja				112 ^a		3 491	34 390	8 491
sakredes				112 ^b		116 292	16 090	855
Määrdeõli				112 ^c		55 805	239 655	21 821
"				112 ^d		60 725	111 970	11 789
"				112 ^e		5 216	8 133	—
Terpeniin				113 ^a	Valmistatud arstirohud	794,8	32 617	5 557
Arasibakummi ja vahud				113 ^b	"	510,1	24 409	1 491
Salmik, sooklaak ja kopsaivaik				113 ^c	"	1 167,5	69 272	12 958
Kautseuk ja guttapetrit tooted				113 ^d	"	618	41 131	1 839
"				113 ^e	"	668	6 115	4 576
"				113 ^f	"	99,4	5 637	1 207
Vihruk, manna, asafõttida				113 ^g	"	71	2 089	—
Tolu- ja perumpaisam, benseo-				113 ^h	"	1 162	4 273	232
vaik, straks ja häälõnalised				113 ⁱ	"	104	246	188
vaigud ern.				113 ^j	"	3 532	9 801	1 058
Kamper				113 ^k	Kloroform ja narkooseter	5 853	8 761	2 927
Pehme kummi				116	Aidkaseeter, kolloosium, amüül-	61	2 319	66
"				117 ^a	ja buhtil-aitstaadid	17 019	20 617	3 301
"				117 ^b	Oopium	1 054	8 223	360
"				117 ^c	Taimsoolid	3 600	3 083	1 230
"				117 ^d	"			
"				117 ^e	"			
"				117 ^f	"			
"				117 ^g	"			
"				117 ^h	"			
"				117 ⁱ	"			
"				117 ^j	"			
"				117 ^k	"			
"				117 ^l	"			
"				117 ^m	"			
"				117 ⁿ	"			
"				117 ^o	"			
"				117 ^p	"			
"				117 ^q	"			
"				117 ^r	"			
"				117 ^s	"			
"				117 ^t	"			
"				117 ^u	"			
"				117 ^v	"			
"				117 ^w	"			
"				117 ^x	"			
"				117 ^y	"			
"				117 ^z	"			

Sisavedu (kaal ja väärtus) ja tollimaks 1935 a. tollikartli §-de ja punktide järgi (järg) — Commerce extérieur et droits de douane d'après les § et tarifs douanier en 1935 (suite).

Tollikartli §-d ja punktid	Alme nimetus	Kaal Kg	Väärtus Kr	Tollimaks Kr	Tollikartli §-d ja punktid	Alme nimetus	Quantité en kg	Väärtus en kr	Droits de douane en kr
117 ^a	Taimedid	194 032	110 123	19 402	156 ^f	Raud- ja torastraat kaup	26 481	82 875	1 314
117 ^b	"	35 935	23 658	2 434	156 ^g	Vask- ja alumiiniumtraatkaup	1 786	6 597	1 783
117 ^c	"	145 500	163 647	21 824	156 ^h	"	3	59	5
117 ^d	Glüseriin puhastamata	1 071	996	21	156 ⁱ	"	8 937	66 276	5 744
117 ^e	Glüseriin ja glüseriin puhastat.	31 750	34 283	6 357	156 ^j	"	2 595	181 365	21 578
117 ^f	Taimõõlihappe	28 651	7 939	2 741	156 ^k	"	2 055	23 258	585
117 ^g	Kookosõli	23 006	6 890	3 452	156 ^l	"	2 133	182 655	39 217
117 ^h	Kõõmselised preparaadid ja hea-	2 686	54 606	23 493	156 ^m	"	1 583	2 833	481
117 ⁱ	lõhnalised ained	64	989	193	157 ^a	"	1 294	23 260	8 213
119 ^a	"	267	13 133	7 787	157 ^b	"	4 916	8 092	1 294
119 ^b	"	5 008	152 179	14 868	158 ^a	Noakaup	1 087	15 780	7 374
119 ^c	"	64	1 273	1 219	158 ^b	"	865	1 782	1 610
120 ^a	Seep ja pesemispuhver	478	1 840	1 715	158 ^c	"	13 075	180 457	17 624
120 ^b	"	26 672	18 971	6 924	158 ^d	"	28 622	118 214	9 089
121 ^a	Lakid	502	2 362	756	158 ^e	"	13 409	80 739	11 963
121 ^b	"	9 932	26 171	14 735	158 ^f	"	110	2 005	554
122 ^a	Kirjalakk	10	26	11	158 ^g	Relvad, nende tarbed, lõhkeained	681	16 313	4 616
122 ^b	Pargikoort	296	170	—	159 ^a	"	4	66	27
122 ^c	"	389	183	—	159 ^b	"	1 104	18 230	6 332
122 ^d	Parkimisekstraktid	1 392 564	454 980	18 296	159 ^c	"	878	2 759	378
122 ^e	Katuhu ja gambir	3 227	2 467	64	159 ^d	"	239	141	358
122 ^f	Värvained loomuliikid	30	14	—	159 ^e	"	298 957	260 198	15 500
125 ^a	"	96	59	1	160 ^a	Vikateid ja sirbid	41 047	166 702	1 248
125 ^b	"	433 396	66 645	6 503	160 ^b	Lahidid	75 614	37 918	8 774
125 ^c	"	1 360 293	42 374	6 741	160 ^c	Hargid ja rehad	56 359	40 236	2 479
125 ^d	"	77	210	31	160 ^d	Kirved	37 157	33 051	9 290
125 ^e	"	31	129	—	160 ^e	Kõhlad	791	1 155	198
125 ^f	Indigo	18 621	19 120	8 552	161 ^a	Toorlistad ern.	106 717	421 301	34 714
125 ^g	Ultramarini, purtsi- ehk posuini.	35 344	9 755	1 075	161 ^b	"	59 008	134 502	17 194
125 ^h	Tinokvalge	293 938	94 046	7 862	162 ^a	Trükkitarbed	65 344	65 344	498
125 ⁱ	Tinavaetse ja antimonvaipend.	96 691	63 618	1 684	163 ^a	"	11 481	11 481	127
125 ^j	Punaane tinavaipend, inglistina,	71 376	44 260	1 645	163 ^b	Ingliš-, seadinas- ja taingist kaup	29 104	35 681	4 220
125 ^k	tinatuhk ja tinsallu	397	3 323	655	163 ^c	"	6 759	11 251	2 703
125 ^l	Värvinispreparaadid	1 643	3 138	2	163 ^d	"	374	1 461	874
125 ^m	"	570	998	144	163 ^e	"	85	645	71
125 ⁿ	"	8	3	—	163 ^f	Tiinavaevilid	5	—	—
125 ^o	Alkariinvärvi	1 446 131	1 446 131	98 466	167 ^a	Petakmlä ja pesumööbe	14 436	62 863	14 435
125 ^p	Miniaurvärvid ja liimatus	26 391	3 751	3 751	167 ^b	Kromsumipuber	5 409	13 058	270
127 ^a	Värvid	10 880	17 191	4 807	167 ^c	Masinateid ja aparateid	7 839	25 231	1 458
127 ^b	"	4 921	18 993	3 935	167 ^d	"	206	565	13
127 ^c	"	4 643	14 369	5 557	167 ^e	"	12 156	28 802	1 811
127 ^d	Seapaviks ja -kroom	691	1 301	3 860	167 ^f	"	6 960	23 935	3 254
127 ^e	Tint	2 944	5 334	2 941	167 ^g	"	9 688	16 228	313
127 ^f	Trükkivärv	38 064	31 270	3 552	167 ^h	"	176	36 395	1 936
127 ^g	"	7 476	45 969	2 677	167 ⁱ	"	11 049	24 538	2 404
127 ^h	"	852	14 058	—	167 ^j	"	41 935	56 485	5 555
127 ⁱ	Juunsi- ja võlvärvid taimevärvist	8 550 551	208 199	—	167 ^k	"	32 263	51 821	6 404
127 ^j	Metal- ja mineraalvärvid	100	61	—	167 ^l	"	9 833	9 657	802
127 ^k	Malm	82 438	17 220	—	167 ^m	"	774 375	1 621 596	111 743
127 ^l	Ferromangaan ja ferrosilitsium	22 522 105	2 996 178	—	167 ⁿ	"	56 073	25 972	2 178
127 ^m	Raud ja teras	1 215 392	223 435	—	167 ^o	"	4 592	35 191	817
127 ⁿ	"	2 542 926	415 441	—	167 ^p	"	123	1 375	9
127 ^o	"	3 080 909	770 387	27	167 ^q	"	154 544	543 524	34 394
127 ^p	"	3 842	905	—	167 ^r	"	15 188	8 906	8 906
127 ^q	"	758 912	271 549	—	167 ^s	"	1 404	11 468	743
127 ^r	"	—	—	—	167 ^t	"	7 754	84 345	23 543
127 ^s	"	—	—	—	167 ^u	"	67 069	848 640	56 435
127 ^t	"	—	—	—	167 ^v	"	8 487	32 571	9 257
127 ^u	"	—	—	—	167 ^w	"	6 775	39 683	19 257
127 ^v	"	—	—	—	167 ^x	"	8 905	3 909	—
127 ^w	"	—	—	—	167 ^y	"	7 687	27 632	—
127 ^x	"	—	—	—	167 ^z	"	—	—	—

141 ^a	142 ^a	143 ^a	143 ^b	143 ^c	143 ^d	143 ^e	143 ^f	143 ^g	143 ^h	143 ⁱ	143 ^j	143 ^k	143 ^l	143 ^m	143 ⁿ	143 ^o	143 ^p	143 ^q	143 ^r	143 ^s	143 ^t	143 ^u	143 ^v	143 ^w	143 ^x	143 ^y	143 ^z	143 ^{aa}	143 ^{ab}	143 ^{ac}	143 ^{ad}	143 ^{ae}	143 ^{af}	143 ^{ag}	143 ^{ah}	143 ^{ai}	143 ^{aj}	143 ^{ak}	143 ^{al}	143 ^{am}	143 ^{an}	143 ^{ao}	143 ^{ap}	143 ^{aq}	143 ^{ar}	143 ^{as}	143 ^{at}	143 ^{au}	143 ^{av}	143 ^{aw}	143 ^{ax}	143 ^{ay}	143 ^{az}	143 ^{ba}	143 ^{bb}	143 ^{bc}	143 ^{bd}	143 ^{be}	143 ^{bf}	143 ^{bg}	143 ^{bh}	143 ^{bi}	143 ^{bj}	143 ^{bk}	143 ^{bl}	143 ^{bm}	143 ^{bn}	143 ^{bo}	143 ^{bp}	143 ^{bq}	143 ^{br}	143 ^{bs}	143 ^{bt}	143 ^{bu}	143 ^{bv}	143 ^{bw}	143 ^{bx}	143 ^{by}	143 ^{bz}	143 ^{ca}	143 ^{cb}	143 ^{cc}	143 ^{cd}	143 ^{ce}	143 ^{cf}	143 ^{cg}	143 ^{ch}	143 ^{ci}	143 ^{cj}	143 ^{ck}	143 ^{cl}	143 ^{cm}	143 ^{cn}	143 ^{co}	143 ^{cp}	143 ^{cq}	143 ^{cr}	143 ^{cs}	143 ^{ct}	143 ^{cu}	143 ^{cv}	143 ^{cw}	143 ^{cx}	143 ^{cy}	143 ^{cz}	143 ^{da}	143 ^{db}	143 ^{dc}	143 ^{dd}	143 ^{de}	143 ^{df}	143 ^{dg}	143 ^{dh}	143 ^{di}	143 ^{dj}	143 ^{dk}	143 ^{dl}	143 ^{dm}	143 ^{dn}	143 ^{do}	143 ^{dp}	143 ^{dq}	143 ^{dr}	143 ^{ds}	143 ^{dt}	143 ^{du}	143 ^{dv}	143 ^{dw}	143 ^{dx}	143 ^{dy}	143 ^{dz}	143 ^{ea}	143 ^{eb}	143 ^{ec}	143 ^{ed}	143 ^{ee}	143 ^{ef}	143 ^{eg}	143 ^{eh}	143 ^{ei}	143 ^{ej}	143 ^{ek}	143 ^{el}	143 ^{em}	143 ^{en}	143 ^{eo}	143 ^{ep}	143 ^{eq}	143 ^{er}	143 ^{es}	143 ^{et}	143 ^{eu}	143 ^{ev}	143 ^{ew}	143 ^{ex}	143 ^{ey}	143 ^{ez}	143 ^{fa}	143 ^{fb}	143 ^{fc}	143 ^{fd}	143 ^{fe}	143 ^{ff}	143 ^{fg}	143 ^{fh}	143 ^{fi}	143 ^{fj}	143 ^{fk}	143 ^{fl}	143 ^{fm}	143 ^{fn}	143 ^{fo}	143 ^{fp}	143 ^{fq}	143 ^{fr}	143 ^{fs}	143 ^{ft}	143 ^{fu}	143 ^{fv}	143 ^{fw}	143 ^{fx}	143 ^{fy}	143 ^{fz}	143 ^{ga}	143 ^{gb}	143 ^{gc}	143 ^{gd}	143 ^{ge}	143 ^{gf}	143 ^{gg}	143 ^{gh}	143 ^{gi}	143 ^{gj}	143 ^{gk}	143 ^{gl}	143 ^{gm}	143 ^{gn}	143 ^{go}	143 ^{gp}	143 ^{gq}	143 ^{gr}	143 ^{gs}	143 ^{gt}	143 ^{gu}	143 ^{gv}	143 ^{gw}	143 ^{gx}	143 ^{gy}	143 ^{gz}	143 ^{ha}	143 ^{hb}	143 ^{hc}	143 ^{hd}	143 ^{he}	143 ^{hf}	143 ^{hg}	143 ^{hh}	143 ^{hi}	143 ^{hj}	143 ^{hk}	143 ^{hl}	143 ^{hm}	143 ^{hn}	143 ^{ho}	143 ^{hp}	143 ^{hq}	143 ^{hr}	143 ^{hs}	143 ^{ht}	143 ^{hu}	143 ^{hv}	143 ^{hw}	143 ^{hx}	143 ^{hy}	143 ^{hz}	143 ^{ia}	143 ^{ib}	143 ^{ic}	143 ^{id}	143 ^{ie}	143 ^{if}	143 ^{ig}	143 ^{ih}	143 ⁱⁱ	143 ^{ij}	143 ^{ik}	143 ^{il}	143 ^{im}	143 ⁱⁿ	143 ^{io}	143 ^{ip}	143 ^{iq}	143 ^{ir}	143 ^{is}	143 ^{it}	143 ^{iu}	143 ^{iv}	143 ^{iw}	143 ^{ix}	143 ^{iy}	143 ^{iz}	143 ^{ja}	143 ^{jb}	143 ^{jc}	143 ^{jd}	143 ^{je}	143 ^{jf}	143 ^{jj}	143 ^{jk}	143 ^{jl}	143 ^{jm}	143 ^{jn}	143 ^{jo}	143 ^{jp}	143 ^{jq}	143 ^{jr}	143 ^{js}	143 ^{jt}	143 ^{ju}	143 ^{jv}	143 ^{jw}	143 ^{jx}	143 ^{ky}	143 ^{kz}	143 ^{la}	143 ^{lb}	143 ^{lc}	143 ^{ld}	143 ^{le}	143 ^{lf}	143 ^{lg}	143 ^{lh}	143 ^{li}	143 ^{lj}	143 ^{lk}	143 ^{ll}	143 ^{lm}	143 ^{ln}	143 ^{lo}	143 ^{lp}	143 ^{lq}	143 ^{lr}	143 ^{ls}	143 ^{lt}	143 ^{lu}	143 ^{lv}	143 ^{lw}	143 ^{lx}	143 ^{ly}	143 ^{lz}	143 ^{ma}	143 ^{mb}	143 ^{mc}	143 ^{md}	143 ^{me}	143 ^{mf}	143 ^{mg}	143 ^{mh}	143 ^{mi}	143 ^{mj}	143 ^{mk}	143 ^{ml}	143 ^{mm}	143 ^{mn}	143 ^{mo}	143 ^{mp}	143 ^{mq}	143 ^{mr}	143 ^{ms}	143 ^{mt}	143 ^{mu}	143 ^{mv}	143 ^{mw}	143 ^{mx}	143 ^{my}	143 ^{mz}	143 ^{na}	143 ^{nb}	143 ^{nc}	143 nd	143 ^{ne}	143 ^{nf}	143 ^{ng}	143 ^{nh}	143 ⁿⁱ	143 ^{nj}	143 ^{nk}	143 ^{nl}	143 ^{nm}	143 ⁿⁿ	143 ^{no}	143 ^{np}	143 ^{nq}	143 ^{nr}	143 ^{ns}	143 ^{nt}	143 ^{nu}	143 ^{nv}	143 ^{nw}	143 ^{nx}	143 ^{ny}	143 ^{nz}	143 ^{oa}	143 ^{ob}	143 ^{oc}	143 ^{od}	143 ^{oe}	143 ^{of}	143 ^{og}	143 ^{oh}	143 ^{oi}	143 ^{oj}	143 ^{ok}	143 ^{ol}	143 ^{om}	143 ^{on}	143 ^{oo}	143 ^{op}	143 ^{oq}	143 ^{or}	143 ^{os}	143 ^{ot}	143 ^{ou}	143 ^{ov}	143 ^{ow}	143 ^{ox}	143 ^{oy}	143 ^{oz}	143 ^{pa}	143 ^{pb}	143 ^{pc}	143 ^{pd}	143 ^{pe}	143 ^{pf}	143 ^{pg}	143 ^{ph}	143 ^{pi}	143 ^{pj}	143 ^{pk}	143 ^{pl}	143 ^{pm}	143 ^{pn}	143 ^{po}	143 ^{pp}	143 ^{pq}	143 ^{pr}	143 ^{ps}	143 ^{pt}	143 ^{pu}	143 ^{pv}	143 ^{pw}	143 ^{px}	143 ^{py}	143 ^{pz}	143 ^{qa}	143 ^{qb}	143 ^{qc}	143 ^{qd}	143 ^{qe}	143 ^{qf}	143 ^{qg}	143 ^{qh}	143 ^{qi}	143 ^{qj}	143 ^{qk}	143 ^{ql}	143 ^{qm}	143 ^{qn}	143 ^{qo}	143 ^{qp}	143 ^{qq}	143 ^{qr}	143 ^{qs}	143 ^{qt}	143 ^{qu}	143 ^{qv}	143 ^{qw}	143 ^{qx}	143 ^{qy}	143 ^{qz}	143 ^{ra}	143 ^{rb}	143 ^{rc}	143 rd	143 ^{re}	143 ^{rf}	143 ^{rg}	143 ^{rh}	143 ^{ri}	143 ^{rj}	143 ^{rk}	143 ^{rl}	143 ^{rm}	143 ^{rn}	143 ^{ro}	143 ^{rp}	143 ^{rq}	143 ^{rr}	143 ^{rs}	143 ^{rt}	143 ^{ru}	143 ^{rv}	143 ^{rw}	143 ^{rx}	143 ^{ry}	143 ^{rz}	143 ^{sa}	143 ^{sb}	143 ^{sc}	143 ^{sd}	143 ^{se}	143 ^{sf}	143 ^{sg}	143 ^{sh}	143 ^{si}	143 ^{sj}	143 ^{sk}	143 ^{sl}	143 sm	143 ^{sn}	143 ^{so}	143 ^{sp}	143 ^{sq}	143 ^{sr}	143 ^{ss}	143 st	143 ^{su}	143 ^{sv}	143 ^{sw}	143 ^{sx}	143 ^{sy}	143 ^{sz}	143 ^{ta}	143 ^{tb}	143 ^{tc}	143 ^{td}	143 ^{te}	143 ^{tf}	143 ^{tg}	143 th	143 ^{ti}	143 ^{tj}	143 ^{tk}	143 ^{tl}	143 tm	143 ^{tn}	143 ^{to}	143 ^{tp}	143 ^{tq}	143 ^{tr}	143 ^{ts}	143 ^{tt}	143 ^{tu}	143 ^{tv}	143 ^{tw}	143 ^{tx}	143 ^{ty}	143 ^{tz}	143 ^{ua}	143 ^{ub}	143 ^{uc}	143 ^{ud}	143 ^{ue}	143 ^{uf}	143 ^{ug}	143 ^{uh}	143 ^{ui}	143 ^{uj}	143 ^{uk}	143 ^{ul}	143 ^{um}	143 ^{un}	143 ^{uo}	143 ^{up}	143 ^{uq}	143 ^{ur}	143 ^{us}	143 ^{ut}	143 ^{uu}	143 ^{uv}	143 ^{uw}	143 ^{ux}	143 ^{uy}	143 ^{uz}	143 ^{va}	143 ^{vb}	143 ^{vc}	143 ^{vd}	143 ^{ve}	143 ^{vf}	143 ^{vg}	143 ^{vh}	143 ^{vi}	143 ^{vj}	143 ^{vk}	143 ^{vl}	143 ^{vm}	143 ^{vn}	143 ^{vo}	143 ^{vp}	143 ^{vq}	143 ^{vr}	143 ^{vs}	143 ^{vt}	143 ^{vu}	143 ^{vv}	143 ^{vw}	143 ^{vx}	143 ^{vy}	143 ^{vz}	143 ^{wa}	143 ^{wb}	143 ^{wc}	143 ^{wd}	143 ^{we}	143 ^{wf}	143 ^{wg}	143 ^{wh}	143 ^{wi}	143 ^{wj}	143 ^{wk}	143 ^{wl}	143 ^{wm}	143 ^{wn}	143 ^{wo}	143 ^{wp}	143 ^{wq}	143 ^{wr}	143 ^{ws}	143 ^{wt}	143 ^{wu}	143 ^{wv}	143 ^{ww}	143 ^{wx}	143 ^{wy}	143 ^{wz}	143 ^{xa}	143 ^{xb}	143 ^{xc}	143 ^{xd}	143 ^{xe}	143 ^{xf}	143 ^{xg}	143 ^{xh}	143 ^{xi}	143 ^{xj}	143 ^{xk}	143 ^{xl}	143 ^{xm}	143 ^{xn}	143 ^{xo}	143 ^{xp}	143 ^{xq}	143 ^{xr}	143 ^{xs}	143 ^{xt}	143 ^{xu}	143 ^{xv}	143 ^{xw}	143 ^{xx}	143 ^{xy}	143 ^{xz}	143 ^{ya}	143 ^{yb}	143 ^{yc}	143 ^{yd}	143 ^{ye}	143 ^{yf}	143 ^{yg}	143 ^{yh}	143 ^{yi}	143 ^{yj}	143 ^{yk}	143 ^{yl}	143 ^{ym}	143 ^{yn}	143 ^{yo}	143 ^{yp}	143 ^{yq}	143 ^{yr}	143 ^{ys}	143 ^{yt}	143 ^{yu}	143 ^{yv}	143 ^{yw}	143 ^{yx}	143 ^{yy}	143 ^{yz}	143 ^{za}	143 ^{zb}	143 ^{zc}	143 ^{zd}	143 ^{ze}	143 ^{zf}	143 ^{zg}	143 ^{zh}	143 ^{zi}	143 ^{zj}	143 ^{zk}	143 ^{zl}	143 ^{zm}	143 ^{zn}	143 ^{zo}	143 ^{zp}	143 ^{zq}	143 ^{zr}	143 ^{zs}	143 ^{zt}	143 ^{zu}	143 ^{zv}	143 ^{zw}	143 ^{zx}	143 ^{zy}	143 ^{zz}
------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Sissevedu (kaal ja väärtus) ja tollitariifi s-de ja punktide järgi (järg) — Commerce extérieur et droits de douane d'après les s du tarif douanier en 1935 (suite).

Tollitariifi s-id ja punktid	Aine nimetus	Kaal Kg	Väärtus Kr	Tollimaks Kr	Tollitariifi s-id ja punktid	Aine nimetus	Quantité en kg	Valeur en kr	Droits de douane en kr
173 ^a	Sõidu- ja veoistade osad	1 160	1 480	4	188 ^a	Puuvill, paekad ja bordid värvitud	261	8 840	2 484
173 ^b	"	12 400	56 078	37 063	188 ^b	"	10	886	311
173 ^c	"	58 794	107 308	43 232	188 ^c	Lambisahid	1 628	8 284	1 628
175 ^m	Laevad ja paadid	(11 tk.) 36,9 tga.	5 684	611	189 ^a	Puuvillase samet ja plüüs	5 189	57 282	43 076
175 ⁿ	Laevade abitaime materjal	1 382	96 883	—	189 ^b	Puuvillased sametpaekad	12	562	309
176 ^a	Kaladeud	78 971	89 683	208	190 ^a	Kõled ja nõbrfid	11 265	6 589	1 300
176 ^b	"	3 005 684	984 705	4 587	190 ^b	"	5	629	2
176 ^c	"	383 861	57 143	2 501	190 ^c	Kalavõrgud	2 587	35 479	2 588
177 ^a	Papp ja pabist kaup	90 922	22 368	2 501	190 ^m	"	4 730	4 730	—
177 ^b	"	62 863	15 278	441	190 ⁿ	Kõled ja nõbrfid	1 317	2 808	622
177 ^c	"	45 231	27 840	1 358	190 ^o	"	77	441	441
177 ^d	"	7 431	2 120	372	190 ^p	"	6	585	58
177 ^e	"	347	21	347	191 ^a	"	13 562	8 880	1 640
177 ^f	"	43 371	39 789	10 838	191 ^b	Džauterile ja kotid	9	36	4
177 ^g	"	123 745	109 789	8 664	191 ^c	Kanepist tuletoorjula võõd	17	50	6
177 ^h	"	18 584	14 762	5 871	192 ^a	Talmerilgi ern, kiudalmeist rife	140	2 073	943
177 ⁱ	"	39	161	69	192 ^b	"	5 902	9 854	744
177 ^j	Paber igasugune	91 940	60 406	20 880	193 ^a	Kookosõrandavaibad	466	4 049	81
177 ^k	"	8 487	18 969	5 090	193 ^b	Linane lõuend	141	3 588	1 407
177 ^l	"	2 240	1 530	1 363	194 ^a	"	42 939	141 479	42 939
177 ^m	"	20 078	16 862	14 027	194 ^b	Rife kaet, erilise massiga, vaha-	441	1 393	34
177 ⁿ	"	203 574	126 884	15 268	194 ^c	Linane lõuend värvit, ja presendid	35 254	139 086	65 865
177 ^o	"	45 065	83 197	10 172	194 ^d	Voolikud pütsistole, panged ja	58 502	56 404	28 212
177 ^p	"	11 059	12 008	1 622	194 ^e	masinariimad	3 518	7 048	1 759
177 ^q	"	1 769	3 788	879	194 ^f	Linoleumpael	4 091	6 409	3 309
177 ^r	"	49 212	68 746	15 803	194 ^g	Masinaühendused kiudalmeist	963	73 134	19 805
177 ^s	"	20 419	24 134	10 212	195 ^a	Sildrife	8 048	134 448	398
177 ^t	"	20 891	38 556	—	195 ^b	Kunstsikrife	69	8 498	4 095
177 ^u	"	13 372	25 063	7 323	195 ^c	Sild- ja kunstisidripaelad	323	8 337	9 740
177 ^v	"	9 736	16 290	16 290	195 ^d	Sild- ja kunstisidripütsid ja samet	2 173	34 662	10 087
177 ^w	"	25 256	130 160	25 247	196 ^a	Pöösistid ja pöökunstsistid	4	84	84
177 ^x	"	820 798	170 513	40 702	196 ^b	Pöösistid ja pöökunstsistid rife	2 923	24 909	4 378
177 ^y	"	2 206	8 073	4 411	197 ^a	Pöösistid ja pöökunstsistid rife	4 457	4 062	916
177 ^z	"	1 325	9 425	1 325	197 ^b	Viltu rife ja selgest kaup.	18 317	318 440	134 062
177 ^{aa}	Paberkapp	10 412	35 794	23 426	198 ^a	Villane rife	1 685	21 351	14 932
177 ^{ab}	"	7	480	29	198 ^b	"	6	58	67
177 ^{ac}	"	52 279	22 718	—	198 ^c	Villased paekad	38	775	9
177 ^{ad}	"	82	584	40	198 ^d	Villane rife	63	1 552	113
177 ^{ae}	"	712	3 030	3 439	198 ^e	Villane plüüs ja samet	22	405	323
177 ^{af}	"	20	31	60	198 ^f	Villane plüüs ja samet	2 093	27 769	20 922
178 ^a	Püüd	1	140	—	198 ^g	"	86	1 040	86
178 ^b	"	2 553	14 546	5 074	198 ^h	Villased ja puuvillased kangad	17 779	146 883	6 531
178 ^c	Postkaardid	34	246	—	198 ⁱ	tehnilliseks tarbeks	4 772	23 073	9 543
178 ^d	Masinaad-kaardid, teadusl. tab.	600	5 024	—	198 ^j	Kamellkarvadest masinariimad	48	300	489
178 ^e	Nöödid	1 197	6 434	240	198 ^k	Villased vaibad	2	1 294	27
178 ^f	Raamat, ajakir, ja muu trükit.	15 461	40 570	1 536	198 ^l	Kujustatud kaup sidist ja kunstisid.	389	6 737	1 084
178 ^g	"	8 024	34 402	4 008	198 ^m	"	92	1 204	—
178 ^h	"	388	1 115	1 536	204 ^a	Sukad ja sokid villased	91	2 074	922
178 ⁱ	"	988	5 206	—	204 ^b	Kujustatud kaup villane ern.	198	7 807	1 964
178 ^j	"	2 763	2 497	689	204 ^c	Kujustatud kaup puuvillane	248	7 572	3 208
179 ^a	Puuvill ja kapok	5 382 251	6 850 966	533 213	204 ^d	"	215	1 982	2 141
179 ^b	Džaut	2 421 927	826 689	—	204 ^e	"	1 689	9 801	1 660
179 ^c	Kanep, raffia, ja kookosp.-kiud	779 074	345 728	—	204 ^f	"	1 802	16 563	4 406
179 ^d	Nõgeskiud	73	704	9	204 ^g	"	28	1 765	1 587
179 ^e	Lina	87 339	111 953	3 326	205 ^a	Pöim- ja posamentööd	429	6 465	3 292
179 ^f	"	76 279	182 882	97	205 ^b	"	5	—	—
180 ^a	Sild, ja kunstisid	13 611	48 061	2 723	205 ^c	"	—	—	—

180 ^a	Siid ja kunstsiid	583	1 816	587	205 ^a	408	3 180	249
180 ^a	"	799	6 172	799	205 ^a	186	2 438	786
181 ^a	Vill	280	5 418	1 148	205 ^b	80	1 734	158
181 ^a	"	492 839	1 424 238	46 846	206 ^a	2 832	39 472	85 155
181 ^a	"	43 654	107 387	8 780	206 ^b	456	10 047	7 268
181 ^a	Puuviil kraasitud	51 761	129 129	12 940	206 ^c	109	8 358	10 047
182 ^a	Puuviilavatt	44 128	52 885	8 296	207 ^a	28	1 848	682
182 ^a	Puuviila sügatsed ja lõngaotsad	5	22	2	207 ^b	11	855	722
182 ^a	"	16 139	6 638	5	208 ^a	25	1 364	627
182 ^a	"	9	55	5	209 ^a	23	1 641	465
182 ^a	"	6 820	13 600	2 730	209 ^b	86	3 720	1 235
183 ^a	Puuviilane lõng ja niit	2 783	8 524	1 118	209 ^b	87	3 720	1 235
183 ^a	"	1 017	5 268	1 118	209 ^c	19	883	209
183 ^a	"	8 685	37 984	9 498	209 ^d	1	86	112
183 ^a	"	488	2 206	571	209 ^e	1	98	107
183 ^a	"	213	1 142	1 142	209 ^f	62	1 112	1 193
183 ^a	"	984	6 270	1 425	209 ^g	610 ¹	179 421	52 448
183 ^a	"	106	1 445	174	210 ¹	6 101	37 630	20 003
183 ^a	"	14 082	88 174	22 830	210 ²	3 642	30 706	28
183 ^a	"	10 879	32 194	22 049	210 ³	2	6 947	6 947
183 ^a	"	3 374	29 449	8 561	210 ⁴	1 185	1 632	1 632
183 ^a	"	20 618	44 065	1 968	210 ⁵	56	3 063	2 455
183 ^a	"	8 405	25 248	12 239	210 ⁶	175	2 455	2 455
183 ^a	"	1 283	12 588	6 902	211 ^a	88	1 172	1 092
183 ^a	"	1 581	11 988	2 642	211 ^b	39 269	13 563	13 563
183 ^a	Lihane lõng ja niit	1 761	7 086	418	211 ^{bm}	230	170	170
183 ^a	"	43	418	9 202	211 ^b	2 574	37 630	37 630
183 ^a	"	1 080	21 390	8 278	211 ^{bm}	6 369	30 706	30 706
183 ^a	Siidid ja kunstsiidid lõng ja niit	664	3 278	3 278	211 ^{bm}	42	6 947	6 947
183 ^a	"	259	10 045	1 525	211 ^{bm}	42	3 063	3 063
183 ^a	"	1 000	12 604	4 498	211 ^a	1 838	2 884	2 884
183 ^a	"	356	14 452	1 968	212 ¹	2 578	32 661	18 082
183 ^a	"	238 093	944 604	944 604	212 ²	7 173	50 661	28 603
183 ^a	"	11 557	90 101	57 679	212 ^m	252	2 050	805
183 ^a	"	1	2	0.2	212 ^m	5 709	48 596	22 888
183 ^a	Villane lõng ja niit	41 440	283 004	18 633	212 ^m	708	4 275	709
183 ^a	"	23 723	181 780	11 853	213 ^a	1	98	65
183 ^a	"	123 692	883 181	61 084	213 ^b	52	495	516
183 ^a	"	121 564	923 076	62 859	214 ^a	21	689	408
183 ^a	"	784	8 179	478	214 ^b	297	20 921	10 969
183 ^a	"	981	11 586	896	215 ^a	391	3 879	3 869
183 ^a	Puuviilane riie	26 828	164 910	741	215 ^b	874	14 309	4 911
183 ^a	"	1 272	3 600	695	215 ^c	292	1 747	864
183 ^a	"	3 987	32 168	13 180	215 ^d	772	10 773	3 453
183 ^a	"	1 205	6 084	1 193	216 ¹	1 658	19 980	7 082
183 ^a	"	26 860	276 602	5 156	216 ²	11 945	35 816	35 816
183 ^a	"	988	9 990	294	216 ³	6 270	58 788	23 675
183 ^a	"	99	471	72 753	216 ⁴	482	241	241
183 ^a	"	3 022	2 083	1 253	216 ^{bm}	1 584	10 472	2 299
183 ^a	Puuviilased paejad ja bordid	280	456	223	216 ^g	690	2 495	344
183 ^a	"	29	415 187	189 151	216 ^g	643	806	63
183 ^a	"	42 442	2 100	392	217	36	526	31
183 ^a	Puuviilane riie värvitud	12 810	197 892	34 546	217	36	526	31
183 ^a	"	394	2 100	54 848	217	0.1	92	1
183 ^a	"	12 219	368 055	64 848	217	10	2 125	182

Väljaveid - Exportation.

11	Kunsttarbepeud	2 381,74 thm	22 671	4 063	4 ^a	10	2 125	182
11	Männitarbepeud	942,48 "	50 588	1 649	4 ^a	6	351	38
21	Kaasatarbepeud	1 997,04 "	71 437	17 978	4 ^a	32	132	64
31	Linnasepeud	3 200	645	645	6 ^a	6 384 798	210 908	6 385
41	Rahasepeud	97	16 483	243	6 ^a	100	24	4
41	Tõku-, karbi- ja naeritsamahad	290	13 548	870	6 ^a	34 602	12 130	1 730

suurenenud sisseveo tõttu. Kivisõelt saadud tollimaks on läinud tagasi vaatamata palju suuremale sisseveole. Mõjuvaks teguriks on siin Briti leping, mis jõustus 8. IX 1934 ja mille järgi tollimaksu alandati 1 sendilt 0,25 sendile ja osa kivisõest, nn. sepašisi vahastati tollimaksust.

Toolikoormis toor- ja poolvalmisainete rühmal on 1935. a. nõrgenenud 16,7%-ni 17,2%-lt 1934. a. Üksikult vaadeldes näeme peagu kõigil ainetel tollikoormise vähenemist, mis tingitud enamjaolt hindade konjunktuurist. Tollikoormis kivisõel aga on vähenenud Briti lepingus ettenähtud soodustuste tõttu, kuna petrooleumil see suurenes hinna odavnemise tõttu.

Peale ülalnimetatute laekus veel väliskaubanduses arvestamata toor- ja poolvalmisainetelt 63,4 tuh. kr

peagu kõik (99,7%), enamasti oksjoni teel müüdid, tubaka arvel.

Valmissaaduste tollimaksu jagunemine kaubarühmade järgi on näha tab. 5. Siit nähtub, et suurima rühmana esineb tekstiiltööstussaaduste rühm 2 155 tuh. kr ehk 35,7% valmissaaduste ja 12,0% sisseveo üldtollimaksust. Sellele järgnevad tunduvalt väiksema osatähtsusega rühmad andes vastavalt suhtarvud: keemiatööstussaadused 14,5% ja 4,9%, metallkaubad 10,3 ja 3,5%, elektrimasinad, -aparaadid ja -tarbed 8,8% ja 3,0%, transportvahendid 7,5 ja 2,5%, keraamika ja muud mineraalkaubad 4,2% ja 1,4%, paberitööstussaadused 4,1% ja 1,4%. Tekstiiltööstussaaduste hulgas tollimaksu seisukohalt väärivad nimetamist: siid- ja kunstsiidlõng ja

Sisseveo- ja väljaveotollimaks 1935. a. — Droit d'importation et d'exportation en 1935.

5.	Sissevedu — Importation					Väljavedu — Exportation					
	ton	1 000 kr	Tollimaks kr	% tollimaksu üldsummast	Tollimaksu % eif väärtusest	en tonnes	1 000 kr	Droit douanier kr	As. moment total en %	Droit douan. en %	priz en %
I. 1. Elusloomad — Animaux vivants (arv — nombre)	240 tk + 0,0 kg	52	—	—	—	31 972 tk	3 100	—	—	—	—
II. Toit- ja maitseained, joogid — Denrées aliment. et colonial. bois.	69 527	6 121	8 134 365	45,4	132,9	69 739	30 602	—	—	—	—
2. Tera- ja jahvatatud villi — Céréales et produits de minoterie	11 025	788	194 933	1,1	24,7	30 517	3 942	—	—	—	—
3. Aed- ja juurvili — Fruits, légumes et tubercules	790	367	258 518	1,5	70,4	14 375	792	—	—	—	—
4. Karjasaadused — Produits de l'élevage du bétail	23	22	814	0,0	3,7	18 736	23 703	—	—	—	—
5. Kala, kalasaadused ja vähid — Poissons, leurs produits et écrevisses	4 917	731	93 741	0,5	12,8	1 042	810	—	—	—	—
6. Muud toit- ja maitseained ning joogid — Autres denrées aliment. et coloniales et boissons.	49 757	3 889	7 586 312	42,3	195,1	4 162	1 323	—	—	—	—
7. Loomasõet — Fourrage	3 015	324	47 000	0,0	0,0	307	32	—	—	—	—
III. Toor- ja poolvalmisained — Matières premières et demi-fabriquées	162 218	22 472	3 742 537	20,9	16,7	370 182	28 056	33 866	100	0,1	—
8. Loomariigilained, peale rasvade — Produits animaux (non compr. gras. et huiles)	2 798	2 408	210 559	1,2	8,7	592	1 126	1 897	4,1	0,1	—
9. Seemned, taimed ja nende osad — Semences, plantes vivantes et leurs parties	2 791	1 647	1 429 773	8,0	86,8	599	183	645	1,9	0,4	—
10. Metsamaterjal — Produits forestiers	1 143	110	237 000	0,2	0,2	213 773	8 575	23 705	70,0	0,3	—
11. Paberitoorained — Matières pour papier	3 000	585	4 597 000	0,8	0,8	88 952	8 453	—	—	—	—
12. Tekstiiltoorained — Matières textiles	9 439	0 911	634 546	3,5	6,4	8 014	6 267	—	—	—	—
13. Ärtid ja metallid töötlemata (metallimurd) — Minerais et métaux bruts	4 040	591	23 000	0,0	0,0	8 634	384	8 119	24,0	2,1	—
14. Mineraalid peale ärtside — Minéraux (non compris minerais)	62 634	1 187	141 220	0,8	11,9	32 112	262	—	—	—	—
15. Keemiatööstuse toorained — Matières chimiques	70 361	6 033	1 321 576	7,4	21,9	19 206	2 817	—	—	—	—
Sellest: a) õlid, rasvad, vaigud, kummi toorelt — dont a) huiles, graisses, résines et caoutch. brut	20 824	3 144	1 291 845	7,2	41,1	18 540	1 332	—	—	—	—
b) väetised — engrais	37 921	1 963	11 439	0,1	0,6	—	—	—	—	—	—
IV. Valmissaadused — Produits fabriqués	64 432	40 016	6 032 296	33,7	15,1	37 737	18 348	—	—	—	—
16. Nahad töötletud ja nahkaup — Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	34	459	93 240	0,5	20,3	216	527	—	—	—	—
17. Puit- ja tööstussaadused — Ouvrages en bois	1 349	582	38 726	0,2	7,3	17 536	3 903	—	—	—	—
18. Paberitööstussaadused — Articles en papier et imprimés	1 740	1 291	249 378	1,4	19,3	9 323	1 850	—	—	—	—
19. Tekstiiltööstussaadused — Articles textiles	980	7 455	2 155 175	12,0	28,9	4 541	9 462	—	—	—	—
20. Metallid — Métaux ouvrés	88 585	5 762	218 640	1,2	3,8	46	22	—	—	—	—
21. Põllumajandusmasin. ja -riistad — Outillage et machines agricoles	1 622	1 520	31 548	0,2	2,1	30	38	—	—	—	—
22. Jõu- ja töömasinad — Machines motrices et machines industrielles	1 273	3 120	210 122	1,2	6,7	408	340	—	—	—	—
23. Metallkaup — Articles en métaux non spécialement dénommés	3 785	4 110	620 275	3,5	16,1	251	164	—	—	—	—
24. Elektrimasinad, -aparaadid ja -tarbed — Machines et appareils électriques et leur parties	761	2 830	530 471	3,0	18,7	82	375	—	—	—	—
25. Instrumendid, apar. (peale elektripar.) ja laskeriist. — Instruments, appareils et armes à feu	69	953	114 803	0,6	12,1	11	44	—	—	—	—
26. Transportvahendid — Moyens de transport	1 152	2 877	450 090	2,5	15,6	4	20	—	—	—	—
27. Keraamika- ja muud mineraalkaubad — Céramique et autres produits minéraux	4 840	1 473	253 303	1,4	17,2	4 360	667	—	—	—	—
28. Keemiatööstussaadused — Produits chimiques	13 135	7 100	872 508	4,9	12,2	835	417	—	—	—	—
29. Muud eraldi nimetatamata kaubad — Autres articles non spécialement dénommés	51	453	193 059	1,1	42,8	44	450	—	—	—	—
V. 30. Kallismetallid ja -kiivid, pärlid ja korallid — Métaux et pierres précieuses, perles et coraux	1	96	6 769	0,0	7,0	0,3	12	—	—	—	—
Kokku — Total	296 178	68 757	1 791 590 ¹⁾	100	26,1	477 658	80 118	33 866	100	0,0	—

¹⁾ Peale selle laekus väliskaubanduses arvestamata kaupadelt 120 363 kr.

niit 1 014 tuh. *kr* ehk 47,1% tekstiiltööstussaaduste rühma tollimaksust, puuvillane riie 313 tuh. *kr* (14,5%), villane riie 171 tuh. *kr* (7,9%), villane lõng ja niit 156 tuh. *kr* (7,2%) ning puuvillane lõng ja niit 132 tuh. *kr* (6,1%). Keemiatööstussaaduste rühmas saadi kummi-kaupadelt tollimaksu 299 tuh. *kr* ehk 34,8% ja värv-ainetelt 153 tuh. *kr* ehk 17,5%. Metallkaupadest kuulub 483 tuh. *kr* ehk 77,9% raud- ja teraskaubale. Olulisematena esinevad siin: raud- ja terastorud ning nende liited, poldid, mutrid, kruvid, traatnaelad, needid, traatköied ja -trossid, traatkangad, õmblus-, kudumis- jne. nõelad, noakaup, lukud, pleknõud, labidad, kirved, käsisaabid, viilid, rasplid, kluped ja muud vindiõikamisabinõud ning mitmesugused muud käsitööriistad. Elektri-kauba tollimaksust 284 tuh. *kr* ehk 53,6% kuulub raadioaparaatidele, valjuhääldajatele ja nende osadele. Transportvahendite tollimaksust tähtsam on autode ja šassiide tollimaks, mis ulatub 271 tuh. *kr* ehk 60,2% rühma summast. Metallide rühma tollimaksust kuulub 177 tuh. *kr* ehk 80,8% rauale ja terasele. Pudukauba tollimaksust kuulub kirjutus- ja maalimisvahenditele 35,8% ning nõõpidele ja kinnistele 36,6%.

Kõrvutades 1935. a. valmissaaduste rühma arvusi vastavatega 1934. a. näeme, et kõikide alarühmade tollimaksusummad on suurenenud nii, et üldarv näitab 1 604 tuh. *kr* ehk 36,2%-list tõusu. Kõige enam on suurenenud tekstiiltööstussaaduste tollimaks — 556 tuh. *kr*. Sellest 243 tuh. *kr* võrra on kasvanud siidist ja kunsteiidist lõngalt ja niidilt ning 170 tuh. *kr* puuvillaselt riidelt laekunud tollimaks. Keemiatööstussaaduste tollimaks suurenes 88 tuh. *kr* ehk 11,2% võrra, metallkaupadel 140 tuh. *kr* — 29,1%. Eriti tunduv on transportvahendite tollimaksusumma suurenemine — 243 tuh. *kr* ehk 117,4% peamiselt suurenenud autode ja šassiide sisseveo arvel. Samuti väärrib nimetamist elektri-kauba tollimaksu tõusu 79,9%. Siin peateguritena esinevad raadioaparaadid, valjuhääldajad ja nende osad, milledele laekus 1935. a. 170 tuh. *kr* ehk 149,1% rohkem tollimaksu kui 1934. a. Kõikidel rühmadel tollimaksusumma kasvamine on tingitud suurenenud sisseveost.

Tollikoormis valmissaadustel on 1935. a. keskmiselt 15,1%, mis peagu sarnane toor- ja poolvalmisainete tollikoormisele ja ligi üheksakordselt väiksem toot- ja maitseainete tollikoormisest.

Suurim tollikoormis on pudukaubal (42,8%), teisel kohal on tekstiiltööstussaadused (28,9%), kolmandal — nahkaup (20,3%). Neile järgnevad paberitööstussaadused (19,3%), elektri-kaup (18,7%), keramika- ja muud mineraalkaubad (17,2%), transportvahendid (15,6%), metallkaup (15,1%), keemiatööstussaadused (12,2%), instrumendid, aparaadid, laske-riistad (12,1%), ülejäänud kaubal on tollikoormis võrdlemisi väike. Väikseim tollikoormis on põllumajandusmasinatel ja -riistadel, ulatudes ainult 2,1%. Vaadeldes paralleelselt 1934. a. valmissaaduste tolli-

koormist, võime panna tähele enamaol rühmitustel tollikoormise tõusu. Kahanenud on tollikoormis vaid nahkaubal, metallidel ja pudukaubal. Üldiselt on valmissaaduste tollikoormis tõusnud 15,1%-le 1934. a. 14,6%-lt.

Väliskaubanduses arvestamata valmissaadustelt laekus 55,4 tuh. *kr*. Sellest 42,2% kuulub valmis filmidele, 25,8% peenendatud tubakale, 15,7% igasugustele paberist teostele, nagu etikettidele, reklaamidele jne. Muu osa kuulub pudukaubale, arstirohtudele ja kosmeetilistele ainetele.

3. Väljaveo-tollimaks.

Droit d'exportation.

Kaupade mahutamine välis-turgudele on suure võistluse tõttu väga raske, seepärast püütakse igati soodustada väljavedu. Nii on toot- ja maitseainete ning valmissaaduste väljavedu täiesti tollita, kuna tollimaksuga maksustatud on vaid toorained ja needki ainult osaliselt (25,4%). Siia kuuluvad: karusnahad, kuuse-, kase- ja männitarbepuud, vanad metallid ja linaseemned. Neilt kaupadelt saadi üldsummas 33,9 tuh. *kr* tollimaksu, milline summa ulatub vaevalt 0,2% üldisest tollimaksust. Suurim tollimaksusumma saadi metsamaterjalidelt, nimelt 23,7 tuh. *kr* ehk 70,0% väljaveo üldisest tollimaksust, sealjuures langes 18,0 tuh. *kr* kasetarbepuudele, 4,1 tuh. *kr* kuusetarbepuudele ja 1,6 tuh. *kr* männitarbepuudele. Metallidelt laekus 8,1 tuh. *kr* ehk 24,0% väljaveotollimaksusummast. Siin 6,4 tuh. *kr* saadi vanaraualt ja raualaastudelt ja 1,7 tuh. *kr* vasepurult ja laastudelt. Karusnahkadelt saadi 1,4 tuh. *kr* tollimaksu ja linaseemnetelt 0,6 tuh. *kr*. Kõrvutades kahe viimase aasta väljaveo-tollimaksu summasid, näeme, et 1935. a. üldsumma on suurenenud 18,4 tuh. *kr* ehk 126,7%. Suurenemise peame panema peamiselt metsamaterjali arvele, milline summa on tõusnud enam kui seitsmekordseks. Siin oli suurimaks teguriks 29. I 1935 tollimaksu kõrgendamine 3,5 *kr*-lt 5 ja 9 *kr*-le. Veidi suurenenud on metallide tollimaks ja juurde on tulnud linaseemnete tollimaks, milliste väljavedu piirati tollimaksuga vaid 6. II—1. VII 1935. Karusnahkade tollimaks on läinud tagasi 4,9 tuh. *kr*-lt 1,4 tuh. *kr*-le.

Üldine tollikoormis väljaveokaupadel moodustab ainult 0,04% kõigi väljaveetavate kaupade fob väärtusest ja 8,5% tollitavate kaupade väärtusest. Seepärast metsamaterjalide tollikoormis oli selle üldväärtusest 0,3% ja tollitava metsamaterjali väärtusest 16,4%. Metallide tollimaks andis 2,1% väljaveetud metallide üldväärtusest ja 3,6% tollitavate väärtusest.

4. Tagasimakstud tollimaks.

Droit de douane retourné.

Valmissaaduste turustamine välismaal on seotud mitmesuguste raskustega. Seetõttu nende väljaveo soodustamiseks makstakse tagasi tollimaks, mis võetud nende valmistamiseks tarvisminevate toorainete sisseveol. Sellist soodustust on kõige rohkem saanud tekstiiltööstussaadused

— 227 tuh. kr ehk 54,5% kogu tagasimakstud summast, teiseks toitained (120 tuh. kr ehk 28,8%), kolmandaks paberisaadused (28,8 tuh. kr ehk 6,8%), siis tubakasaadused 17,6 tuh. kr; ülejäänud kaubad esinevad väiksemate arvudena. Üldse maksti tagasi 416,4 tuh. kr. 1934. a. oli see summa 86 tuh. kr ehk 26,0% väiksem. Suurenenud on tagasimakstud summad enamjaol ainetel. Tekstiiltööstussaadustelt maksti 20,7% enam kui 1934. a., toitainetelt 26,4% ja tubakasaadustele langev tagasimaksusumma on kasvanud peagu 17-kordseks.

Tagasimakstud tollimaks 1935. a. (kroonides).

Sokoland ja katamellkompvekid	118 255
Kunstsvõi	201
Kilud ja sprotid	1 110
Kunstsarv	7 032
Paberisaadused	28 343
Immutatud riie	2 740
Puuvillatooted	223 101
Tekstiiltooted ern.	1 351
Raudplekk ületõttatud	807
Telefoniparaadid	1 042
Klaverid ja pianinod	70
Kunstsarvest tooted	5 601
Tuletikud	6 231
Tubakasaadused	17 594
Mehaanilised tulestüttajad	605
Külmutamisseadised, radiatorid jne.	1 478
Kokku	416 383

J. Kits.

JALGRATASTE LEVIK 1931—35. a.
BICYCLETES en CIRCULATION de 1931—35.

Viimase viie aasta jooksul registreeriti linnades, aleveis ja valdades tarvituseleolevaid jalgrattaid järgnevalt:

	Üldse	1935	1934	1933	1932	1931
Sellest:		89 027	83 284	79 221	78 330	75 110
linnades	18 146	18 730	18 707	19 974	10 724	
aleveis	2 031	1 794	1 648	1 530	1 492	
valdades	68 850	62 760	58 806	56 817	53 894	

Nagu näha arvudest, suurenes liikvelolevate jalgrataste arv järjekindlalt igal aastal, kusjuures aastavahelised juurdekasvud viimasel paaril aastal olid suuremad kui 1931—33. a. Suurenemine ulatus viimasel aastal võrreldes eelmisega 6,8%-le, aasta varem oli aastavaheline juurdekasv 5,1%. Jalgrataste juurdekasv toimus peamiselt valdade arvel; ka alevites kasvas jalgrataste arv aasta-aastalt vähehaaval; linnades aga näitab jalgrataste arv viimasel aastal vähenemistendentsi.

Jalgrataste leviku tihedust näeme seoses elanikkude arvuga. Võtnud aluseks elanikkude arvu viimase rahvaloenduse järgi (1. III 1934) tuleb 1935. a. iga 100 elaniku kohta linnades 5,6 jalgratast, aleveis 7,5 ja valdades 8,9. Seega kasustavad maelanikud jalgrattaid enam kui linnaelanikud, mis on arusaadav, sest viimaseil on käepärast muid liiklemisvahendeid, nagu tramm, autobus, auto.

Maades ei ole jalgrataste levik ühtlane:

	jalgataste arv 1935	100 elaniku kohta
Viru	10 091	9,9
Järva	6 019	12,2
Harju	10 954	12,3
Lääne	9 398	13,6
Saare	6 718	13,0
Pärnu	7 222	10,4
Tartu	6 568	5,8
Valga	1 300	5,0
Võru	2 422	3,1
Petseri	879	1,4

Arvudest nähtub, et Põhja-Eestis on levinud jalgratas tihedamalt kui Lõuna-Eestis.

Liikvelolevad jalgrattad on peamiselt välismailt sissetoodud kaup. Ainult viimastel aastatel hakati neid nimetamisväärselt valmistama ka kodumaal. Viimase 5 a. jooksul oli jalgrataste sissevedu väike, sest suur sissevedu 1928—30. a., mis kaugelt

ületas igaaastase uute tarvituse, täitis laod, millest jätkus ka juurdekasvuks viimasel viiel aastal. Kuidas jalgrataste sissevedu aastate järgi arenes, näeme järgnevatest arvudest:

	1935. a.	2 965 tk.	1931. a.	2 053 tk.
1934. „	658 „		1930. „	12 927 „
1933. „	312 „		1929. „	14 748 „
1932. „	337 „		1928. „	16 780 „

Jalgrataste arv 1931—1935. a.
Nombre des bicyclettes de 1931—1935.

	1935	1934	1933	1932	1931
Linnad — Villes	18 146	18 730	18 707	19 974	19 734
Tallinn	6 270	7 085	7 641	8 659	8 088
Nõmme	988	1 031	887	1 034	914
Narva	1 641	1 580	1 440	1 475	1 448
Rakvere	776	766	761	734	793
Haapsalu	657	613	584	570	581
Paide	60	52	51	54	61
Tapa	384	378	329	300	327
Kuressaare	270	270	256	278	278
Tartu	441	389	428	421	432
Pärnu	1 979	1 993	2 084	2 205	2 222
Viljandi	2 304	2 287	2 133	2 169	2 004
Põltsamaa	607	509	581	556	435
Türi	298	270	254	252	242
Võru	339	358	354	274	255
Torva	298	282	317	365	373
Valga	173	141	127	115	115
Petseri	371	419	284	307	344
	290	247	196	126	122
Alevid — Bourgs	2 031	1 794	1 648	1 539	1 492
Antsla	100	55	61	60	75
Eiva	143	125	110	56	53
Jõgeva	102	100	85	91	91
Jõhvi	167	174	149	172	186
Kallaste	30	30	21	23	15
Kella	79	91	102	115	103
Kilingi-Nõmme	205	151	154	144	154
Kunda	183	202	185	159	141
Kärda	126	95	99	106	81
Mustla	108	95	66	76	70
Mustvee	150	138	131	134	134
Mõisaküla	182	146	152	149	143
Otepää	50	57	53	17	25
Sindi	223	190	140	126	114
S.-Jaani	129	114	111	83	85
Võõpsu	36	31	20	28	22
Maad — Arrondissem.	68 850	62 760	58 866	56 817	53 894
Harju	10 954	10 261	9 780	9 005	8 539
Järva	6 019	5 679	5 513	5 896	4 722
Viru	10 091	10 030	9 601	9 411	8 843
Lääne	9 398	8 634	8 145	8 077	7 843
Saare	6 718	6 106	5 920	5 709	5 358
Pärnu	7 222	6 407	5 855	5 610	5 234
Tartu	6 568	5 865	5 618	4 690	4 803
Viljandi	6 079	5 965	5 370	5 121	4 566
Võru	2 422	2 302	2 031	2 247	2 250
Valga	1 300	1 046	1 053	1 029	1 027
Petseri	879	659	582	522	619
Kokku — Total	89 027	83 284	79 221	78 330	75 110

MOOTORSÕIDUKID 1. IV 1936. VÉHICULES à MOTEUR le 1. IV 1936.

Möödunud 1935. a. aprillist aprillini käesoleval aastal registreeriti liikvelolevaid jõuvankreid järgnevalt:

Liikvelolnud mootorsõidukite arv 1925—36. a.
Nombre de véhicules à moteur en circulation de 1925—36.

1.	Sõiduaudot Automobiles	Veoaudot Camions	Autobused Autobus	Sanitar- ja vaangveoaudot Sanitaires et de prisons	Tuletõrjeaudot De pompiers	Kokku autot Total pour les automobiles de toute sorte	Mootorrattad Motocycles
1. IV 1936	2 037	1 445 ¹⁾	212	0	82	3 785	1 211
1. IV 1935	1 750	1 181	170	11	72	3 184	958
1. I 1934	1 710	1 065	170	8	50	3 009	890
1933	1 700	1 128	102	6	51	3 077	833
1932	1 739	1 141	203	0	34	3 123	754
1931	1 777	1 118	180	0	32	3 113	550
1930	1 574	839	138	4	38	2 583	375
1929	1 451	613	150	5	.	2 199	407
1928	1 053	423	149	5	.	1 630	357
1927	709	370	120	4	.	1 212	318
1926	503	364	129	5	.	1 001	337
1925	448	302	141	4	.	895	300

Võrreldes viimase aasta jõuvankrite seisu eelmise aastaga näeme juurdekasvu kõigis liikides. Autode koguarv kasvas 1935/36. a. võrreldes eelmise aastaga 18,8% võrra. Peamiseks juurdekasvu tekitajaks olid veo- ja sõiduaudot. Esimeste arv suurenes 258 veo-riista ehk 21,8% võrra ja sõiduaudote arvule tuli juurde 286 sõidukit ehk 16,3%. Nii hoogsat juurdekasvu pole enam kaua olnud. Ainult 1928—1929. a. oli juurdekasv sama rohke. Suhteliselt kõige enam suurenes autobuste arv, nimelt 24,7% võrra kasvades 170-lt — 212-ni. Viimastel aastatel on tulnud juurde veotraktoriid: 1934/35. a. oli neid 4, 1935/36. a. kasvas nende arv 6-ni. Veoaudote kohandamiseks mitmesuguste kaupade veoks kasvab järjest järelvankrite arv, milliseid oli viimasel aastal arvu 251 (eelmisel aastal 142). Taksoaudote arv, mis mitu aastat järjest kahanes, kasvas viimasel aastal võrreldes eelmisega 42 auto ehk 7,1% võrra. Mootorrattaid oli meil möödunud aastal liikvel 1211 eelmise aasta 958 asemel, enam seega 26,4%. Sellist suurt juurdekasvu pole varem aastail olnud. Mootorrattaste üldarvu hulgas oli külkõrviga mootorrattaid 231 ehk 19,0%.

Mootorsõidukite levik on suurem linnades. 75,9% igatliiki autodest ja 58,4% mootorrattastest asub lin-

Mootorsõidukid tegevuskohala järgi 1936. a. I. apr. — Nombre des véhicules à moteur au 1. avr. 1936 d'après le lieu d'enregistrement.

2.	Sõiduaudot Automobiles		Veoaudot — Camions	Veotraktoriid — Tracteurs	Autobused — Autobus	Sanitar- ja vaangveoaudot — Sanit. et de prisons	Tuletõrjeaudot De pompiers	Kokku autot Total pour toute sorte	Mootorrattad Motocycles	Järelvankriid — Remorques
	Üldse Total	Sci. taksi- autod-Dont taxis								
Linnad — Villes:										
Tallinn	997	308	547 ²⁾	—	55	5	22	1 626	344	44
Nõmme	20	2	33	—	6	—	—	70	17	3
Narva	44	23	22	—	0	1	0	82	19	3
Rakvere	58	18	25	—	6	—	—	92	30	0
Haapsalu	18	12	10	1	2	—	—	33	11	1
Paldiski	—	—	3	—	—	—	—	3	2	—
Paide	10	3	10	—	—	—	1	21	12	3
Tapa	5	2	—	—	1	—	—	8	4	—
Kuressaare	22	9	13	—	2	—	2	39	19	6
Tartu	230	81	120	4	38	—	9	408	102	12
Pärnu	70	21	62	—	15	—	4	151	44	15
Viljandi	65	24	49	—	12	—	5	131	37	11
Põltsamaa	18	6	11	—	7	—	1	37	7	2
Türi	5	3	5	—	—	—	2	12	15	1
Võru	20	12	26	—	0	—	1	59	12	1
Tõrva	13	18	9	—	0	—	1	29	4	4
Valga	19	12	14	1	—	—	3	37	18	2
Petseri	18	11	18	—	3	—	1	40	11	6
Kokku — Total	1 647	570	979	6	168	8	65	2 873	708	128
Aleviid — Bourgs:										
Antsla	0	4	2	—	—	—	—	8	0	—
Elva	4	4	2	—	—	—	1	7	4	—
Jõgeva	0	3	0	—	1	—	—	16	4	—
Jõhvi	12	3	0	—	—	—	—	18	10	—
Kallaste	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—
Keila	2	—	3	—	—	—	—	5	2	1
Kilingi-Nõmme	5	—	0	—	1	—	1	13	6	5
Kunda	5	2	1	—	—	—	—	0	2	—
Kärkla	3	1	—	—	—	—	—	3	1	—
Musta	3	1	1	—	—	—	1	5	3	—
Mustvee	5	3	6	—	—	—	—	11	4	—
Mõisaküla	2	—	2	—	—	—	1	5	2	2
Otepää	5	2	4	—	2	—	—	11	2	—
Sindi	2	—	—	—	—	—	—	2	3	—
Suure-Jaani	8	3	7	—	—	—	—	15	2	3
Võõpsu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	68	26	50	—	4	—	4	126	53	11
Maad — Arrond.:										
Narju	40	1	79	—	8	—	1	124	81	13
Järva	40	3	35	—	2	—	—	79	34	7
Viru	57	8	68	—	8	—	4	137	65	28
Lääne	25	3	17	—	4	—	1	67	38	6
Saare	12	2	17	—	4	—	—	33	10	6
Pärnu	28	2	58	—	7	—	2	95	73	28
Tartu	45	6	53	—	—	—	—	98	61	8
Viljandi	38	3	20	—	—	1	3	71	45	5
Võru	21	0	27	—	0	—	—	54	25	10
Valga	0	1	5	—	—	—	—	11	9	1
Petseri	4	—	2	—	1	—	—	7	9	—
Kokku — Total	322	34	410	—	40	1	13	786	450	112
Üldse — Gr. total.	2 037	630	1 439	6	212	9	82	3 785	1 211	251

¹⁾ Nende hulgas 6 veotraktoriit.

²⁾ Veoaudote hulgas Tallinnas 6 sisternaudot.

Autod firmade järgi (seis 1. apr. 1936) — Automobiles d'après les firmes

3. Jõuvankri ehitaja firma	Sõidu- autod		Veoautod	Autobused	Sanitar- ja vangivõeoautod	Tuletõrjeautod	Kokku jõe- vankreid	Sellest Tallinnas	Jõuvankri ehitaja firma	Automo- biles		Comtons	Autobus	Sõudajate, de prisons	De pompiers	Total	Dont Tallinn
	era	üüri								précis	taais						
Adler	28	2	1	—	—	—	31	23	La Salle	1	—	—	—	—	—	1	1
Aero	1	—	—	—	—	—	1	1	Laurien-Klement	2	—	—	—	—	—	2	—
Aga	8	—	2	—	—	—	10	8	Laucia	3	—	—	—	—	—	3	2
Albion	—	—	2	—	—	—	2	2	Leyland	—	—	1	—	—	—	1	1
Alfa	1	—	—	—	—	—	1	1	Liberty	—	—	2	—	—	1	3	2
Amilcar	1	—	—	—	—	—	1	1	Lloyd	—	—	—	—	—	1	1	—
Ansaldo	1	—	—	—	—	—	1	—	Lindcar	—	—	—	—	—	—	2	1
Apollo	2	—	—	—	—	—	2	—	Magirus	—	—	1	—	—	3	4	3
Armstrong	4	—	—	—	—	—	4	2	M. A. N.	—	—	2	—	—	—	2	2
Auburn	18	2	—	—	—	—	20	10	Mannesman-Mulag	—	—	—	—	—	1	1	—
Audi	4	—	—	—	—	1	5	4	Marmou	3	1	—	—	—	—	4	2
Austin	33	3	—	—	—	—	36	22	Marquette	3	—	—	—	—	—	3	1
Bedford	—	—	3	—	—	—	3	1	Mathis	16	1	1	—	—	—	18	10
Bellanger	1	—	—	—	—	—	1	—	Maybach	2	—	—	—	—	—	2	2
B. M. W.	11	1	—	—	—	—	12	4	M. G.	2	—	—	—	—	—	2	2
Benz	3	—	10	5	—	4	22	15	Manchester	—	—	2	—	—	—	2	2
Bergmann	—	—	1	—	—	—	1	—	Maxwell	—	—	1	—	—	—	1	1
Berliet	7	1	4	2	—	1	15	5	Mercedes-Benz	31	1	2	1	—	—	35	24
Blitz	—	—	3	—	—	—	3	3	Morris	26	5	22	2	—	—	55	31
Brennabor	1	1	—	—	—	—	2	2	Munktel	—	—	3	—	—	—	3	—
Brockway	—	—	14	—	—	—	14	4	N. A. G.	3	—	3	—	—	—	6	3
Buick	68	16	3	1	—	—	88	57	Nash	11	6	—	1	—	—	18	12
Büssing	—	—	1	1	—	—	2	2	Onkland	8	14	—	—	—	1	23	18
Cadillac	4	—	—	—	—	—	4	3	O. D.	—	—	3	—	—	—	3	2
Chandler	1	1	—	—	—	—	2	2	Oldsmobile	17	24	—	—	—	—	41	23
Chevrolet	164	158	628	17	1	33	901	324	Omigron	—	—	—	—	—	—	1	—
Chrysler	34	90	3	—	—	—	127	80	Opel	78	8	38	—	—	4	128	70
Citroen	58	9	6	—	—	—	73	46	Opel-Blitz	—	—	12	3	—	—	15	—
Commer	—	—	3	—	—	—	3	1	Overland	20	16	2	—	—	—	38	15
Continental	3	—	—	—	—	—	4	3	Packard	5	1	6	—	—	2	14	7
Dang	—	—	1	—	—	—	1	—	Panhard-Levassor	1	—	2	—	—	—	3	2
Daimler	—	—	6	2	—	—	8	6	Poerless	—	—	1	—	—	—	1	1
Deering	—	—	1	—	—	—	1	—	Peugeot	5	2	1	—	—	—	8	7
Delage	2	—	—	—	—	—	2	1	Plymouth	—	3	—	—	—	—	3	—
Delabaye	—	—	2	—	—	—	2	2	Pierce-Arrot	—	—	1	—	—	—	1	1
Dennis	—	—	—	—	—	2	2	2	Pontiac	7	17	—	—	—	—	24	13
De-Soto	—	3	—	—	—	—	3	1	Protos	—	1	—	—	—	—	1	1
Diamond	—	—	8	—	—	—	8	1	Raleigh	—	—	1	—	—	—	1	1
Dixi-Dick	1	—	—	—	—	—	1	1	Renault	84	21	22	78	—	—	148	48
D. K. W.	47	3	—	—	—	—	50	35	Reo	4	—	41	29	1	1	70	21
Dodge	25	17	35	26	—	1	104	53	Riley	1	—	—	—	—	—	1	1
Durand	—	—	1	—	—	—	1	—	Roosevelt	1	—	—	—	—	—	1	—
Dux	—	—	2	—	—	—	2	2	Rochet-Schneider	—	—	2	—	—	—	2	2
Dürkopp	—	—	1	—	—	—	1	—	Rugby	8	5	1	—	—	—	14	6
Elite	—	—	—	1	—	—	1	—	Rover	—	—	—	1	1	—	2	—
Elcar	1	—	—	—	—	—	1	1	Selden	—	—	—	—	—	—	1	—
Erskine	5	7	—	—	—	—	12	3	S. J. S.	—	—	3	—	—	—	3	—
Essex	22	64	1	—	—	—	87	59	Singer	6	—	—	—	—	—	6	3
Ettore-Bugati	1	—	—	—	—	—	1	—	Simens & Halske	1	—	—	—	—	—	1	1
Fargo	—	—	4	2	—	1	7	2	Siroda	1	—	—	—	—	—	1	1
Falcon-Knight	1	1	—	—	—	—	2	2	Star	1	1	—	—	—	—	2	1
Flint	—	—	—	—	1	—	1	1	Standard	10	—	—	—	—	—	10	6
Federal	—	—	6	0	—	—	14	11	Seyr	4	—	3	—	—	—	7	4
Fiat	46	4	11	—	—	2	63	23	Steward	—	—	1	1	1	1	4	—
F. N.	1	1	—	—	—	—	1	1	Scania-Vabis	—	—	13	—	—	—	13	8
Ford	280	53	365	21	—	12	731	194	Stoewer	3	—	1	—	—	—	4	4
Fordson	—	—	11	8	—	—	14	—	Stoneleigh	—	—	1	—	—	—	1	1
G. M. C.	—	—	10	6	—	1	23	9	Stutz	1	—	—	—	—	—	1	1
Garford	—	—	5	—	—	—	5	5	Studebaker	45	10	16	2	1	1	81	33
Grade	1	—	—	—	—	—	1	1	Swift	2	—	—	—	—	—	1	1
Graham-Faige	46	33	1	1	—	—	81	50	Talbot	—	—	1	—	—	—	1	—
Graham-Brothers	—	—	6	16	1	—	23	18	Unic	1	—	—	—	—	—	1	1
Graham-Six	1	—	—	—	—	—	1	—	Vauxhall	3	1	—	—	—	—	4	3
Hansa-Lloyd	5	—	7	2	—	1	15	8	Volvo	—	—	0	2	—	—	8	1
Hanomag	11	—	—	—	—	—	11	10	Wanderer	5	1	—	—	—	—	6	4
Hillmann	3	—	—	—	—	—	3	3	Whippet	2	3	3	2	—	1	11	1
Horch	2	—	1	—	—	—	3	2	White	—	—	5	—	—	—	5	4
Humber	1	—	—	—	—	—	1	1	Willys	9	7	25	5	—	3	49	12
Hudson	8	5	1	—	—	—	14	9	Wolsey	1	—	—	—	—	—	1	1
Hupmobile	2	—	—	—	—	—	2	—	Z. J. G.	—	—	1	—	—	—	1	1
International	—	1	129	14	—	2	140	60									
Jeffery	—	—	1	—	—	—	1	1									
Krupp	—	—	2	—	—	—	2	2									
Kokku	4407	630	1445	212	9	82	3785	1625									

nades. Tallinn on teiste linnade hulgas mootorsõidukite poolest kõige arvukam, sellele järgnevad Tartu, Viljandi ja Pärnu. Tallinnas üksinda on üle poole (56,4%) linnades asuvate autode arvust. Autoliikide järgi asub linnades: 80,1% sõiduautodest, 68,0% veoautodest, 79,2% autobustest, 79,2% tuletõrjeautodest ja 58,4% mootorrattastest.

Mootorsõidukite juurdekasv absoluutarvus jagunes enamjaolt linnadesse ja seda pea kõikide sõidukiikide suhtes. Linnades tuli juurde arvult 441 ehk 18,1%, maades — 155 ehk 24,5% ja alevites — 1 ehk 0,8%. Mootorrattaste juurdekasv oli linnades 21,0%. Suhteliselt kasvas autode arv maal enam kui linnades.

Mootorrattad firmade järgi (seis 1. apr. 1936) — *Motocycles d'après es firmes.*

Firmad	Mootorratt. korviga	Mootorratt. korvita	Firmad	Mootorratt. korviga	Mootorratt. korvita	Firmad	Mootorratt. korviga	Mootorratt. korvita
A. E. J.	1	—	Henderson	1	—	Rolling	—	1
A. J. S.	10	08	Horex	—	2	Rover	—	2
Ardie	1	3	Humber	—	2	Royal-Enfield	3	46
Ariel	4	5	Husquarna	4	10	Rudge	1	51
Automoto	—	3	Indian	53	62	Sarolea	—	2
B. M. W.	—	2	James	—	10	Singer	—	1
Brennabor	—	1	J. A. P.	1	7	Sirius	—	1
B. S. A.	0	48	J. N.	—	1	S. O. S. A.	—	1
Calthorpe	2	9	Keni	—	1	Stevens	—	2
Cleveland	1	1	Le Crimpeur	—	2	Stock	—	2
Glyno	1	—	Matchless	3	3	Sunbeam	—	5
Coventry-Eagle	—	4	Morret & Goyon	—	1	Supreme	2	—
D. K. W.	0	141	Motosacoche	2	2	Terror	—	2
Douglas	1	14	New-Imperial	—	20	Triumph	—	1
Dresch	—	1	Nimbus	—	1	T. W. N.	—	1
Exelsior	—	14	New-Hudson	—	11	U. T.	—	11
E. V.	—	1	N. W.	—	1	Velocette	—	19
Enfield	1	—	N. S. U.	—	02	Victoria	—	1
Federation	—	12	Norton	—	4	Wanderer	1	16
F. N.	7	118	Opel	—	1	Zenith	—	2
Glyno	—	1	Peugeot	—	2	Zündapp	—	17
Gnome-Rhône	—	2	Puch	—	3			
Gillet	—	2	Radco	—	3			
Harley-Davidson	106	47	Raleigh	—	15			
Hercules	—	1	R. E. G.	1	—			
						Kokku — Total	231	980

Päritolu järgi oli suur enamus mootorsõidukeist, nimelt 74,0% autodest P.-Am. Ühendriikidest pärit. Peale selle on enam levinud Saksa autod 9,1%, Prantsuse — 6,6%, Inglise — 3,5%, Itaalia — 1,7% autode üldarvust; peale selle on üksikuid autosid Austria, Tšehhoslovakkia ja Rootsi päritoluga. Sõiduautode hulgas on 68,5% P.-Am. Ühendriikide päritoluga; suurema osatähtsuse sõiduautode arvus moodustavad veel Saksa 12,0% ja Prantsuse autod 9,3%. Veoautode arvus on P.-Am. Ühendriikide päritolu osa-

tähtsus suurem, kui sõiduautode juures, nimelt 86,2%. Levinumaiks firmadeks on Chevrolet, Ford, Renault, International, Chrysler, Dodge, Buick, Essex, Citroen jne.

Mootorrattad on enamikus pärit P.-Am. Ühendriikidest, Inglise, Saksast ja Belgiast. Kõige enam mootorrattaid on P.-Am. Ühendriikide firmadelt: Harley-Davidson ja Indian, Saksa firmadelt: D. K. W., N. S. U., Belgia firmalt: F. N. ja Inglise firmadelt: B. S. A., A. J. S., Royal-Enfield ja Rudge.

Mootorsõidukite kohta varem Keskbüroo väljaandets ilmunud:

- Mootorsõidukid 1. IV 1935 — J. Kits, Eesti Statistika nr. 167(10), 1935 a., lhk. 482—484.
 Mootorsõidukid 1. I 1934 — J. Kits, Eesti Statistika nr. 150(5), 1934 a., lhk. 220—231.
 Mootorsõidukid 1. I 1933 — P. Semper, Eesti Statistika nr. 137(4), 1933 a., lhk. 212—214.
 Mootorsõidukid 1. I 1931 — P. Semper, Eesti Statistika nr. 118(7)—117(8), 1931 a., lhk. 442—444.
 Mootorsõidukid 1. I 1930 — P. Semper, Eesti Statistika nr. 104(7)—105(8), 1930 a., lhk. 408—410.
 Mootorsõidukid 1. I 1929 — P. Semper, Eesti Statistika nr. 91(6), 1929 a., lhk. 339—340.
 Mootorsõidukid 1922—26 — P. Semper, Eesti Statistika nr. 66(5), 1927 a., lhk. 402—403.

RAHVAHÄÄLETUS RAHVUSKOGU KOKKUKUTSUMISEKS. RÉSULTATS du V PLÉBISCITE.

S i s u : 1. Rahvahääletuse organisatsioon, lhk. 402. 2. Hääletamisjaoskondade arv ja suurus, lhk. 402. 3. Hääleõiguslike kodanikkude arv, lhk. 402. 4. Osavõtt hääletamisest, lhk. 403. 5. Hääletajate vilumus, lhk. 403. 6. II—V rahvahääletuse tulemused, lhk. 403.

1. Rahvahääletuse organisatsioon.
Organisation de plébiscite.

Rahvahääletus Rahvuskogu kokkukutsumiseks toimus 23., 24. ja 25. veebruaril 1936. Rahvahääletus Rahvuskogu kokkukutsumiseks tootles Riigivanema 8. I 1936 otsuse kohaselt Põhiscaduse muutmist ja toimus Riigivanema poolt 8. I 1936 dekreedina antud Rahvuskogu kokkukutsumiseks rahvahääletamise seaduse alusel rahvahääletamise peakomitee juhtimisel ning järelevalvel. Rahvahääletusel Rahvuskogu kokkukutsumiseks jaotati maa senise 10 rahvahääletamisringkonna asemel neljateistkümnesse ringkonda. Iseseisva rahvahääletamisringkonna moodustasid: 1) kolm suuremat linna — Tallinn, Tartu ja Narva ühes Narva-Jõesuuga nende administratiiv-piires, 2) iga maakond (arvult 11) ühes selle administratiiv-piirresse kuuluvate linnade ja alevitega, arvatud välja eeltähendatud kolm linna. Seega senine Valga-Võru-Petseri ühine ringkond jagunes kolmeks iseseisvaks — Võrumaa, Valgamaa ja Petserimaa ringkonnaks. Suurimaks ringkonnaks kujunes Tallinna ringkond 109 375 hääleõigusliku kodanikuga ja väikseimaks — Narva ringkond 17 825 hääleõigusliku kodanikuga.

2. Hääletamisjaoskondade arv ja suurus.
Nombre des bureaux de vote.

Hääletamisjaoskondi üle maa oli 1399, seega 64 jaoskonda rohkem kui eelmisel rahvahääletusel (14.—16. X 1933) ja Riigikogu V koosseisu valimistel (21.—23. V 1932). Jaoskondi suurendati linnades 3 võrra ja maal — valdades 61 võrra. Jaoskondade arvu suurendamise põhjuseks oli püüe tuua hääletajale hääletamisbüroo lähemale. Maal viidi enam-vähem läbi nõue, et keegi hääletajaist ei asuks hääletamisbüroost kaugemal kui 5 km. Esmakordselt seniste rahvahääletuste ja valimiste ajaloo ei moodustanud kaitsevõrgi iseseisvaid hääletamisjaoskondi, vaid hääletas koos teiste hääleõiguslike kodanikega omavalitsuste jaoskondades.

Hääleõiguslike kodanikkude keskmine arv jaoskonna kohta oli 542,7 ja hääletajate keskmine arv — 449,7. Teoreetilise jaoskonna koormusena oleks see kolme hääletamispäeva keskmisena andnud päevas 181 hääletajat. Kuna aga hääletas kolmel päeval keskmiselt 450 hääletajat, siis oli tõeline keskmine koormus vaid 150. See üldine keskmine arv ei näita aga intensiivsust, millega töötasid üksikud jaoskonnakomisjonid. Linnades hääleõiguslike kodanike keskmine arv jaoskonnakomisjoni kohta oli 4017 ja hääletajate keskmine arv — 3269. Tallinnas, Tartus, Nõmmel ja Rakveres oli jaoskondi, kus hääleõiguslike kodanike arv jaoskonna kohta tõusis üle 7000. Alevid moodustasid ühe jaoskonna ja seega jaoskonnakomisjoni hääleõiguslike kodanikkude arv ja hääletajate arv võrdub vastavalt alevi hääleõiguslike kodanikkude arvule ja hääletamisest osavõtnute arvule. See kõigub 1746 (Mustvee) ja 345 (Võõpsu) hääleõigusliku kodaniku ning 1606 (Mustvee) ja 303 (Võõpsu) hääletaja vahel. On olemas püüe viia läbi hääletamisi ja valimisi ühe-kahe päevaga. Kui see teostub, siis peaksid eskätt linnad oma jaoskondade arvu suurendama. Maal — valdades oli hääleõiguslike kodanike keskmine arv jaoskonnakomisjoni kohta 372,6 (Riigikogu V koosseisu valimistel 389) ja hääletajate keskmine arv — 310,6.

3. Hääleõiguslike kodanikkude arv.
Nombre des inscrits.

Rahvahääletusel Rahvuskogu kokkukutsumiseks oli hääleõiguslike kodanikke valimise nimekirjade järgi 760 338 ehk 68,3% rahva üldarvust. Hääleõiguslikkus eas üle 20 a. vanu vabariigi kodanikke oli II rahvaloendusel 777 990, seega rohkem 2,3%. Vahe on tingitud esiteks sellest, et osa vabariigi kodanikke asub välismaal, keda ei saanud võtta hääleõiguslike kodanike nimekirja, ja teiseks sellest, et ühel osal elanikest puudub hääleõigus.

	Vahe	% rahva äid- arvust
Hääleõiguslikkus eas (üle 20 a. vanad) koda- danikud 28. XII 22 (rahvaloendusel) 715 210	100	64,6
Hääleõiguslike arv:		
I rahvahääletusel (17. II 23)	700 357	97,9 63,3
II Riigikogu valimisel (5. V 23)	702 542	98,2 63,3
III „ „ (15. V 26)	715 783	100,1 64,1
IV „ „ (11. V 29)	733 250	102,5 63,8
V „ „ (21. V 32)	747 528	104,5 60,8
II rahvahääletusel (13—15. VIII 32)	765 002	107,0 68,2
III „ „ (10—12. VI 33)	749 461	104,8 60,7
IV „ „ (14—16. X 33)	739 416	103,4 65,8
Hääleõiguslikkus eas (üle 20 a. vanad) koda- nikud 1. III 34 (rahvaloendusel)	777 900	100 69,0
Hääleõiguslike arv:		
V rahvahääletusel (23—25. II 36)	760 338	97,7 68,3

4. Osavõtt hääle- tamisest.

Nombre des votants.

Osavõtt Rahvuskogu kokku-
kutsumise rahvahääletusest oli
väga elav. Hääletamisest võt-
tis osa 629 217 kodaniku ehk 82,9% hääleõiguslikest
kodanikest. Osavõtt võrreldes eelmise (IV rahvahää-
letusega) tõusis 4,0% võrra ja oli 7,7% väiksem kui II
sunduslikul rahvahääletusel 13.—15. VII 1932. Ilmas-
tikult aga ei saa II, IV ja V rahvahääletuse olu-
kordi pidada võrdseiks. II rahvahääletus toimus
südasuvel soojal ajal ja ilmastik ning teed olid
head. IV rahvahääletus toimus sügisel, ilmastik
oli jällegi hea, soo ja teed olid head. Viimane,
V rahvahääletus toimus aga südatalvel. Külma oli
esimesel hääletamispäeval keskmiselt 14°C, teisel
päeval — 10,4°C ja kolmandal päeval külm andis
veidi järele — 8,1°C, kuid sadas lund ja tuiskas.

Hääletamisest osavõtt:

	Hääletajate % hääleõ- iguslikest	Puudujate %
I rahvahääletusel (17—19. II 1923)	65,8	33,2
II „ „ (13—15. VIII 1932)	90,5	0,5
III „ „ (10—12. VI 1933)	66,5	33,5
IV „ „ (14—16. X 1933)	77,9	22,1
V „ „ (23—25. II 1936)	82,9	17,1

5. Hääletajate võimetus.

Expérience des votants.

Rahvuskogu kokkukutsumi-
seks rahvahääletusel crines
hääletamisedel varemõel rah-
vahääletamisel olnud hääletamisedel eraldi „poolt“
ja „vastu“ ruudukesest ja kodanik oma veendumuse
kohaselt pani hääletamisümbrikku ühe neist. Vii-
masel — V rahvahääletusel aga sisaldas hääletamisi-
sedel rahvahääletusel oleva esilõike teksti — rahva
otsuse kava, ning teksti all kaks ruudukesest sõnadega
„poolt“ ja „vastu“, ning hääle kehtimisele peasmiseks
pidi kodanik oma veendumuse kohaselt kriipsutama
alla ruudukesest vastava sõna. Kuigi toiming lihtne,
komistasid siin mitmedki kodanikud. Paljud olid
hääletamisedeli andnud ära kriipsutamata (erapoo-
letud), teised olid lõiganud hääletamisedelist välja

„poolt“ või „vastu“ ruudukese. Ka muid eksimusi
tuli ette: nõnda olid kriipsutatud alla sõnad mõlemas
ruudukesest, olid kriipsutatud läbi ruudukesis olevad
sõnad jne. Kõik need hääletamisedelid, mis ei vas-
tanud seaduse nõuetele, ei pääsnud kehtivusele.
Viimasel rahvahääletusel tunnustati kehtimatuks
6175 häält ehk 1% äraantud häälest. Eelmisel —
IV rahvahääletusel oli kehtimatuid hääli 2548 ehk
0,4%. II rahvahääletusel oli kehtimatuid hääli 13 111
ehk 1,0%, nende hulgas 6 650 erapooletut häält (tühja
ümbrükku).

6. II—V Rahvahää- letuse tulemusel.

Résultats.

II rahvahääletusel või Põhi-
seaduse muutmise esimesel
rahvahääletusel olid poolda-
jad enamuses vaid Haapsalu
linnas — 53,3% ja Kuressaare linnas — 53,8%
ning valdades: Võrumaal — 68%, Järvamaal —
65,9%, Virumaal — 60,6%, Petserimaal — 60,5%, Läänemaal —
59,2%, Tartumaal — 55,9%, Viljandimaal —
54,6%, Saaremaal — 54,4% ja Pärnumaal — 52%.
Üldine pooldajate protsent hääletamisest osavõtnuist
oli 49,2 ning pooldajate protsent hääleõiguslikest koda-
nikest 43,0.

III rahvahääletusel või Põhiseaduse muutmise
teisel rahvahääletusel oli pooldajate protsent hääleta-
misest osavõtnuist 32,7. Pooldajaid oli enamuses vaid
Virumaa valdades. Samal rahvahääletamisel poolda-
jate protsent hääleõiguslikest kodanikest oli 21,5.

IV rahvahääletusel või Põhiseaduse muutmise
kolmandal rahvahääletusel ei olnud pooldajaid enamu-
ses vaid 1 linnas, 5 alevis ja 23 vallas. Need olid:
Tõrva linn — 47,3%, Kärda alev — 17,2%, Mõisaküla
alev — 35,5%, Sindi alev 48,9%, Kallaste alev — 47,9%
Antsla alev — 48,8%; valdadest: Virumaal — Kose
27,6%, Skarjatina 28,1%, Vasknarva 32,4%, Narva
42,4% ja Varangu 46%; Harjumaal — Pakri 38,5%;
Läänemaal — Pühalepa 18,0%, Kõrgesaare 43,5%,
Keina 43,7%, Emmaste 46,8%; Saaremaal — Uue-
mõisa 41,3%, Rubnu 45,3%, Maasi 45,5%, Laimjala
46,3%; Pärnumaal — Karksi 36,5%, Vana Kariste
45,4%, Abja 44,8%, Penuja 44,8%, Polli 48,3%;
Valgamaal — Laatre 39,0%, Koorküla 48,5%; ja
Petserimaal — Petseri 44,5% ja Tartumaal — Ulila
45,3%.

Sel rahvahääletusel oli üldine pooldajate protsent
kehtivaks tunnustatud häälest 72,7% (linnades 71,7%,
alevites 60,1% ja valdades 73,7%) ja üldine pooldajate
protsent hääleõiguslikest kodanikest 56,4% (linnades
61,1%, alevites 49,9%, valdades 54,1%).

V rahvahääletusel Rahvuskogu kokkukutsumiseks
oli pooldajaid vähemuses vaid kolmes kohas: Tartu
linnas — 46,8% ja Võrumaal Karilatsi vallas 45,8%
ning Toolamaa vallas 47,4%. Teistes kohtades olid
pooldajad enamuses.

KAUBALAEVASTIK 1. I 1936.¹⁾

MARINE MARCHANDE le 1. I 1936.

Sisu: 1. Merekaubalaevastik, lhk. 408. 2. Sisevete kaubalaevastik, lhk. 412.

Kokkuleppe kohaselt Läti statistika bürooga on transpordi statistika ühtlustamise mõttes Eestis ja Lätis 1934. a. alates kaubalaevastiku arvestuse aluseks võetud Rahvasteliidu sooviavaldused, mille kohaselt

kaubalaevastiku üldarvust välja jäetud: päästelaevad, jäälohkujad, riiklikud vedurlaevad ja praamid, tulelaevad, meremärkide panijad ja töstelaevad. Need laevad on näidatud eraldi tabelis lhk. 410.

Merekaubalaevastik 1. jaan. 1936 — *Marine marchande en 1. janv. 1936.*

I.	20—100 br. reg. tn		100 br. reg. tn ja üle		Kokku		1. jaan. 1935 a.	
	arv	br. reg. tn	arv	br. reg. tn	arv	br. reg. tn	arv	br. reg. tn
Aurulaevad — <i>Navires à vapeur</i>	18	879	85	114 085	103	115 504	92	97 244
Mootorlaevad — <i>Navires à moteur</i>	14	527	6	2 774	20	3 301	22	3 342
Mootorpurjelaevad — <i>Navires à moteur et voiles</i>	20	1 006	21	5 712	41	6 718	30	6 094
Purjelaevad — <i>Navires à voiles</i>	140	5 308	34	11 817	180	17 715	196	18 917
Kokku — Total	198	8 310	146	134 988	344	143 298	349	125 597
Praamid — <i>Chalandes</i>	30	1 591	19	2 715	55	4 306	52	4 487
Üldse — Gr. total	234	9 901	165	137 703	399	147 604	401	130 084

I. Merekaubalaevastik.

Marine marchande.

Merekaubalaevastiku (tab. 1) maht kasvas möödunud 1935. a. (arvatud välja praamid), 17 701 br. reg. tn ehk 14,1% võrra, millist juurdekasvu viimase paari aasta juurdekasvuga võrreldes tuleb pidada küllalt suureks, nagu näitavad järgnevad arvud:

	Laev. arv	Maht br. regt.	Juurdekasv br. regt.
1936 I. I	344	143 298	17 701
1935 „	349	125 597	973
1934 „	352	124 624	4 731
1933 „	358	119 893	10 242
1932 „	334	100 851	8 534
1931 „	365	92 117	18 340

Arvatavasti soodustas kaubalaevastiku suurenemist 1935. a. alates Pikalaenu Pangas avatud 4% laevasõidukrediit. 1935. a. osteti juurde peaaesjalikult aurulaevu, ka mootorpurjekaid tuli juurde; kahanesid aga purjelaevad ja veidi ka mootorlaevad.

Aurulaevu oli meil 1936. a. alguseks 103 laeva 115 564 br. reg. tn; aasta varem oli aurulaevu 92 mahuga 97 244 br. reg. tn, seega absoluutne juurdekasv oli 11 laeva 18 320 br. reg. tn. 1935. a. jooksul osteti küll 18 aurulaeva mahuga 22 307 tn, kuid sama aja jooksul oli ka kahanemist, nimelt müüdi 4 aurulaeva 1 818 br. reg. tn; osa neist müüdi lammutamiseks, 2 aurulaeva mahuga 1 808 br. reg. tn hukkus ja 1 laev 144 br. reg. tn lammutati ning timbermüütmise teel vähenes aurulaevu

vade maht 217 br. reg. tn, seega kogusummas vähenes aurulaevu arvult 7 mahuga 3 987 br. reg. tn.

Mootorpurjelaevu oli 1936. a. esimeseks jaanuariks 41 mahuga 6 718 br. reg. tn, eelmise aasta 39 laeva 6 094 br. reg. tn asemel. Juurdekasv mahu järgi ulatus 10,2% ni. Vaatamata järjekindlale iga-aastasele juurdekasvule, mootorpurjelaevade osatähtsus meie kaubalaevastikus on veel väike ulatudes mahu järgi 4,6% ni. Aasta jooksul olid mootorpurjekate hulgas järgnevad muudused: osteti 1 mootorpurjelaev mahuga 189 br. reg. tn, chitati purjelaevadest ümber 6 laeva 935 br. reg. tn ja registreeriti 1 endine laev 391 br. reg. tn; aasta jooksul vähenesid mootorpurjelaevad: 4 laeva müümise teel 702 br. reg. tn suuruses, 1 laeva hukkumise tõttu mahuga 125 br. reg. tn ja 1 laeva ümberehitamise tõttu 64 br. reg. tn. Kogusummas vähenesid mootorpurjelaevad 6 laeva võrra mahuga 891 br. reg. tn.

Mootorlaevu oli I. I 1936 arvult 20 mahuga 3 301 br. reg. tn. Eelmisel aastal oli mootorlaevade maht 3 342 br. reg. tn. Mootorlaevad on osatähtsusest kõige väiksem liik meie kaubalaevastikus, ainult 2,3% kogu mahust.

Purjelaevade maht vähenes 1935. a. 6,3% võrra. Purjelaevade osatähtsus kogu kaubalaevastikus on veel 12,3% mahu järgi. 1935. a. jooksul vähenesid purjelaevad kogusummas 1 600 br. reg. tn

¹⁾ Kaubalaevastiku kohta varem ilmunud „E. Stat.“ nr. 152(7) lk. 352.

Tch. 2. MEREKAURALAEVASTIKU KODUSADAMAD, TEGEVUSE ISELOOM JA LAEVADE OMANIKUD.
PORTS MARCHANDS MARITIMES, GENRE DE L'ACTIVITE DES NAVIRES ET LES PROPRIETAIRES DES NAVIRES.

	Auruksaevad Navires à vapeur		Mootonlaevad Navires à moteur		Mootorparjelaevad Navires à moteur et voiles		Purjelaevad Navires à voiles		Kokku — Total		Praamid Chalandes		Üdise Grand total	
	Maht reg. tn Tonnage		Maht reg. tn Tonnage		Maht reg. tn Tonnage		Maht reg. tn Tonnage		Maht reg. tn Tonnage		Maht reg. tn Tonnage		Maht reg. tn Tonnage	
	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.	br.	net.
Tallinn	54	89 038	15	2 497	21	1 282	67	5 507	177	102 011	131	1 180	190	103 197
Pärnu	11	8 257	4	621	4	444	27	7 830	43	10 501	4	321	47	10 822
Narva ja N.-õesun	6	437	1	20	13	—	—	6 525	7	10 457	38	2 790	45	3 256
Kuressaare	—	—	—	—	12	1 600	14	591	26	2 160	—	—	26	2 160
Häapsalu	2	1 850	—	—	1	38	44	1 533	1	1 925	—	—	1	1 925
Kaunas	9	15 504	—	—	1	358	200	1 962	19	17 824	—	—	19	17 824
Kunda	—	—	—	—	1	—	—	187	5	137	—	—	5	137
Tadiski	—	—	—	112	—	37	25	186	8	315	—	—	8	315
Loksa	—	—	—	—	1	343	206	238	8	351	—	—	8	351
Kärda	1	69	—	51	14	—	2	192	4	312	—	—	4	312
Kokku — Total	103	115 564	30	3 391	41	1 800	150	17 715	344	143 298	35	4 306	399	147 604

A. Laevade kodusadamad — Ports marchands maritimes.

16	3 671	2 108	4	144	70	—	—	—	—	20	3 815	—	—	20	3 815
74	110 119	64 815	16	3 157	1 730	41	6 718	4 902	186	311	137 709	55	4 306	366	142 015
15	640	55	—	—	—	—	—	—	—	15	640	—	—	15	640
3	111	8	—	—	—	—	—	—	—	5	663	—	—	5	663
6	3 914	136	—	—	—	—	—	—	0	3 914	136	—	—	6	3 914
6	1 415	137	—	—	—	—	—	—	6	1 415	137	—	—	6	1 415
1	1 245	736	—	—	—	—	—	—	1	1 245	736	—	—	1	1 245
153	121 667	68 076	20	3 391	1 800	41	6 718	4 902	186	364	149 401	53	4 306	419	153 701

B. Laevade tegevuse iseloom — Genre de navigation des navires.

26	28 341	16 903	12	597	185	15	2 051	1 464	55	108	39 750	12	861	2	597
48	46 806	27 107	4	1 281	683	—	—	—	—	50	47 887	35	3 005	85	50 892
31	40 017	23 696	2	969	603	26	4 667	3 438	125	184	55 064	8	440	390	55 504
103	115 564	67 711	20	3 391	1 800	41	6 718	4 902	186	344	143 298	55	4 306	399	147 604

C. Laevade omanikud — Propriétaires des navires.

—	—	—	2	597	313	—	—	—	—	2	597	313	—	—	597
—	—	—	12	454	185	15	2 051	1 464	55	108	39 750	26 438	—	761	40 611
48	46 806	27 107	4	1 281	683	—	—	—	—	50	47 887	27 800	35	2 718	50 892
31	40 017	23 696	2	969	603	26	4 667	3 438	125	184	55 064	35 246	8	440	55 504
103	115 564	67 711	20	3 391	1 800	41	6 718	4 902	186	344	143 298	89 797	55	4 306	147 604

1) Peale selle ringi päält 12 praami 2 091 br. reg. tn.

Tab. 3. Sisevete kaubalaevastik suuruse järgi — Flotte marchande intérieure d'après le tonnage des navires.

	20—50 br. rgt.			51—100 br. rgt.			101—250 br. rgt.			Kokku — Total		
	Arv Nombre	Maht rgt. Tonnage		Arv Nombre	Maht rgt. Tonnage		Arv Nombre	Maht rgt. Tonnage		Arv Nombre	Maht rgt. Tonnage	
		br.	net.		br.	net.		br.	net.		br.	net.
Aurulaevad — Navires à vapeur	11	324	130	5	332	171	4	602	281	20	1 258	582
Mootorlaevad — Navires à moteur	1	25	16	—	—	—	—	—	—	1	25	16
Praamid — Chalands	1	36	33	—	—	—	—	—	—	1	36	33
Lodjad — Chalands	40	1 220	1 010	22	1 553	1 310	4	520	427	66	3 298	2 747
Kokku — Total	53	1 665	1 189	27	1 890	1 481	8	1 122	708	88	4 617	3 378

Tab. 4. Sisevete kaubalaevastik laevade vanuse järgi — Flotte marchande intérieure d'après l'âge des navires.

	1935—1931		1930—1926		1925—1921		1920—1916		1915 ja varem		Teadmata Inconnu		Kokku Total		
	Arv Nombre	Maht reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht reg. Tonnage		Arv Nombre	Maht reg. Tonnage	
		br.	net.		br.	net.		br.	net.		br.	net.		br.	net.
Aurulaevad — Navires à vapeur	—	—	—	1	25	16	2	147	85	1	40	25	12	684	302
Mootorlaev. — Navires à moteur	—	—	—	1	36	33	—	—	—	—	—	—	1	25	16
Praamid — Chalands	—	—	—	1	36	33	—	—	—	—	—	—	—	1	36
Lodjad — Chalands	9	278	231	13	585	501	8	245	212	—	—	—	15	1 042	845
Kokku — Total	9	278	231	15	646	550	10	392	297	1	40	25	27	1 736	1 147

Tab. 5. Kaubalaevastiku kasv ja kahanemine 1935 a. — Accroissement et diminution du tonnage de la marine marchande en 1935.

	Aurulaevad Navires à vapeur		Mootorlaevad—Navires à moteur		Mootorpurjel.—Navires à moteur et voil.		Purjelaev. Navires à voiles		Praamid Chalands		Üldse Grand total	
	Arv	br. rgt.	Nom- bre	br. rgt.	Arv	br. rgt.	Arv	br. rgt.	Arv	br. rgt.	Arv	br. rgt.
Juurekasv — Accroissement	18	22 307	—	—	8	1 515	5	406	—	301	35	24 529
Ostetud — Navires achetés	18	22 307	—	—	1	180	1	179	—	—	20	22 675
Ehitatud ja ümberehitatud — Construits et reconstruits	—	—	—	—	6	935	4	203	3	90	13	1 228
Vanad laevad registreeritud — Entreg. des nav. non entreg.	—	—	—	—	1	301	—	—	1	162	2	553
Ümbermõõtmisega juure tulnud — Surplus du au remesurem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	—	73
Vähenev — Diminution	7	3 987	2	41	6	891	21	1 608	1	482	37	7 009
Müüdid — Nav. vendus	4	1 818	—	—	4	702	7	460	1	482	16	3 462
Hukkunud — Perdus en naufrages	2	1 808	—	—	1	125	6	145	—	—	9	2 078
Lammutatud ja vanaduse tõttu hävinud — Vieillessement	1	144	—	—	—	—	2	52	—	—	3	196
Ümberehitatud — Reconstruits	—	—	1	21	1	64	6	951	—	—	8	1 036
Muul põhjusel vähenen. — Autres causes	—	217	1	20	—	—	—	—	—	—	1	237
Üldtulemus — Résultat	+11	+18 320	-2	-41	+2	+624	-16	-1 202	+3	-181	-2	+17 520

võrra; põhjuseks oli müük, ümberehitus, hukkumine ja vanaduse tõttu hävinine. Kaaluvamaks on kaks esimest põhjust. Juurde tuli aasta jooksul 5 purjelaeva mahuga 406 br. reg. tn, nimelt ehitati 4 ja osteti 1 purjelaev.

Praamide maht oli 1936. a. alguks väiksem kui aasta varem 4,0% võrra, ühe praami müügi tõttu.

Laevade suuruse kohta on andmed toodud lhk. 409. Kuni 500 br. reg. tn suurusega laevad moodustavad 17,9% mahust, 500—1 000 br. reg. tn laevade maht ulatub 9,2% koguarvust ja üle 1 000 br. reg. tn moodustavad 72,0% mahust. Arvu järgi on:

kuni 500	br. reg. tn-seid	laevu	287
500—1000	„	„	19
üle 1000	„	„	58

Kõige suurem laev omab mahu 4 668 br. reg. tn. Meie kaubalaevastiku vanus on kaunis kõrge, nagu näha järgnevatest arvudest:

Laevastiku vanus % mahu järgi — Age de la marine marchande.

2.	Kuni 5										Üle 40 a. ja teadmata
	5—10	10—15	15—20	20—25	25—30	30—35	35—40				
Aurulaevad — Navires à vapeur	—	—	1,2	11,9	6,3	21,9	18,5	15,4	24,8		
Mootor- ja mootorpurjelaevad — Navires à moteur et à moteur et voiles	1,4	16,9	35,5	32,1	7,7	2,5	1,2	—	2,7		
Purjelaevad — Navires à voiles	3,2	5,5	33,1	18,1	10,2	8,7	14,9	3,3	3,0		
Kokku — Total	0,5	1,9	7,5	14,1	6,9	18,9	16,9	12,8	20,5		
1935 a. 1. I	1,0	2,1	11,4	14,3	10,7	13,4	16,9	12,5	18,7		

Aurulaevade maht on enamuses üle 25 a. vana; mootor- ja mootorpurjelaevade vanus on enamikul kuni 20 a., kusjuures suurem osa (67%) mahtu on 10—20 a. vana. Purjelaevade mahust on küllalt suur osa (40,1%) üle 20 a. vana. Kokkuvõttes on alla 20 a. ainult 24% meie kaubalaevastiku mahust, 20—40 aastates on 55,5% mahust ja üle 40 a. on 20,5% mahust.

2. Sisevete kaubalaevastik, mis koosneb aurulaevadest — veduritest, tihest mootorlaevast ja praamidest, on aurulaevade osas kahanenud ja praamide suhtes täienenud; nii, et kogusummas sisevete laevastiku maht suurenes vähe, ulatudes 4 617 br. reg. *tn* eelmise aasta 4 558 br.

reg. *tn* asemel. Praame oli 1935. aasta jaanuariks arvult 65 mahuga 3 282 br. reg. *tn*; 1936. a. alguks oli 67 praami 3 334 br. reg. *tn* mahuga:

Mere- ja sisevete laevastiku arvud koos.

3.	Mere-laevad		Sisevete laevad		Kokku	
	Arv	Br. reg. <i>tn</i>	Arv	Br. reg. <i>tn</i>	Arv	Br. reg. <i>tn</i>
Aurulaevad	103	115 604	20	1 258	123	116 822
Mootorlaevad	20	3 301	1	25	21	3 326
Mootorpurjelaevad	41	6 718	—	—	41	6 718
Purjelaevad	180	17 715	—	—	180	17 715
Praamid ja lodjad	55	4 306	67	3 334	122	7 640
Üldse	399	147 604	88	4 617	487	152 221

ÕNNETUSED LAEVADEGA EESTI VETES 1935.¹⁾

AVARIES ENREGISTRÉES dans les EAUX ESTONIENNES en 1935.

Besti vetes juhtus möödunud aastal mitmesuguseid õnnetusi 31 laevaga, millede kogumaht ulatus 10 500 br. reg. *tn*. Õnnetused olid kergemat liiki. Ainult 1 väike 22 br. reg. *tn* laev hukkus; kõige enam oli madalikule jookse, nimelt 20 juhul; vigasaanud laevad ei olnud suured. Madalikule jooksu põhjuseks oli enamikus

udu ja tormine ilm, mõnel juhul oli, ka rooli ehk muu laevaseadeldise rike madalikule jooksu põhjuseks.

Kõige enam oli õnnetusi Eesti oma laevadega, nimelt 21 juhul 31 jahu hulgas. Peale selle kannatasid veel 4 juhul Taani ja 3 juhul Soome laevad. Üksikuid õnnetusjuhte oli Saksa, Rootsi ja Vene laevadega

Õnnetused laevadega Eesti vetes 1935. a. — *Avaries enregistrées dans les eaux estoniennes.*

4.	Õnnetuse iseloom — <i>Caractère l'avarie</i>													
	Rahvuslipp <i>Pavillon national</i>		Madalikule jookse <i>Bas-fond</i>		Laev lekktis <i>Navires fuisant de l'eau</i>		Mootorite ja muude masinate riike <i>Avaries aux moteurs et machines</i>		Mitmesugused vigastused <i>Autres avaries</i>		Hulknud <i>Peris</i>		Kokku <i>Total</i>	
	arv	br. rgt.	nombre	br. rgt.	arv	br. rgt.	arv	br. rgt.	arv	br. rgt.	arv	br. rgt.	arv	br. rgt.
Besti	12	1 315	4	210	1	306	3	100	1	22	21	1 983		
Soome	2	1 024	—	—	—	—	1	3	—	—	3	1 027		
Saksa	1	854	—	—	—	—	—	—	—	—	1	854		
Rootsi	1	651	—	—	—	—	—	—	—	—	1	651		
Taani	4	3 951	—	—	—	—	1	1 434	—	—	4	3 951		
Vene	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1 434		
Mokku — Total	20	8 425	4	210	1	306	5	1 537	1	22	31	10 500		

J. Kits.

AUTOBUSLIINID 1935/36. a.

LIGNES D'AUTOBUS de 1935/36.

Sis u: 1. Autobusliinide võrk, lhk. 412. 2. Tegovuse kestus, lhk. 413. 3. Reisijate vodu, lhk. 413. 4. Kaubavedu, lhk. 413.

1. **Autobusliinide võrk.**
Rseau des lignes d'autobus.
Autobusliinide võrk tihenes tunduvalt viimasel aastal. Võttes võrdluseks suveperioodi — 15. apr. — 15. oktoobrini, mil autobusliiklus intensiivsem, näeme, et 1935. a. suvel oli autobusliine arvult 123 pikkusega 5 887 km, eelmisel aastal samal ajal aga 104 liini pikkusega 5 312 km.

Sealjuures on arvestatud kõik autobusliinid sõiduplaani järgi, arvestamata aga autobusliinid linnade ja alevite piirides. Ka talvisel perioodil (15. X 1935 — 15. IV 1936) oli viimasel aastal autobusliinide võrk suurem kui eelmisel aastal 8 liini võrra pikkusega 442 km. Uusi liine tuli juurde üle riigi ja peamiselt juurdeveoabinõudena raudteejaamadesse.

¹⁾ Õnnetuste kohta laevadega varem ilmunud „E. Stat.“ nr. 162(7), lk. 352.

Autobussiliinide arv ja pikkus.
Nombre et longueur des lignes d'autobus.

1.	Liinide arv Nombre des lignes		Liinide pikkus Longueur des lignes	
	suvel (apr.—okt.)	talvel (okt.—apr.)	en été	en hiver
	1935/36 . . .	123	97	5 887
1934/35 . . .	104	89	5 312	4 186
1933/34 . . .	101	83	5 129	3 905
1932/33 . . .	97	80	4 608	3 576
1931/32 . . .	100	93	5 008	4 588

Rööbiti raudteega ühendustpidavaid liine tuli 1935. r. suvel juurde ainult üks (Rakvere Avinurme), seega varem asutatutega kokku on neid suveperioodil arvu 17 pikkusega 1 214 km ja talvel 11 liini pikkusega 519 km. Rööbiti raudteega ühendustpidavad liinid tegutsevad peamiselt suvel; nad on enamikus kutsutud ellu linnade ja suvituskohtade vahel sihiga luua raudteest otsemat ja kiiremat ühendust.

Autobussiliinide võrk katab maad märksa tihedamini kui raudteed, kuna autobussiliinide pikkus on suvel 4 korda suurem raudteede omast.

Suurem osa autobussiliine on ainult reisijate veoks; ligi $\frac{1}{3}$ liinidest on segaveoliinid, kus veetakse peale reisijate ka väikesel määral kaupa ja 5 liini toimus suvel rööbiti reisijateveoga omaette kaubavedu.

Maade järgi autobussiliinide kuuluvus alguspunktide alusel 1935/36. a. selgub tab. lhk. 414 ja 415.

Kõige enam väljub autobussiliine Harjumaalt ühes Tallinnaga, viimane ongi autobussiliinide suurimaks keskuseks — siit väljub 23 liini. Teistest linnadest väljub suuremal arvul liine: Tartust 13, Pärnust 7 ja Võrust 10.

Pikkuse järgi oli autobussiliine järgnevalt:

Autobussiliinid pikkuse järgi — Lignes d'autobus d'après la longueur.

2.	Liinide pikkus km Longueur des lignes km	Liinide arv — Nombre des lignes	
		suvel — en été	talvel — en hiver
	0—20	21	10
	20—50	53	43
	50—75	31	31
	75—100	11	11
	üle 100	7	2
	Kokku	123	97

Enamus liinidest on 20—50 km pikad, selle järgi on rohkem veel liine pikkusega 50—75 km. Kõige pikem liin on 200 km (Tartu ja Narva-Jõesuu vahel ja kõige lühem Võru linna Võru raudteejaama vahel — 3,5 km.

2. Tegevuse kestus. Suvesesoonil kestis tegevus *Durée d'activité.* keskmiselt tühe autobussiliini kohta 142 päeva. Talvesesoonil oli tegevpäivi vähem, kuna ühendusepidamine oli harvem. Keskmiselt tuli tühe autobussiliini kohta 114 tegevpäeva.

3. Reisijate vedu. Autobuseühenduse kasutamise kasvab aasta-aastalt. Reisijate liiklus autobustel tõusis 1935/36. a. 1 450 941 isikuni eelmise aasta 1 076 105 asemel kasvades 34,8% võrra. Samuti suurenes reisija-kilomeetrite arv

8,9 milj. km ehk 43,9% võrra. Juurdekasv reisijates jagunes pea võrdselt suve- ja talveperioodi vahel, kuna reisijate-km juurdekasv langes enam suvesesoonile. Juurdekasvu põhjustas enam liikumise tihenemine autobussiliinidel, kui uute autobussiliinide juurdetulek, viimane andis tähtsusetu suurenemise.

Reisijate vedu autobustel — Transport des voyageurs.

3.	Reisijate arv Nombre des voyageurs			Reisija-km arv Nombre des voyageurs-km		
	suvel	talvel	kokku	en été	en hiver	total
	1935/36	848 707	602 234	1 450 941	18 209 310	11 016 704
1934/35	664 007	412 098	1 076 105	12 961 907	7 941 434	20 903 431
1933/34	446 632	249 038	694 670	9 384 543	4 499 822	13 884 365
1932/33	220 569	131 417	360 986	6 537 875	3 130 329	9 668 204
1931/32	257 853	82 515	340 368	7 651 420	2 306 859	9 958 279

Pool kogu reisijaist liikus lühimaalistel, kuni 0—20 km pikkusega liinidel. Arvukamad reisijate poolest on liinid Tallinna-Nõmme ja Narva-Jõesuu ja Narva vahel. Esimesel liikus aasta läbi 469 900 reisijat, teisel — 119 683 reisijat, mis kokku moodustavad 40,6% reisijate üldarvust. Võrreldes eelmise aastaga oli 1935/36. a. nimetatud liinil reisijaid rohkem 131 130 isiku ehk 28,6% võrra, mis üldisest juurdekasvust moodustab 34,9%. Reisijate juurdekasvu liinide pikkuse järgi näitavad järgnevad arvud:

tee pikkus . . .	reisijate arv		juurdekasv
	1935/36	1934/35	1935/36
0—20	770 204	586 990	183 214
20—50	270 873	201 285	69 588
50—75	250 204	182 736	73 468
75—100	120 310	83 036	37 274
üle 100	33 350	22 068	11 282

Raudteede kasutamise võrreldes on autobuseühenduse kasutamine ikka veel väike. Autobustel veetud reisijate arv moodustab ainult 15,9% raudteedel sõitnute arvust ja reisija-km järgi on autobustel sõitnute osatähtsus 10,5% raudteedel liikunud reisijaist.

Keskmine sõidukaugus autobustel sõitnud reisijail oli suvesesoonil 21,4 km ja talvesesoonil 18,2 km. Samal ajal oli reisija keskmine sõidukaugus raudteedel 29,2 km.

4. Kaubavedu. Kaubavedu on 1935/36. a., na-Transport des marchandises. gu varemgi, autobussiliinidel väike, vaatamata puhtkaubaveoliinidele. Kogusummas veeti autobustel ainult 2 713 tn, mis eelmisest aastast 0,7% võrra rohkem. Üle $\frac{2}{3}$ kaubaveost toimus suvel. Kaubaveo üldsummast veeti suurem osa puhtkaubaveo liinidel, kuna ülejäänud osa veeti väikeste kogustena paljudel segaveoliinidel.

Kaubavedu autobustel — Transport des marchandises.

4.	Tonniides — ton			Tn-km — Ton-km		
	suvel	talvel	kokku	en été	en hiver	total
1935/36	1 848	870	2 718	66 420	30 983	108 403
1934/35	1 522	1 171	2 693	73 435	36 550	110 085
1933/34	1 000	589	1 589	48 179	32 010	79 789
1932/33	992	435	1 427	65 476	25 462	90 938
1931/32	1 127	552	1 679	59 074	34 501	94 175

Commerce extérieur en mai 1936.

Les totaux sont établis d'après les chiffres non abrégés. Les chiffres moins de 50 kg et 50 kr sont indiqués par „0,0“.

Table with 15 columns: %, Mai 1935, I. I - 31. V 1936, Belgia, Briti Gr-Bretagne, Leedu Lätia, Läti Lettonie, N.S.V.L U.R.S.S., Prant-suse France, Rootsi Suede, Salska Alle-magne, Soome Fin-lande, Taani Dan-e-mark, Muud riigid, Kokku Total, %, Mai 1935, I. I - 31. V 1936.

A. Väljavedu tonnides - Exportation en tonnes.

Main table for section A: Väljavedu tonnides - Exportation en tonnes. Columns correspond to the countries in the header above. Rows list various goods with their export values for May 1935 and May 1936, along with percentage changes.

B. Väljavedu kroonides - Exportation en kr.

Main table for section B: Väljavedu kroonides - Exportation en kr. Columns correspond to the countries in the header above. Rows list various goods with their export values for May 1935 and May 1936, along with percentage changes.

1) Belgia-Luksemburgi majand. liit - Belgio-Luxembourg. Union econom.

2) Sellist: Keemia töötletud välismaa kauba tagasivedu välismaale 1 239 kg 23 102 kr - Réexportation des marchandises travaillées 1 239 kg 23 102 kr.

Tab. 2. Väliskaubandus muude riikidega juunis 1936 a.

Commerce extérieure avec les autres pays en juin 1936.

Arvud alla 50 kg on märgitud „0,0“ — Les chiffres moins de 50 kg sont indiqués par „0,0“.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu		Väljavedu		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu		Väljavedu	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentina — Argentine	99,8	85 548	46,5	7 500	Hollandi asumaad ¹⁾ — Colon. néerlandaises ²⁾	973,3	103 618	81,2	8 130
6. Austria — Autriche	18,7	63 611	12,3	5 024	107. Curaçao — Curaçao	707,7	60 958	—	—
7. Belgia-Luksemburgi m. l. — Belgique-Luxembourgeoise Union Econom.	218,5	52 407	202,3	73 340	181. Guajaana — Guyane	0,1	108	—	—
*Belgia asumaad ¹⁾ — Colonies Belges ²⁾	1,0	688	—	—	72. Ida-India — Indes	265,5	42 552	31,2	8 139
83. Kongo — Congo	1,0	688	—	—	44. Irak — Irak	—	—	6,1	944
169. Bolivia — Bolivie	—	—	2,0	272	18. Islandi — Islande	—	—	0,9	205
170. Brasillia — Brésil	3,3	3 761	20,8	2 383	19. Itaalia — Italie	10,0	49 201	11,6	24 350
Briti asumaad ¹⁾ — Colonies britanniques ²⁾	593,9	183 009	152,8	35 762	45. Jaapan — Japon	8,1	9 773	—	—
182. Austraalia — Australie	3,3	3 037	0,9	1 234	172. Kolumbia — Colombie	8,5	12 791	—	—
182. Barbados — Barbade	—	—	19,8	2 502	15. Kreeka — Grèce	13,0	20 102	—	—
64. Hongkong — Hong-Kong	0,1	80	—	—	34. Lõunaalaavia — Yougoslavie	0,1	199	0,1	823
65. India — Inde	319,6	101 038	64,0	6 515	146. Mehhiko — Mexique	0,5	600	50,8	10 092
154. Jamaika — Jamaïque	5,5	5 967	—	—	23. Norra — Norvège	28,8	7 150	40,2	112 881
136. Kanada — Canada	178,5	15 803	1,2	5 559	148. Panama — Panama	—	—	7,7	1 700
99. Keenia - Uganda — Kenya et Ouganda	2,4	2 036	1,1	140	174. Paragval — Paraguay	55,2	45 081	—	—
87. Kullarannik — Côte de l'Or	20,3	10 528	—	—	175. Peruu — Pérou	—	—	27,0	6 056
93. Lõuna-Aafrika Ühendriigid — Union Sud-Africaine	7,5	8 185	11,4	4 349	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	1 106,5	62 760	442,7	83 464
95. Lõuna-Rodeesia — Rhodésie méridionale	0,2	242	—	—	27. Portugal — Portugal	6,8	4 519	7,7	8 534
66. Malaja — Malaisie	1,4	2 214	10,7	1 573	Portugali asumaad ¹⁾ — Colonies portugaises ²⁾	—	—	6,2	770
32. Malta — Malte	—	—	4,2	1 753	132. Angola — Angola	—	—	6,2	779
88. Niigeeria — Niger	—	—	3,1	1 148	Prantsuse asumaad ¹⁾ — Colonies françaises ²⁾	13,2	4 168	24,9	4 751
98. Njassamaa — Nyassaland	9,6	11 155	—	—	123. Madagaskar — Madagascar	0,7	958	—	—
51. Palestiina — Palestine	0,0	455	28,5	8 963	30. Maroko — Maroc	10,7	1 752	0,4	341
188. Samoa — Samoa	1,1	1 235	—	—	115. Niigeeria — Niger	0,7	293	—	—
102. Somaalimaa — Somalie	0,1	26	—	—	112. Senegal — Sénégal	0,3	238	—	—
101. Sansibar — Zanzibar	10,3	5 310	—	—	122. Somaalirannik — Côte des Somalis	0,3	922	—	—
100. Tanganjika — Tanganyika	30,9	10 290	—	—	54. Süüria — Syrie	—	—	24,0	3 714
160. Trinidad ja Tobago — Trinidad et Tobago	1,8	1 670	0,8	1 410	110. Tuneesia — Tunisie	—	—	0,5	696
62. Tseilon — Ceylan	0,8	2 032	2,1	811	28. Rumeenia — Roumanie	0,1	90	—	—
185. Uus Meremaa — Nouvelle Zélande	0,5	1 604	—	—	142. Santo-Domingo — Dominique, République	—	—	5,5	1 100
8. Bulgaaria — Bulgarie	0,4	18 976	—	—	53. Siam — Siam	—	—	2,1	630
173. Ekuador — Equateur	2,8	2 474	2,8	779	13. Soome — Finlande	700,0	227 255	3 045,2	383 543
76. Egiptus — Egypte	81,0	118 983	63,0	8 419	36. Sveits — Suisse	2,3	22 777	43,5	31 586
11. Hispaania — Espagne	41,5	23 805	7,4	5 000	9. Taani — Danemark	732,2	173 385	343,3	187 153
Hispaania asumaad ¹⁾ — Colonies espagnoles ²⁾	—	—	5,5	807	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	42,8	34 845	60,6	40 386
79. Maroko — Maroc	—	—	5,5	807	56. Türgi — Turquie	17,0	19 579	48,4	40 967
25. Hollandi — Pays-Bas	100,2	48 084	224,7	94 090	16. Ungari — Hongrie	0,3	541	4,3	6 986
					176. Urugval — Uruguay	—	—	104,3	15 900
					177. Venezuela — Venezuela	0,7	607	17,8	2 629
					134. P.-A. Ühend. — États-Unis d'Am.	434,2	460 624	775,9	96 821
					Puudullikult märgitud riigid — Pays non indiqués	0,3	407	0,4	345

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus juunis 1936 a.

Commerce extérieur des principales articles en juin 1936.

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Besti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton		kr		Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton		kr	
		1	2	3	4			5	6		
		KSSEVEDU — IMPORTATION.						III. Toor- ja poolvalmisained			
II. Toit- ja maitseained, joogid		7 089,9		485 152				8 561,3		1 369 913	
2.	Tera- ja jahvatatud vhm	221,7	29 448	2.	Loomariigilained, peale rasvade	165,1	197 660				
30	Riis	91,8	17 409	237—241	Toored loomanahad ern.	130,7	147 024				
	Sel.: Briti-India	74,4	14 050		Sel.: Argentina	62,4	72 336				
3.	Aja- ja juurvilj	34,9	19 074		Paraguay	30,5	33 081				
59	Apelsinid ja mandariinid	0,2	63	243—267	Karusnahad	7,7	44 619				
80	Sidrunid	21,5	8 778	9.	Seemned, taimed ja nende osad	340,5	143 994				
69—75	Puuvilj ja marjad kuivatatud	8,7	5 270	281	Kopra	52,0	15 369				
5.	Kala, kalasoadused ja vähid	311,6	19 787	285	Ristikheinaseemned	1,5	3 335				
112	Heeringad	35,0	6 039	305, 306	Tubak lehtedena, kasvudena	67,4	103 841				
6.	Muud toit- ja maitseained ning joogid	6 521,6	416 801		Sel.: Kreeka	12,7	10 719				
167	Kohv toores, ubadena	5,3	8 613		Bulgaaria	0,4	18 975				
172, 175	Kakao ubadena ja pulbrina	27,4	17 007		Türgi	12,0	15 271				
176	Tee igasugune	2,7	6 668		P.-A. Ühendriigid	7,5	10 872				
178, 179	Suhkur peenike ja refinaad	2 117,1	260 075	307	Humalad	0,8	643				
	Sel.: Briti	1 133,9	131 837								
	N. S. V. L.	678,8	63 110		11.	Fabriltoorained	109,7	21 429			
	Poola-Danzig	324,7	35 608		349	Tselliuloos kulv	109,7	21 429			
204—206	Sool	4 344,1	80 780		12.	Tekstiiltoorained	608,1	572 723			
213—217					352	Puuvilj toores	341,5	428 099			
221—224	Viinad ja veinid	0,3	23 355		Sel.: P.-A. Ühendriigid	248,8	295 821				
7.	Loomasööt	0,0	42		Egiptus	81,8	118 983				
231, 231-a	Kliid igasugused (loomatoit)	—	—		357	Kanep	10,6	8 505			
	Sel.:	—	—			Sel.: Briti-Sansibar	10,3	5 230			
232	Õhikoogid	—	—		359	Džuu	0,2	3 252			
233	Sojatangud	—	—		363	Briti-India	221,9	69 633			
235	Loomalubi	—	—			Vilj värvimata	10,5	36 634			
		—	—			Sel.: Briti	0,9	34 790			

¹⁾ Dominionid, asumaad, valdused, protektoraadid ja mandaat-territooriumid — Dominions, colonies, possessions, protectorats et territoires de mandat.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus juunis 1936 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en juin 1936 (suite).

Järjek. nr. täielikuks üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikuks üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU—IMPORTATION.							
367	Kunstvill	1,2	2 145	20. Metallid		2 196,1	402 319
368	Pooressid	0,1	887	768—772,	Raud ja teras (vits., latt., sordi		
13. Arstid ja metallid töötlemata (metallimurd)		290,4	27 971	773—778	(ne.)	1 511,2	202 638
376	Malm toores	257,3	13 440		Sel. Saksa	584,4	84 116
389	Englistina	2,2	4 550		N. S. V. L.	391,3	42 430
390	Seatina	5,6	2 054		Prantsuse	340,0	42 703
14. Mineraalid peale arstide		4 525,8	59 486	773, 774,	Raud- ja terasplekk	630,0	149 437
397—399	Vabrik- ja ehit. tarvitav savil	397,4	15 030	779, 783	Sel.: Briti	279,4	77 961
447	Kivisüsi	822,0	9 203		Saksa	197,5	39 903
	Sel.: Poola-Danzig	805,0	8 863	784—788	Raud- ja terasraat igas.	7,6	4 612
449	Koks	89,6	2 893	789—790	Vask	25,6	24 741
15. Keemiatööstuse toorained		2 242,4	291 829		Sel.: Saksa	17,6	17 053
a) Õlid, rasvad, valgud, kummi toorelt		2 237,7	268 138	791	Vasktorud	3,9	6 048
462	Loomarasv tehniliseks tarbeks	—	—	792	Vasktraat isoleerimata igas.	4,0	4 963
468	Sojaõli	13,1	6 966	21. Põllumajandusmasinad ja -riistad (silia ka		550,2	593 693
473	Palmiteraõli	4,5	2 192	pilmataalit, sissesead)		59,8	111 846
474	Kookosõli	2,3	947	809	Traktorid		
	Sel.: Taani	2,3	947	810, 811	Viljapeksugarnituurid jõumasina		
481	Kakaovõi	2,2	2 462		naga ja ilma	44,4	40 538
483, 496-a	Nafta ja gaasiõli	51,4	3 322	817, 818	Niidumasinad	303,3	174 654
	Sel.: N. S. V. L.	51,4	3 322	825	Vikatiid	16,8	61 307
484	Masuu	75,1	6 121	830—833	Separatorid ja m. pilmanduse		
485	Petrooleum	668,3	49 160		masinad	4,7	20 257
	Sel.: N. S. V. L.	377,4	31 047	834	Pilma transportkannud	10,8	8 755
487	Bensiin	821,9	77 043	835	Põllutööstusmasinate osad	28,0	29 212
	Sel.: Holl. Curaçao	389,9	35 959	22. Jõu- ja	tööstusmasinad	141,3	269 769
	Holl. Ida-India	208,0	20 674	837	Plahvatusjõumasinad	11,0	11 483
493	Paraffin	4,3	1 524	841	Vesike sisseseaded	1,0	2 004
495	Määrdeõli ern.	165,4	44 290	849	Kudumismasinad	27,4	29 707
	Sel.: P.-A. Ühendriigid	89,2	24 473	850	Õmblus- ja piltusmasinad ja		
	Briti	22,2	8 728		nende osad	5,1	24 286
	Taani	24,0	5 070	842—848,	Igasugused tööstusmasinad ja abinõud		
515	Kautsuk ja guttaperä toored	0,8	1 132	851—864	rauast, malmist, terasest	53,9	119 456
518	Kampol	26,7	4 735	865	Masinate ja aparatuuride osad	22,5	68 036
	Sel.: P.-A. Ühendriigid	26,7	4 732	863		1 060,0	581 441
527, 528	Terpentiniõli	0,1	49	872	(Malmist emallitud nõud	5,2	3 034
		—	—	876	Rauast ja terasest teotud, pressit.		
b) Väetised		—	—		ja valatud kaup ern.	206,6	53 443
535	Tsüklisalpeeter	—	—	876	Raud- ja terastorud ja nende		
537	Väetislahpu ammoniak	—	—	881,884,885	ühendused	377,0	93 572
541	Superfosfaat	—	—	875, 877—	Raudtraatnaelad ja -needid	3,4	1 071
546, 547	Kaalisoolad	—	—	880, 886	Muu treitud, poleeritud, lihvitud		
		—	—	887, 889	raud- ja teraskaup igasugune	218,4	189 326
c) Muud keemiatööstuse toorained		7,4	13 691	893	Raudplekk-kaup ern. lihtne	87,0	47 314
549	Väetis toores, tükikidena	—	—	895	Vasktraatkangad	12,9	6 770
		—	—	901—903	Raud- ja terastraatkaup ern.	5,1	8 022
		—	—	906-908,911	Nooskaup igasugune	3,2	21 454
		—	—	909—910	Ern. käsitööriistad	12,3	36 530
		—	—	912	Villid ja keermetsliik. abinõud	1,3	4 863
		—	—	920	Vaskkaup igasugune	7,7	40 855
		—	—	24. Elektrimasinad — aparatuurid ja tarbed	Alumiiniumkaup ern.	0,5	2 862
		—	—	924, 925	EL-dinamod, -mootorid, transfor-	126,2	130 919
		—	—		maatorid	6,0	10 323
		—	—	928	El. mõõtmisaparatuurid	1,0	7 685
		—	—	932	Elektri hõõglampid	0,9	6 526
		—	—	934	El.-kaablid metallpantseeriga	79,2	44 220
		—	—	935	El.-juhed isoleeritud	19,1	20 353
		—	—	939	El. lülilad, katsejed, lambipesad,		
		—	—	043	reostaadid ja signaalitarbed	5,6	21 582
		—	—	25. Instrumentid, aparatuurid (peale elektri-	Raadioaparatuurid, -osad ja -tarb.	1,6	28 937
		—	—	apar.) ja iskeriistad			
		—	—	945	El. ja iskeriistad	9,1	125 203
		—	—	953	Päevapildid apar. ja osad	0,2	11 166
		—	—	958—966	Arstiriistad, aparatuurid ja -tarbed	1,6	35 298
		—	—	978—980-a	Kellad	2,4	14 356
		—	—	981—984	Muusikariistad	1,8	23 572
		—	—	26. Transportabinõud	Laskeariistad	0,1	2 038
		—	—	986—992	Veesõiduriistad	202,9	570 367
		—	—	999	Sõiduaudod	(1 tk.) 1,47rgt	80
		—	—	1002	Veoautode raamid ühes mootori	87 tk	220 985
		—	—	1003	ja ratastega	39 „	149 009
		—	—	1006	Mootorirattad	90 „	41 863
		—	—	1007	Autode osad	—	—
		—	—	1008	Jalgtraste ja mootorrastaste		
		—	—	27. Keraamika ja muud mineraalkaubad	osad	10,0	34 073
		—	—	1025	Jalgtrastad	2 084 tk	113 760
		—	—	1038	Tulekindlad kivid ja tarvilid (sa-	700,3	176 927
		—	—	1051—1053	mottikivid)	118,1	12 465
		—	—	1054—1055a	Fajanskaup	310,7	37 312
		—	—	1056—1073	Portselankaup	42,4	26 146
		—	—		Klaaskaup	17,4	17 793
		—	—			37,5	42 055

1) Sellist: välimaal töötletud Eesti kauba tagasivedu Eesti 404 kg 7 114 kr; välimaa kauba ajutine sissevedu talendavaks töötlemiseks Eesti 652 kg 10 476 kr.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus juunis 1936 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en juin 1936. (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Besti-Lätt ühine nomenklatuur <i>Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie</i>	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton	kr	
1		2	3	4		5	6	
SISSEVEDU — IMPORTATION.								
28.	Keemiatööstussaadused	1 371,2	551 030	1295	Rohud	0,3	14 140	
1102	Kasolin	0,1	110	1308—1311	Lõhna- ja kosmeetikaained	1,0	29 895	
1103	Albumiin	—	—	1319—1321	Parkimisekstraktid	130,0	46 010	
1104—1109	Pehmet kummist teosed	30,3	08 518	1322—1324, 1328,				
1110	Veocautoda massiiv kummišidid	0,7	1 058	1330—1344	Mineraalvärvid	127,2	40 820	
1113, 1114	Kummiist jalanõud	9,0	32 118	1348	Ahslarinvärvid ern.	8,4	86 438	
1140	Väävelhappu alumiinium	—	—	1366	Trükiivärv	5,4	8 273	
1166	Sooda peale söögisooda	324,9	28 184	1360	Pronkspulber	0,3	718	
1166	Söögisooda	2,5	503	1303, 1364	Lõhkaained ja süütenõõr.	—	—	
1168	Kaustisooda puhastamata	06,2	20 714	1368	Linoleum	3,8	3 863	
1182	Väävelhappe igas.	37,9	2 895	29.	Muud eraldi nimetatava kaubad	2,9	29 665	
1234	Kaltsiumkarbiid	5,4	1 233	1386	Nõõbid igas.	0,7	6 730	
1290	Saharini	0,0	56	1304—1396	Kirjutusmaterjal ern.	0,0	8 840	
VÄLJAVEDU — EXPORTATION.								
I. Elusloomad (arv).		3 044 tk.	197 097	13.	Ärstd ja metallid töötlemata (metallimurd)	508,8	15 789	
1	Hobused (arv)	34 tk	16 400	380	Vanaraud	508,8	15 507	
2	Veised (välja arvatud vasikad (arv))	—	—	385, 386	Sel.: Poola-Danzig Vanavask Sel.:	334,9	10 199	
II. Toit- ja maitseained, joogid		4 940,5	3 161 455	14.	Mineraalid peale ärtside	2 685,3	15 066	
3.	Aed- ja juurvih	1 673,5	75 583	406, 407-a	Kips	331,4	7 015	
38	Kartul toores	1 673,5	75 583	417	Kaltsiitkivi (Eesti marmor)	2 256,0	6 234	
41	Sibulad	—	—	15.	Keemiatööstuse toorained	1 610,5	236 849	
47	Sigur, värske ja kuivat.	—	—	a) Öld, rasvad, vaigud, kummi toorelt	1 571,8	150 095		
57	Ünaded	—	—	487	Besti bensin	230,3	56 800	
4.	Karjasaadused	2 140,7	2 693 695	497	Põlevkiviõli	1 085,4	77 614	
76	Peekon	97,4	124 707	508-a	Bituumen	230,7	13 040	
	Sel.: Briti	95,3	123 040	c) Keemiatööstuse punktid a ja b nimetatamata	38,7	86 754		
77	Sealiha värske ja soolatud	2,4	2 332	505	Kunstsarv töötlemata	38,7	86 754	
79	Loomaliha	63,9	31 907	IV. Valmissaadused.				
	Sel.: Soome	50,1	22 744	16.	Nahad töötletud ja nahkaup	35,5	78 376	
81	Lambaliha	27,3	28 258	506, 507	Suured parknahad	35,5	78 376	
*	Sel.: Rootsi	27,0	28 061	17.	Puutööstussaadused	1 376,5	348 819	
93	Pimnapulber	1,5	1 048	503-a	Vincor	1 227,5	280 000	
96	Või	1 446,2	2 132 748		Sel.: Briti	822,0	163 500	
	Sel.: Briti	1 020,1	1 487 068		Saksa	110,7	52 620	
	Saksa	415,0	642 543	504	Vincorist tootl põhjad	130,4	62 725	
99	Munad	7700700 tk	319 562		Sel.: Saksa	39,8	21 415	
5.	Kala, kalasaadused ja väitid	336,3	230 181		Briti	36,5	13 070	
100—105	Värsked kalad	334,2	229 336		Tsehloslovakkia	15,6	7 030	
106	Tindikala	1,5	348	600, 610	Mööbel	9,0	6 044	
116—120	Kalaskonservid	0,5	497	18.	Paberitööstussaadused	665,4	135 450	
6.	Muud toit- ja maitseained ning joogid	162,7	39 465	634	Pakkimis-paber	98,6	20 762	
127	Kartulijahu	150,0	31 350	636, 637	Kirjutus- ja trükipaber	540,4	108,612	
187	Sokolaad	0,4	583	19.	Tekstiilitööstussaadused ¹⁾	424,6	837 572	
188	Kompvokid	0,7	0 071	607—670	Puuvillaniit ja -long	114,0	280 807	
210	Teralib, pain normal	0,5	154		Sel.: Saksa	30,9	03 487	
218	Pihritus	1,4	847		Hollandi	21,7	52 722	
					Rootsi	12,0	35 732	
					671-676	Puuvillariid ²⁾	01,8	306 286
						Sel.: Rootsi	51,3	102 270
						Norra	32,1	95 870
					600	Linane long	34,7	74 734
					601-a	Linane riie	31,7	64 747
					696	Pakkimis- ja kotliriid džiundist	149,5	01 858
						Sel.: Taani	65,0	35 506
						Saksa	58,4	31 508
					22.	Jõu- ja töomasinad	18,2	19 419
					850	Külmetusmasina sissepaad	—	—
					23.	Metalikaup	29,3	14 342
					870	Radiatorid valmist	23,1	8 397
					24.	Elektrimasinad, -aparaadid ja tarbed	1,9	1 690
					942	Telefonapar. ja n. osad	0,0	0 000
					27.	Keramika ja muud mineraalkaubad	2 171,9	105 627
					1015	Sement	493,9	20 627
						Sel.: Läti	493,9	20 627
					1066	Tahvolklaas lihvimata	434,0	71 976
					28.	Keemiatööstussaadused	3,4	2 368
					1102	Kasolin	—	—
					1318	Tuleõõnikud	—	—
					29.	Muud ern. kaubad	4,5	46 623
					1392	Kunstsarvkammid	3,6	39 774

¹⁾ Sellest Besti töötletud välismaa kauba tagasivedu välismaale 676 kr 14 460 kr väärtuses.

Tab. 2. Väliskaubandus muude riikidega mais 1936 a.

Commerce extérieure avec les autres pays en mai 1936.

Arvud alla 50 kg on märgitud „0,0“ — Les chiffres moins de 50 kg sont indiqués par „0,0“.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
168. Argentina — Argentine	171,8	71 253	25,7	3 968	44. Irak — Irak	—	—	2,0	504
6. Austria — Autriche	21,3	102 069	2,6	5 872	19. Itaalia — Italie	—	—	11,1	23 040
7. Belgia-Luksemb. m. l. — Belgique-Luxembourgeoise Union économ.	894,2	156 452	420,9	158 904	45. Jaapan — Japon	4,4	8 570	—	—
Belgia asumaad ¹⁾ — Colonies belges ¹⁾	0,1	197	0,1	66	172. Kolumbia — Colombie	0,2	15 726	18,0	5 041
83. Kongo — Congo	0,1	197	0,1	66	15. Kreeka — Grèce	10,2	17 141	0,2	1 116
169. Boliivia — Bolivie	—	—	6,0	1 300	34. Lõuna-Slaavia — Yougoslavie	6,1	5 654	2,3	5 195
170. Brasiilia — Brésil	80,2	77 305	101,3	4 385	146. Mehhiko — Mexique	4,5	3 775	58,2	12 128
Briti asumaad ¹⁾ — Colonies britanniques ¹⁾	408,1	198 917	286,5	51 506	147. Nicaragua — Nicaragua	—	—	6,9	778
58. Aden — Aden	—	—	1,0	287	23. Norra — Norvège	49,2	10 609	25,5	64 943
182. Austraalia — Australie	0,7	25 913	2,2	1 799	148. Panama — Panama	—	—	6,4	1 329
65. India — Inde	249,3	86 256	176,3	15 637	174. Paraguay — Paraguay	0,0	123	—	—
154. Jamaica — Jamaïque	7,5	7 453	—	—	175. Peruu — Pérou	2,0	3 380	103,3	21 601
136. Kanada — Canada	0,9	1 358	1,9	4 103	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	1 307,4	122 829	503,4	114 523
09. Keenia — Uganda — Kenya et Ouganda	1,4	1 396	—	—	27. Portugal — Portugal	10,0	5 513	16,1	9 089
87. Kullarannik — Côte de l'Or	47,4	24 240	—	—	Portugal asumaad ¹⁾ — Colonies portugaises ¹⁾	1,4	941	1,2	296
63. Kõprus — Chypre	—	—	0,7	700	132. Angola — Angola	—	—	1,1	133
93. Lõuna-Aafrika Ühendriigid — Union Sud-Africaine	50,1	4 251	17,0	7 779	130. Kapverdi saared — Îles du Cap Vert	—	—	0,1	163
95. Lõuna-Rodeesia — Rhodésie méridionale	0,3	366	—	—	131. São Thome ja Príncipe — São Thomé et Príncipe	1,4	941	—	—
66. Malaja — Malaisie	8,1	10 610	10,0	2 304	Prantsuse asumaad ¹⁾ — Colonies françaises ¹⁾	38,7	10 216	14,1	3 583
32. Malta — Malte	—	—	11,9	3 383	100. Alžeeria — Algérie	3,1	2 523	—	—
88. Nigeeria — Nigéria	—	—	8,1	1 155	123. Madagaskar — Madagascar	0,7	974	—	—
98. Njassama — Niasaland	9,5	11 132	—	—	80. Maroko — Maroc	33,2	4 062	5,7	1 700
51. Palestiina — Palestine	11,8	4 034	51,8	14 307	112. Senegal — Sénégal	0,6	399	—	—
86. Sierra-Leone — Sierra-Leone	—	—	3,2	456	122. Somaalraan — Côte des Somalis	0,3	1 130	—	—
102. Somaalimaa — Somalie	0,3	369	—	—	113. Sudaan — Soudan	0,3	222	—	—
100. Tanganiika — Tanganyika	0,7	775	—	—	64. Süüria — Syrie	—	—	8,4	1 863
62. Tseilon — Ceylan	5,3	9 950	—	—	28. Rumoonia — Roumanie	0,1	330	—	—
185. Uus-Maremaa — Nouvelle-Zélande	5,8	10 818	1,9	550	142. Santo-Domingo — Dominicaine	—	—	14,9	3 300
8. Bulgaaria — Bulgarie	7,2	13 128	—	—	53. Siiam — Siam	0,0	10	—	—
173. Ekvador — Équateur	1,3	1 107	3,9	847	13. Soome — Finlande	943,3	227 708	2 581,6	441 175
70. Egiptus — Égypte	47,6	63 188	67,0	8 892	36. Šveits — Suisse	8,7	42 349	102,4	68 480
40. Hiina — Chine	5,2	5 644	5,1	16 151	9. Taani — Danemark	977,2	237 204	540,6	164 043
11. Hispaania — Espagne	107,2	42 711	73,7	18 233	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	78,9	92 026	157,4	63 150
Hispaania asumaad ¹⁾ — Colonies espagnoles ¹⁾	—	—	1,0	264	171. Tšiili — Chili	105,1	13 533	—	—
107. Kanaari saared — Îles Canaries	—	—	1,0	264	56. Türgi — Turquie	10,8	14 406	88,6	47 310
25. Hollandi ja Pays-Bas — Hollandi asumaad ¹⁾ — Colon. néerlandaises ¹⁾	884,4	106 882	3,8	2 872	116. Ungari — Hongrie	0,3	1 270	—	—
167. Curaçao — Curaçao	792,8	88 558	—	—	177. Venezuela — Venezuela	1,8	2 441	6,6	1 576
72. Ida-India — Inde	91,6	18 324	3,8	2 872	134. P.-A. Ühendriigid — États-Unis d'Amérique	538,2	630 260	1 752,4	321 879
17. Iiri — Irlande	—	—	2,0	254	P.-A. Ühendriikide asumaad ¹⁾ — Colonies des États-Unis d'Am. ¹⁾	0,1	490	—	—
52. Iraan — Iran	0,2	447	—	—	Havai — Hawaï	0,1	490	—	—
					Puudulikult märgitud riigid — Pays non indiqués	—	—	0,2	196

Tab. 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained mais 1936 a.

Commerce extérieur des principaux articles en mai 1936.

Järjek. nr. täielikuks üksikainete nomenklat.	Besti-Liiti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikuks üksikainete nomenklat.	Kr — couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		5	6
II. Toor- ja maitseained, joogid		9 344,3	1 011 568	III. Toor- ja poolvalmisained		11 836,5	1 739 992
2.	Tera- ja jahvatatud vill	4 768,2	540 443	8.	Loomariigained, peale rasvade	209,9	176 900
30	Riis	102,6	18 011	237—241	Toored loomariigad ern.	134,0	141 700
	Sel.: Br.-India	102,6	18 011		Sel.: Brasiilia	72,4	69 619
3.	Aed- ja juurvili	119,0	52 379		Argentina	18,9	20 361
59	Apelsinid ja mandariinid	92,2	32 414		Kolumbia	9,2	15 726
60	Sidrunid	11,6	6 700	243—257	Karusnahad	1,4	25 097
60—75	Puuvilja ja marjad kuivatatud	1,5	984	9.	Scemmed, taimed ja nende osad	241,0	172 881
5.	Kala, kalasaadused ja vähid	169,4	20 632		Kopra	0,0	14 279
112	Heeringad	83,5	13 152	285	Bistikkheinasaemmed	67,6	101 459
6.	Muud toor- ja maitseained ning joogid	4 117,3	377 731	305, 306	Tubak lehtedena, kasvudena	11,4	16 104
167	Kohv toores, ubadena	11,2	13 175		Sel.: Kreeka	9,0	14 200
172, 175	Kakao ubadena ja pulbrina	0,2	97		P.-A. Ühendriigid	8,0	13 392
176	Tee igasugune	5,0	12 182		Hollandi	6,4	13 026
178, 179	Suhkur peenike ja rafinaad	1 917,4	242 440		Bulgaaria	9,9	11 897
	Sel.: Briti	1 399,4	154 549		Türgi	1,1	825
204—206	Sool	2 050,0	39 975	307	Humalad	—	—
213—217,							
221—224	Viinad ja veinid	12,9	20 630	11.	Faberiicorained	235,7	42 272
7.	Loomasööd	170,2	19 890	349	Tselluloos kuiv	225,7	42 272
231, 231-a	Kilid igasugused (loomatoit)	—	—	12.	Tekstiiltoorained	557,6	631 794
	Sel.:	—	—	352	Puuvilja toores	386,6	461 573
232	Õlikoogid	—	—	357	Sel.: P.-A. Ühendriigid	317,0	366 104
233	Sojatangud	150,0	17 840		Kanep	56,4	21 074
235	Loomatubi.	20,1	2 332	359	Sel.: Br.-India	56,2	20 580
					Džaut	70,9	21 207

¹⁾ Dominioonid, asumaad, valdused, protektoraadid, mandaat-territooriumid — Dominions, colonies, possessions, protectorats et territoires de mandat.

Tab. 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained mais 1936 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en mai 1936 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Besti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton		kr		Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton		kr	
		2	3	4	5			6	7	8	
SISSEVEDU — IMPORTATION.											
363	Vill värvimata	25,3	80 366	743	Vaharille ja vaharidest kaup	2,1	6 785				
	Sel.: Briti	17,0	66 350	747, 748	Kööled ja nõõrid	2,2	1 679				
367	Kunstvill	3,6	9 275	749	Kalavõrgud	0,4	4 915				
368	Toorslid	0,1	1 303	762-767	Peakatted igasugused	0,9	27 172				
13.	Ärtsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	483,1	51 087	20. Metallid	4 145,5	681 080					
376	Malm toores	453,0	20 104	768-772, 775-778	Raud ja teras (vits., latt., sordi jne.)	3 024,0	308 290				
389	Inglislina	2,0	4 586		Sel.: Saksa	1 995,4	273 422				
390	Tina	18,2	6 288		Belgia-Luksemb. m. l.	340,9	40 354				
14.	Mineeraalid peale ärtside	4 640,9	104 754	773, 774, 779, 783	Raud- ja terasplekk	752,5	175 075				
397-399	Vabrik. ja ehit. tarvitav savi	307,0	14 504		Sel.: Saksa	207,4	87 411				
447	Kivistisi	3 171,9	61 026		Briti	172,4	50 802				
	Sel.: Briti	2 683,8	56 224		Belgia-Luksemb. m. l.	200,7	47 472				
449	Koks	453,4	10 628	784-788	Raud- ja terastraat igasugune	314,0	54 671				
15.	Keemiatööstuse toorained	5 446,0	547 879	789-790	Vask	13,4	13 293				
a)	Õlid, rasvad, vaigud, kummi toorelt	2 344,2	319 129		Sel.: Rootsi	7,2	7 089				
402	Loomarasv tehniliseks tarbeks			791	Vasktorud	6,6	8 641				
468	Sojaõli	9,3	4 655	792	Vasktraat isolee- ja igasugune	9,4	9 512				
473	Palmiteraõli	7,5	3 198	21. Põllumajandusmasinad ja riistad	594,7	568 036					
474	Kookosõli	5,6	2 361	809	Traktorid	33,0	70 221				
481	Kakaovõi	5,5	0 796	810, 811	Viljapeksugarnituurid jõumasinaga ja ilma	58,4	55 012				
483, 490-a	Nafta ja gaasõli	251,0	14 116	817, 818	Niidumasinad	290,8	185 401				
	Sel.: Holl. Curaçao	224,5	12 422	825	Vikatiid	23,4	110 300				
484	Masuuut	27,3	2 243	830-833	Separaatorid ja m. põllumajandusmasinad	5,1	21 087				
485	Petrooleum	746,6	47 958		Pilma transportkannud	5,7	4 873				
	Sel.: N. S. V. L.	406,6	25 608	834	Põllutöömasinate osad	22,1	18 303				
	Holl. Curaçao	340,0	22 350	885							
487	Bensiin	874,5	80 849								
	Sel.: N. S. V. L.	584,9	52 549	22. Jõu- ja töomasinad	135,8	345 455					
	Holl. Curaçao	202,7	18 222	837	Puhvatusjõumasinad	7,7	17 139				
498	Paraffin	5,1	1 323	841	Vesikle seadised	3,1	1 870				
495	Määrdeõli ern.	174,6	62 552	849	Kudumismasinad	32,6	52 580				
	Sel.: Holl. Curaçao	22,3	30 090	850	Õmblus- ja plütamismasinad ja nende osad	2,4	12 520				
	P.-A. Ühendriigid	50,7	12 135	842-848, 851-864, 865	Töomasinad ja abinõud igasugused	73,1	188 001				
	Briti	22,3	7 905		Masinate ja aparatuuride osad	15,6	70 875				
515	Kautsuk ja guttaperts toored	21,0	27 947	23. Metallikaup	388,5	425 033					
518	Kampoi	54,8	10 108	868	Malmist emallitud nõud	0,7	4 191				
	Sel.: P.-A. Ühendriigid	54,8	10 197	872	Rauast ja terasest taotud, pressitud ja valatud kaup ern.	38,2	14 791				
527, 528	Terpentinoõli	2,7	1 052	876	Raud- ja terastorud ja nende tähendusjaod	118,7	91 485				
				881,884,885	Raudtraatnaelad ja -needid	9,1	6 324				
b)	Väetised	3 090,7	218 984	875, 877-	Muu treitud, poleeritud, lihvitud raud- ja teraskaup igasugune	81,8	77 298				
535	Tähtisalpeter	105,1	18 585	880, 886	Raudplekk-kaup ern. lihtne	13,7	28 000				
537	Väetvelhapu ammoniaak	20,0	2 400	887, 889	Vasktraatkangad	11,9	9 425				
541	Superfosfaat	1 692,9	67 770	895	Raud- ja terastraatkaup ern.	0,6	10 626				
546, 547	Kaaltsoolad			901-903	Noonakup igasugune	4,3	25 708				
c)	Keemiatööstuse toorained punkt a ja b nimetatuna	11,2	9 766	006-008, 911	Ern. kiistööriksid	16,0	43 196				
549	Vävel toores, tükkidena			009-010	Vihkiid ja keermotsiõik. abinõud	2,6	11 543				
				912	Vaskaup igasugune	7,4	42 689				
				920	Aluminiiumkaup ern.	0,2	2 004				
IV. Välimissaadused.											
		8 772,0	4 796 231	24. Elektrimasinad, -aparaadid ja tarbed	52,5	163 342					
16.	Nahad töötletud ja nahkkaup	3,1	54 545	024, 925	El.-dünamod, -mootorid, transformatorid	5,4	15 801				
566-568	Suured parknahad	1,4	23 281	928	El. mootrimisaparaadid	1,1	13 841				
569-576	Töötletud peensord. nahad	1,0	23 908	932	El. hõõglambid	0,4	8 897				
580	Masinarhiimad	0,7	4 610	934	El.-kaablid metallpantseriga	10,2	8 988				
17.	Puutööstussaadused	319,4	112 598	935	El.-juhed isoleeritud	20,7	24 455				
593	Vineer liimimata	23,5	17 890	930	El. lüliljad, kaitsjad, lambipesad, roostaadid ja signaalitarded	6,4	22 765				
600-604	Aami- ja puusepatöö	285,1	85 639	943	Raadioaparaadid, -osad ja -tarb.	1,0	18 890				
600-612	Tisleri- ja trelalitöö	0,7	3 355	25. Instrumendid, aparaadid (peale elektrisapar.)	7,8	140 564					
18.	Paberitööstussaadused	218,8	158 360	945	Päevapildi apar. ja osad	0,4	13 000				
624	Puupapp, värvimata	28,9	4 380	963	Arstiristad, -aparaadid ja -tarbed	0,5	11 215				
	Sel.: Soome	28,0	4 227	968-966	Kellad	0,2	9 097				
638	Paberossipaber	2,3	4 087	973-980-a	Muusikariistad	1,0	15 069				
644	Pergament ja pergamentpaber	25,6	16 800	981-984	Laskeriistad	0,5	3 212				
646, 647	Päevapildipaber	3,0	11 264	26. Transpordivahendid	261,6	657 399					
648	Tapetid ja borditridid	50,1	20 777	986-992	Veesõiduriistad	(2 tk.) 0 rgt	200				
662, 663	Raamatud ja muu trükiköö	2,8	10 514	999	Sõiduautod	94 tk	257 592				
19.	Tekstiilitööstussaadused¹⁾	70,9	524 272	1000	Autode raamid ühes mootori ja ratastega	55 tk	160 980				
667-670	Puuvillainiit ja -lõng	5,4	12 053	1003	Mootorirattad	102 tk	51 489				
671-676	Puuvillariite ²⁾	0,3	57 030	1006	Autode osad	6,9	23 980				
	Sel.: Briti	3,7	34 224	1007	Jalgratoste ja mootorratoste osad	3,7	12 764				
	Saksa	1,4	13 065	1008	Jalgrattad	2 258 tk	137 088				
683	Puuv. masinarhiimad	4,0	15 084								
686, 760	Sukad, sokid	0,1	3 233								
687,708,751	Muud kujutatud tööd ern.	0,1	2 095								
688	Puuv. kardinatüül	0,2	2 709								
699-701	Villane lõng	23,8	174 070								
702, 703	Villane riie kangastena	1,9	34 446								
	Sel.: Briti	1,6	30 430								
706, 741	Villased ja puuvillased kangad tehn. tarbeks	0,2	5 086								
713, 715	Slid- ja kunstslidniit ja -lõng	12,9	74 065								
716-719, 721, 731	Slid- ja kunstslidriie	1,2	30 427								

¹⁾ Sellest: Välismaal töötletud eesti kauba tagasivedu Eesti 6 336 kg 26 582 kr; välismaa kauba ajutine sissevedu täiendavaks töötlemiseks Eesti 1 129 kg 18 619 kr.

Tab. 3. Väliskaubanduse tähtsamad ained mais 1936 a. (järg).
 Commerce extérieur des principaux articles en mai 1936 (suite).

Järjek. nr. täielikku üksikainete nomenklat.	Eesti-Läti ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikku üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton	kr
1		2	3	4		5	6
SISSEVEDU — IMPORTATION.							
27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	1 089,0	179 614	1182	Väevehape igas.	55,0	4 576
1025	Kälad, tahud loomulikul	78,4	8 495	1234	Kaltsiumkarbidi	21,2	5 590
1038	Tulekindlad kivid ja tahvlid (šamottkivid)	841,6	43 292	1290	Saharim.	—	—
1051—1058	Fajanskaup	43,5	23 772	1295	Rohud	0,3	23 819
1054—1055a	Portselankaup	18,8	23 304	1308—1311	Lõhna- ja kosmeetikaained	0,5	15 551
1056—1078	Klaaskaup	24,0	37 741	1310—1321	Parkimiskstrakatid	173,5	50 700
28.	Keemiatööstussaadused	1 480,7	753 374	1322—			
1102	Kaseiin	4,0	5 540	1324, 1328,			
1103	Albumiin	0,8	8 074	1336—1344	Mineraalvärvid	189,4	60 331
1104—1109	Pehmetest kummist teosed	36,7	105 061	1348	Altsarilvärvid ern.	8,1	78 318
1110	Veoauteode massiiv-kummišildid	0,8	2 070	1356	Trükkivärv	3,3	12 053
1118, 1114	Kummist jalanõud	5,1	22 416	1360	Pronksipulber	1,0	3 567
1146	Väevehapu alumiinium	452,8	45 400	1363, 1364	Lõhkaained ja süütenõõr	02,4	75 788
1165	Sooda peale söögisooda	177,9	19 343	1368	Linoleum	2,1	2 085
1166	Söögisooda	2,5	498	29.	Muud eraldi nimetatud kaubad	3,7	34 557
1168	Seobikivi puhastamata	65,7	15 388	1386	Nõõbid igas.	0,7	7 600
				1390—1396	Kirjutusmaterjal ern.	1,4	13 768
VÄLJAVEDU — EXPORTATION.							
I. Elusloomad (arv).		4 053 tk	350 528	13.	Ärtsid ja metallid töötlemata (metallimurd)	1 049,3	39 669
1	Hobused (arv)	131	58 025	380	Vanarand	1 032,0	37 459
2	Veised (välja arvatud vasikad) (arv)	—	—	385, 386	Sel.: Rootsi	025,0	24 836
					Sel.: Saksa	2,1	1 000
II. Toit- ja maitseained, joogid.		6 309,4	2 345 507			2,1	1 000
3.	Aed- ja juurvili	3 213,9	172 850	14.	Mineraalid peale ärtside	5 457,2	22 543
38	Kartul, toores	3 184,4	158 587	400, 407-a	Kips	421,9	8 949
41	Sibulad	2,5	600	417	Kaltsiitkivi (Eesti)	4 880,0	10 279
47	Šgur, värsked ja kuivat.	51,0	10 514				
57	Üunad	—	—	15.	Keemiatööstuse toorained	889,3	168 394
4.	Karjasaadused	1 718,6	1 819 778	a)	õlid, rasvad, valgud, kummi tooreid	849,5	79 925
76	Peekon	214,8	276 848	487	Eesti bensiin	104,3	39 077
	Sel.: Briti	208,1	270 547	497	Põlevkiviõli	536,4	33 617
77	Sealiba värsked ja soolatud	0,9	8 308	508-a	Bituumen	144,5	6 886
79	Loomaliha	70,3	31 083	c)	Keemiatööstuse toorained punkt a ja b nimetatuna	40,0	88 469
	Sel.: Soome	54,8	22 461	506	Kunstsarv töötlemata	30,7	88 464
81	Lambaliha	38,7	30 128				
	Sel.: Rootsi	37,2	35 110	IV. Valmisaadused.			
93	Piltapulber	0,1	52	16.	Nahad töötletud ja nahkkaup	3 061,1	1 224 359
96	Või	723,5	935 738	506, 507	Suured parknahad	0,0	35
	Sel.: Briti	371,0	471 938				
	Saksa	351,8	463 600	17.	Puutööstussaadused	1 308,3	288 155
99	Munad	9032520 tk	358 760	503-a	Vineer	1 163,3	227 883
5.	Kaia, kalusaadused ja vähid	295,4	181 835		Sel.: Briti	856,0	133 040
100—105	Värsked kalad	284,1	172 782	594	Vineerist toolipõhjad	140,0	57 070
106	Tlindkala	3,3	1 280		Sel.: Saksa	31,7	10 060
110—120	Kalakonservid	8,0	7 764	609, 610	Belgia-Luksemb. m.l.	37,2	14 140
6.	Muud toit- ja maitseained ning joogid	250,5	70 219		Mööbel	2,9	2 540
127	Kartulijahu	177,5	30 525	18.	Paberitööstussaadused	641,9	137 339
187	Sokolaad	1,1	690	634	Pakkimis-paber	228,1	49 313
188	Kompekid	25,0	15 043	636, 637	Kirjutus- ja trükkpaber	356,7	75 472
210	Teraleib, pain normal	0,7	210	19.	Tekstiilitööstussaadused ¹⁾	267,3	607 219
218	Pilritus	43,6	15 000	667—670	Puuvillaniit ja lõng	78,3	192 395
III. Toor- ja poolvalmisained.		35 476,4	2 622 952		Sel.: Hollandi	20,3	61 840
8.	Loomariigilained, peale rasvade	150,5	281 778	671—676	Puuvillariie ¹⁾	18,7	46 593
237—241	Loomanihad kuivalt soolatud	4,1	17 247		Sel.: Rootsi	71,1	250 511
	Sel.: N. S. V. L.	3,0	14 550	690	Linane lõng	49,2	191 120
237—241	Loomanihad märgalt soolatud	137,6	225 606	691-a	Linane riie jäme	15,1	29 528
	Sel.: P.-A. Ühendriigid	31,9	49 114	696	Pakkimis- ja kotirliie džuudivid	27,0	55 071
	Belgia-Luksemb. m.l.	44,8	70 500		Sel.: Taani	60,8	36 767
243—267	Karunahad	0,1	7 014		Saksa	37,9	20 473
200	Jõhvid	2,2	10 381			26,1	18 575
270	Sooled	10,8	12 353	22.	Jõu- ja töömehhanad	35,4	18 076
9.	Seemned, täimed ja nende osad	11,0	1 790	850	Külmutamis-seadised	—	—
274, 275	Linaseemned	—	—				
10.	Metsamaterjal	17 218,7	663 390	23.	Metalikaup	22,8	10 589
311	Haavapökud	2295,7 tihm	75 875	870	Radiatorid malmist	20,4	6 597
322	Prospid	14 091 tihm	114 761	24.	Elektrimehhanad, -aparatuurid ja tarbed	5,7	30 548
320, 322—329	Kuuse- ja männilained ja -piangud	7 358,8 „	180 531	942	Telefoni apar. ja n. osad	3,0	28 793
	Sel.: Briti	5 957,2 „	140 631	27.	Keraamika ja muud mineraalkaubad	769,1	78 188
335	Kastlaund	1 043,7 „	47 998	1015	Sement	159,0	7 127
11.	Paberitoorained	10 009,2	894 732		Sel.: Läti	159,6	7 127
347	Puumass mürg	2 142,0	46 098	1066	Tahvelkaas hõivmata	461,5	08 674
349	Tselluloos	7 847,2	847 728	28.	Keemiatööstussaadused	2,6	2 434
	Sel.: Briti	4 213,3	440 317	1102	Kaseiin	—	—
	P.-A. Ühendriigid	1 064,4	201 464	1318	Tuletkud	—	—
12.	Tekstiilitoorained	682,1	550 656	29.	Muud ern. kaubad	3,7	42 539
354	Lina	334,2	339 824	1392	Kunstsarv-kammid	2,5	31 961
	Sel.: Saksa	103,3	193 059				
	Soome	51,2	61 487				
355	Takud	233,7	185 054				

¹⁾ Sellest Eesti töötletud välismaa kauba tagasivedu välismaale 1 289 kg 23 102 kr väärtuses — Réexportation des marchandises travaillées 1 289 kg 23 102 kr.

Tab. 10. Era- ja tähtsamate ühispankade äriseis

1. juunil ja 1. juulil 1936 a.

Situation financière des banques privées et des principales banques coopératives au 1. juin et 1. juillet 1936.

	18		25		18		25	
	erapanka		ühispanka		erapanka		ühispanka	
	13 bang.		25 bang.		13 bang.		25 bang.	
	privées		coopér.		privées		coopér.	
	1. VII	1. VI	1. VII	1. VI	1. VII	1. VI	1. VII	1. VI
	1 000 kr				%			
Aktiva — Actif								
1. Kassa — <i>Caisse</i>	1 069	1 143	649	632	1,1	1,2	1,4	1,4
2. Hoiuarved teists rahanäsit. — <i>Comptes courants</i>	5 255	3 803	5 925	5 340	5,5	4,1	13,0	12,0
a) Sellest Eesti pangas — <i>Dont à la Banque d'Estonie</i>	2 551	1 507	1 323	1 273	2,7	1,0	2,9	2,0
3. Pt. 1 ja 2 kokku — <i>Total p. 1 et 2</i>	6 324	5 006	6 574	5 972	6,6	5,3	14,4	13,4
4. Panga pärsalt olevad väärtused — <i>Effets en portefeuille</i>	5 820	5 765	3 362	3 287	6,1	6,1	7,4	7,4
a) Väärtpaberid — <i>Effets</i>	5 714	5 656	3 195	3 170	6,0	6,0	7,0	7,1
b) Välismaa rahad ja kallismetallid — <i>Métaux préc. et effets en valeurs étrangères</i>	97	91	120	110	0,1	0,1	0,3	0,3
c) Tšekid ja maksukäsu — <i>Chq. et ordres</i>	0	18	47	1	0,0	0,0	0,1	0,0
5. Laenuid — <i>Prêts</i>	57 116	58 046	30 216	30 078	59,0	61,8	66,3	67,4
a) Disk. veksalid — <i>Escomptes</i>	26 077	26 949	17 020	17 545	27,2	28,7	38,7	39,3
b) Välismaa rahad ja kallismetallid — <i>Métaux préc. et effets en valeurs étrangères</i>	97	91	120	110	0,1	0,1	0,3	0,3
c) Tšekid ja maksukäsu — <i>Chq. et ordres</i>	0	18	47	1	0,0	0,0	0,1	0,0
d) Kto-krt. laenuid — <i>Autres prêts</i>	30 035	30 056	8 847	8 776	31,3	32,0	19,4	19,7
6. Garantide deebitorid — <i>Garanties</i>	10 981	10 368	8 776	933	11,4	11,0	1,9	2,1
7. Korrespondendid — <i>Correspondants</i>	4 113	3 784	1 133	982	4,3	4,0	2,5	2,2
a) Sisemaa — <i>en Estonie</i>	338	413	489	434	0,4	0,4	1,1	1,1
b) Välismaa — <i>à l'étranger</i>	3 775	3 371	644	548	3,9	3,6	1,4	1,1
8. Protestitud vekslid — <i>Effets protestés</i>	93	80	162	160	0,1	0,1	0,4	0,3
9. Osakondade arved — <i>Succursales</i>	1 845	1 747	40	46	1,9	1,9	0,1	0,1
10. Kinnisvara — <i>Immubles</i>	5 051	5 051	1 874	1 870	5,3	5,4	4,1	4,2
11. Väljavara — <i>Mobiliers</i>	399	399	268	261	0,4	0,4	0,6	0,6
12. 13. Jooksvad kulud, makstud % ja komisj. — <i>Frais courants, intérêts et commissions payés</i>	1 858	1 459	615	431	1,9	1,6	1,1	1,0
14. Ülaminevad summad — <i>Actifs transitoires</i>	409	405	149	160	0,4	0,4	0,8	0,3
15. Muud aktiivid — <i>Actifs divers</i>	1 906	1 900	426	445	2,0	2,0	0,9	1,0
a) Mitmesugused deebitorid	1 418	1 352	320	328	1,5	1,4	0,7	0,7
Kokku — Total	95 910	94 010	45 595	44 625	100	100	100	100
Passiva — Passif								
1. Panga kapitalid — <i>Capitaux et réserves</i>	7 755	7 758	3 314	3 277	8,1	8,3	7,3	7,3
a) Aktiakapital — <i>Capital versé</i>	5 760	5 700	2 286	2 252	6,0	6,1	5,0	5,0
b) Tagavarakapital — <i>Réserves</i>	1 535	1 594	919	917	1,6	1,7	2,0	2,1
c) Muu erikapital — <i>Réserves spéciales</i>	400	450	109	108	0,5	0,5	0,3	0,2
2. Hoiusummad — <i>Dépôts</i>	48 023	47 517	35 626	34 027	51,0	50,5	78,1	77,0
a) Tähtsajal. hoiusummad — <i>Dépôts termin.</i>	8 931	8 671	10 813	10 685	9,3	9,2	23,7	24,0
b) Jooksvad arved — <i>Comptes courants</i>	37 811	36 934	23 993	23 177	39,4	39,3	52,0	51,9
c) Kto-krt. arv. kred. saldod — <i>Autres dépôts</i>	2 181	1 812	820	705	2,3	2,0	1,8	1,7
3. Rediskont — <i>Réescomptes</i>	5 459	6 521	1 010	1 231	5,7	6,9	2,2	2,8
a) Sellest sisemaal — <i>Dont payables à l'intérieur du pays</i>	3 250	3 520	1 010	1 231	3,4	3,8	2,2	2,8
b) Väljaarved teist. asut. — <i>Créditeurs</i>	2 237	2 201	1 112	1 305	2,4	2,4	2,5	2,9
c) Väljavara — <i>Mobiliers</i>	2 337	2 201	1 112	1 305	2,4	2,4	2,5	2,9
4. Pt. 3 ja 4 kokku — <i>Total p. 3, 4</i>	7 700	8 722	2 122	2 536	8,1	9,3	4,7	5,7
5. Korrespondendid — <i>Correspondants</i>	11 482	11 008	969	824	12,0	12,3	2,1	1,9
a) Sisemaa — <i>en Estonie</i>	452	452	528	432	0,5	0,5	1,1	1,0
b) Välismaa — <i>à l'étranger</i>	7 522	7 041	405	391	7,8	7,3	1,0	0,9
c) Kto-krt. arv. kred. saldod — <i>Autres dépôts</i>	58	58	0	0	0,1	0,1	0,0	0,0
6. Maksukäsu — <i>Transferts</i>	3 455	3 447	36	1	3,6	3,6	0,1	0,0
7. Väljamakamata % — <i>% restant à payer</i>	79	66	36	41	0,1	0,1	0,1	0,1
8. Väljamakamata osakaas — <i>Dividendes restant à payer</i>	315	285	125	151	0,3	0,3	0,3	0,3
9. Garantide kreditorid — <i>Garanties</i>	10 981	10 368	870	933	11,4	11,0	1,9	2,1
10. Osakondade arved — <i>Succursales</i>	1 886	1 774	45	46	2,0	1,9	0,1	0,1
11. Saadud prota. ja muud tulud — <i>Intérêts et commissions reçus</i>	2 950	2 209	1 477	1 201	3,1	2,3	3,2	2,7
12. Jägamata puhaskasu — <i>Bénéfice net.</i>	486	519	153	131	0,5	0,6	0,3	0,3
13. Ülaminevad summad — <i>Transitoires</i>	3 237	3 170	715	714	3,4	3,4	1,6	1,6
a) Amortisatsioon kapital	1 278	1 278	483	484	1,3	1,4	1,1	1,1
b) Mitmesugused kreditorid	1 436	1 372	59	62	1,5	1,5	0,1	0,1
Kokku — Total	95 910	94 010	45 595	44 625	100	100	100	100

Tab. 11. Üksikute pankade äriseisu summad

1. juunil ja 1. juulil 1936.

Montant des bilans des banques au 1. juin et 1. juillet 1936.

	1. VII		1. VI	
	1 000 kr		1 000 kr	
	Erapangad — Banques privées.			
1. Krediidipank a.s.	31 046	30 684		
2. G. Scheel ja Ko	18 627	18 807		
3. Tartu pank	15 827	15 094		
4. Tallinna Hinnapank	12 075	11 330		
5. Tartu Linnapank	4 876	4 329		
6. Kaubapank a.s.	3 231	3 132		
7. Eesti laenu-pank a.s	2 521	2 550		
8. Tallinna aktsiapank	1 596	1 053		
9. Tartu tööstuspank	1 622	1 666		
10. Valga pank	1 338	1 332		
11. Pärnu krediidipank	1 316	1 321		
12. Viru pank	938	916		
13. Võru pank	297	296		
Kokku — Total	95 910	94 010		
Tähtsamad ühispankad — Principales banques coopératives				
1. Eesti Rahvapank	5 943	5 609		
2. Põllumeeste Keskpank	3 100	3 149		
3. Tallinna majaanik- nikkude pank	10 432	10 201		
4. Eesti laenu- ja hoiu- ühisus Tartus	4 101	4 035		
5. Viljandi ühispank	2 402	2 355		
6. Tartu majaanik- kude pank	2 365	2 332		
7. Põllumajand. pank	2 402	2 403		
8. Pärnu Eesti laenu- ja hoiuühisus	1 857	1 827		
9. Tallinna laenu ja hoiukassa	1 553	1 508		
10. Põitsamaa ühispank	1 172	1 140		
11. Tallinna juudi ühis- pank	1 007	1 157		
12. Pärnumaa põllu- meeste ühispank	903	809		
13. Rakvere ühispank	888	870		
14. Võru ühispank	875	867		
15. Jõgeva ühispank	773	769		
16. Põllupidajate ühis- pank	842	851		
17. Narva ühispank	740	727		
18. Lääne-Eesti ühis- pank	664	664		
19. Saarde laenu-hoiu ühisus	644	637		
20. Võhma ühispank	586	572		
21. Tartu juudi ühis- pank	572	558		
22. Saarte ühispank	475	446		
23. Tõrva ühispank	467	450		
24. Kinnisvaraomanik- kude pank	302	307		
25. Petseri laenu- ja hoiu ühisus	320	312		
Kokku — Total	45 595	44 625		

Tab. 29. a) Tööturg juulis 1936 a. — Marché du travail en juillet 1936.

	A. Töötute arv — Nombre des chômeurs									B. Töövõtjate arv — Nombre de chercheurs du travail				Üldse (A+B) Gr. total (A+B)
	Mehed — Hommes			Naised — Femmes			Kokku — Total			Mehed Hommes	Naised Femmes	Kokku Total		
	I Hhk	II Hhk	Kokku	I kategoorie	II kategoorie	Total	I Hhk	II Hhk	Kokku					
Jal üle eelmisest kuust — Restes de mois précédent	7	3	10	44	23	67	51	26	77	131	167	288	365	
Registreeriti I korda aastas ¹⁾ — Enregistrés (1 fois au cours de l'année) ¹⁾	—	1	1	4	1	5	4	2	6	268	229	497	—	
Tulnud tagasi töölt — Représ du travail fourni	20	12	32	101	17	118	121	29	150	390	330	720	—	
Väljalangenud registreeriti uuesti — Rayés enreg. de nouveau	7	1	8	31	12	43	88	13	51	65	37	102	—	
Kokku — Total	34	17	51	180	53	233	214	70	284	854	753	1 607	—	
Paigutati tööle I korda aastas ¹⁾ — Placés (1 fois) ¹⁾	—	1	1	1	3	4	1	4	5	283	184	417	—	
Paigutati tööle teist või enam korda aastas ¹⁾ — Placés (II et plus fois) ¹⁾	22	8	30	104	10	114	126	18	144	400	286	686	—	
Lauges välja — Rayés de listes	11	5	16	49	19	68	60	24	84	95	108	208	—	
Kokku — Total	33	14	47	154	32	186	187	46	233	728	578	1 306	—	
Registreer. 31. VII 1936 — Enregistrés au 31. VII 1936	1	3	4	20	21	47	27	24	51	126	175	301	—	
Sleest — Dont d'après les bourses:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tallinna linna töötöors	—	1	1	9	4	13	9	5	14	60	75	135	—	
Tartu linna töötöors	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35	68	108	—	

b) Tööle paigutatud ja ulmekirjast kustutatud töötud — Chômeurs placés et rayés.	M.—H.		N.—F.		c) Vabade kohtade arv — Offres du travail	M.—H.		N.—F.	
	M.	H.	N.	F.		M.	H.	N.	F.
Tööle paigutatud — Placés pour l'occupation au:	20	78	—	—	Vabu kohti I. VII 1936 — Places vacantes au 1. VI	499	124	—	—
erastöödele — travaux privés	11	40	—	—	Tööpakkumiste arv — Nombre des offres	689	658	—	—
avalikele töödele — travaux publics	—	—	—	—	Tööpakkumisi võetud tagasi — Offres retirées	282	118	—	—
talvistele töödele — trav. organisés p. assist.	—	—	—	—	Rahuldatud tööjõu nõudmistest arv — Offres satisfaites	664	588	—	—
Kokku — Total	31	118	—	—	Nelst — { töötutega — Par chômeurs	31	118	—	—
Nimekirjast kustutatud — Rayés de listes	16	68	—	—	Dont: { töövõtjatega — par demandeurs d'empl.	683	470	—	—
Tööle paigutamata — Non placés	130	222	—	—	Vabu kohti I. VIII 1936 — Places vac. au 1. VIII	222	70	—	—
Nelst — { töötuid — chômeurs	4	47	—	—					
Dont: { töövõtjaid — demandeurs d'emploi	126	175	—	—					

¹⁾ Arvestusaasta loetakse 1. VIII. — 31. VII.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1-ks juuliks 1936 a. Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. juillet 1936.

	Töötajate üldarv — Nombre général des travailleurs										Nelst töölisi — Dont ouvrieriers				Tööstusettevõtte arv — Nombre des accidents
	Tööstusettevõtte arv — N. d'entreprises 1. VII 1936					Tööstusettevõtte arv — N. d'entreprises 1. VII 1936					Tööstusettevõtte arv — N. d'entreprises 1. VII 1936		Tööstusettevõtte arv — N. d'entreprises 1. VII 1936		
	Teemistubes 1. VI 1936	Teemistubesse astunud ettevõtte	Teemistubest lahkunud ettevõtte	Teemistubes 1. VII 1936	+	Indeks 1. VI 1936 = 100	Teemistubes 1. VII 1936	+	Indeks 1. VII 1936 = 100	Teemistubes 1. VII 1936	+	Indeks 1. VII 1936 = 100	Teemistubes 1. VII 1936	+	
I. Murrud ja kaevandused	22	5 181	1 470	925	5 732	+551	110,9	5 379	+539	111,1	100	192	—	—	
II. Määratõõde ümbertöötamine	20	1 856	100	142	1 878	+18	101,0	1 721	+10	100,9	70	45	—	—	
III. Metallitööstus	41	5 117	207	214	5 170	+53	101,9	4 810	+63	101,4	95	38	—	—	
IV. Keemiatööstus	13	1 544	118	138	1 524	-20	98,7	1 337	-20	98,2	1	48	—	—	
V. Nahatööstus	11	498	18	18	498	—	100,0	426	-2	99,5	5	1	—	—	
VI. Tekstiilitööstus	43	11 289	287	475	11 101	-188	98,9	10 137	-101	98,2	50	185	—	—	
VII. Puittööstus	56	4 778	604	776	4 611	-167	96,5	4 128	-164	96,2	51	98	—	—	
VIII. Paberitööstus	12	2 193	55	120	2 122	-71	96,9	1 877	-73	96,3	17	24	—	—	
IX. Polügraafiatööstus	15	1 251	61	27	1 285	+34	102,7	1 089	+31	102,9	32	1	—	—	
X. Toidu-, maitseain. ja jookide tööstus	36	3 178	146	353	2 971	-207	93,5	2 475	-214	92,4	24	34	—	—	
XI. Kehakatte- ja puidukaup. tööstus	24	1 690	66	441	1 285	-375	77,4	1 130	-378	75,1	11	5	—	—	
XII. Elhitusettevõtte	38	3 351	1 039	903	3 487	+136	104,1	3 086	+119	104,0	47	65	—	—	
XIII. Elektri- ja gaasi- ja veetarvitus	7	822	114	21	915	+93	111,3	628	+88	116,3	3	3	—	—	
XIV. Puhastustööstus	3	106	3	6	103	-3	97,2	94	-3	96,9	—	—	—	—	
Kokku suur- ja kesk- tööstus — Total	341	42 823	4 419	4 565	42 677	-146	99,7	38 132	-194	99,5	515	734	—	—	
Sleest ettevõtteid — Dont les entreprises ayant:	150	35 779	3 586	3 313	36 052	+273	100,3	32 262	+226	100,7	405	657	—	—	
50 ja enam töötajaga — de 50 trav. et p us	186	7 044	838	1 252	6 025	-419	94,1	5 870	-420	93,3	110	77	—	—	
20—49 töötajaga — 20—49 travailleurs															
I. Industries extractives	0	62	30	31	61	-1	98,4	58	-1	98,9	—	1	—	—	
II. Industrie minière	45	447	100	31	576	+129	128,0	537	+124	130,0	14	3	—	—	
III. des métaux	109	1 054	35	92	1 047	-7	99,9	986	-9	99,1	100	10	—	—	
IV. chimique	29	789	179	208	760	-29	96,3	605	-33	94,8	1	7	—	—	
E. des cuirs et peaux	24	282	14	10	266	+4	101,6	235	+7	103,1	15	—	—	—	
VI. textile	54	576	38	57	562	-24	95,9	502	-16	96,9	10	2	—	—	
VII. des bois	128	1 385	208	295	1 203	-22	93,4	1 219	-98	92,0	42	19	—	—	
VIII. du papier	11	180	4	28	135	-25	84,4	122	-26	82,4	1	—	—	—	
IX. polygraphique	45	574	12	37	549	-25	95,6	497	-27	94,4	29	—	—	—	
X. de l'alimentation et des boissons etc.	240	1 974	89	125	1 938	-36	98,2	1 533	-41	97,4	31	4	—	—	
XI. Confection de vêtements et rub. de mercerie	94	964	44	135	873	-91	90,6	823	-95	89,7	17	—	—	—	
XII. Constructions	33	609	319	135	793	+134	130,2	737	+177	131,0	11	22	—	—	
XIII. Usines électr., à gaz d'écl. et distric. d'eau	7	65	20	26	68	+3	104,6	55	+8	105,9	—	—	—	—	
XIV. Industrie du nettoyage	25	180	9	15	174	-6	96,7	168	-2	98,9	—	—	—	—	
Kokku suur- ja kesk- tööstus — Total	850	9 091	1 210	1 226	9 075	-16	99,8	8 080	-32	99,6	272	68	—	—	
Üldse suur- ja kesk- tööstus — Grand total (a+b)	1 191	31 914	5 623	5 791	51 752	-162	99,7	46 212	-226	99,5	787	802	—	—	

Tab. 29. a) Tööturg juunis 1936 a. — Marché du travail en juin 1936.

	A. Töötute arv — Nombre des chômeurs						B. Töövõtjate arv — Demandeurs d'emploi enregistré.			Üldse (A+B) Gr. total (A+B)			
	Mehed — Hommes			Naised — Femmes			Kokku — Total						
	I liik	II liik	Kokku	I kategoorie	II kategoorie	Total	I liik	II liik	Kokku				
Jäi üle eelmisest kuust — Restés de mois précédent . . .	11	0	17	68	28	96	79	34	113	210	259	469	582
Registreeriti I korda aastas ¹⁾ — Enregistrés (I fois au cours de l'année) ¹⁾ . . .	—	—	—	0	2	2	0	2	2	410	389	799	807
Tulnud tagasi töölt — Retirés du travail journal . . .	15	14	29	124	31	155	139	45	184	367	299	666	850
Väljatungenaist registreeriti uuesti — Rayés enreg. de nouveau . . .	0	3	3	21	13	34	27	21	48	60	47	107	155
Kokku — Total	32	23	55	219	79	298	251	102	353	1 047	994	2 041	3 394
Paigutati tööle I korda aastas ¹⁾ — Placés (I fois) ¹⁾ . . .	—	—	—	5	6	11	5	0	11	386	334	720	731
Paigutati tööle teist või enam korda aastas ¹⁾ — Placés (II et plus fois) ¹⁾ . . .	15	14	29	93	25	117	108	39	147	391	290	681	828
Langes välja — Rayés de listes . . .	10	0	10	77	25	102	87	31	118	130	213	352	470
Kokku — Total	25	20	45	175	56	230	200	76	276	916	837	1 753	2 029
Registreer. 30. VI 1936 — Enregistrés au 30. VI 1936 . . .	7	3	10	44	23	67	51	26	77	131	157	288	365
Sellest — Dont d'après les sources:													
Tallinna linna tööstörs . . .	—	—	—	—	18	7	25	8	29	50	60	110	148
Tartu „ „ . . .	—	—	—	—	3	3	—	3	3	49	65	114	117

	M. — H. N. — P.			c) Vabade kohtade arv — Offres du travail.			M. — H. N. — P.		
	M.	H.	N. — P.				M.	H.	N. — P.
b) Tööle paigutatud ja nimekirjast kustutatud töötud — Chômeurs placés et rayés.									
Tööle paigutatud — Placés pour l'occupation aus:									
erastöödele — travaux privés . . .	10		80	Vabu kohti 1. VI 1936 — Places vacantes au 1. VI			418		244
avallkale töödele — travaux publics . . .	10		35	Tööpakkumiste arv — Nombre des offres . . .			1 081		829
talvisele töödele — trav. organisés p. assist. . .	9		8	Tööpakkumisi võetud tagasi — Offres retirées . . .			194		196
Kokku — Total	29		129	Rahuldatud tööjõu nõudmiste arv — Offres satisfaites . . .					806
Nimekirjast kustutatud — Rayés de listes . . .	10		102	Neist — (töötutega — par chômeurs . . .			20		120
Tööle paigutamata — Non placés . . .	141		224	Dont: (töövõtjatega — par demandeurs d'emploi			777		624
Neist — (töötud — chômeurs . . .	10		67	Vabu kohti 1. VII 1936 — Places vac. au 1. VII 1936			499		124
Dont: (töövõtjad — demandeurs d'emploi . . .	131		157						

¹⁾ Arvestusaasta loetakse 1. VIII. — 31. VII.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja tööloolu 1-ks juuniks 1936 a. Entreprises industrielles et leur main-d'oeuvre au 1. juin 1936.

	Töötajate üldarv — Nombre général des travailleurs						Neist töölis — Dont ouvriers		Tööstusettevõtte arv — Nombre des accidents			
	Etevõtte arv — N. d'entreprises 1. VI 1936						Töölisi ja teenustajaid van. alla 18 a. — Mineurs parmi les ouv. et services					
	Teenistuses 1. V 1936	Teenistuse astunud 1. V 1936	Teenistuses lahkunud 1. VI 1936	Ont quités	+	Indeks 1. V 1936 = 100	Teenistuses 1. VI 1936	+		Indeks 1. V 1936 = 100		
a) Suurtööstus — Grandes entreprises (de 20 travailleurs et plus).												
I. Mürrud ja kaevandused . . .	20	3 029	2 067	5 151	+1 552	142,8	4 840	+1 519	145,7	69	133	
II. Mineraalide töötlemine . . .	20	1 630	414	98	+1 855	120,5	1 705	+313	122,5	54	30	
III. Metallitööstus . . .	41	5 043	304	230	+5 117	+74	201,5	4 553	+72	101,6	94	120
IV. Keemiatööstus . . .	13	1 492	155	103	+1 544	+52	103,5	1 301	+63	104,1	1	30
V. Nahatööstus . . .	11	503	18	23	+498	+5	99,0	428	-7	98,4	6	4
VI. Tekstilitööstus . . .	43	11 279	245	235	+11 239	+10	100,1	10 328	+11	100,1	53	55
VII. Puutööstus . . .	69	4 628	780	530	+4 778	+250	105,5	4 292	+232	105,7	50	97
VIII. Paberitööstus . . .	12	2 201	44	52	+2 193	-8	99,6	1 950	-6	99,7	23	19
IX. Polügraafiatööstus . . .	15	1 245	35	29	+1 251	+6	100,6	1 058	+4	100,4	37	3
X. Toidu-, maitseainete ja jookide tööstus . . .	30	3 210	108	140	+3 178	-11	98,7	2 689	-30	98,6	20	41
XI. Kahakatte- ja pudukaupade tööstus . . .	20	1 033	75	48	+1 060	+27	101,6	1 617	+25	101,7	10	3
XII. Ehitustööstus . . .	38	2 542	1 516	707	+3 851	+809	131,8	2 967	+789	136,2	35	62
XIII. Elektri ja gaasi- ja veevarustus . . .	7	814	90	82	+822	+8	101,0	540	+7	101,3	3	4
XIV. Puhastustööstus . . .	3	106	5	5	+106	+0	100,0	97	-	100,0	—	—
Kokku suurtööstus — Total	344	39 773	5 836	2 806	42 823	+3 050	107,7	38 325	+2 973	108,4	464	601
Sellest ettevõtteid — Dont les entreprises ayant:												
50 ja enam töötajaga — de 50 trav. et plus	156	33 280	4 473	1 974	35 779	+2 400	107,5	32 035	+2 445	108,3	346	523
20–49 töötajaga — 20–49 travailleurs . . .	188	6 493	1 363	832	7 044	+651	108,5	6 290	+528	109,2	118	73
b) Kesktööstus — Entreprises moyennes (de 5–19 travailleurs).												
I. Industries extractives . . .	5	59	20	17	82	+3	105,1	59	+2	105,1	—	—
II. Industrie minérale . . .	30	390	88	40	447	+48	112,0	413	+51	114,1	18	—
III. „ des métaux . . .	100	1 090	93	99	1 097	-30	99,7	995	-36	99,5	90	7
IV. „ chimique . . .	30	743	92	40	780	+46	106,2	638	+40	106,7	—	19
V. „ des cuirs et peaux . . .	24	280	7	15	252	-8	96,9	228	-4	97,4	15	—
VI. „ textile . . .	55	594	49	67	576	-13	97,0	518	-22	95,0	10	4
VII. „ du bois . . .	131	1 374	227	216	1 385	+11	100,8	1 312	+18	101,4	34	9
VIII. „ du papier . . .	18	151	16	7	160	+9	106,0	148	+10	107,3	—	—
IX. „ polygraphique . . .	40	572	20	18	574	+2	100,8	524	-1	99,8	29	—
X. „ de l'alimentation, des boissons etc. . .	244	1 920	154	100	1 974	+54	102,8	1 674	+50	103,3	29	1
XI. Confection de vêtements et fabr. des mercerie . . .	97	955	87	78	964	+9	100,9	923	+9	101,0	22	—
XII. Constructions . . .	26	540	160	91	609	+69	112,8	560	+68	113,8	7	11
XIII. Usines électr., à gaz d'éol. et distrib. d'eau . . .	7	59	10	4	65	+0	110,2	52	+6	113,0	1	—
XIV. Industries du nettoyage . . .	24	179	0	5	180	+1	100,6	168	+3	101,8	—	1
Kokku kesktööstus — Total	844	8 895	999	803	9 091	+196	102,2	8 112	+192	102,4	259	52
Üldse suur- ja kesktööstus — Grand total (a+b)	1 188	48 668	6 835	3 609	51 914	+3 246	107,7	46 437	+3 165	107,3	722	653

Koondtabel (ajutiselt ärajäetud standardtabelite tähtsamaid arve).

Tableau synoptique (données principales des tableaux temporairement suspendus).

Stand. tab. nr.	1936	1935	1936	1935	Stand. tab. nr.	1936	1935	1936	1935
7	Tallinna sadama tegevus. <i>Mouvement du port de Tallinn.</i> Vällisõit — Long cours. Saabunud — Entrées: arv — nombre 158 155 622 540 maht — ton. net. 84 720 71 519 366 328 318 085 Sisseveetud kaup — Marchandises importées — tn. 17 504 15 212 128 400 98 417 Saabunud reisiijad — Voyageurs transportés Väljunud laevad — Navires sorties: arv 158 178 627 560 maht 85 275 85 537 364 185 322 518 Väljaveetud kaup — March. exportées — tn Väljunud reisiijad — Voyageurs transportés arv — nombre 8 804 6 002 14 303 9 328 Bannasõit — Cabotage. Saabunud — Entrées: arv maht 16 230 19 639 36 236 42 145 Väljunud laevad — Navires sorties: arv 320 339 724 648 maht 18 042 19 770 44 292 47 290				16	Lähivõlvete raha 1000 kr <i>Circulation fiduciaire en 1000 kr</i> Beati Panga tähed — Billets de la Banque d'Estonie 39 372 35 903 — — Valutusraha kokku — Monn. et billets subsidiaires 4 088 4 082 — — Pankade vaheline arvekode — Mouven. de la chambre de compensation. Tšekide arv — Nombre des chèques 4 300 3 475 24 268 20 536 Summa 1000 kr — Montant en 1000 kr 14 149 10 981 77 234 53 959 10 Protestitud vekslid — Bilets protestés. Arv — Nombre des chèques Summa 1000 kr — Montant en 1000 kr 2 207 1 962 10 702 9 691 20 Kapital emissioonid — Emissions des capitaux. Altseltselised ja osalihuusid asutatud — Sociétés par actions et anonymes fondées: Arv — Nombre — — 5 3 Summa 1 000 kr — — 290 355 27 Elatusmaksumus (1913=100) — Nombres-indices du coût de la vie (1913=100). Toitus — Alimentation 90 73 78 76 Korter — Logement 115 112 113 112 Kütte ja valgustus — Chauffage et éclair. 78 56 60 60 Riietus — Habillement 135 131 131 129 Pulastus — Hygiène et nettoyage 80 80 80 87 Lühikemine, post — Voyages etc 79 79 79 79 Haridus — Instructions 94 94 94 94 Lõbustus — Diversissem. 158 158 158 158 Üldindeks — N.-ind. général du coût de la vie 99 85 88 87 28 Suurmüügideks (1913=100) — Nombres-indices des prix de gros. Toitained — Denrées al. Tööstussaad. — Matières prem. et prod. industr. Üldindeks — Nombre-indices général 89 82 84 85 32 Tööstusviiside arvu lühikemise indeksid. — N.-indices du mouvement de la main-d'oeuvre (entrepr. grandes et moyennes). 1. I 1927 = 100. Töötajad — Travailleurs en général 152,5 133,9 124,4 110,7 Töölised — Ouvriers: 157,4 137,3 126,9 112,2 33 Registreeritud nakkushaigused — Maladies contagieuses. Üldary — Total 443 1 694 2 240 7 366 Sellest { Scarlatina 197 229 946 1 198 Dont: Tuberculosis 163 185 760 840			
12	Riigi sissetulekud 1000 kr <i>Recettes de l'Etat. en 1000 kr</i> Korralised tulud — Recettes ordinaires 7 119 6 728 15 427 14 217 Otsesmaksud — Contributions directes 683 454 1 300 930 Lõivud ja tasumaksud — Timbres et enregistrement. Kaudsed maksud — Impôts indirects 2 281 2 123 4 440 3 839 Sellest — Dont: Tollid — Douanes 1 683 1 535 3 204 2 800 Riigimonopolid — Monopoles de l'Etat 1 326 992 2 673 2 174 Riigiettevõteted ja varandused — Entreprises et propriétés de l'Etat 2 336 2 737 5 997 6 449 Sellest — Dont: Raudteed — Chem. de fer Segatulud — Recettes diverses 47 44 91 94 Kokku — Total 7 132 6 752 15 451 14 269 Tagasimaksud — Reversements des années précédents 13 24 24 52 Erakorralised tulud — Recettes extraordin. 2 47 7 53 Üldse sissetulekud — Total des recettes 7 121 6 775 15 434 14 270 Piiritusmonopol — Vente d'alcool. Müük 1000 l. (100%) — Vente en 1000 l. Joogiks — Pour consom. Sellest viin — Dont eau-de-vie 249,5 255,6 271,0 200,3 211,7 213,1 225,9 173,6 Erilotstarb. — Pour les besoins spéc. 28,1 36,3 41,6 39,2 Denaturaat — Esprit du vin dénaturé 32,4 32,4 30,3 30,6 Väljaveoks — Pour l'exp. 3,5 3,0 2,1 2,2 Kokku — Total 313,5 327,9 351,5 345,2 1 000 kr — En 1 000 kr 1 175,3 1 211,0 1 290,0 967,7 Sellest joogiks — Dont pour consommation 1 096,6 1 124,0 1 195,6 882,8								
14	Vabariigi piirdes ülesõitnute arv — Personnes ayant passé les conjins de la République. Sissesõitnud — Entrées 17 934 10 179 63 293 64 200 Väljasõitnud — Sorties 16 519 10 520 62 583 65 250								
16	Linnade rahvastik — Mouvement de la population dans les villes. Sisseregistr. — Enregistrés Väljaregistr. — Rayés Rahvastiku üldary linnades 31. V — Nombre de la popul. dans les villes Sellest — Dont: Tallinn 335 232 828 738 142 852 139 804 — —								

1) I. IV 1936 a. hinnaks.

TÄHTSAMAD ARTIKLID JA ÜLEVAATED „EESTI STATISTIKAS“.

METODOLOOGIA.

Põllumajanduslik üleskirjutus 1929 a. Nr. 88(3), lhk. 133—141
Rahvusvaheline majandusstatistika meetodite ühtlustamise konventsioon „ 87(2), „ 69—75
Rahvusvahelised mõjud statistika korraldamisel „ 76(3), „ 161—170
IV Eesti-Läti statistika konverents „ 94(9), „ 481—485

RAHVUSVAHELISED ANDMED.

Rukki- ja nisukasvatuse ja -kaubanduse maailmas Nr. 100(3), lhk. 160—175
Balti riikide väliskaubandus 1924—29 a. „ 99(2), „ 57—69
Võrdlusandmeid Balti riikidest 1920—26a. „ 72(11), „ 629—633

RAHVASTIK.

Ühiskondlikud kihid Nr. 175(6), lhk. 285—302
Rahvastik töötajana ja tarbijana „ 174(5), „ 221—253
Rahvastiku demograafiline koostis „ 173(4), „ 170—190
Asustatisthedus ja rahvaarvu muutumine Bestis „ 173(4), „ 169—176
Sündimus, suremus, abielulumus ja rahvastikuarv 1935 a. „ 172(3), „ 160
Eesti suremustabelid „ 170(1), „ 1—6
Vigasused I. III 1934 rahvaloenduse andmeid „ 169(12), „ 646—649
Sündivus, surevus, abieluvus ja rahvastikuarv 1934 a. „ 168(11), „ 541—563
Rahvastiku elukohavahetus 1922 ja 1934 a. vahel „ 166(9), „ 421—423
Väljaränd 1934 a. „ 164(7)-165(8), 367—370
Linnade ja alevite rahvastik 1933—34 a. „ 164(7)-165(8), 361—366
Rahvused Bestis „ 164(7)-165(8), 353—361
Rahvastiku tööhärad ja ühiskondlik kihitus Bestis „ 163(8), lhk. 285—295
Abielulahutused 1920—33 a. „ 162(5), „ 260—264
Rahva liikumine üle piiri 1934 a. „ 160(8), „ 154—157
II rahvaloenduse tulemusi „ 156(11), „ 557—568

RIIGIDUS.

Ajakirjandus 1935 a. Nr. 175(6), lhk. 302—305
Õpilaste edasijõudmine alg- ja keskkoolis „ 172(3), „ 149—160
Avalikud raamatukogud 1934/35 a. „ 171(2), „ 66—69
Alg- ja keskkoolid 1934/35 a. „ 169(12), „ 601—626
Tartu üliõpilaskonna majanduslik seisund 1932/33 a. Nr. 164(7)-165(8), „ 341—353
Tallinna Tehnikum Nr. 168(8), „ 305—306
Tartu Ülikool 1934 a. „ 163(6), „ 296—304
Tavakeel ja võõrkeelte oskus „ 162(5), „ 229—233
Lastelad 1933/34 a. „ 161(4), „ 195—200
Talenduskoolid 1933/34 a. „ 159(2), „ 91—98
Raamatukogud alg- ja keskkoolis „ 145(12), „ 623—634
Õpilaste ühiselurumid maa-algkoolis „ 143(10), „ 523—523
Ühingu vaimse kultuuri ajal 1930 a. „ 137(4), „ 189—193
Õppeasutused Bestis 1930/31 a. „ 134(1), „ 15—26
Alg- ja keskkoolide majad ja maad „ 127(6), „ 355—368

TÖÖ JA PALGAD.

Palgalaud tööstuses 1935 a. Nr. 175(6), lhk. 307—322
Ströidid tööstuses 1934 a. „ 162(5), „ 233—235
Tööaolu 1933/34 a. talvel „ 158(1), „ 1—14
Tööõnnetused 1932—33 a. „ 152(7)-153(8), 372—379
Avalikud tööd 1932/33—1933/34 a. talvel „ 152(7)-153(8), 363—368
Töökaitse 1933 a. „ 150(5), lhk. 251—261
Tööühiskondade rahvusvaheline võrdlus „ 103(6), „ 359
Toodang ja töötajad suur tööstuses „ 100(3), „ 129—148
Tööhõrde tegevus 1931 a. „ 126(5), „ 303—305
Halgusekindlustus 1930 a. „ 119(9), „ 538—547
Tööolud tööstuses 1933 a. I poolaastal „ 144(11), „ 532—537
Palgalaite arv ja tööolu „ 114(5), „ 257—263
Noored töötajad „ 128(7)-129(8), 412—414
Tööpöava pikkus tööstuses 1932 a. „ 130(8), lhk. 314—321
Põhitööliste palgad „ 114(5), „ 312—316
Moremeeste töö- ja palgatingimused 1932/33 a. „ 140(7)-141(8), 362—364
Naiste, alaealiste ja raukade töö suur- tööstuses „ 114(5), lhk. 322—327

TERVISHOID.

Kohtuarstlik tegevus 1931—35 a. Nr. 175(6), lhk. 337—339
Tuberkuloos 1932—35 a. „ 174(5), „ 272—275
Nakkushaigused 1935 a. „ 173(4), „ 197—200
Surmapõhjused 1934 a. „ 170(1), „ 30—39
Suvised terviskümbitusasutuste tegevus 1925—34 a. Nr. 162(5), „ 256—260
Inimete surevus 1932 a. „ 161(4), „ 206—209
Apteekide tegevus 1929—33 a. „ 159(2), „ 64—66
Kooliõpilaste tervishoid seltsiand 1930/31—1932/33 a. „ 156(11), „ 568—572
Armaamandud 1931/34 a. „ 151(6), „ 324—325
Suguhäigused 1928—32 a. „ 147(2), „ 85—90
Halguskassade liikmete hälgused ja surevus „ 140(7)-141(8), 371—380
Kaitseväe tervishoidlik seisukord 1931 a. „ 131(10), lhk. 587—602
Arstikond Bestis 1932 a. „ 131(10), „ 585—586
Jaoskonnaarstide tegevus 1930 a. „ 118(9), „ 524—528

HOOLEKANNE.

Hoolekannega lastekaitse 1929/30 a. Nr. 123(2), lhk. 104—112
--

KUBITEGEVUS JA ÕNNETUSED.

Tulekahjud 1935 a. Nr. 173(4), lhk. 200—205
Õnnetused mootorsõidukitega ja sõidumääruste rikkumised 1934 a. „ 167(10), „ 484—486
Sõitetegevus 1934 a. „ 164(7)-165(8), 379—383
Õnnetused inimestega 1930—33 a. „ 152(7)-153(8), 392—397
Enesetapp 1933 a. „ 152(7)-153(8), 380—382
Salakaubandus 1922—30 a. „ 122(1), lhk. 44—49
Kohtute tegevus „ 126(5), „ 261—271
Vangid 1930—32 a. „ 130(9), „ 532—534

TÖÖSTUS.

Toodang ja töötajad suur tööstuses 1934 a. Nr. 171(2), lhk. 84—100
Kesk-, väiketööstuse ja käsitöö osatähtsuse tööstuses „ 144(11), „ 580—581
Kesk- ja väiketööstuse 5—19 töötajaga 1928 a. „ 101(4), „ 218—220
Kütteainete tarvitamine tööstuses 1928 a. „ 104(7)-105(8), 411—414
Jõumasinad ja mehhaanilise jõu tarvitamine suur tööstuses 1928 a. „ 108(11), lhk. 605—608
Suur- ja kesktööstuse levimise linnades, alevites ja maal 1930 a. „ 130(9), „ 524—531

VÄLISKAUBANDUS.

Tollimaks ja väliskaubanduse tollitariifide kohaselt 1934 a. Nr. 170(1), lhk. 18—29
Kaubanduselepingute mõju sisseveole „ 115(6), „ 393—404
Metsasaadused meie väliskaubanduses 1920—28 a. „ 88(3), „ 165—175
Eesti tööstussaaduste väljavedu 1927 ja 1928 a. „ 95(10), „ 554—557
Põllumajandus- ja tööstussaaduste väliskaubanduses 1924—28 a. „ 94(9), „ 495—497

HINNAD.

Elumaksumus Eesti linnades 1922—29 a. Nr. 90(5), lhk. 235—239
Elusloomade hinnad laataldel 1928 a. „ 89(4), „ 229—231
Suurmüügi ja elumaksumuse indeksid 1913—28 a. „ 77(4), „ 261—269
Toiduainete võrdlav maksum. 1922—27 a. „ 68(7), „ 389—392
Põllumajandussaaduste hindade indeksid „ 65(4), „ 219—220

TRANSPORT JA SIDE.

Mootorsõidukite liikumine üle piiri 1935 a. Nr. 175(6), lhk. 305—306
Siseveetead 1935 a. „ 173(4), „ 203—212
Lennuliinid 1936 a. „ 173(4), „ 206—207
Autobussiliinid 1934/35 a. „ 168(11), „ 575—579
Post, telegraaf, telefon ja raadio 1934/35 „ 167(10), „ 487—523
Mootorsõidukid I. IV. 1935 „ 167(10), „ 482—484
Randteede tegevus 1934/35 a. „ 166(9), „ 427—462
Välis- ja rannasõit ning kauba- ja reisijatevedu 1934 a. „ 163(6), „ 307—324
Õnnetused laevadega Besti vetes 1933 a. „ 152(7)-153(8), 352
Kaubaalavastik I. I 1934 a. „ 152(7)-153(8), 351—356
Kaubaavedu raudteel 1929/30 a. „ 110(1), lhk. 31—48

KINDLUSTUS.

Kindlustusseltsid 1934 a. Nr. 172(3), lhk. 117—131
Halgusekindlustus 1932 a. „ 149(4), „ 195—202
Pensionid I. I 1933 „ 137(4), „ 214—219

KREDIIT JA KAPITAL.

Era- ja tähtsamate ühispankade tulud ja kulud 1935 a. Nr. 175(6), lhk. 331—336
Pandimajad 1935 a. „ 174(5), „ 267—271
Asunikrudele antud riiklikud laenud ja toetused 1921—1928 a. „ 94(9), „ 524—525
Pikalaenu pank 1928 a. „ 89(4), „ 243
Maapanga tegevus 1926—27 a. „ 71(10), „ 536—537

RAHANDUS.

Rahvusvaheline maksebilans 1935 a. Nr. 175(6), lhk. 323—330
Maavaltuste tulud ja kulud 1934/35 a. „ 174(5), „ 254—263
Vallavaltuste tulud ja kulud 1933/34 „ 169(12), „ 627—641
Linnade ja alevite tulud ja kulud 1933/34 m. a. „ 168(11), „ 564—575
Riigi majapidamine 1929—33 a. Nr. 149(4), „ 173—180
Maksukoormis 1930/31 a. ja riigimaksude laekumine 1929/30—32/33 a. „ 139(6), „ 306—310
Põhilarimaks 1929—30 a. „ 130(9), „ 506—510
Puhaskasumaks 1929 a. „ 119(10), „ 577—582
Tulumaks 1930 a. „ 113(4), „ 215—224
Aruandvate ettevõtete maksud 1927—29 „ 113(4), „ 225—235

ÜHISTEGEVUS.

Tarvitajate ja majandusühingud 1926 a. Nr. 73(12), lhk. 725—727

PÖLLUMAJANDUS.

Maomandite üleminekul ja hinnad		
1934 a.	Nr. 172(3),	lhk. 132—140
Kalandus 1935 a.	172(3),	140—148
Riigi metsamajandus 1934/35 m.-a.	171(2),	77—84
Kanapidamise tasuvus 1935 a.	171(2),	70—76
Põllumajanduse tasuvus 1934/35 p.-a.	170(1),	40—48
Maomandite oksjonid 1934 a.	169(12),	041—045
Põllumajanduse tasuvus 1933/34 p.-a.	158(1),	15—24
Talundite boonud	106(0),	469—478
Välkemajapidamised (kuni 10 ha)	116(7)—117(8),	421—433
Masinakasutamise Eesti põllumajanduses	116(7)—117(8),	434—439
Riigimaa suurus ja kruntide arv I. I 29 a.	89(4),	lhk. 220—224
Kunstväetiste tarvitamine 1928/29 a.	99(2),	100—103
Põllumajanduse erakorraline krediteerimine 1928 ja 1929 a.	97(12),	727—731

POLITIKA.

Rahvahäälteused põhiseaduse muutmiseks Nr. 145(12), lhk. 605—617

VARIA.

Perekonnanimede statistika	Nr. 174(5),	lhk. 264—267
Kirikuelu 1930—34 a.	160(3),	126—130
Alkoholjookide toodang ja tarvitamine	152(7)—163(8)	382—387
Kultuurkapitali tegevus	124(3),	lhk. 181—168
Rahalisel loterilid 1924—30 a.	115(0),	388—392
Kinnisvara oksjonid 1927—29 a.	102(5),	286—288
Suvitajad suvitusekohtades 1932 a.	139(6),	310—313
Korterite üürinud Tallinnas 1912 kuni 1931 a.	121(12),	709—716
Üürinud ja elumaksunus	121(12),	717—720
Ehitustegevus linnades ja alev. 1930—31 a.	132(11),	666—669

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO ERIVÄLJAANDED.

Lhk A. EESTI DEMOGRAAFIA

Vihk I. Haridus Eestis I	Lhk. 288+186, 1924.	Kr. 6.—
„ II. Sündivus, surevus, abielulv. ja rahvalikum. 1921—1923 a.	52+54, 1926.	3.—
„ III. Tervishoid Eestis	182+80, 1925.	5.—
„ IV. Rahvastik ja tervishoid	308, 1930.	8.—
Surmapõhjuste registreerimiskord ja rahvusv. surmapõhj. nomenklat.	4+123, 1931.	1.30

EESTI MAJANDUS

Vihk I. Väliskaubandus 1923 a.	Lhk. 20+72, 1924.	Kr. 2.—
„ II. Eesti sadamad, veeteed, kaubalaevastik ja laevastik	102, 1925.	2.50
„ III. Raudtee, post, telegraaf ja telefon Eestis	64, 1925.	2.—
„ IV. Väliskaubandus 1924 a.	22+92, 1925.	3.—
„ V. Tööstus Eestis	80, 1926.	2.50
„ VI. Riigiraudteed 1924 a.	38, 1926.	2.—
„ VII. Väliskaubandus 1925 a.	109, 1926.	3.25
„ VIII. Väliskaubandus 1926 a.	IV+106, 1927.	3.25
„ IX. Aktiivseltelid, osafühuste ja ühisteg. asut. ariselsud I. I 1926	32+94, 1927.	2.—
„ X. Väliskaubandus 1927 a.	106, 1928.	3.25
„ XI. Eesti väliskaubandus 1928 a.	120, 1929.	3.50
„ XII. Väliskaubandus 1929 a.	152, 1930.	6.—
„ XIII. Väliskaubandus 1930 a.	144, 1931.	5.—
„ XIV. Väliskaubandus 1931 a.	140, 1932.	4.—
„ XV. Väliskaubandus 1932 a.	124, 1933.	4.—
„ XVI. Väliskaubandus 1933 a.	124, 1934.	4.—
„ XVII. Väliskaubandus 1934 a.	120, 1935.	4.—
„ XVIII. Väliskaubandus 1935 a.	120, 1936.	4.—

EESTI PÖLLUMAJANDUS

Vihk II. Eesti põllumajandus II	132, 1924.	Kr. 2.25
„ III. Loomapidamine Eestis 1924 a.	17+105, 1925.	1.50
„ IV. Eesti põllumajandus 1925 a.	3+201, 1926.	3.—
„ V. Eesti põllumajandus 1926 a.	VIII+254, 1927.	3.—
„ V. Eesti põllumajandus 1927 a.	VII+207, 1928.	2.75
„ VII. Eesti põllumajandus 1928 a.	VIII+218, 1929.	2.75
„ VIII. Eesti põllumajandus 1929 a.	VIII+264, 1930.	3.50
„ IX. Eesti põllumajandus 1930 a.	VIII+239, 1931.	3.50
„ X. Eesti põllumajandus 1931 a.	VIII+222, 1932.	3.50
„ XI. Eesti põllumajandus 1932 a.	VIII+207, 1933.	3.—
„ XII. Eesti põllumajandus 1933 a.	VIII+280, 1934.	3.50
„ XIII. Eesti põllumajandus 1934 a.	VIII+168, 1935.	3.50
„ XIV. Eesti põllumajandus 1935 a.	VIII+172, 1936.	3.50

Lhk B.

1. Üldrahvalgemise eelkõrvõtted	78, 1923.	2.—
2. Sugemed vigaste laste kohta Eestis	164, 1923.	3.75
3. II Riigikogu valimised	78, 1923.	3.—
4. Eesti välisraabandus 1921—1922	60+38, 1923.	2.50
5. 1922 a. Üldrahvalgemise andmed		
Vihk I. Rahva demograafiline koosseis ja korterilolud Eestis	Lhk. 88, 1925.	Kr. 2.—
„ II. Ülerikiline tolkkuvõte (tab.)	8+138, 1924.	4.—
„ III. Rahva tööala ja ühiskondaline kihitus	88+34, 1925.	3.—
„ IV. Virumaaakond	24+52, 1924.	2.—
„ V. Järvamaakond	52+80, 1923.	3.—
„ VI. Harjumaaakond ja Tallinn	40+56, 1924.	3.—
„ VII. a) Läänemaaakond	20+56, 1924.	2.—
„ b) Saaremaaakond	20+56, 1924.	2.—
„ VIII. Pärnumaaakond	40+34, 1924.	3.50
„ IX. Viljandimaaakond	36+34, 1924.	3.50
„ X. Tartu- ja Valgamaakond	40+92, 1924.	3.—
„ XI. Võru- ja Põlvaakond	30+46, 1927.	3.—
6. 1922 a. Üldrahvalgemise andmete läbitõõtam. plaan ja tabelite sisu	48, 1923.	1.—
7. Asumaa majapidamised Eestis 1919—23 a.	46+60, 1924.	3.50
8. 1925 a. Põllumajandusliku üleskirjutuse andmed	4+219, 1926.	3.75
9. Statistiline album, v. I. Maa ja rahv. (38 dia- ja kart. värv.)	1925.	6.—
Statistiline album, v. II. Majandus (24 dia- ja kart. värv.)	1926.	6.—
Statistiline album, v. III. Põllumajandus (joonised, fotod, tekst)	112, 1928.	7.50
10. III Riigikogu valimised	48, 1927.	1.75
11. IV Riigikogu valimised	52, 1929.	1.75
12. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk I.	XI+235, 1930.	7.50
13. 1929 a. põllumajandusliku üleskirjutuse andmed, vihk II	IV+94+44, 1932.	3.—
14. Eesti 1920—1930. Arviline ülevaade (ilukõõte)	XV+405, 1931.	7.—
15. V Riigikogu valimised	52, 1933.	1.50
16. VI Riigikogu valimised	IV+104, 1934.	3.—
17. II Rahvaloenduse andmed: v. I Valdade rahvastik	VIII+152, 1935.	8.—
v. II Rahvastiku koostis ja korterilolud	228, 1935.	5.—
v. III Tõõharu ja leikkonnad		

Lhk F. EESTI STATISTIKA KOOKIRI:

1922 a. Nr. 1—11 hind kokku Kr. 10.—	1927 a. Nr. 62—73 hind kokku Kr. 15.—	1932 a. Nr. 122—133 hind kokku Kr. 15.—
1923 „ „ 12—21 „ „ 15.—	1928 „ „ 74—85 „ „ 15.—	1933 „ „ 134—145 „ „ 15.—
1924 „ „ 22—33 „ „ 15.—	1929 „ „ 86—97 „ „ 15.—	1934 „ „ 146—157 „ „ 15.—
1925 „ „ 34—45 „ „ 15.—	1930 „ „ 98—109 „ „ 15.—	1935 „ „ 158—169 „ „ 15.—
1926 „ „ 46—61 „ „ 15.—	1931 „ „ 110—121 „ „ 15.—	1936 „ „ 170— „ „ 1.50